

༡༡། །སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིགས་
པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སློབ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །ཐབས་ཤེས་རང་བཞིན་རལ་གྱི་པོ་ཉི་འཛིན། །ཕྱགས་རྗེའི་རང་བཞིན་གྲུར་གྲུམ་མདོག་ཅན་
མཚན། །འགྲོ་དོན་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱ། །འཇམ་དབྱངས་རང་བཞིན་པཎ་ཚེན་ཞབས་ལ་
འདུད། །ལོག་རྟོགས་སྤྱན་པའི་ཚོགས་རྣམས་བསལ་བྱས་ནས། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་བྱའི་
སྤྱིར། །སྐལ་ལྷན་ཤེས་ཅན་དོན་གཉེར་གཟུར་གནས་ལ། །ཕྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་དུག་སྤངས་
ནས། །ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་སྟོང་འདི་འགྲུད་དོ། །ཚོལ་བ་ངན་པ་ཚར་བཅད་དེ། །ཡང་དག་པའི་གཞུང་
ཕྱགས་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པའི་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཚད་
མ་རིགས་པའི་གཏེར་འཚད་པ་ལ། །ཐ་སྡད་རྟོགས་སྤྱིར་མཚན་དོན་སློབ། །བར་ཚད་ཞི་སྤྱིར་མཚན་བརྗོད་
དགོད། །དགོས་པ་བརྗོད་དེ་ཚོལ་པའི་ཚུལ། །དགོས་ལྷན་བསྟན་བཅོས་ལུས་དངོས་བཤད། །བཤད་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྤྲ་སྤྲ་ཎ་ཡུག་ཏུ་ནི་རྟེན་ཞེས་ཟེར་ལ།
པོད་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་པའི་མཚན་འདོགས་སོ། །མཚན་བཤད་ན་
བརྗོད་བྱ་ཚད་མ་མདོན་སྤུམ་རྗེས་དཔག་འཁོར་བཅས་རྗོད་བྱེད་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་དེ་རྣམས་གྱི་གནས་ཕྱགས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དེའི་གཏེར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པས་འཕགས་པ། །ཕྱགས་རྒྱུད་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ། །མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་དཔལ། །གས་པའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པས་
གཞོན་ཏུར་གྲུར་པ་ལ། །ཚོས་གྱི་རྗེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མངའ་བདག་ས་སྐྱ་པཎ་ཚེན་གྱིས་སློབ་གསུམ་གྲུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པས་སློབ་གྲོས་གྱི་སྤྱན་ཡངས་པ། །འགྲོ་བ་ཀུན་
ལ་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་དགེ་ལེགས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་བསྐྱབས་པས་
ཕྱགས་རྗེ་ཅན། །བསམ་གྱིས་ཡས་པའི་ལྷན་གྲུབ་རྒྱན་མི་ཚད་གྱི་སྤེན་ལས་མཛད་པས་སྟོབས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་མངའ་བ་འཇམ་དབྱངས་མགོན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྲ་མ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་གྱི་

བད་མོ་དེ་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་བྱུག་འཚམ་ལོ། །སྤྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་དབལ་ལྡན་ཕྱོགས་སྤང་
ཚོས་གྲགས་གཉིས་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། དབལ་ལྡན་ཕྱོགས་སྤང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་
ཚོས་ཅན། སྤྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ། རྫོ་བོས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ཡོན་ཏན་ལོར་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་
དང་། བདེན་གཉིས་ཉོགས་པའི་མཁུན་པ་གཉིས་ཀྱི་རོ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྫོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བུད་སྤྱི་སྤྱོད་གས་
པའི་སྤྱིར་དང་། མཁུན་པ་དང་བཅེ་བའི་ལྷ་བའི་ཟེར་པས་ཚོལ་སྤྱི་བོས་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྫོ་གསལ་དོན་
གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར། གསུམ་བཞི། རྗེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱད་ནས་མཁུན་པ་མང་བོས་
བཟུལ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་འདི་བཅུ་མས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྫོན་ཚད་གངས་རིའི་ཁོད་བོད་ཡུལ་འདིར་བྱ་
བ་སོགས་མཁུན་པ་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུ་གྲེ་བ་བརྒྱས་དབལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་བད་མོ་ལྟ་བུའི་ཚིག་
འདབ་མ་ལྟ་བུའི་ཁ་རབ་ཏུ་སྤྱེ་མོད་བདག་གི་རྫོ་བོས་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བས་མ་ཁུབ་ཀྱི་བར་དེ་སྤིད་དུ་
གཞུང་ཕྱགས་སྤེ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་བད་མོའི་གོ་སར་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བོ་གསལ་བར་མ་རུས་པས་དེ་གསལ་
བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རིགས་པའི་གཉེར་འདི་བཞད་ཅིང་ཚོམ་མོ། །གཏུལ་བྱ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། རྫོ་གཟུ་བོར་
གནས་པ། བསྟན་བཅོས་འདི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདུན་པ་བཅོམ་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལའོ། །དགོངས་པ་
བཅེ་བ་ཚེན་པོའི་བསམ་པས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་གཞུང་སྤེ་བདུན་གྱི་
དགོངས་དོན་རི་ལྟ་བུ་རྫོ་བོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་
དགོངས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུའོ། །དགོས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཕོར་བཅས་ལ་རིགས་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་
འཚེ་བ་འགའ་ཞིག་གུང་མ་ཉོགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཉོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་སྤྱན་དུང་བ་དང་ཡང་དག་
པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱིར་དུའོ། །གང་གིས་ན། མཁུན་རབ་ཀྱི་མངའ་བདག་ས་སྤྱོད་པ་ཁ་ཚེན་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་གཉིས་པས་སོ། །བཞི་བ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་གཏན་ལ་དབབ། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་
ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྫོ། རྫོ་ངེས་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྫོས་རིག་པར་བྱ་བ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གཞན་ཕྱགས་དགག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཉོག་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོག་པའི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་ཉོག་མེད་
འཇུག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྤང་གཉིས་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་

གསལ་བ་དེ་གཉིས་འདྲི་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་འབྲུག་པ་ཡིན་པར་འགའ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བུམ་གཟུགས་འདྲི་བའི་མིག་ཤེས་མ་འབྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་
 གཟུང་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་འདྲི་བའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྲུག་ཞེ་ན། ཐག་ཁྲ་འདྲི་བའི་མིག་
 ཤེས་ཚོས་ཅན། མ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་དུ་འདྲི་བའི་རྟོག་པ་
 ཚོས་ཅན། འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དོན་ལ་མེད་པ་སྟོང་བཏགས་ནས་བཟུང་བས་སོ། །ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 དོན་ལ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱལ་དོན་ལ་མེད་པ་སྟོང་བཏགས་ནས་འདྲི་བའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་སྤྱར་གྱི་ཁྲབ་པ་
 གྲུབ་སོ། །བྱོད་འདོད་པའི་སྤྱང་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་སོ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཉེ་བར་གཏང་བ་ནི་
 ཡོད། འབྲུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ན་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱང་རུང་གི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། མ་དབྱེད་པ་ན་བུམ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཤེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲུག་སྤྱང་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་
 གཉིས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་དེ། རང་སྤྱང་མཁན་གྱི་སྟོལ་ཏྱ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ནང་གི་ལུས་ཡུལ་སྤྱང་རུང་གི་མ་ཐུན་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སྤྱང་རུང་མིན་པའི་སྤྱིར།
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རང་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ། །དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་སོ་འང་ཡུལ་སྤྱང་རུང་མིན་
 ཏེ། སྤྱང་མཁན་རང་གི་སྟོང་ཏྱ་ཏུ་འབྲེལ་བས་སོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བྱོད་བརྗོད་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་
 གྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱང་མཁན་རང་གི་སྟོང་ཏྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། གང་ཟག་རང་རང་གི་སྟོང་ཏྱ་ཡུལ་དེ་
 རང་གི་སྟོང་ཏྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དེ་བརྗོད་པས་རང་རང་གི་སྟོང་ཏྱ་ཡུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན། བུམ་པ་ལ་འཆད་ཉན་
 བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱང་མཁན་གྱི་སྟོས་
 གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་མི་བུས་པར་ཐལ། རང་སྤྱང་མཁན་གྱི་སྟོས་སོ་སོར་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་
 འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྟོལ་ཤར་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་
 གཅིག་ཏུ་ཐ་སྦྱད་སྦྱོར་བའི་སྤྱིར། སོ་སོར་བཟུང་ཡང་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་མི་འགའ་ཞེ་ན། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྟོལ་རང་གི་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཤར་རམ་མ་ཤར། ཤར་ན། རང་རང་གི་ཡུལ་ཐུན་སོང་མིན་

བ་ཡིན་པས་ ཐུན་མོང་དུ་མི་འདྲིན། རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་མིན་པས་པན་ཚུན་འདྲ་བར་མི་ཤེས་
 སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པ་ག་ལ་སྲིད། འཆད་ཉན་གྱིད་
 པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་ཞེ་
 བ། འཆད་ཉན་གྱིད་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཟུང་གི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་
 པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རིགས་པས་བརྟགས་ན་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་མེད་བཞིན་ད་དུང་
 བོད་པལ་ཆེར་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་ནི་སོར་མོའི་ཅེ་མོས་བསྟན་པ་ན་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྒྲུབ་པོ་སྤྱི་བ་དང་
 མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དབྱུང་ན་རང་
 མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་དོར་གྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་གི་དོན་གྱིད་མི་རུས་པ་
 ལ་དགོས་རུས་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་འཇུག་ལ་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་སྤྱར་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྒོས་འཇུག་
 ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་འདྲིན་མ་
 འབྲུལ་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོང་གྱིད། དེ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་
 བ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་དང། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པ་གཏོང་བར་རུས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་
 པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་གྱིད་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྒོག་གྱུར་དུ་རིག་པར་བྱ་བ། གསུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། རྒྱང་དོར་བྱ་སྤྱིར་ལུགས་པ་ན་མི་བསྟུ་བ། འཇུག་ཡུལ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཐོབ་པར་མི་
 རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོས་མཚོག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་
 ཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། ཚོས་མཚོག་གིས། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 གཟུང་བ་དང་ཞེན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་སྒོ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་འདྲིན་ཅིང། དེ་དང་འདྲ་བའི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པར་གྱིད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་འདྲིན་ཅིང། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྤྱེས་པའི་ངེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཆ་ཤས་རྒྱུན་མཐོང་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་
 དད་ཀྱི། འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་གྱུང་དེར་ཞེན་པས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་

ཅེག་མ་ནི་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅེག་མ། ཉོག་
པའི་གཟུང་ཡུལ་སྐོ་བཏགས། ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་རྒྱན་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇུག་ཤེས་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོབ་
དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་བོས། ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་བཞེད་པས་
གཞོད་ཅེ་ན། དོན་ལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་སུ་ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་
གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཉིས་སུ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་མངོན་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་རང་དང་འབྲ་བའི་རྣམ་པའི་སྟོན་ས་
འཇལ། སྟོག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་གཞན་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པའི་སྟོན་ས་འཇལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་
གཉིས་གསུངས་པའི་སྲིར། འོ་ན་དོན་སྤྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་ཉོག་མེད་འཇུག་
པའི་དམིགས་པ་མེད་གསལ་བའང་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཤེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྲེལ་མོགས་མེད་པ་གསལ་
བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་དགོས་རྒྱུ་མེད་དེ། དེའང་སྤྱི་ཚོལ་ན་ཡུལ་དངོས་པོ་ལའང་མེད། ཡུལ་དུ་ཞེན་པའང་མེད།
ཞེན་པ་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་སྲིར། དོན་སྤྱི་ལ་འཇུག་ནས་ཞུགས་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་རྒྱས་
པས་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲེལ་མོགས་པར་སྤང་བ་འདི་དོན་གྱི་མི་རྒྱས་
པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ལ། ཉོག་པས་མ་གཟུང་བས་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པས་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། སྤྲེལ་མོགས་
སྤང་བའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྟོན་ཉིད་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཡིན་ལ། སྤྲེལ་སྤང་སྤྱི་ཚོལ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ནི་གཞི་མེད་ལ་
འཇུག་པས་ཡུལ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སྤྲེལ་སྤང་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས་ཉོག་པས་དཔྱད་པ་
ན་ཉོག་པའི་དངོས་ཡུལ་སྤྲོད་དེ་ནི་ཉོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །དངོས་མེད་
དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དུ་མེད་ན་འཇུག་ཤེས་གཉིས་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་
གྲུབ་པས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་འཇུག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་ཅིང་། དོན་སྤྱི་དང་སྤྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་
བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བའི་སྲིར། ཚོས་ཅན། འཇུག་ཤེས་ཡིན་
ཏེ། དོན་ལ་མེད་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་བར་ཐལ། རང་མཚན་

མིན་པའི་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་ན་དངོས་
 མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་བ་མེད་དེ། དོན་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ། དགག་བྱ་དོན་ལ་
 ཡོད་པ་འགོག་ན་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་འགོག་པས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སློབ་ནས་དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འཛོག་པའི་
 སྲིད། གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ་ནི། སྲིད་གཟུང་ཡུལ་མཁས་པ་སློབ་
 དཔོན་སློབ་སྤང་གིས་བཀག་ལ། ཤེས་པ་རང་རིག་གི་གཟུང་ཡུལ་འདིར་མི་སྲིད་པས་དེས་ན་གཟུང་ཡུལ་
 གཞལ་བྱར་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་ཅེས་བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། སྲིད་མཐའི་
 རྣམ་གཞལ་སྲིད་དཔུང་པ་དང། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་བསྐྱབ། དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རི་རྩུབ་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྤྲོ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྤྲོ་ལ། དབང་སྤྲུག་པ། ཐམས་ཅད་དབང་སྤྲུག་གིས་བྱས་པར་འདོད། གངས་
 ཅན་པ། ཐམས་ཅད་གཙོ་བོས་བྱས་པར་འདོད། གཟེགས་ཟན་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
 རུལ་སྤོང་དུ་འདོད། སེམས་ཅོམ་པ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 པར་འདོད། དབྱུ་མ་པ། ཡིན་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འདི་སློབ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 རྣམ་གཞལ་མདོ་སྤེལ་དང་སེམས་ཅོམ་པ་དང་སློབ་སྤྲུལ་ནས་འཛོག་པ་དང། འཛོག་རྟེན་གསལ་པ་དང་བསྐྱུན་
 བས་འཛོག་པ་སྟེ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྤེལ་བ་སྲིད་མཐའ་ཐ་དད་འདོད་པ་དེ་དག་གང་ལྟར་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྤྲོད་པ་ལ་
 དོན་ཤེས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པས་སྲིད་པའི་ལ་དཔྱོད་པ་ན་རུལ་སྤོང་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་ལ། ཐ་སྤྲོད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱོད་པ་ན་སེམས་ཞལ་གྱིས་བཞེད་ལ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ན་
 སློབ་པ་དང་བྲལ་བར་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མ་སྤེལ་བུལ་དུ་དོན་རིག་དང་
 རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་གཏན་ལ་བབ་པའི་དང་པོ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྤྲོ་བ་ན་དེ། བར་དུ་ཚོད་པའི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པའི་སྲིར་རྣམ་ཤེས་དོན་ལ་བཟུང་བྱེད་མིན་ལ། རྟེན་བཅས་གྱི་
 དབང་པོ་བཟུང་བྱེད་ཡིན་ལོ། །རྟེན་བཅས་གྱི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། དོན་ལ་བཟུང་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དུས་མཉམ་པ་གཟུང་འཛོལ་དུ་མི་འཐད་དེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་
 མེད་པའི་སྲིད། དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ལ། དབང་པོ་བཟུང་བྱེད་མིན་པས་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དང་

ལྷན་ཞུས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ཉོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད། །དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་
ཚོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་མིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། དོན་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འགལ་བར་ཐལ། ལྷན་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར། མི་འགལ་ཉེ། སྐད་
ཅིག་གིས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དོན་སྤང་གི་དབང་ཤེས་བྱུབ་
མོད། དེ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དམིགས་རྒྱུ་ཡུལ་དང་བདག་
རྒྱུ་དབང་པོ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཤེས་པ་དང་འབྲ་བའི་སྐྱེད་
བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དབང་ཤེས་སྤྱི་ལོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་
ལ་འབྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལོ། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་མིན་ལོ། །འོ་ན་རྒྱུ་
གསུམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྒྱར་མཚུངས་པ་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་ལ། དབང་སོགས་དང་འབྲ་
བར་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་དང་བྲོད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
རྒྱ་ཡིན་ཡང་པ་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན། རྒྱུ་གསུམ་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཡུལ་
ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འབྲ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཡུལ་བྱུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཁོས་ཉེར་ལེན་
བྱས་ན་བྱུམ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅའ་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོའི་གོགས་བྱས་ནས་མིག་ཤེས་
གཟུགས་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ལག་རྗེས་འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡང་ཡུལ་ཤེས་པའི་
སྟོ་དང་སྟོ་དེ་ཤེས་པའི་སྟོ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་
ལ། བཞག་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་བདེན་པ་མེད་དེ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་རྗེས་གཅིག་དང་སྤྱོད་པོ་ཆ་མེད་གྱི་དུ་མར་བདེན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་གཅིག་མེད་
པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་ཆ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བྱེད་པོ་བཞིན། རུལ་སྤྱོད་པོ་ཆ་མེད་གྱི་དུ་མར་བདེན་པ་
མེད་པར་ཐལ། རུལ་རྒྱག་གི་དབྱས་སུ་རུལ་སྤྱོད་པོ་བཞིན་གཅིག་བཞག་པ་ན་ཆ་རྒྱག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། ཁང་པ་
བཞིན་ལོ། །དོན་མེད་པ་དེས་ན་དེས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་འབྲ་བེད་དོ། །ཡང་ཉོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་
གྲགས་པ་དང་མ་སྐྱོན་པར་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་ཉེན་གྲགས་སྤྱི་དང་བསྐྱོན་ནས་འཛོག་ལ། དེའང་གང་ཟག་འཛིག་ཉེན་

བ་མ་ཡིན་གྱི་སློབ་འདྲི་གཏེན་པ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་བར་འཇུག་པ་དང་མ་ཐུན་པར་འདྲི་གཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་སྡེ་བདུན་ནས་བཤའ་བ་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་
 ཐལ། མ་བརྟག་པའི་སློབ་འདྲི་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔལ་དང་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་
 པའི་སྤྱིར། རྣམ་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དངོས་ནི། གསལ་ཞིང་རིག་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འགྲུབ་སྟེ།
 ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་ན་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རླབ་བ་གཉིས་སྤང་བཞིན། སློབ་པོ་དང་སློབ་འདྲི་ཡང་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་དེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །སྤྱོད་ཚོས་ནི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ལ།
 ཁྱབ་པ་རླབ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་དུ་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཚོས་ལ་ཡོད་པ་མཐའ་གཞན་བཀག་
 པས་ཞེགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཚོས་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་དུས་མི་མཉམ་པར་འདྲི་བས་
 ཞེགས། དུས་མཉམ་ལའང་སློབ་བརྟགས་ནི་སློབ་བརྟགས་པར་ཤེས་པས་རྗེས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ། རྗེས་ཐ་དད་
 དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེགས་ཏེ། གང་རྗེས་ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རྟགས་ལྟན་
 ཅིག་དམིགས་དེས་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་སློབ་སེར་བཞིན། མིག་དང་གཟུགས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར་
 ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཞེས་པས་ཞེགས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ།
 སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ། རྒྱན་གཅིག་ཏུ་ཡང་བདེན་པར་མེད། རྟན་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་མར་བདེན་པ་ཡང་
 མེད་པའི་སྤྱིར། སེམས་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་བཞིན་དུ་དུས་ཆ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། སེམས་རྟན་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་མར་བདེན་པ་མེད་དེ། རྩལ་གྱི་ཆ་ལས་བཞིན་དུ་རྟན་ཅིག་ནི་སྤྱི་འདྲི་ག་
 གནས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་
 བལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟན་ཅིག་རྒྱང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 རྟན་ཅིག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་འདྲི་ག་གནས་པའི་རྟན་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྟན་ཅིག་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚོམ་བྱེད་རྟན་ཅིག་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་རྩལ་ཐོན་
 ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་རྩལ་ཡིན་པར་འགལ། རྩལ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་

ཡང་དེ་འདོད་པས་རྩལ་སྐྱོན་འཇིག་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་ན་གསུམ་ཡིན་པར་འགའ། གསུམ་ཡིན་ན་
གཅིག་ཡིན་པར་འགའ། བས་སྐྱད་ཅིག་ཡང་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། རྩལ་གསུམ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན་བདེན་པ་ཞིག་ན། ཁོ་
མོ་ཅག་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་གལ་ཡོད། རྩལ་དང་སྐྱད་ཅིག་མི་མཚུངས་ཏེ། རྩལ་སྐྱོན་རྩལ་གཅིག་ཏུ་མ་
བསྐྱོར་ན་རགས་པ་མི་ཚོམ་ལ། བསྐྱོར་བ་ན་དབུས་ཀྱི་རྩལ་སྐྱོན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། རྩལ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་ན་
འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟར་བར་ཐལ་བ་ལས། འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོར་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩལ་གསུམ་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བས་ད་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་དངོས་པོའི་ཚོས་གཞན་མི་སྲིད་པས་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ལོ། །དུང་དཀར་
པོ་སེར་པོར་སྐྱང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་འཇིག་པར་མཚུངས་པ་ལ། ཚད་མ་ཡིན་
མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་དུ་སྐྱང་བ་ཅི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་སློ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐྱང་བ་སྐྱེས་པ་དེ་
ཉིད་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་སྐྱང་བའི་མིག་
ཤེས་ལ་ཚད་མ་དང་དུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྐྱང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ།
དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོར་སྐྱང་བའི་མིག་ཤེས་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པས་ཐ་སྐྱད་ལ་མི་བསྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
བདེན་པ་ཚད་མ་དང་། དུང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོར་སྐྱང་བའི་མིག་ཤེས་ནི་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པས་མི་མཁས་
པས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་བརྟུན་པ་ཚད་མ་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བསྐྱོག་པ་ན་བསྐྱད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་ངེ་ལྟར་སྐྱ་
སྟེ། རྒྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེ་བར་བསྐྱད་པའི་བག་ཆགས་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་
མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་
བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་སྐྱད་ལ་མི་བསྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་
ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས། །གཞོན་བྱེད་ཤེས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མ་འབྲལ་བར་བཞད་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བ་ཉིད། །ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བོ་
རྟོག་པའི་སྐྱང་བ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་འདི་མ་འབྲལ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱང་བས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འབྲལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
དེ་སྐྱད་བཞད་པར་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །མདོར་ན་སྡེ་བདུན་འདིར་རང་ལུགས་ལ་རི་སྲིད་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེ་སྲིད་དུ་རང་
 འདུའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར་ལ། རང་ལུགས་ཤེས་བྱ་ནང་སེམས་སུ་སྦྱབ་སེམས་ཅན་མ་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྲི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་དེས་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཚང་
 མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྫོགས་
 སོ།། ་། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་སློབ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། སློའི་མཚན་ཉིད་རིག་ལ། གཉིས་པ་སློའི་དབྱེ་བ་སྤྱི་ནི།
 སློའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སློའི་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་
 སྲིད། སོགས་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་རྣམ་གྱི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན། འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་རིག་
 མངོན་སུམ་གཟུང་རྣམ་ལ་མ་འབྲུལ་ལ། རྟོག་པ་རྣམས་གཟུང་རྣམ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྲིད། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྤྱི་
 དབྱེ་ན། ཤིང་གཅོད་པ་སྟར་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞེན་པ་དང་། ཞུགས་ཟེན་པ་གསུམ། དེ་སྟར་
 ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན་དབྱེ་སློབ་གསུམ་པོ་དེའང་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གནས་ལུགས་
 གྱི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན་རང་རིག་ཁོ་ནར་འདུའོ། །མདོར་ན་ཡུལ་ཁོ་རང་གནས་ལུགས་གྱི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན་རང་
 མཚན་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞེན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་གནས་ལུགས་གྱི་སློབ་སྤྱི་དབྱེ་ན་རང་རིག་ཏུ་
 འདུའོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་གཏོན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚང་མ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཚང་མིན་གྱི་སློབ་
 གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། དགག་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། བོད་སྤྱི་རབས་པ་པལ་ཆེར་ཆོད་མིན་གྱི་སློབ་
 དབྱེ་ན། ཡིད་དབྱེད་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་མི་འཐད་པའི་
 ཆ་དགག་པ་ལ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡིད་དབྱེད་དགག་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་
 དགག་དབྱེད་ཤེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་དབྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ལ་མ་སྟོས་
 པར་སྤྱིར་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲུར་དོན་དང་མ་ཐུན་པར་ངེས་ལ། དབྱེ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དབྱེད་ཁོན་པ་
 ཉིད་པ་ན་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྟོམ་པ་སྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྲིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གསུར་ལ་འདུས་པའི་སྤྱང་
 མའི་ཚོགས་ལ་མེར་ངེས་པ་སྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པ་རྒྱ་ལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་
 མི་རྟག་པ་རྟོག་པ་སྟ་བུའི་ཟེར་ན། དེ་དགག་པ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་དབྱེད་དེ་བརྟགས་ན་མི་
 འཐད་དེ། ཡིད་དབྱེད་དེ་རྟགས་ལ་སྟོས་སམ་མི་སྟོས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་གཏོན་མི་སྟོས་ན་དམ་བཅའ་ཅན་མ་

ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་
དེ་ཚད་མ་དང་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ལྟོས་ས་རྟགས་དེ་ཡང་དག་གམ་
ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཚོས་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་
རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ། སྤྱོད་པ་ཚོས་གྲུབ་ནས་མ་སྒྲུབ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་དག མི་མ་སྒྲུབ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་ན་འགལ་བ། གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའམ་མི་འཇུག་ན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་ལས་མ་འདས་པའི་
སྤྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་
གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་གསུམ་དུ་འདུའམ་མི་འདུ། འདུ་ན་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་
གསུམ་དུ་འདུ་བར་ཐལ། རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་སྤྱིར། མི་འདུ་ན་ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་བསྐྱེད་པའི་གཏང་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་བཞི་བ་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་
དཔྱོད་གཉིས་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བའི་སྤྱིར། ཡིད་དཔྱོད་ཚོས་ཅན། རྟོན་
ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ། རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན། ཚད་མ་གཉིས་
གང་ཡང་མ་ཡིན། རོན་བདེན་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་དཔྱོད་དེས་རོན་བདེན་པ་གསར་དུ་ངེས་ཀྱང་
ཚད་མ་མིན་ཞེ་ན། དེའི་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་མཚུངས་ཉེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རོན་
བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་སློབ་འདོགས་མི་གཙོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། དེའི་སྤྱིར་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་
དང་སློབ་འདོགས་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཉེ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁོན་པ་ན་ཚུ་ཡོད་
དམ་སྟམ་པ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད། མེད་དམ་སྟམ་པ་བརྟུན་པ་ལོག་ཤེས་དང་། གཉིས་ཀར་འཇིན་པ་སོམ་ཉི་
ཐེ་ཚོམ་སྟེ། སློབ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ན། ཡིད་
དཔྱོད་ཡིན་ན་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲུར་རོན་དང་མ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས།
ཡོད་དམ་སྟམ་པ་ཡིད་དཔྱོད། མེད་དམ་སྟམ་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་རྟོན་པ་དགའོ། །ཡང་ན་རྟགས་ལ་མ་
ལྟོས་པར་སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲུར་རོན་དང་མ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པ་ལྟར་རྟགས་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲུར་རོན་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པར་ངེས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པ་
འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཉམས། དེ་ཡིད་དཔྱོད་

མིན་ན་སྤྱི་མཐུང་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་མཚུངས་སོ། །ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་
འགྱུར་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལའང་མཚུངས་ལ། གཤམ་ཉེ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་ཚད་མིན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བས་
སྤྱི་མཐུངས་ངེས་པ་འདྲིལ་གོ། །ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་ཚད་མར་
ཐལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སོ་སོར་དགག་པ་ནི་གཤམ་ཉེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་ན་
རང་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་དཔག་ཀུན་བདེན་པར་འགྱུར་དོ། །གཤམ་ཉེ་ལོག་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སློབ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་མཉན་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་དང་མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
པའི་སློབ་ཚོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་
ལས། རྟོགས་ལ་མ་སྐྱེ་མེད་སོམ་ཉི་དང། །ཞེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གཤམ་ཉེ་ལུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་ཐལ། རང་སྤེལ་གཞན་སྤེལ་
ལུང་ལས་དེའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ཚད་མ་དང་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་སྟེ། སློབ་
རིགས་བཞི་པོ་དེ་དང་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ཚད་མ་ཡིན། ལྷས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དག་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་
པའི་བརྗོད་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དག་པར་འདྲིན་པའི་སློབ་དེ་ལོག་ཤེས།
བརྗོད་བྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བའི་ལུང་ལ་བརྗོད་བྱ་གཞི་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་
དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན། བརྗོད་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱང་
ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ལ་རྟོགས་སྤྱི་མ་ནི། མཚན་ཉིད་སློབ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་རང་མཚན་སྤྱང་བ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་ལ་མ་ངེས་པ་ཚད་མ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
མདོན་སྐྱུལ་ཀུན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མདོན་སྐྱུལ་ངེས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང། མཚན་ཉིད་
དེ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་རྟོགས་སྤྱི་མ་ནི། མཚན་ཉིད་སྤྱི་རྟོགས་ཐིན་གྱི་བྱེད་
པ་མ་ཉམས་པ་ལ་ལོག་རྟོགས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པ། དབྱེ་ན་མདོན་སྐྱུལ་དབྱེད་ཤེས་སྤྱི་
སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་མདོན་སྐྱུལ་དང་རྗེས་

དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་དང་བྲམ་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན། དེ་དགག་པ་ལ་སྦྱིར་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ཅན་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྲོད་
འདོད་པའི་བཅད་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་དབྱུད་པ་ན་མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་ཉོག་དང་ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་སྦྱིར་ཏེ། རང་གི་ཚད་མ་སྤྲོ་མའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཅི་མ་ཉོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་ཉོགས་ཟེན་
བས་ད་ལྟ་ཉོགས་པར་བྱ་རྒྱ་མེད་པའི་སྦྱིར། ཤེས་བཅད་ཟེན་ལ་སྤྲོ་ལེ་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །སྤྲོ་
ཉོགས་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་འདི་ཡིན་ཞེས་འདྲིན་པའི་སློབ་ཅི་ལོག་ཤེས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འདྲིན་པའི་
སྦྱིར། ད་ལྟ་བུ་པའི་ཉོགས་ལས་སྤྲོ་གྱི་སྲོང་བ་དཔོག་པའི་སློབ་ཅི་ཚད་མར་འདུ་བའི་སྦྱིར། གྲེ་བྲག་ཏུ་མངོན་
སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་བཅད་ཤེས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
མི་སྲིད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་འདྲིན་སྤངས་མི་མ་ཐུན་པའི་
སྦྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ངོ་བོ་ཉོག་བྲལ། ཡུལ་རང་མཚན། དུས་ད་ལྟར་ག། འདྲིན་སྤངས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་
འདྲིན་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ནི་དུས་འདས་ལ། ངོ་བོ་ཉོག་ལ། ཡུལ་སྤོང་ལ། འདྲིན་སྤངས་མི་གསལ་ལ་འདྲེས་
པ་འདྲིན་པའི་སྦྱིར། གལ་ཏེ་སློབ་པོའི་རིགས་རྒྱན་འདྲིན་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སློབ་པོའི་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོ་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་དེ་སྐྱད་
ཅིག་གི་སྲོང་བ་ལ་བྱེད་ན་རྗེས་ཡིན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན། ལྷ་སྟེགས་པ་འདོད་པའི་སྦྱི་ནི་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་
གྱི་སྦྱི་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྗེ་ལྟར་ཡིན། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དུས་
མཐའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་བྱེད་ན། སྐྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
དོན་རང་མཚན་འདྲིན་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་ལ། བྱ་རྗེས་ལ་བྱེད་ན། ཡུལ་དང་དབང་པོ་མ་བྲལ་གྱི་བར་དེ་
སྲིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་རྗེས་པས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་སོང་གི་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །དང་པོ་
སློབ་པོ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ། སྦྱིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་སུ་མིང་འདོགས་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ལ་
རག་མོད་དང་པོ་དང་སྦྱིས་མཐོང་བའི་སློབ་པོ་གཉིས་སྤྲོ་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་ཤེས་པ་མ་འཇུག་བས་
མཐོང་བར་བྱུང་མེད་པས་སྤྱི་སྦྱི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་མེད་དོ། །ཡུལ་དེ་སློབ་པོར་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་
ཅམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྗེས་ལ། ད་བཟོད་སློབ་པོའི་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་གྱི་དེ་ཉོག་པས་ངེས་མན་ཚད་བཅད་ཤེས་

ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འཐད་དེ། དེས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་
འདྲ་བར་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདྲ་བར་འཇིན་པའི་སློ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་
པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་གཞི་མ་སྐྱབ་རིགས་པ་ཤེས་པ་
སྲོགས་སྤང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་གོ། རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་སྤྱད་ཅིག་ཁོ་ན་འཇིན་པར་
བད་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་
རབ་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་གི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོ་གས་པའི་སྤྱད་
ཅིག་རི་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲོང་བའི་རྣམ་ཤེས་མ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །གྲངས་ཀྱི་
དབྱེ་བསྐྱེད་ལྟེ་སྟེད་པ་རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་དབྱེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་ལྟེ་སྟེད་པ་རིགས་
ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་སློབ་དཔོན་གཉེས་བཞེད་དོ། །གཉེས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།
ཚད་མིན་གྱི་སློའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་མ་གྲུབ་པའི་རིག་ལ། དབྱེ་བསྐྱེད་ནི། ཚད་མིན་གྱི་སློ་
ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་སྲེ་ན། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཚད་མའི་འགལ་ལྷ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
གྲངས་ངེས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་དེ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་སྲིད། ཁྲུབ་སྟེ། གཏན་
ཚིགས་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་སྐྱེ་མེད་པ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལའང་སློ་གང་ལའང་འཇུག་པའི་མ་སྐྱེ་
མེད་དོ། །གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པས་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་གནས་ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་
དོགས་པར་བྱེད། གཏན་ཚིགས་འགལ་བས་གང་མི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ལོག་རྟོགས་ཀྱིས་གང་མ་ཡིན་པ་དེ་
རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་གང་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་ཀྱང་གང་འདོད་
པའི་དོན་དེ་ཡིན་པ་ལྟར་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་རྟོགས་སུ་བཞོད་ཚད་ལ་བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་སྐྱོན་མེད་
ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་ལས་མི་སྲིད་པ་ལྟར་སློའི་འཇུག་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་
ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མིན་པའི་སློ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་སོ། །མདོ་ལས། སྲོགས་ལ་མ་སྐྱེ་མེད་སོམ་ཉི་
དང་། །མི་འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོ་བོ་ཡུལ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་སློ་ནས་
བསྐྱེད་ཚད་མིན་གྱི་སློ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མ་རྟོགས་པ་གཅིག་སྤར་འདུ་སྟེ། ལོག་ཤེས་ནི་ཡུལ་སྲིད་ཅི་ལོག་དུ་
འཇིན་པའི་སྲིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཡུལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་སྲིད། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ། མ་རྟོགས་པའི་

སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མིན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱས་པས་སྒྲོང་བའི་རིག་པ། དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་
གཏུན་མ་ཞུགས་ནས་མ་ཉོགས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། ཉོག་གེ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
འགྲོ་ལྡོག་དེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞུགས་ཀྱང་འཚོལ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ནས་མ་ཉོགས་པ་ནི། སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་དེས་
བ་ན་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཚོལ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་ཀྱང་མ་རྟེན་ནས་མ་ཉོགས་པ་ནི། དབྱེད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་
མ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ། ཉོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱད་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་དོར་མ་ཉོགས་པ་ནི། ཉོག་པས་བྱམ་
གཞུགས་འཇོག་པ་ན་དེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་ཉོགས་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་
བའི་སྒོས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དེར་
འཇོག་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས་གཞོན་པའི་རིག་པ། དབྱེ་བ། ཉོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་རིག་པ། དབྱེ་བ། རྣམ་པ་ལ་ལོག་
པར་ཉོག་པ་ཐག་ཁ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་ལ་ལོག་པར་ཉོག་པ་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲོན་པོ་ལ་འདས་པའི་
སྒྲོན་པོ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཉོག་པ་ཤེས་པ་འདི་འང་ཅན་དང་སྤྱི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་བ་སྤྱི་
འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ། ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
གསལ་བར་སྤང་བའི་རིག་པ། དབྱེ་བ། དབང་ཤེས་འཇུག་པ་སྐྱབ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་
དང་། ཡིད་ཤེས་བསྐྱད་པ་མི་ལམ་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སོ་སོར་བྱེ་བ་ཉོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་གསུམ།
ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྟོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དེར་འཇོག་ན་ཡང་དེ་མིན་སྲིད་པའི་
རིག་པ། ཡང་ན་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་རིག་པ། དབྱེ་བ་མངོན་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེ་
ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་ཆ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆར་འཇོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་
ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤོད་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་སྟུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་
སྤོད་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། བལ་ཆར་འབྱུང་སྟུང་བ་ལྟ་བུ་དོན་འབྱུང་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་བལ་ཆར་མི་འབྱུང་སྟུང་བ་
དོན་མི་འབྱུང་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི་སྒྲོམ་ནང་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་རྒྱེན་དང་སྤང་བ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཉོགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པ། མ་ངེས་པའི་ཉོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་མཐའ་དག་དང་། ཉོགས་ལ་མ་ལྟོས་

བ་མེན་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒོག་གྲུང་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་མེད་པ་
ཡང་རྒྱང་བརྒྱན་ཡང་རྒྱང་བརྟགས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱེད་ན་རང་རིག་ཚད་མར་འདུས་ལ། ཚད་མ་མིན་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་
ཡང་ཡུལ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དབྱེད་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ཚད་མ་
རིགས་པའི་གཏེར་ལས་སྟོ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། །།གསུམ་པ་
སྟོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟེ། དང་གྲེ་བྲག་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེར་བསྟན་པ་ལ་གནས་ལུགས་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་གསལ་
བར་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱོདོན་འདྲེ་རྒྱང་དུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྟེ་འཛིན་
པའི་སྟོ་གང་ཡིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཡིན་སྐྱོདོན་སྤང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་
ལ་རང་མཚན་དང་གསལ་བ་དང་རྗེས་དང་ལོག་པ་གང་ཡིན་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་
དང་གཞན་སེལ་དང་ལྟོག་པ་དང་རྣམ་གཅོད་དང་འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ནི་དངོས་
པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དང་ལྟོག་པ་སྟེ་དང་གྲེ་བྲག་སྤང་བ་དང་གཞན་སེལ་རྟོག་པ་དང་
རྟོག་མེད་རྣམས་ལ་གཞན་བོད་བསྟུས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེས་དང་སྐྱབ་པ་སྟེ་དང་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་
མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། རེས་འགའ་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། རེས་སྟོ་ཚོས་ལྟར་འཆད། རེས་དོན་ཚོས་ལྟར་
འཆད། རེས་འགའ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་འཆད། རེས་འགའ་སྟེ་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་པས་སྟེ་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་
གཞན་དུ་འཆད་ལ། ཁོ་བོ་ནི་སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་འཆད་དེ། ཤེས་བྱ་འདི་ལ་མཐའ་བཅད་ན་
ཡུལ་ལ་རྗེས་དང་ལྟོག་པ་སྟེ་དང་གྲེ་བྲག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཡུལ་ལ་རང་སྟེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་སྟོ་ལ་
རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
འཛིན་སྤངས་ལ་སྤང་བ་དང་སེལ་བས་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྐྱབ་པ་དང་ཆ་ཤས་སྟེ་ནས་འཇུག་པ་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་འགའ་རྗེས་
གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ། ལྟོག་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་འགའ་ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། ད་ལྟའི་
བོད་བསྟུས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཀྱང་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དེ་ཡང་ཁྱོད་

མ་ཡིན་པ། ལྷོག་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་འགུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱུད་རྒྱུད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་
པའམ། རྒྱུད་མ་ཡིན་དེ་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་སློབ་ནས་རྒྱུད་ཡིན་པ་གང་རུང་ཡིན་པ། ཁ་ཅིག་གཞི་གྲུབ་རྗེས་
ཚེས་མ་ཡིན་པ། གཞི་གྲུབ་ལྷོག་ཚེས་མ་ཡིན་པ་ཟེར་དོ། །དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལྷོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་
ཚེས་ཅན། རྗེས་ཚེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཚེས་དོན་གསུམ་ཡང་རྗེས་ཚེས་ཡིན་པས་སྤྱི་སྤྱི་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་ན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱི་
སྤྱི་དུ་བྱས་མི་རྟག་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་ཚེས་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་རྗེས་དབག་ཚེས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་ལུལ་དེ་ལ་རྗེས་ཚེས་འཐད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྤྱང་ནས་མི་འཛིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཚེས་ཅན། ལྷོག་པའི་སློབ་ནས་རང་བཅོན་
རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། རང་ལུལ་ལ་སེལ་བའི་སློབ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ལྷོག་པ་ཚེས་ཅན། རྗེས་ཚེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་ཐལ་
སོ། །འདོད་ན། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱིར། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་འགུལ་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། རྗེས་ཚེས་རྟོགས་པ་ལྷོག་ཚེས་རྟོགས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འབྲུག་པར་དུ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
དབྱེད་པ་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལས་ལྷོག་པ་གང་ཞིག་ རང་གི་གསལ་བ་ལ་ཐུན་
མོང་བར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། གཞན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ཀྱང་ལོག་ རིགས་མ་ཐུན་ལས་
ཀྱང་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ། དེ་སྤྱི་ན། འག་པ་ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཐ་དད་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
རྣམས་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགྲེལ་བ་ཤིང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐད་ཀའི་སྤྱིའོ་ཞེས་པ་སེལ་ངོ་ཡིན་
ནོ། །འག་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱ་མ་དང་སྤྱི་མ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་གོང་མའི་
བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགྲེལ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ནི་གོང་མའི་སྤྱིའོ། །མདོར་ན་ཐད་ཀ་དང་གོང་མའི་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཕྱོགས་ལ་ལྷོས་པས་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་ཐ་དད། གོང་མའི་
བྱེ་བྲག་རྣམས་དུས་ལ་ལྷོས་པས་སྐྱད་ཅིག་ད་ལྟར་བ་དངོས་པོ། འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྤྱེས་པས་
དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནི་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་
དོ། །དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་སྤྱུགས་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་དང་སྤྱང་གིས་དགག་པ་

གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྤྱི་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉལ་པ་མི་སྣང་བ་གསལ་བར་དཀར་ཟམ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པས་སྐྱེལ་བ། ཐག་པ་
གཅིག་ལ་བ་ལང་གི་ཚོགས་བཏགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
གསལ་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མ་ལ་སྣང་བུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ཚད་མས་
དམིགས་པ་མེད་པས་སོ། །དབེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་གྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་རྣམས་
གཅིག་པ་དགག་སྤྱི་དུ་མ་གྱེ་བྲག་དུ་མ་དང་རྣམས་གཅིག་པ་དགག་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་
པོ་ནི་གངས་ཅན་ཉེ། རྩལ་ལྷན་པ་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་གསལ་བ་ལ་མེ་ལ་ཚ་བ་ལྟར་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་ཤིང་ཅམ་དང་འཕ་བ་
ལ་སོགས་གསལ་བ་རྣམས་རྣམས་གཅིག་དེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྐྱེའོ། །འདི་སྐད་འདོད་པའི་གངས་ཅན་དང་བོད་རྣམས་མ་ཐུན་ནོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་
གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན་གྱེ་བྲག་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ན་དེ་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་སྤྱི་སྣང་བུང་བ་
གང་ཞིག་དེ་སྣང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར། ངན་ཉོག་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ཉོག་མང་བས་བཏགས་ནས་དགག་ ཉ་ཅང་ཐལ་
བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གལ་ཉེ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་གྱེ་བྲག་འཕ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དངོས་པོ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གཅིག་དང་རྣམས་གཅིག་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་གཅིག་
སྤྱི་བ་ན་དངོས་པོ་ཡང་སྤྱི། རང་མཚན་གཅིག་འདྲིག་པ་ན་དངོས་པོ་ཡང་འདྲིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཞིར་
བྱས་ཀྱི་སྤྱི་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རལ། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དངོས་པོ་དེ་
དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་སྤྱི་འདྲིག་ཅིག་ཆར་བྱེད་པ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་རྣམས་སྤྱི་
འདྲིག་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་སྤྱི་འདྲིག་བྱེད་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་འདྲིག་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་པའི་
སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། རྣམས་གཅིག་ལ་སྤྱི་འདྲིག་ཆ་གཉིས་འགལ་བའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་ངེས་ལས། དེ་
གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའལ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་

བའམ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འགལ་བར་གནས་པ་འམ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་འོ། །དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་
མི་འགྲུབ་ན་ནི་འགའ་ཡང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་
གྱི་རང་འབྲེལ་ལས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཛིན་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱོར་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཅིག་ཡོད་པ་དག་གི་མི་རུས་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་ལྟར་མི་མཚུངས་ཏེ། གང་དུ་མ་དང་
འབྲེལ་བ་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷག་བཞིན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བས་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་
བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལག་པ་གཡས་པ་གཡོ་བ་ན་ལུས་
ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་དང་། ལག་པ་གཡས་པ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པ་ན། མཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་ན། ལུས་
ཐམས་ཅད་གོས་ཀྱི་བསྐྱིབས་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་བསྐྱར་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་
གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཅིག་ཡོད་པ་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། ལག་པ་གཡས་པ་གཡོ་
བ་ན་དངོས་པོ་ཡང་གཡོ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ། རང་མཚོན་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
དགོས་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་བྱུང། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། རྫས་གཅིག་ལ་མངོན་
སུམ་ལ་སྐྱང་མི་སྐྱང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐྱད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །བདག་
ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་།
དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འགལ་བ་སྐྱང་སུན་དང་། ཚད་མེད་དང་གང་མེད་དང་། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དཀར་དམར་སོགས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དང་རྫས་གཅིག་

ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་སྟེ། རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་མཚན་རྗེས་གཅིག་པ་
 རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བ་དེ་རྟོག་པས་བསྤྲད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་མཚན་རྗེས་གཅིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
 མེད་པའི་སྲིད། དེ་སྤྲད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་
 མེད། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་སློ་ཡིས་བསྤྲད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། སྲི་གཅིག་གྲེ་བྲག་དུ་མ་དང་རྗེས་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་གྲེ་བྲག་རེ་རེ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲི་འང་དུ་མ་
 ཡོད་ཅེ་ན། །ལ་པའི་སྲི་སྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་ཐལ། སྲི་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། གྲེ་བྲག་དུ་ཐལ།
 འདོད་ན། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ལྲབ་པའི་སྲི་འཚོན་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །ལ་པའི་གྲེ་བྲག་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་
 གཞན་གྱི་སྲི་མི་གྲུབ། །ལ་པའི་སྲི་ཞེགས་ཀྱང་ཤིང་གཞན་གྱི་གྲེ་བྲག་མི་ཞེགས། སྲི་ཡང་གྲེ་བྲག་བཞིན་དུ་མ་
 ཡིན་པས་སྲི་བཀག་པས་གྲེ་བྲག་ཞེགས་པ་དང་། གྲེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྲི་འགྲུབ་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གཞག་པའང་འཛིག་པར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲི་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་འདོད་ཀྱི། །ལ་པ་ཚ་རྣམ་
 ལ་སོགས་པ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པར་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྲི་གཅིག་དང་ལ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲེ་
 བྲག་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚུངས་པ་དོན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་པ་རྟོག་པའི་སློ་
 ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མཚུངས་པ་པན་ཚུན་སྐྱར་ཞིང་སྟེ་བ་མཁན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་
 བ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོན་མ་མཐོང་བའི་བད་མ་རྣ་ག་གཅིག་མཐོང་བ་ན་བད་མ་རྣ་ག་གཞན་དང་འདྲའོ་སྟུམ་
 པའི་སློ་སྟེ་བར་ཐལ། དོན་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དོན་ལ་མཚུངས་པའི་སྲི་མེད་མོད་རྟོག་པས་
 མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཅམ་སྲི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཅམ་དེ་སྲི་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚུངས་པ་ཡིན་ན་སྲི་གཅིག་དུ་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲི་འཚོན་སློ་འཇུག་པ་མེད་
 པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན། མཚུངས་པ་ཡིན་ན་གཅིག་དུ་མི་སྲིད་དེ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད།
 གཅིག་དུ་མ་ལའང་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་སྲི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན། གཅིག་དུ་མ་ལའང་མཚུངས་
 པར་འཛིན་པ་ཉིད་སྲི་མིན་པར་ཐལ། སློ་ལ་རིགས་གཅིག་མ་ལའང་ན་མཚུངས་པར་རྟོགས་ཀྱང་སྲི་འཚོན་གོ་མི་ཚོད་
 པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཚོད་ན་དེའི་སྲིད། ཚོས་ཅན། ཐ་སྤྲད་ཀྱི་སློ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་སྲི་
 གཅིག་གི་སློ་མི་འཇུག་པར་ལ་དང་འདྲ་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དགོས་དོན་འགྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་

མི་བྱས་ཏེ། འག་བ་དང་སྤོགས་མེ་འབྲ་བ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། དུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་
ཐམས་ཅད་དུ་འབྲ་བ་གང་ནའང་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་དོན་ལ་ཡོད་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་
ནས། སྤྱི་དོན་ལ་ཡོད་ན་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་གྲགས་གྱིས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཡང་འགལ་བར་
སྣང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ཡི་སློ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་དུལ་ཉིད་གྱིས། །སྐྱ་
ཡི་དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །དང་། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་དོ་ལོ་ཡིན། །དང་། དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ། །དེ་
ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །དང་། འདི་ལའང་དོ་ལོ་རྩལ་ཟད་མེད། །དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེད་པར་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར། དོན་བྱེད་བྱས་པ་གང་ཡིན་
པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པའོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་
ཉིད་དང་མི་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །དོན་བྱེད་བྱས་པར་རུང་པའི་དོན། །དེ་ཡང་
རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་ཞིག །རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །དེ་བས་ན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བྱེད་བྱས་པར་
རུང་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ནི་བྱེད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་
དེ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། །དང་། དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་བྱེད་
པར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་སྣོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་
གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་ནས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ལུང་རིགས། གསལ་བ་རྣམས་
ནི་རྗེས་མི་འགོ། །རྗེས་འགོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་སྣོག་པ། །དངོས་པོར་མི་
འགྱུར་འདི་འབྲ་ལས། །དང་། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་འདིག་འགྱུར། །དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་ལྟར། །མི་
འགྱུར་ཅེ་ན་གཅིག་འདིག་ཆོ། །བདག་གནས་ན་ནི་དེ་ཡི་མིན། །དང་། གཞན་ཉིད་མིན་ན་རྗེས་འགོ་
མེད། །གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟོན་མིན་སྤྱིར། །དང་། དངོས་པོའི་དོ་ལོ་གཅིག་ཉིད་སྤྱིར། །དོ་ལོ་སློ་གང་ཐ་དད་
ལས། །གཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་སྣོག་གི། །དོན་གཅིག་སྤྱོད་དུལ་ཅན་མ་ཡིན། །ཐ་དད་འགྱུར་ན་དབྱེར་མེད་
པའི། །ཐ་སྣང་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྗེས་འགོག་ནི། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་
འགྱུར་མོད། །ཐ་དད་སྤྱིར་སློ་སྣོག་གས་འགྱུར། །དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད། །འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་
ཡིན། །དང་། ཞིག་པ་རྗེས་འགོག་ནི། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག །སྤྱི་ན་འདིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །ཤིང་ནི་

མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ནས། །འདྲིལ་བ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །འཁོར་ཉིད་འདྲིལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ལས་
གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། །དང་། སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ནས། རི་སྐྱད་
བཤད་ལས། བརྗོད་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མདོར་ན་སྤྱི་
བདུན་འདྲིར་སྤོག་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་སྤོག་པ་སྟ་བུ་དང་། སྤོའི་གཞན་སེལ་
གྱི་སྤྱི་སྤྱི་འདྲིན་ཉོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་
མ་བསྟན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོར་མེད་དེ། སྤོག་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་ཉོག་པ་
མིན། །སྤྱི་ཡི་སྤོ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་སྤོ་བུ་དུང་བ་ཡང་མེད། །དང་། དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་
ཡིན། །གཞན་ལས་སྤོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །སྤྱི་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ། །འདི་ལ་རོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། །རོ་
བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་སྤོ་ལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་སྤྱིར་དང་། །དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ནི། །སྤྱིར་འདོད་དེ་ཡང་བསྐྱད་
སྤྱིར་དང་། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དོན་དངོས་སྤྱི། །མེད་སྤྱིར་རོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སོམས་ལ་སྤྱི་
ཡང་ཡིན་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་དུག་ཚུས་མ་སྤོས་པར་མཛོད། སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། ཡན་
ལག་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་དང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
དོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། ས་རམ་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་དངོས་པོར་མེད་དེ། རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་ས་
དང་དེའི་སྤོག་ཡིག་ཨ་དང་ཚེག་དྲག་རྣམས་དང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་
ཀྱང་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རང་གི་ཆ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མང་སོ་ཡོད་ལ། དེ་
རྣམས་དང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་དང་
རྗེས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་
ཀྱི་རྗེས་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།
དཔེར་ན་མི་སྤོན་གཉིས་ཀྱི་ས་གཅིག་ཡིན་ན། སུ་བོའི་ས་དང་བུ་བོའི་ས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་སྤྱི་མ་ས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡི་གེ་སྤྱི་མ་
ར་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པ་བུད། ཡི་གེ་སའི་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱད་ཅིག་དྲུག་པ་དང་
རྗེས་གཅིག་ཡིན་པ་བུད། ལྷན་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡང་དག་ཀྱན་རྗོད་དུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་

སྲིར་རྟོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུབ་ལས། ཡི་གེ་ཀུན་སྒྲོང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་ལ་ཤེས་པས་སྐྱ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ཡི་བྱུང་བར་
ཅན་དེ་ནི། །རྣམས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཤེས་ངེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན། །དེ་ཐོས་སྐྱུར་མིན་ཐོས་པ་
ཅན། །དེ་བྲན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི། །སྲིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བྲན་གྱེད། །ཅེས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་རིམ་ཅན་ལས་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན། །བྲན་ཤེས་རིམ་ཅན་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་བྲན་པའི་སྲིར་
རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་སྟེ། སྡེ་བདུན་འདིར་རང་ལུགས་ལ་སྲི་རོལ་གྱི་
དོན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་
དགོས་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཐ་དད། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་
དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སྲི་མ་སྲི་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡན་ལག་སྲ་མ་སྲ་མ་འགལ་སྲི་ཐེན་ན།
འགལ་སྲི་ཐེན་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིར་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་ལ། མ་འགལ་སྲི་ཐེན་སྲི་ཐེན་
ཅིག་ཚོགས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང་། སྲར་མི་འཛིག་ན་སྲིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པས་དངོས་པོར་འདོད་པ་
ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་རྩལ་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་ས་སོགས་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སློབ་འཁྱུར་བས་མ་དམིགས་པའི་སྲིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུབ་ལས། དག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་
དད། །ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་སྲིར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲུབ་ལས། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་སློབ་ལ་སྐྱེན་ལ་
སོགས་པའི་ཚིག་དང་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ད་ལ་སོགས་པ་སྐྱང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཡི་གེ་གཉིས་པ་དང་འབྲ་བ་
གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་རྟོ། །རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། ས་རྩལ་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། བརྗོད་
བྱའི་དོན་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་ལ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་སའི་སློབ་ཡིག་ཨ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིར།
འདོད་ན། མཚོ་གོ་བྱེད་གྱི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲས་སྟེ། རྣམ་འགྲུབ་ལས། ཡི་གེ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར་
ཞིང་། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲུབ་ལས། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན།
ཡི་གེ་དག་ཡོད་དུ་ཐེན་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་
བྱེད་པའི་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གནས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་
རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་རྟོ། །མདོར་ན་དག་ཚིག་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲུབ་ལས། ཚིག་
སོགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡི་ནི་འགྲུབ་པ་འདི། །རི་ལྟར་བྱུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་

དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་ཡི་གེ་རྣམས་རྫོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་རྫོང་
 བར་བྱེད་པར་འགྲུར་རོ་སྟེ་མ་ལ། དེ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་འགལ་བའི་སྲིད་
 རོ། །དེ་བས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་
 ཚགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཚིག་དང་རག་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་
 སྤང་བ་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་མི་རུང་བའི་སྲིད་རོ། །གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་དུ་མའི་རིམ་
 བས་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་སྲིད་དང་། དེ་ནི་གཅིག་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེའི་བཞོད་པ་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་སྲིད་དང་། ཡི་གེ་གཅིག་འཛིན་པ་ན་ཡང་ལྷོ་དུ་མ་འགལ་བའི་སྲིད། ལྷོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་སྲིད་དང་། སྐད་ཅིག་མ་རྟུལ་སྤོང་བ་གཅིག་ལས་འདས་པའི་དུས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ལྷག་པ་
 ཡིན་ན་ནི་ཆ་ཅན་གྱི་མཐའ་མི་རུང་བའི་སྲིད་དང་། ཡི་གེ་སྤང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྟུལ་སྤོང་དུ་མ་འདས་
 པ་ཅན་གྱི་མིག་འབྲེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྣམ་པ་ཡང་དེའི་དུས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་ལྗང་
 ཉམས་སུ་སྤོང་བ་བཞེན་དུ་རྣམ་པའི་སྲིད་དང་། ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་རྣམ་པའི་གོ་རིམ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཚིག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྤང་བའི་སྲིད་
 དང་། དེའི་དུ་མ་ཉིད་ནི་འགལ་བས་འགྲུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །ཡི་གེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དུས་སྤང་ཡང་། མིག་འབྲེད་པ་
 ལས་བཅུ་མས་ལ། བཅུ་མས་པ་ལས་འབྲེད་པའི་དུས་ཅན་དུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་རྟུལ་སྤོང་བ་དུ་མ་གོ་ས་གཅིག་
 བས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་ལ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རྟུག་ཅུ་ཅུ་ཡོད་ཅེས་མངོན་པ་
 བས་བཤད་ལ། ཚོས་བཤེས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་རྟུ་ཅུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཡི་གེའི་སྤང་མཐའ་
 ཨ་ལྷ་སུ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་རྟུག་ཅུ་ཅུ་ཡོད་ན། ཁོ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་འཛིག་དུས་ན་ཞིག་ན་སྲི་
 མ་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བྱུང། ཁོ་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འཛིག་པའི་དུས་
 སུ་མ་ཞིག་ན། སྲིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ནས། དང་པོ་མི་འཛིག་མཐར་མི་
 འགྲུར་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་ཡང་། །མིག་བཅུ་མས་ཚད་དུ་གནས་པ་
 ཡིན། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྤོང་ནི། །དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས། །རྟུལ་གཅིག་བསྐྱེས་དུས་ཚུང་བ་

ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད། །ཅིས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད། །ཤུག་སྒོམ་ཚིག་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །ཅིའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་
དད་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་འགལ་བའི་སྲིད་ལོ། །ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ།
མི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྒྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་
བའི་སྲིད་ལོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡི་གེ་ཉིད་དང་འབྲ་བར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ལོ། །གང་གི་སྲིད་དེ་སྣང་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་
འགལ་བ་དེ་བས་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་བའི་སྲིད་ལོ། །བུམ་པ་ལ་
དཔེ་བརྗོད་ན། བུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཟུགས་དེ་རོ་རེག་བྱ་བ་ཞི། ས་རྒྱ་མེ་
རྒྱུང་བ་ཞི་དང་རྣམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁོ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་བརྒྱུད་པོ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་
པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་བརྒྱུད་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་བརྒྱུད་
དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་ཡིན་
པར་འགལ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བའི་སྲིད་ལོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་
དེས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་
གཟུགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་རོ་འཛིན་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་
སྲིད། དེ་གཉིས་འདོད་ན། དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། དེའི་རོས་རང་
འབྲས་རོ་འཛིན་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད། དེའི་དེས་རང་འབྲས་དེ་འཛིན་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལྷན་པ་དེ་སོ་
སོར་ངེས་པའི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དེས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་
འབྲས་རོ་འཛིན་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལྷན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་སོགས་ལྷན་
པའི་བྱེད་པར་ནི། །སྒོར་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པར་ལྟ་དབང་སྒོམ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་ནི། དཔེར་ན་བུམ་པའི་
དབྱིངས་ཅན་དག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །སོ་སོར་ངེས་
པའི་ནི། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ལོ། རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྩམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་བརྒྱད་པོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྩམ་པའི་རྗེས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྩམ་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མེད། ཇི་ཡང་མེད། རོ་ཡང་མེད།
རེག་བྱ་ཡང་མེད། ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཡང་མེད། སྐྱ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང། རྩམ་པ་དེ་སྤྱིའི་བེམ་པོ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུ་སྟེ། སྤྱིའི་བེམ་པོ་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས། འབྱུང་
བ་ཡིན་ན་ས་ཚུ་མེ་རླུང་བཞི་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས། འབྱུང་འབྱུང་ཡིན་ན་གཟུགས་སྐྱ་དེ་རོ་རེག་བྱ་གང་
རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གྲངས་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འབྱུང་
རོ། །རྩམ་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་རང་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་བརྒྱད་དང་རྗེས་ཐ་དད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་
པའི་རྒྱུད་རྩོམ་འབྲུལ་བས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་
དང། །བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི། །གྲངས་ལྡན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་སྟོ་ལ་མི་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་
སོགས་དང། རྩོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལྟ་དབང་སྟོས། དཔེར་ན་ཅ་རྒྱན་
གྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་ཅ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་རྩུང་ཐད་ཀྱང་དེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
བུའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་སྐྱབ་འགོག་པ་ནི། རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཡན་ལག་ཅན་
རང་གི་ཡན་ལག་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །གཡོ་བར་འབྱུང་སྤྱིར་འགལ་
བ་ཅན། །ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྤྱིར། །གཞན་དུ་ཐ་དད་བྱུ་བ་པར་འབྱུང། །གཅིག་བསྐྱིབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་
དག །བསྐྱིབས་པར་བྱུང་བའམ་མ་བསྐྱིབས་ན། །མཐོང་འབྱུང་གཅིག་མཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་ན། །བསྐྱུར་བའམ་མ་
བསྐྱུར་ཉོགས་པར་འབྱུང། །དེ་སྤྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་ནས། ཡན་ལག་
ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་དང། །ཞེས་པ་ནས། རྩོགས་འདིས་གཞན་
ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཀག་ཅིང། །གཞན་ཡང་གོང་དུ། ལྟར་དོན་རྗེས་གྱི་མཚན་ཉིད་
ནི། །ཞེས་སོགས་རྩོགས་སྣ་མ་བཞེད་ནས། རྒྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀག་པས་
དེ་རྣམས་ལ་གཟིགས། རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་དཔང་དུ་ཚུགས། ཡི་དམ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། དཀོན་མཚོག་དཔང་
དུ་ཚུགས། གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོས་དཔྱོད་ལ། རླང་དོར་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཤེན་ཏུ་མཁས་པར་མཛོད་ཅིག
ཤེས་ལྟར་རྣམས་འདི་དག་གི་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉོགས་ནས་སྐྱ་བ་ཉིད་ནི་དེང་སང་ཁ་བ་ཅན་འདི་ན་ཁོ་བོ་

ཅམ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་། ཚོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་འངམ་དབྱངས་ཀྱི་དོ་བོ་ས་སྐྱ་བའ་ཚེན་གྱི་
བྱིན་རྒྱལ་ས་ཚུ་གཏེར་བདག་གི་སྟོ་ལྟོས་ཀྱི་འཛིན་མར་བབས་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་
མཐུ་ལས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །ཞིབ་པར་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་
དོགས་ནས་ཞིབ་པར་མ་བཞོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་སྤྱི་དོན་ལ་ཡོད་
པ་འགོག་ན། བྱེད་འདོད་པའི་སྤྱི་དེ་གང་ཡིན། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞན་རང་མ་ཡིན་གྱི་རང་
བཞིན་ལས་ལོག་པའི་སྟོག་པ་སེལ་ངོར་གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་བྱུབ་པ་དེ་གཞན་སེལ་མེད་དགག་གི་སྤྱི་
ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་འཛིན་ཉོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ལ་
སྤྱི་ངོས་ཏུ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆ་ནི་སྟོའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཉོག་
པ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་ངོས་བུམ་པར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆ་ལྟ་བུའོ། །འོད་བསྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལྟ་
བུ་རིགས་སྤྱི་དང་། སྟོའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྐྱོད་ཉོན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ། རིགས་སྤྱི་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་
ཡོད། སྐྱོད་ཉོན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་བ་ཚུར་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ངན་པའི་
དུག་ཚུས་སྟོས་པའི་བརྒྱབ་འཚོལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བུམ་ཅམ་ནི་ཉོགས་པས་བཟོས་པ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོད་ཉོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་འོད་བསྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་ཟེར་
བ་ནི་རྣམ་པར་འབྲམས་ཏེ། རང་མཚན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་
སྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་ལ་བྱབ་བྱེད་སུན་མོང་བར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ན། དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་
གང་ཡིན། །གཞན་ལས་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྩ་བའི་དེ་འདོད་ན། སྟོ་བཏགས་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་ཉོན་གྱི་སྤྱི་ལ་ཡང་སྤྱོར་མཛོད།
དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ནི། རྣམ་པར་ཉོག་པ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་ནས་སྤང་བ་དང་བཏགས་པ་གཅིག་ཏུ་
འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་དོན་
རང་མཚན་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་འབྲུབ་པ་དང་སྤྱི་ཞིགས་པས་བྱེ་བྲག་
ཞིགས་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །དེ་སྐོད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། འབྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་

རྟོགས། །ཞེས་དང། དེ་ལ་ངོ་པོ་སྤྱི་རོལ་དང། །གཅིག་ལྟར་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །སྤང་བ་གང་ཡིན་
 བཏགས་པ་ཡི། །ཡན་ལག་མེད་སྤྱིར་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི།
 གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྤོ་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་མེད་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་དགག་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་དོན་རང་མཚན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་གྱེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་འགྲུབ་པ་རང་
 བཞེན་གྱི་ཏྲགས་དང། སྤྱི་ཞེགས་པས་གྱེ་བྲག་འགོག་པ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གའི་རྣམ་
 གཞག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅེ་ན། གཞན་སེལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་དོན་རང་
 མཚན་དང་གཞན་སེལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་
 ཚད་མའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོག་གོ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་ཅེས་པའང་
 དགག་སྤྱོད་རི་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞན་སེལ་ལ་དགག་སྤྱོད་བྱས་ན་རྟོག་གོ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་མི་འཐད་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་རྟོག་གོ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 འཐད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་སེལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་གཞན་སེལ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་
 བས་ཞུགས་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འུག་པ་ལ་
 སྤོན་པ་བྱེད་པས་འུག་སྤྱོད་པ་གྱེ་བྲག་པ་ནི་གསལ་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་འདོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་
 གངས་ངེས་པ་འདོད་པས་གངས་ཅན་པ། སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལ། དངོས་པོ་གཞིར་
 བྱས་ཀྱི་སྤྱི་གྱེ་བྲག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་གངས་ཅན་པ་རྣམས་གངས་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲངས་པ་ཡིན་ལ།
 སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་གཞན་སེལ་བར་འདོད་པ་ནི་མཁས་པ་རིགས་པའི་དབང་སྤྱོད་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འཐད་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་སྟེ་གསུམ་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞེག་རྫོགས་སོ། །།གཉིས་པ་སྤང་བ་དང་སེལ་བས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ།
 འཇུག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང། སོ་སོའི་རང་བཞེན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤོ་ནས་འཇུག་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་བའི་སྤོ་ནས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་དང་སེལ་བ་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་སྤོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་བ་

གཉིས། སེལ་བ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་
བ་ལ་སྤང་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་བས་མཐོང་བ། དབྱེ་ན་སྤང་བ་འབྲུལ་
བ་དང་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་མེད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ། དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་
འབྲུལ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། སྤང་བ་མ་འབྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་ཡོད་པ་གསལ་བར་
མཐོང་བ། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་བཞི། འདི་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི། རོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
རྣམ་གཅིག་པ་བེ་རྒྱུ་འཛིན་སྟོན་པོ་དང་བྱས་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་ཐང་དང་ལྟ་ཞོག་སྟོག་པའང་ཐ་དད་
མེད་པས་ཐ་དད་མི་སྲིད་ཅིང་། བེ་རྒྱུ་འཛིན་སྟོན་པོ་དང་ཨང་ལའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་
ཅམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བས་སྟོང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མི་སྲིད་
ལ། རྣམ་གཅིག་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཆ་གཉིས་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་
རྣམས་ཀྱི། །རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ལ་དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་སློ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་
རྣམས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་སྤང་སྟེ། དོན་རྣམ་གཅིག་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤང་ཞིང་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་མེད།
རྣམ་ཐང་དང་པ་རྣམས་རྣམ་ཐང་དང་དུ་སྤང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། ཡུལ་ལ་རེས་འཛིག་
ཏུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་སྤང་བས་འཇུག་པའི་སྤྱིར། སློ་དོན་མ་ཐུན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་མ་ཐུན་པའི་ཚུལ། དེ་
ཚད་མས་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་ན་མངོན་སུམ་མ་རེས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཀྱི། སློ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཚོས་ཅན། རང་གི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཁྱོད་ལ་སྤང་བ་པན་ཚུན་འཚོལ་བ་མེད་དེ། དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་
དུ་མེད་ན་ཁྱོད་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་རྣམ་པ་མི་འབྲུང་བར་རེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་
གནས་པའི་རྣམ་པས་དོན་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྤྱེས་པས་སོ། །པན་ཚུན་མ་འཚོལ་བའི་དོན་ཡང་ཡུལ་སྟོན་པོར་
གནས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལའང་སྟོན་པོར་སྤང་། སྟོན་པོ་ཀྱི་བྱས་མི་ཉག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་
ལའང་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་
ལྟར་མངོན་སུམ་ལའང་ཐ་དད་དུ་སྤང་སྟེ། རྒྱ་ཐ་དད་གྱི་འབྲུང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་
རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་ །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཟླ་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་

གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། དེ་སྲིད་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤང་མི་
སྤང་ཆ་གཉིས་མེད་དེ། དཔེར་ན་བོ་རྒྱུ་མཐོང་བ་ན་སྲོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །བྱམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་གྲང་
དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲོགས་ཚོས་ནི་
སྟོས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱིས་འོག་ཏུ་སྐྱབ་ལ། །བྱབ་པ་སྲོང་བས་བྱབ་པོ། །གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་པ་དེ་དོན་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་མི་སྲིད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན་མ་དེས་ཏེ། །སྤྱོད་དེ་གྱིས་འཁོར་གྱི་
འོག་སྤང་ཡང་སྤང་མི་སྤང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་ལ་གྲགས་པ་སྤྱོད་
གཅིག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་སྤྱོད་མཆེད་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་
པ་གསུང་མོད། མདོ་སྤེལ་ལྟར་ན་དོན་དམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །རྣམས་སྤྱོད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་
དེ་སྤྱད་དུ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་
སྤོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམས་གཅིག་ལ་སྤང་མི་སྤང་ཆ་གཉིས་མེད་ན།
རྣམས་དཔག་དང་དེ་སྲོང་གཉིས་ལ་སྤྱོད་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཉིས་འགལ་ཏེ། །རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེར་
ན། མི་འགལ་ཏེ། །ཞེས་པ་གཅིག་ཉིད་རང་རིག་ཁ་ནང་བསྟན་སྤང་བས་འཇུག་རྣམས་དཔག་ཁ་སྲིད་བསྟན་མེད་པས་
འཇུག་པའི་སྲིད་རོ། །རྣམས་གཅིག་ལ་སྤང་མི་སྤང་ཆ་གཉིས་མེད་ན་དེས་མ་དེས་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། མདོན་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན། དེས་པ་གཞན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
མདོན་སྤེལ་ཚད་མ་ཡང་ཚོས་ཅན། །སྲོད་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ལ་དེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། །ཉོག་མེད་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཏེ། །སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་དེས་ནའོ། །དེ་སྤྱད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། །དེ་ཞི་རིམ་ལྟར་མ་དེས་པ་མདོན་སྤེལ་གྱིས་
གྲང་གསུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོན་སྤེལ་ནི་གང་གི་ཡང་དེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་
ཡང་དེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། །དེས་སྤང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དེས་པ་དང་མ་དེས་པའི་དབང་གིས་
མདོན་སྤེལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །འགའ་
ཞིག་དེས་གྲང་གཞན་ལ་མ་དེས་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་པས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིད་
དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདི་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚད་མ་ལ་ངེས་མི་དགོས་ན། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །སྤྱིར་ན་ཚན་མ་ཉིད་
མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་
ངམ་གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སྤྱི་མ་ངེས་
ན་ཚད་མར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངེས་པ་གཉིས་ལས་ཉོག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཉོག་མེད་གྱི་ངེས་པ་
ཡོད་དེ། མངོན་སྤྱི་མ་གྱིས་སློབ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློབ་འདོགས་ཚད་པ་དེ་ཅི། སྤང་བ་ཅམ་ལ་ཟེར་
ན། མངོན་སྤྱི་མ་ལ་སློབ་འདོགས་མ་ཚད་པ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱིས་སློབ་འདོགས་ཚད་པ་ལ་ཟེར་ན་རྗེས་
དཔག་ལྟར་ཉོག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །རང་ལན་ལ། མངོན་སྤྱི་མ་གྱིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ། ངེས་ན་
མངོན་སྤྱི་མ་དུ་འགལ་བ་དང་། སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །འོ་ན་མངོན་སྤྱི་མ་ཚད་མ་གང་།
དེས་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། མངོན་སྤྱི་མ་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ལ། རང་ངམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བུམ་གཟུགས་
རང་མཚན་མངོན་སྤྱི་མ་དུ་མཐོང་བ་ན་དེའི་ཁ་དོག་དང་དེའི་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སྤྱི་མ་ལ་སྤང་བས་ཁ་དོག་
གི་རྗེས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ན་མི་ཉག་པའི་རྗེས་ལའང་ཚད་མར་སོང་བ་ཉིད་གྱིས་མངོན་སྤྱི་མ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཁ་དོག་གི་ཆ་ལ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གོམས་པའི་རྒྱུན་གསལ་བ་དང་། ཡིད་གཏད་
བ་ཡོད་པས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་བྱས་ཏེ། བྱེད་པར་ཆ་ཤས་རྣམས་སྤངས་པ། །མངོན་སྤྱི་མ་གྱི་ནི་
གཟུང་བ་ལའང་། །བྱེད་པར་གང་ལ་ཉོགས་པ་ཡི། །རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་ཉོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །མི་ཉག་པའི་སྟོག་པ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་འབྲུང་སོགས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ས་ཟིན་པས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་
པ་འདྲེན་མི་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་དངས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་
པས། །བསྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཚོས་མ་ཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་སྤྱིས་ལ་
དུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྤྱོར་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་སྟོག་པ་ལ་གཞན་སེལ་འདུག་མོད། སྟོན་པོའི་རང་སྟོག་ངེས་པ་
འདི་ཉོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སྤྱི་མ་དུ་མི་རུང་། ཉགས་ལ་མ་སྟོས་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན། འགལ་རྒྱུ་མ་
བཅད་པས་གཞན་སེལ་དུ་འང་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་སྤྱེ་བ་མངོན་སྤྱི་མ་གྱིས་མཐོང་ནས་

དེའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བའི་ཤེས་བས་སྐྱོན་པོའི་ཞེས་སྐྱོ་སྐྱོ་ག་སྐྱིའི་ཚུལ་དུ་ངེས་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། འགལ་སྒྲ་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱོ་མ་བཏགས་པར་སྐྱོ་མིན་བཅད་ནས་
འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། ལྷང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ནས་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། བང་ལྟ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བང་ལྟ་རང་རིག་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་སྤྱིར། །ཞེས་དང།
མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། །སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་ནམ་རྟོག་པ། །གཞན་གྱི་ཆ་སྐྱོ་མ་བཏགས་པ། །དེ་ཅམ་
སེལ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ངེས་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་
ཡོད་པ་དེས་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་བཅད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་
པའི་ངེས་ཤེས་དོན་མ་ཐུན་དང་དེ་མིན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་
སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དོ་བོའི་སྤྱིར། །འདི་ནི་སྐྱོ་འདོགས་
དཔེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ངེས་ཤེས་དང་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་
ཡིད་གཉིས་ཚོས་ཅན། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བས་འཇུག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐུན་པ་སྤོགས་སྐྱང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོ་དང་ངེས་པ་ཡང་
དངོས་པོ་སྐྱང་བས་འཇུག་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་ནའང་ཅིག་ཆར་གྲུབ། དགག་ནའང་
ཅིག་ཆར་ཞེགས་པར་ཐལ། སྐྱོ་རྟོག་གིས་སྐྱང་བའི་སྐྱོ་ནས་དངོས་པོ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ།
དོན་གཅིག་གྱང་མིང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་བྱེད་མེད་གཅིག་ལ་སྐྱོ་དང་ངེས་ཤེས་
རི་སྐྱོད་གཅིག་གིས་མིང་དུ་མར་བཏགས་ནས་བརྗོད་གྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྐྱོད་
ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར། བྱས་མི་རྟོག་སོགས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྐྱོ་ཐ་
དད་གྱིས་བརྗོད་གྱང་རྣམ་གྲངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟོག་སྤོགས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། བྱས་མི་
རྟོག་སྤོགས་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ན་སེལ་བ་ལ་དངོས་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཐད་ལ། སྤོགས་པ་དེ་ལ་
སྐྱང་བ་དངོས་པོར་རྗོལ་བ་ནི་འཇུག་ཞིང་སྤོགས་པ་ལ་སྐྱང་བར་མིང་འདོགས་པ་ནི་རྟོག་གའི་ཐ་སྐྱོད་མི་ཤེས་པར་
ཐད་དོ། །ངག་དོན། སྐྱོ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་མི་རྟོག་ཚོས་ཅན། སེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤོགས་པ་ཐ་དད་

ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་བྱུང། གཉེས་པ་གཞན་སེལ་ལ། དངོས་འགལ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་
ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །དངོས་འགལ་གཅོད་པ་ནི་
ཡུལ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཡུལ་ཅན་གྱིས། །ཅེས་
དང། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྱུ་བ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །འདི་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང།
དེའི་དབྱེ་བ་གཉེས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། རྫོང་འཛིན་སྐྱངས་གཉེས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་སྲིད་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རྗོད་གྱི་དངོས་ཡུལ་དོན་ལ་མེད་དེ། རྗོད་གྱི་དངོས་ཡུལ་དེ་སློབ་པ་ལས་ཡིན་
པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན། རྗོད་འཇུག་ནས་འཇུག་པ་ན་ཐོབ་པའི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེས་དོན་
བྱེད་ཀྱིས་པའི་སྲིད། རང་མཚན་དེ་ཡང་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ།
རང་མཚན་རྗེས་ཐ་དད་རྣམས་པན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པར་ཐ་དད་དུ་གནས་སོ། །འོ་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་
རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པའི་སློབ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཞེ་
ན། འདིའི་ལན་ལ་སློབ་འཛིན་སྐྱངས་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཞུད་ན། དོན་རང་མཚན་རྣམས་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་
རྟོག་པས་སློབ་པ་ལས་ནས་རང་མཚན་གཅིག་ལ་ཐ་དད། ཐ་དད་ལ་གཅིག་དང། གཅིག་ལ་གཅིག་དང། ཐ་དད་
ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། སེལ་བའི་འཛིན་སྐྱངས་སུ་བཞེ་སྲིད་པ་ལ། གཞན་གཉེས་གོ་སླ་ལ། བསྐྱོག་པ་གཉེས་
ལ། ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སློབ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། རྫོང་རྣམ་ལ། དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་
ཅན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་གཅིག་ རྒྱ་ཐམས་ཅད་དོམས་པའི་འབྲས་བུ་
གཅིག་ ཅན་དང་ཉལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་ དཀར་ཟམ་སོགས་
ལོག་སློབ་པ་ལ་དང་ལྡན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །སློབ་རྣམ་
པ་ལ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཡལ་ག་དང་ལོག་དང་སྲིག་པ་དང་དོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ་
གཅིག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་སློབ་ས་
གྱིས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ནས་སྲི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས། །དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྐྱང་བའི་སློབ་ །ཞེས་དང། དངོས་རྣམས་དོ་སོ་འགལ་ཞེག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་
སྐྱང། །དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། །སྲི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་

བ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ལ། དཀར་ཟམ་དང་ནག་སྐྱར་ལ་འབྲས་བུ་
 བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་གཅིག་སྤྱི་ལ། ཏྲ་དང་བ་ལང་ལ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་གཅིག་མི་སྤྱི་བར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་
 དད་སྤྱི་བ་འགལ་ཞེ་ན། དུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་
 །ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འགལ་བ་དང་། སྤོང་སྤྱི་ཉེས་དང་བསྟུན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ཀྱང་རིམས་ཞེ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་
 མེད་ན་ཡང་དཀར་ཟམ་ནག་སྐྱར་སོགས་གྱིས་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་གཅིག་བསྐྱེད། ཏྲ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་
 བས་བ་ལང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློབ་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དེ་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐྱད་དུ།
 གཅིག་ཉོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ། །དོན་གཅིག་སྐྱབ་ལ་འགའ་ཞེག་ནི། །ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས། །དེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་ནི་དུལ་དུས་རྣམས་པ་ཐ་དད་
 པའི་ཤ་པ་ཅ་ཅུན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་གོ་ནས་དགག་སྐྱབ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པ་ཉིད་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱད་དུ། དེ་ཡི་བྱུང་བར་གྱིས། །ཉོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སློབ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱི་བྱས་མི་ཉལ་
 ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྤང་བོ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་
 རིགས་པ་སྤྱི་བས་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱོད་དུལ་ལོག་
 ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པའི་སློབ་ནས་དོན་རྗེས་གཅིག་པ་རྣམས་ལའང་སློབ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་དུ་སློབ་
 བཏགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱད་དུ། མིང་དོན་གང་ལྡན་པར་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སློབ་རྣམས་པ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་དང་ཉོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་
 ལྟར་དོན་ལའང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སློབ་བཏགས་ནས་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བྱུང་བར་གང་ཞེག་ཚོས། །གང་གིས་
 གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རུས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམས་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །དགོས་པ་ནི། དོན་རྗེས་གཅིག་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་ཉོགས་པ་ཉོགས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
 གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་སྤྱོད་ལ་ཡིན་པ་དང་མི་ཉལ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སློབ་ནས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་

བར་ཕྱེ་སྟེ་དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱབས་སུ་སྐྱེས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྣམས་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་མ་བརྟགས་
བར། །འཇིག་རྟེན་རི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་རང་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབས་བྱ་སྐྱབས་པ་ཀུན་བཞག་
པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་གཞུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །འདི་དག་གི་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། །སྤྱི་དང་ལྗོན་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། །དབྱེ་བ་དངོས་ནི། །སྐྱས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་ཡོད་པ་དང་
མེད་པར་འཇིག་པའི་སློན་ནས་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་མེད་པ་གཞན་སེལ་རྣམས་པ་གཉིས། །ཡོད་པ་གཞན་སེལ་
དང་མེད་པ་གཞན་སེལ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་སྐྱ་དང་སློའི་གཞན་སེལ། མེད་པ་སྐྱ་དང་སློའི་གཞན་སེལ་གཉིས་གཉིས་
སྤྱད་བྱེ་བའི་སློན་ནས་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན།
བཅས་པོའི་དོན་རང་མཚན་དུ་མེད་དེ། །སློའི་ཉིད་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བོད་ཁ་ཅིག་དོན་
ཀྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་བཅས་པོ་ཉིད་ལ་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ལོག་
པ་རང་མཚན་དང་ལྗོན་པ་སྤྱི་མཚན་མ་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །གཞན་སེལ་དོན་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དོན་རང་མཚན་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན། །སྤང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན།
སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་ཉིད་སེལ་བ་ཡིན་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །སྤང་བ་གང་ཡིན་
དོན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། །སེལ་བ་གང་ཡིན་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །ལོང་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། །རང་
མཚན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཆ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ཐམས་
ཅད་སློའི་འཇུག་ཚུལ་སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་བན་ཚུན་བསྐྱེད་པ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །དོན་རང་མཚན་
ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་བརྟེན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །མངོན་སུམ་དེ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། །རང་མཚན་ཁོ་ན་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སེལ་བ་ཡིན་ན་རང་
མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྟགས་སེལ་བའི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས། །ཞེས་དང་། །དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ། །དེ་ལས་གཞན་བའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། །དངོས་

མེད་འོ་མོ་མེད་པའི་སྲིད། །འོ་མོ་མེད་པ་དབྱུང་བུ་ཉིད། །མ་ཡིན་སྐྱའི་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་
 པར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ལོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡང་རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་
 གྲུབ་པའི་སྲིད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སེལ་བ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ།
 དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་མེད་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་གཅོད་པ། དབྱེ་ན། རང་མཚན་སྣང་བའི་
 ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་
 དབྱེ་ན་སྐོ་ག་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། མངོན་གྱུར་ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་
 མཚན་སྣང་བ་ན་སྐྱས་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་ངེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་མཐོང་
 བ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་གྱི་ངེས་ཤེས་རི་སྟེང་བས་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་ཤིང་རྟོག་པས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་དངོས་ཡུལ་སྐྱ་དོན་དེ་
 ལས་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་དང་འཛིན་སྣངས་ནི་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་
 སེལ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་རང་མཚན་ཡིན་པ་ནི་སེལ་བ་བཏགས་པ་བ། གཞན་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ལོ། །མདོར་ན་མངོན་སུམ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་རྗེས་གྱི་ངེས་ཤེས་རི་སྟེང་བས་བཏགས་པའི་ཚོས་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། སེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟོག་གིས་བྱེ་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །སྐོ་ག་གྱུར་
 ལ་ངེས་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་མི་སྣང་བ་ན་སྐྱས་བརྗོད་ཅིང་རྟོག་པས་ངེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་
 རང་མཚན་མི་སྣང་བ་སྐོ་ག་གྱུར་ལ་སྐྱ་རྟོག་འཇུག་པ་ན་རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ་མ་ལྟོས་ཀྱང་རུང་སྐྱས་བརྗོད་ཅིང་
 རྟོག་པས་ངེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དབྱེ་ན།
 བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དབག་གི་གཞན་སེལ། མི་བདེན་པ་བརྟུན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་གྱི་གཞན་སེལ།
 མཐའ་གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་ཏེ། རྟོག་པའི་འཇུག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་པའི་རྟགས་
 ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཇུག་པ་ན་འཇུག་བྱེད་རྗེས་དབག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ཏེ། སེལ་བ་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེའི་འཛིན་སྣངས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་
 གཞན་སེལ་དང་། དེའི་ཡུལ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ནི་ལས་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེལ་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞན་

སེལ་དངོས་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ཉིག་པས་སྒོ་བཏགས་ནས་དོན་ལ་སྒྱུར་བའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ། དེ་ཆེ་གོ་བྱེད་
རྗེས་འགྲོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཉིག་ས། །དེས་ན་སྒོ་ག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱུང་བར་དུ་ནི་ཉིག་ས་མི་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། མ་ཡིན་འདིག་པ་གྲུབ་པ་ཡི། །སྒྲིལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ངོལ་ཉེན་མིན་སྒྲི་
དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགག་བྱ་དགོག་
བར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་སྤྱི་སྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
དོ། །འོད་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། །སྐྱབ་སེལ་ཉིག་པ་གསུམ་ཀ་རྗེས་ཡིན་པས་སྐྱའི་རྗེས་ཚོས་ཅན། །མི་ཉིག་པའི་རྗེས་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས། །བྱས་པའི་རྗེས་ཉིག་ས་ཡིན། །དེ་སྐད་དུ། དངོས་ལས་དངོས་ནི་གྲུབ་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་།
དོན་གྱིས་དོན་ཉིག་ས་སྲིད་དོན་ལ། །ཞེས་དང་། དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་སྒྲོས་བཅས་ཡིན། །མེད་པ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་དོན་ཡིན་ན་དེ་སྒྲོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དོན་ལ་
མི་གནས་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རང་མཚན་
ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རང་འབྲེལ་ལས། །སྒྲིལ་ཚོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་
མི་བརྟེན་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་གོ་ན་ནི་དོན་མི་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད་དོ་ཟེར་ན། །ཉིག་ས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་སོང་བ་གཉིས་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་ཡིན་ན་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་མེད་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་མ་སྐྱབ་དཔེ་དང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱབ་སོང་བར་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བའི་སྲིད། །སྒྲིལ་ཚོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་
གྱིས་གོ་ན་ནི་དོན་མི་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འཇུག་པ་ན་སྒྲོག་པ་བཏགས་པའི་
ཚོས་ཁོ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་རང་མཚན་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྲིད་
དོ། །དངོས་ལས་དངོས་ནི་གྲུབ་སྲིད་རོ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། །འཇུག་དུས་ན་སྐྱ་དོན་དང་རང་མཚན་མ་སྲིད་
བའི་ཉིག་ས་ལས་དེ་གཉིས་མ་སྲིད་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་དུས་ན་སྐྱ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་
ཞེན་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་དང་སོ་བརྟེན་བྱེད་པ་ནའང་རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་མ་
སྲིད་བར་བརྟེན་ལ། །སྲིད་ཐ་སྙད་སྐྱུར་བ་ནའང་མ་སྲིད་བར་འཇུག་པའི་སྲིད་དོ། །སོ་སོར་མི་འབྲེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བག་ཚགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དུ་སོང་བའི་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་འཆད་དུས་ཡིན་ཏེ། འཆད་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱི་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་དུས་ཡིན་ཏེ། འཇུག་དུས་སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲུལ་ལས། འཆད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་རུང་བ་སེམས་ཤིང་སྤང་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྣམ་འགྲུལ་ལས། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་རབ་སྐྱབ་བྱི། །རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། །འབྱེད་པར་གནས་པ་མེད་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གཞན་སེལ་དུ་གོའོ། །ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ནི། བདེན་པ་གཅོད་པའི་སྤྱི་དང་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀར་དོགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གཅོད་པ། དབྱེ་ན་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བྱམ་མེད་དང་ཀ་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་རི་བོང་རྩ་མེད་དང་རྟག་དངོས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དངོས་མེད་ཚོས་ཅན། སྤང་བའི་སྟོན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །འབྱུང་སྟེ། རང་གི་དངོས་པོ་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྟོན་པ་ཤེས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་དངོས་པོ་བསལ་བ་ཅམ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་བརྟགས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་མེད་རང་གི་དོ་བོ་གྲུབ་ལ། དངོས་པོའི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་ལའང་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་ཐམས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་མི་མཚུངས་པར་ཐམས། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ནི་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་བཀག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཛོན་སུམ་གྱི་དོར་སྤང་བས་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་མི་སྐྱེད་པས་སྤང་བའི་སྟོན་པ་མི་འགྲུབ་ཅིང་དངོས་པོ་བཀག་ནས་སེལ་བའི་སྟོངོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དོན་ལ་མེད་ན་ཚད་མ་དང་འགལ་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་སོགས་ལ་དོ་བོ་མེད་མོད། འདུས་མ་བྱས་དང་

ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་པ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་རྟོག་མེད་འབྲུག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་དེར་
འཇིག་གཉིས་སྤོང་བའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པས་འབྲུག་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་དོན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་
དང་འབྲུག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་འཇམ་བའི་ཚད་མ་མེད་
པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་བཀག་པའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་དུ་
མི་བྱས། དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་འབྲུག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་
རོལ་དུ་རྫོམ་པའི་ཚན་སྟོན་བཏགས་ཡིན་པས་ཚད་མས་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་གཞལ་མི་བྱས་པ་དེས་ནའོ། །ནམ་
མཁའ་དོན་ལ་མེད་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དོན་ལ་མེད་ན་འཇིག་རྟོན་ན་ནམ་མཁའ་སྤང་བར་
བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ནམ་མཁའ་དཔེར་བརྗོད་པ་གཉིས་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་འཇམ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཇམ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཡང་
མེད། རྗེས་དཔག་ཡང་མེད་པ་དེས་ནའོ། །ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། སྤོང་དོན་ལ་ཡོད་པར་འཇམ་བྱེད་མངོན་སུམ་
མེད་དེ། སྤོང་རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། སྤོང་དོན་ལ་ཡོད་པར་འཇམ་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་དེ།
སྤོང་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སྟོན་སོར་སྤང་བ་
དང་ཁང་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་སྤང་བ་འདི་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱན་དང་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་དེ་ནམ་མཁའ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ།
རྒྱན་ནམ་མཁའ་སྟོན་སོར་སྤང་བ་ནི་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ལ་སྟོན་སོར་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྟོན་སོའི་རྒྱལ་
གྱི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་མི་བྱུང་ལ། བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ནི་སོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་གོ་
སྤྱི་བ་ཅོམ་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་རྫོམས་པར་ཟད་པ་དེས་ནའོ། །གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དོན་ལ་མ་བྱུབ་ན་
ལུང་ལས་རྟག་པར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་བྱེད་བྱུག་པ་ལྟ་བུ་རྟག་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་དང་ཉན་སོས་
རྟག་སྤྱོད་བྱེད་བྱུག་ཏུ་སྤྱོད་བཀའ་སྟོན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྗེས་སུ་
འདོད། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མི་རྟག་པ་ལོག་པ་ཅོམ་ལ་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དོན་ལ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བུ་འདི། །སྤོངས་ལ་

འདི་ནི་རྟག་པར་སློབ་ཤིང་། བཞུགས་པ་དང་། མེད་པ་རྟག་ཉིད་ག་ལ་ཡིན། བཞུགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། མདོར་ན་ནམ་
མཁའ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་གྲུབ་ན་
རྗེས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
ཅས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་ཉིད་
ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་ནས་
ཤེས་བྱར་བྱེད་ཀྱི། ལྡང་བའི་སློབ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །མདོར་ན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན།
སྐྱུག་པ་མིག་ཅན་འདྲ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་མཐོང་ཡང་བདེ་མི་སློབ་པའི་སྤྱིར་། རྟོག་པ་ཚོས་ཅན།
ལོང་བ་སྐྱ་མཁའ་འདྲ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་མ་མཐོང་ཡང་བདེ་སྐྱ་ཚོགས་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་། རང་རིག་
ཚོས་ཅན། དབང་པོ་ཚང་བའི་སྐྱེས་བུ་འདྲ་སྟེ། བྱོད་ལ་བཏེན་ནས་གཉིས་པོ་དེའི་བདེ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་།
ཞེས་པ་སྐྱང་སེལ་གཉིས་བསྐྱུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚོད་པ་སྐྱང་བ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་དངོས་པོར་
མེད་པ་ལ་དེས་བཞག་པའི་སྤྱི་སྐྱ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཚད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་
པར་འགྱུར་བཞིན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་དོན་དངོས་པོའི་འགྲེལ་བར་བསམས་ནས་སྤྱོད། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དངོས་པོ་
བ་མེད་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱུ་ཚད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འདུག་
ཡུལ་ལ་ལྟོས་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཚུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་
གྱིས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། གལ་ཏེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་དོན་གྱི་སློབ་ནས་མ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། བདེ་
སློབ་པ་དག་གིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་རྗེས་བརྗོད་པའི་སློབ་ནས་སྤྱིར་བ་འགལ་ཏེ།
དཔེར་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཚོས་དང་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་དང་། བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན་དང་
རྗེས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་སྤྱིར་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་མ་འདྲེས་པ་རྒྱུར་བ། སྤྱི་
དངོས་པོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྣམས་དོན་གྱི་སློབ་ནས་མ་བཞག་ན་ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་རྗེས་བརྗོད་པའི་སློབ་ནས་སྤྱིར་བ་མི་འགལ་ཏེ། དོན་ནོག་སོགས་
འདུས་པའི་གོང་བུ་གཅིག་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་གྱིས་སྤྱིར་
བ་ན། ཚོས་སམ་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྤོག་པ་སྤོན་པའི་སྤྱི་སྤྱིར་ལ། རོག་སོགས་

འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་གཞན་རྣམས་མི་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ན།
ཚོས་ཅན་རྣམས་རྗེས་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་
དངོས་འགལ་ཤིང་མིན་གཅོད་པའི་སྐོ་ནས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་སྐྱབ་སྦྱོར་ན། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་དེ་ནི་རྟོགས་
པ་མཉམ་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བ་ཤིང་མིན་ལ་སྦྱོས། ཤིང་མིན་གོ་བ་ཤིང་ལ་སྦྱོས་དགོས་པའི་
སྤྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱིར་གང་རུང་གཅིག་འདྲིན་པ་མི་སྤིད་ཅིང་། གཅིག་མ་བཟུང་ན་མཐར་གཉིས་ཀ་འདྲིན་པ་
མེད་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པའི་སྦྱོར་ཡོད་པ་དེས་ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྗོད་སྦྱོར་བ་མི་སྤིད་དོ་ཞེས་
རྒྱལ་དཔོག་པ་ཟེར་ལོ། །དངོས་པོའི་རིགས་ཉིད་ལ་བརྗོད་འདོགས་པ་བྱིད་ཀྱང་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དེས་ཤིང་མིན་
གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་དངོས་འགལ་ཤིང་མིན་མི་གཅོད་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལས་
ཤིང་དེའི་རོ་བོ་རྟོགས་མི་སྤིད་པར་ཐལ། ཤིང་མིན་མི་གཅོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་
པས་ཅ་རྒྱན་དང་ཤ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཅོད་ན་བརྗོད་སྦྱོར་རོལ་དུ་ཤིང་གི་དོན་འདྲིན་ན་
ཤིང་གི་བརྗོད་སྦྱོར་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མི་འདྲིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འགལ་རྒྱ་ཤིང་མིན་མི་རྟོགས་པར་
ཐལ། ཤིང་མིན་གོ་བ་ཤིང་ལ་སྦྱོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་སྤང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བྱིད་ལའང་རྒྱན་
ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི། དངོས་འགལ་བསལ་ནས་དངོས་པོ་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རྒྱང་
པ་འདོད་པས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གཅིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོ་
ནས་བརྗོད་བྱེད་ལ། སྤྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ནའང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་དུ་
རྟོགས་པས་ཐ་སྙད་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། བརྗོད་དུས་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་མཐོང་ནས་
འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་འདི་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ཤིང་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་དུ་སྦྱོར་རལ།
འདི་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད་དུ་སྦྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་
འདོད་པའི་ཤིང་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཞག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་
ལྡན་པ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཞག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིང་དུ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་ཡལ་ག་
ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཞག་པ་དེ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་གཞན་
སེལ་ལ་བརྗོད་སྦྱོར་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་ནས་དངོས་ལན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་བརྗོད་བྱེད་པ་

བ་བདེའི་སྐྱོ་རོལ་དུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་
 བར་མཐོང་ནས་དེ་དང་ལྡན་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་
 དུ་ཤེས་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་བ་དེ་ལ་ཤིང་གི་བད་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་ག་
 ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་བ་ལ་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཅིང་ཤིང་ལས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་བད་
 བཏགས་ལ། འཚད་བ་ན་བད་དེ་རིགས་གཅིག་བ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་ལ། རིགས་ནི་གཞན་སེལ་ལས་གནས་མིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་བད་དེ་དག་རང་མཚན་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་རྟོག་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་བས་རང་ལ་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་བྱི་
 རོལ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་བད་སྐྱོར་ལ། བྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་སྐྱར་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བས་
 དོན་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །འོ་ན་སྐྱ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་སྟོན་ན་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱ་གཞན་ལྡན་
 རྣམ་གཅོད་ཁོ་ན་སྐྱར་དགོས་ཞེ་ན། དོན་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱར་བའི་ཆོག་ཀུན་ཚོས་ཅན། རེས་བཟུང་གི་སྐྱ་ཁོང་
 བ་ཡོད་བ་ཁ་ན་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྣམ་བར་བཅད་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དཔེར་ན་བྱུལ་བར་ཚུ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱུལ་བ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་
 སེལ་བས་འཇུག་མོད། ཤེས་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དེ་ལ་བཅད་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་བ་ལ་སོགས་
 བ་མེད་བས་རྣམ་བཅད་འགལ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་བ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཚོས་མེད་མོད་འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་
 མ་ཡིན་བར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐྱོ་ནས་རྣམ་བཅད་ཡོད་བས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་འཇུག་བ་ལ་
 གཞོད་བ་མེད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཡོད་དེ། རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་དེ་མིན་དུ་སྐྱོ་བཏགས་བ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོག་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱི་དངོས་
 པོར་འདོད་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་བས་དགོས་བྱས་མེད་བ་དེས་ན་
 བད་སྐྱོར་བ་ལ་སྟོག་བ་མི་དགོས་ལོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཞན་ལན་དགག་ན། འདི་ལ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་གོ་
 བར་རྣོ་མ་བ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྟོག་བ་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོག་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་དང་དོ་བོ་དབྱེད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་འདོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱི་དངོས་པོར་འདོད་བ་ལ་སྐྱི་གསལ་བ་
 དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཏགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་གཞོན་བར་དགའོ། །རྗེ་ལྟར་དགའ་ཞེ་ན། ཤིང་མ་
 ཡིན་ལས་སྟོག་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་ཤ་བ་དང་ཅ་རྣམ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནམ་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་

ཅ་ཅུན་དང་ཤ་ཤ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྡོག་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་ཅ་ཅུན་སྲོད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྲོད་ཤིང་ཤ་ཤ་དེའི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པ་སྟེ་ཤིང་ཤ་ཤ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན།
ཤིང་ཤ་ཤ་སྲོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲོད་གཞན་ཅ་ཅུན་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་ཤ་
པ་ཚོས་ཅན། ཤིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྡོག་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་དོའི་
དུམ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྡོག་པ་དང་སྲིད་དོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དེས་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་
སྟོང་ནད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་སྡེ་བདུན་གང་ཡང་རུང་བའམ་
ཐམས་ཅད་གཞུང་ནས་བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྲིད་དང་སྡོག་པ་དོས་མེད་ཡིན་པའི་རིགས་པ་
འགོག་པ་ནི་ནགས་ལ་གནས་པའི་སྟེ་ཏུ་དག་སྟོན་པའི་ཤིང་མ་མི་གཙང་བ་འཛོལ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །རང་གི་ལན་ནི། སྡོག་པ་དོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་གཅིག་དང་
ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་ལས་གོལ་ལོ། །སྡོག་པ་དོན་ལ་མི་གནས་ཀྱང་དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྟོན་འདི་གཞན་སེལ་སྟེ་བ་
ལ་མེད་དེ། སྟོ་ཉོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་དཔུང་བ་ན་ཉོག་པའི་དོར་སྡོག་པ་མཚུངས་པ་དེ་དོས་པོ་གསལ་བ་ཀུན་
ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་མིན་དགག་པ་དང་
ཤིང་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དོན་སྟོན་པའི་ཚེད་དུ་བད་སྐྱར་པའི་སྐྱ་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་མིན་
བཅད་པའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པ་དེས་ནའོ། །འོ་ན་ལུས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ལོག་པ་དང་སྡོག་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཉིས་་
དོས་སུ་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་མི་འགྱུར་ཉེ། སྡོག་པ་སྟོ་ཚོས་དང་མཚོང་
བ་དོན་ཚོས་གཉིས་ཉོག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་སྐྱས་བརྗོད་པས་ལོག་པའི་དོས་པོ་དོན་རང་མཚན་
གྲུབ་ཅིང་གོ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཀྱིས་དོན་མ་ཐུན་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་སྐྱ་
བརྗོད་པས་རང་མཚན་གོ་བ་ཡིན་ཉེ། ཡིན་མིན་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་སྡོག་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་
པས་སོ། །སྲེ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ན་དེ། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྲིད་དོས་པོ་བའམ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བས་
སྟེལ་བ་ཞིག་མེད་ན། ལྷུན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་ན་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་
གཞན་མེད་ལ། ཚོས་ཐ་དད་རྣམས་མ་ཐུན་ས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ལས་ལྷུན་
རྗེས་གཞན་མིན་ཡང་ཉོག་པས་སྟོན་པོ་དང་ལྷུན་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ནས་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་སྟོ་མིན་བཅད་

ཅམ་གྱི་རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཉིད་སྟོན་པ་ན་ཤུགས་སྤོང་སྐྱབ་མི་བྱེད་པར་གནས་ལ། སྟོན་པོ་དང་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱུས་ནས་ཤུགས་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་གཅིག་ཏུ་སྤྲང་བའི་རྟོག་པའི་དོར་གཞི་
 མ་ཐུན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མི་དགོས་པས་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་ཤུགས་སྟོན་པོ་དེ་
 སྟོན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་སྤྲང་བའི་རྟོག་པའི་དོར་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཞན་སེལ་གཞི་མ་ཐུན་དེ་བྲོད་གྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། བྲོད་རང་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་
 བྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་མཚན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པའི་མིག་དང་སྟོ་གོས་གསལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་གོ་བ་དེ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བཟུ་བ་ལ་ཀུན་མཐུན་དང་འབྲ་ཞེས་པའི་ཡོན་གྱི་སྟོ་ནས་འཇུག་བསྐྱུ་བའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་
 སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ། །།གསུམ་པ་
 བརྗོད་བྱ་རྫོད་བྱེད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། རང་མཚན་རྒྱང་བ་དངོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་སྤྱི་རྒྱང་བ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་མཚན་ཁོ་ན་དངོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། རུམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད། །རང་མཚན་རྣམས་ཚོས་ཅན། བྲོད་ལ་བརྗོད་དངོས་སུ་བྱ་མི་རུས་
 བར་ཐལ། བྲོད་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པས་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རུས་སུ་ཚུགས་ནའང་། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་བརྗོད་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་
 དང་པོ་བརྗོད་བརྟགས་པའི་རང་མཚན་མི་རྟོག་ཅིང་གོ་མི་སྤིང་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འདས་མ་
 འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདས་པ་འགག་མ་འོངས་པ་
 མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གསུགས་སོགས་རང་མཚན་སྤང་ནས་འཛིན་པ་ལ་མིག་
 དབང་དང་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་ཡིད་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱ་རང་མཚན་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་སེལ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་བྱིར་དབང་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་ཏེ་འབྲེལ་བ་འཛིན་མི་སྤིང་པས་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་རྣམས་

སྒྲིལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། རོན་འདྲིའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཅེས་སྒྲིལ་བའི་སློབ་ཚན་ཅན།
གཞན་སེལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་དཔྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་མི་
འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིལ་མི་འཛིན་རྟོག་པས་རང་མཚན་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་བཟའི་སྤྱོད་པ་དཔྱད་ནས་སྟོ་སྒྲིལ་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྒྲིལ་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་
ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་བྱམ་པ་རང་མཚན་བསྟན་ཡང་རུང་མ་བསྟན་ཡང་རུང་།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བརྗོད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བར་བྱེད་དེ། ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་
ན་ཆུ་སྒྲིལ་བའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་སྒྲིལ་དོར་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་
བརྗོད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྐྱས་བརྗོད་མ་བྱས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིལ་
དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐས་བརྗོད་སྒྲིལ་བ་མེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
བརྗོད་རྟོགས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིལ་དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིལ་དོན་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་
དབང་པོའི་སློབ་རྗེས་སྤྱི་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་དེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་བ་བྱམ་པ་ཞེས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་དང་མཐོང་
བར་བྱེད་པ་གཉིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྲུང་བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་རྟོག་མེད་ལྟར་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ན་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་རང་
མཚན་མི་མཐོང་། མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་
བ་ལ་ངེས་པ་སྒྲིལ་བས་བྱུབ་པས་མཐོང་བ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པོ། །འདྲིའི་ལན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཆར་འཇུག་པའི་
ལུགས་ལ་བརྟེན་ན། བྱམ་གཟུགས་རང་མཚན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་བྱམ་གཟུགས་རང་མཚན་
ངེས་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཚོས་ཅན། གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་
ཆར་འཇུག་པས་སྒྲིལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལུགས་
ལ་བརྟེན་ན། ཚོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་གྱིས་འཇུག་ནའང་འཇུག་པ་སྐྱར་བས་སྒྲིལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་དངོས་སྤྱི་ལེ་ན། ཤེས་པ་རང་མཚན་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་དངོས་སྤྱི་ལེ་རུང་བར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེས་ན་ཤོ། །ཡང་ན་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་བརྗོད་དངོས་སྤྱི་ལེ་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་དངོས་སྤྱི་ལེ་རྟོག་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་

དངོས་སྲུ་སྲུ་བ་ལ་འཕངས་པའི་སློབ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ན་དེ། སྐྱུ་
གསལ་བ་རང་མཚན་བརྗོད་ན་སློབ་ཡོད་པས་དེ་མི་བརྗོད་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སློབ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱི་
དངོས་པོ་བ་སྲུ་བ་ཀུན་པས་དོན་ལ་མེད་མོད། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཡང་སྤྱི་ཚོས་ཅན། སྤོད་རྒྱུ་པ་ལ་བརྗོད་
སྲུ་བ་ལ་དགོས་ཀྱིས་མེད་པར་ཐལ། སྤོད་རྒྱུ་པ་ལ་བརྗོད་བྱས་པས་དོན་རང་མཚན་གོ་བར་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤོད་རྒྱུ་པ་དེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྗོད་མི་བྱེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤྱི་དང་
འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་སྲུ་བས་རང་མཚན་གོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྤོད་ན། སྤྱི་མི་དགོས་ལ།
རང་མཚན་ལ་མ་སྲུ་བ་ན་སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལ་བརྗོད་སྲུ་བ་ཡང་རང་མཚན་གོ་མི་ཀྱས་པས་བར་དེར་ལམ་སློབ་པ་ལ་སྤོད་
དུམ་ལ་འདྲི་བ་ལྟར་དགོས་ཀྱིས་མེད་པའི་སྤྱི་བོར་ལ་རང་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྤོད་ཅིག་གལ་ཏེ་རང་མཚན་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དངོས་སྲུ་སྲུ་མི་ཀྱས་ཤེ་ན། སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལ་བརྗོད་དངོས་སྲུ་སྲུ་མི་ཀྱས་པར་མཚུངས་སོ། །གངས་ཅན་གྱི་རྟོག་གོ་བ་ཁ་ཅིག་རང་མཚན་དང་དོན་
ལ་གནས་པའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན་སྤྱི་སྤྱི་གསལ་བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སློབ་ཡོད་པས་སྤོད་དོན་སྤྱི་ཁོ་ན་དངོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་ལ། ཉན་ཐོས་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་མིང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ཤེས་དོན་གསུམ་ལས་ཐ་དད་
བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་བཏགས་པ་དེ་དང་། མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ཤེས་དོན་གསུམ་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་
བརྗོད་པའི་རྟོན་དུ་བྱུང་བ། གཞུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་པས་ན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
པའི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་དོ། །འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་
ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་སྤྱི་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་སྲུ་བས་གཞུགས་སོགས་རང་མཚན་
རྟོགས་མི་སྤིད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་པ་དང་གཞུགས་སོགས་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྤོད་སྤོད་པ་སོགས་ཀྱི་
ནམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་སྤྱི་ལ་བརྗོད་སྲུ་བ་ཡང་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་འབྲེལ་ནས་དོན་རང་མཚན་
ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེ་མ་འདྲ་ནས་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་གཉིས་འདྲ་བས་འབྲེལ་ན་ཡུལ་དུས་རེས་དགའ་འབྲེལ་གྱི། ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་

སྐྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་ན་རྒྱལ་ན་གནས་པ་ལ་མི་འབྲུག་པ་
ལྟར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ན་དོན་རང་མཚན་ལ་འབྲུག་པ་མི་སྲིད་
དོ། །དུས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་ལ་འབྲུག་པ་མི་འབྲུག་ཏེ། ལྟ་སྐྱིན་དང་མཚོན་སྐྱིན་ལྟ་བུའི་ཆེ་མ་ལ་ཡང་འབྲུག་ན་ངེས་འགའ་
ལྟ་སྐྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འབྲུག་ནས་ངེས་འགའ་བྱམ་པ་ལ་འཇུག
ངེས་འགའ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་ཞེས་
པའི་སྐྱེས་ལ་འཇུག་པ་འདིར་ནི་རྟག་ཏུ་འབྲུག་ནས་བྱམ་པ་ཉིད་ལེན་གྱི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་
བས་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་འབྲུག་པ་མིན་ནོ། །རྟག་དོན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཚེས་ཅན། བྱིད་ལས་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་དོར་
ལ་འཇུག་པ་ན་འབྲུག་ནས་ངེས་འགའ་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
ལ་འཇུག་གི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཉུང་ལྡན་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་གཉིས་རྣམས་ལ་འདྲ་བས་འབྲུག་ནས་དོན་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིད། ཚེས་ཅན། དེ་གཉིས་རྣམས་ལ་འདྲ་
བའི་སྐོ་ནས་འབྲུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱིད་ལས་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་འབྲུག་ནས་
བྱམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱི་ཡིན་
པ། རྗོད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་བར། དབྱེ་ན་འཆད་པ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་
གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་འཆད་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་
ཏེ། རྣམས་པ་བཞི་ལོ། །འཆད་པའི་ཆེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྐྱོད་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ།
དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྐྱོད། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྐྱོད་རང་མཚན་ཡིན་ཞེས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་
ལ་མཁས་པར་འགྲུར་རོ། །འཇུག་པའི་ཆེ་རང་མཚན་དང་སྐྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་སྐྱེས་
བས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲུལ་ལས། འཆད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམས་
པར་འབྱེད་པར་བྱེད་གྱི། ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་དམིགས་པ་ཁོ་
ན་དོན་བྱེད་རུང་བར་སེམས་ཤིང་སྐྱེས་པ་དང་རྣམས་པར་བཞགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། དོན་དང་ཤེས་
པ་རང་མཚན་ཡིན་ལ་དོན་སྐྱི་དང་སྐྱོད་དོན་གྱི་སྐྱི་གཉིས་སོ་དོན་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞི་དོན་དམ་པར་དངོས་

གྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲུག་སྤྱི་ དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞི་མེད་ལ་འབྲུག་
ནས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་པ་རི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་ལམ་ལྟར་གཞི་མེད་ལ་
འབྲུག་པས་སྐྱོད་ཅིག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྗོད་པ། རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་དོན་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ནི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ཅོ། །གཞི་མེད་ཅེས་པའང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
བརྗོད་དོ། །ངག་དོན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཚོད་མེད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་བ་མི་
འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྐྱོད་ཅིག་གི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྗོད་བྱར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། འབྲུག་པ་ལ་བརྗོད་བྱར་བས་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འབྲུག་པ་ལ་བརྗོད་བྱར་
ཡང་དོན་བདེན་པ་གོ་བར་འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བཏག་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་པའི་བག་ཆགས་གོམས་
པས་བརྗོད་དུས་སྤྱི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་བརྗོད་བྱར་ལ། སྤྱིས་ཐ་སྟོན་གྱི་
དུས་ནའང་རང་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་ནས་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱི་
དོན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དོན་གཞན་ལས་མི་སྟོག་ན་སྟོག་པ་བརྗོད་བྱར་འགལ་ལ།
སྟོག་ན་རང་མཚན་ལྟར་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་སྤྱི་བརྗོད་པ་
དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་འབྲུག་པར་མེད་པས་མིང་རྒྱུད་ལ་ཚོད་པར་ཟད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་སྤྱི་བརྗོད་པ་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ལུས་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་
དོན་དམ་པར་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྟོག་ཀྱང་རྟོག་དོར་སྟོག་པར་སྤང་བ་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། ལྷ་སྟེགས་
བྱེད་བརྗོད་བྱའི་སྤྱི་དེ་མ་འབྲུག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་སྤྱི་
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་བརྗོད་
པའི་སྟོན་འབྲུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤེས་རྣམ་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
མིན་གྱི་དེའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པས་སྤྱི་ལོ་ལོ་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་ལ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་བརྗོད་བྱར་བས་ཤེས་པ་རང་
མཚན་ལ་སྤྱིར་བའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་
གཟུགས་བརྟན་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྗོད་བྱར་བ་དགོས་མེད་མིན་ཏེ། འདིག་ཅེན་པ་རྣམས་དོན་ལ་

གཞུག་པའི་སྲིད་ཏུ་ཁྱོད་ལ་བརྟུན་པར་བཟང་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བའི་སྲིད་ལ་བརྟུན་པར་ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་ལ་བརྟུན་པའི་སྲིད་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དོན་སྲིད་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྗེས་སུ་ཞེ་གཤམ་འདོད་ན་ཁྱོད་བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་སྲིད་ལ་
བརྟུན་པར་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟུན་པའི་སྲིད་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་སྲིད་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་
སྲིད། དོན་སྲིད་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད་སེལ་བའི་དངོས་ལུས་དོན་ལ་མེད་ཅེས་ཞེས་ན་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་
བྱུང་བྱེད་མེད་པར་བྱུང་གོ། །གལ་ཏེ་དོན་ལ་བརྟུན་བྱུང་བྱེད་མེད་ན་སྐྱེས་དང་དོན་སྲིད་ལ་རང་མཚན་དུ་
འབྱུང་ནས་བརྟུན་པ་གསོག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེའི་ཚོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་མི་བརྟུན་པར་གསུངས་པའི་
སྲིད། ལྷ་མཚན་དེའི་སྲིད་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཆད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། སྐྱེད་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཤམ་ཐེན་པ་རྣམས་དོན་སྲིད་ལ་རང་མཚན་དུ་
འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ས་རང་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་གོ་བས་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་ལོ། །འོ་ན་ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་བྱེད་ན། ལུ་སྟེགས་
བྱེད་ལ་བརྟུན་པའི་སྲིད་འབྱུང་ལ། དོན་སྲིད་ལ་བརྟུན་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་མང་བཀྱར་བ་ལ་བརྟུན་པའི་སྲིད་ཡོད་
ཅིང་། དོན་སྲིད་དང་རང་མཚན་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟུན་བྱེད་ན། ཁོ་པོ་ཅག་གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་པས་
གང་ལྟར་ཡང་རང་མཚན་དང་དོན་སྲིད་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་གང་ལ་བརྟུན་བྱས་ཀྱང་
འབྱུང་བ་མེད་ན། བརྟུན་སྲིད་པས་མ་འབྱུང་བའི་ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྷན་སྐྱུལ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་
བརྟུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བརྟུན་ཀྱིས་སྐྱེད་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི། ལྷ་མཚན་མཁན་པོ་
དག་འདི་གཤམ་ཐེན་པ་དོན་ལ་གཞུག་པའི་སྲིད་སྟེགས་ཀྱིས་འབྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། རང་མཚན་དང་གཟུགས་
བརྟུན་དོན་སྲིད་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྱུང་དུ་གཞུག་པའི་སྲིད་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་བརྟུན་བྱེད་ཀྱན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་བརྟུན་བྱེད་ཀྱི་སྟེགས་ཀྱིས་འབྱུང་དུ་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་ཉིད་
སྐྱེད་དོར་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ནི། ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
དོན་སྲིད་དང་རང་མཚན་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་བརྟུན་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟུན་ནས་སོ་སྐྱེ་འགའ་
ཞེ་གཤམ་དོན་རང་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད། མདོར་ན་དོན་ལ་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་བརྟུན་བྱེད་མེད་ལ། ཞེན་

པའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་སྤང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་བྱས་ན་ཡང་འབྲེལ་པའི་སྐྱེས་
བྱ་བསྐྱུ་བ་མེད་དེ། ལྷགས་པས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བརྟགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་པའི་
གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །།བཞི་པ་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
དཔྱེད་པའི་ཐོག་མར་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པའི་རྒྱ་མཚན། འགལ་འབྲེལ་དཔྱེད་པ་དངོས་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྡོན་ཏུ་འགལ་འབྲེལ་དཔྱད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚད་
མ་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྐྱབ་ལ་དཔྱེད་པ་རི་སྟེད་པ་འགལ་འབྲེལ་ལ་སྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
འབྲེལ་བ་དཔྱད་པ་དང་། འགལ་བ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་སྟོང་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་
འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགག་སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྲིད་ལ། དངོས་པོ་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་
ཚད་ཅིང་། རང་ཡིན་ན་གཞན་དང་མ་འབྲེས། གཞན་ཡིན་ན་རང་དང་མ་འབྲེས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
གསུམ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ལྟར་ཚོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་
མི་སྲིད་པས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འབྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པས་
སོ། །ཐོད་བསྐྱུས་པ་འགལ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། དགག་བྱ་མི་སྲིད་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་ཡང་མེད་
ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྲིད་པར་ཐལ་བས་ན་དངོས་པོར་མ་ཟད་དངོས་མེད་ལའང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་
བ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་རིས་མི་ཟེན་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་ངེས་པ་ལ་སྟོས་སོ་ཞེས་སྤྲོད། །དངོས་མེད་བདེན་
པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། བདག་
གཅིག་པའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོའི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་འགྱུར་དོ། །ཐལ་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་

མེད་དེ། རོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་མི་
འདོར་བ་དེ་དོན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་སྲིད་དང་། དངོས་མེད་ལ་རོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད། ཡང་། འབྲེལ་བའི་སྐྱོདོན་སངས་རྒྱས་པ་དང་སྲིད་ལ་
བ་གཉིས་ཀས་སོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བཅིངས་པའམ། བྱ་ཉི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་སོ་སོར་བཅིངས་ཤིང་
གཉིས་པན་ཚུན་མི་གཉོང་བ་ལ་འདོད་ལ། དེ་དག་གྲང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མི་འགྲུབ་
པོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་མི་ཉག་གཉིས་དོན་གྱི་
སྤྲེང་ན་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དོན་ལ་བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་མེད་ལ། ཚོས་གཉིས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མི་
སྲིད་པ་དེས་ནའོ། །ཚོས་ཅན། ཚོས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དེ། འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཚོས་གཉིས་ལ་
གནས་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ། འབྲེལ་
བ་བཏག་པ་ལས། འགའ་ཡང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཅེས་གསུངས་
པའི་སྲིད་པོ། །ཁྱངས་ཅན་པ་དང་བོད་བསྐྱེས་པ་རྣམས་མ་ཐུན་པར། སྐྱ་བྱས་མི་ཉག་པ་གསུམ་རྩེས་གཅིག་གྲང་
ལྗོག་པ་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས་སོ། །གལ་ཉེ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ལྗོག་པ་དོན་ལ་མ་འགྲུབ་པར་གློ་བྱས་
ཡིན་ན། གློའི་ཚོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྲིད་དོན་ལ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་མི་སྲིད་པས་བྱས་མི་ཉག་གཉིས་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་ན། གློའི་བྱས་མི་
ཉག་གཉིས་གློའི་རྩེས་སུ་གཅིག་པར་དོན་མ་ཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་བྱས་པའི་ལྗོག་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ལྗོག་པ་ཐ་
དད་གཉིས་དོན་ལ་ཡོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ལྗོག་པ་གཉིས་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ། མ་འབྲེལ་ན། བྱས་
པ་སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། བྱས་ལྗོག་དང་། མི་ཉག་
པའི་ལྗོག་པ་བདག་གཅིག་གམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་མི་ཉག་གཉིས་རྩེས་གྲང་གཅིག་
ལྗོག་པའང་གཅིག་པས་མིང་དུ་མ་བཏགས་གྲང་རྣམ་གྲངས་འགྱུར་གྱི་ལྗོག་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ཉགས་སུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྗོགས་ཚོས་གང་
ཞིག་མི་ཉག་པ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ངེས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་དགག་པ་ནི།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ན། གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པ་གཅིག་པ་

བཀའ་པ་ལ་དེ་བུ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྤྱི་མིན་པ་རྗེས་ཐད་དུ་ས་མཉམ་པ་ལ་དེ་བུ་
འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་ཡོད་པ་དུས་མི་མཉམ་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྒྱ་མེ་ཡོད་པ་ན། འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ནས་
དངོས་མེད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱ་མེ་ཞིག་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་རྒྱུད་དུ།
འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། །གཉིས་ལ་
གནས་པ་རི་ལྟར་འབྲུབ། །གཉིས་ལ་མི་གནས་རི་ལྟར་འབྲེལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ན་
དེ། རྒྱ་འབྲས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བར་དེར་སྤྱོད་འབྲེལ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་ཅེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་འབྲེལ་
དེ་ཉག་གམ་མི་ཉག་སྤྱོད་འབྲེལ་དེ་ཉག་ན་དངོས་པོར་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་བུ་བྱེད་ལས་གྲོལ་
བའི་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པ་པོར་མི་དུང་ཞིང་སྤྱོད་འབྲེལ་དེ་མི་ཉག་ན། སྤྱོད་འབྲེལ་དེ་རྒྱ་མེ་
འགག་པ་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེལ་བར་མི་བྱས་ཏེ། དུ་བའི་དུས་ན་འགགས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་མི་འགགས་ལ་དུ་
བ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་ཡོད་ན། རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བྱེད་དེ་
ཚོས་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཚོས་གསུམ་པར་ཡོད་ཀྱང་མེ་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཉིད་
འབྲེལ་བས་ཚོག་གི་འབྲེལ་བས་སྐྱེལ་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་མེ་དུད་དང་སྤྱོད་འབྲེལ་གྱི་བར་དུ་འང་འབྲེལ་བྱེད་
གཞན་ཞིག་དགོས་ན། དེ་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་དགོས། དེ་ལ་འང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་
དགོས་པས་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་དོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ནི་ཚོས་གཉིས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་
ཀྱི་པན་ཚུན་མ་སྟོས་པའི་མེ་དུ་སོ་སོ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མེ་དུ་
རྒྱུད་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་ཀྱང་མེ་དུད་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་ཐལ། མེ་དུད་རེ་རེ་བ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་
འགྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། མེ་དུད་རྒྱུད་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། པན་
ཚུན་མ་སྟོས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་ཐལ། མེ་དུད་རྒྱུད་པ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། འབྲས་ཉགས་
དང་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། པན་ཚུན་མི་སྟོས་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་
པན་ཚུན་སྟོས་ནས་མེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བ་པན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་བ་ཚོས་གཉིས་ལ་སྟོས་
པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ལ་པན་བྱ་པན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་འཐད་པ་དཀའ་བར་
ཐལ། པན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ན་པན་བྱའི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོར་མེད་ལ། པན་

གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལགགས་ནས་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་
 ཐུབ་པ་དང་རིང་ལུང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། འདི་ནི་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་
 གཉིས་གཅིག་ལ་ལྟོས། །ལྟོས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་རི་ལྟར་ཕན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྩ་གཡས་གཡོན་དང་པ་ལོལ་རྩུ་ལོལ་དང་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 རྩུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་ཐལ། རྩ་གཡས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཡོན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྲིད་
 དོ། །དེ་སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་གཅིག་འབྲེལ་བའི་སྲིད། །དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་
 བ། །གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་འབྲེལ་བའི་སྲིད། །གཡས་གཡོན་རྩ་ལའང་དེ་གཉིས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
 དོ། །གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་ལྟོག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་བརྟག་
 པའི་སློབ་ས་ཁེགས་པའི་སྲིད། རི་ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ། མེད་རྗེས་མེད་ན་དུ་བའི་རྗེས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བས། མེ་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་མེད་ན་དུ་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་རྗེས་ལ་གསུམ་ལས།
 ད་ལྟར་བའི་དུ་བ་དང་འདས་པའི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད་འདས་པའི་མེ་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འགགས་
 པའི་སྲིད་དོ། །མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་ཏུ་རྒྱག་ནའང་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་མེ་
 ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ད་ལྟར་བའི་མེ་དུ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། ལྟོག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་རྟོག་པས་སྐྱེལ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བར་མི་འཐད་
 དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་རིགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་དེ་ཅི།
 རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་ཉིད་ལ་ཟེར་ན། རང་མཚན་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་ལས་འདས་པ་
 མེད་ལ། རྒྱ་འབྲས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་ཡོད་ན། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྗེས་ཐ་དད་ན། བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་
 སྐྱོན་དང་རྗེས་གཅིག་ན་གྲངས་ཅན་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྤར་སྤྱི་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་གཞན་བཀག་པར་བྱུབ་པ་ནི། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་བྱུབ་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་ལྡན་པ་དང་འདུ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྱེད་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་

འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སློབ་པ་སྐྱོད་པ་བཟོ་བ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། འཁར་གཞོང་རྒྱ་ཕྱག་དོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་རྒྱང་མེད་མོད།
འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཕྱག་བརྟེན་པ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཤིང་ཅམ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་
ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་སྐྱ་
དང་འབྲེལ་བ་འཕམ། རོག་སློབ་ལལ་དུ་མི་ག་བཞེ་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་དཀར་ཟམ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་འཕམ།
ཐགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེན་སྐྱམ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐ་དད་མི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་
བའི་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་དད་པའི་དབྱུག་པས་གཞན་དབྱུག་པ་ཅན་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བྱེད་
ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་བུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།
བདག་རྟག་པ་དང་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དང་གཟུགས་འདུས་པ་ནས་ལུས་དང་རིག་
བྱ་འདུས་ནས་འཛིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལུ་རྒྱུག་དང་ལུག་རྟ་ལ་རྗེ་ཁོལ་གྱི་འབྲེལ་
བ་དང་། ལུར་པ་བཟའ་ཚོ་ལ་སློབ་ཕྱག་གི་འབྲེལ་བ་དང་སོགས་པ་སྐྱ་དང་དོན་ལ་བཟོ་བྱ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
དོན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅེས་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དང་། བོད་བསྐྱུས་རྗོངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ལ། གཙོ་བོར་བྱེ་བྲག་པ་
སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་
བ་དེ་དངོས་པོར་མེད་ན། དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོར་ཡོད་ན། རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་
མེད་ལ། རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཏགས་པའི་སློབ་པ་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཁེགས་
སོ། །ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། བྱེད་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱི་སློབ་པ་སྐྱེལ་ན་སློབ་པོར་
འབྲེལ་བ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ན་འབྲེལ་བར་མི་
རུང་ལ། གཞོད་བྱེད་མེད་ན་འབྲེལ་བ་སློབ་པོར་འགྲུབ་མོད་འོན་ཀྱང་བདག་གཅིག་དེ་རྒྱང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་
པོར་འདུས་སོ། །གཞོད་བྱེད་རི་རྩར་ཡོད། གཞོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་རི་རྩར་འདུ་ཞེ་ན། འཁར་གཞོང་གིས་
རྒྱ་ཕྱག་ལ་པན་མི་འདོགས་ན། རྒྱ་ཕྱག་མི་གནས་པར་ཐམས་ལ། པན་མ་བཏགས་ཀྱང་གནས་ན། རྒྱ་ཕྱག་ལྷུང་
བ་མི་སྲིད་དོ། །འཁར་གཞོང་གིས་སྐར་མེད་གྱི་བྱེད་པར་བསྐྱེད་ན། སྐར་མི་གནས་པ་གནས་པར་བསྐྱེད་པས་
རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྒྱ་ཕྱག་སོགས་ལའང་དེ་ཡི་ཡུལ། །བསྐྱེད་པ་འཁར་གཞོང་སོགས་པས་

བུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །སྤྲེའི་བྱས་མི་རྟག་འདུ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །འོག་
སློག་ཤམ་སོགས་འདུ་བས་སྤྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མི་འདོད་ལ། །འོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་
ཡ་གྲུལ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་སྤྲེལ་བ་ནི། །རྟུ་སྤྲེལ་འདུས་པ་ལས་རི་སྤྲེལ་བ་རྟུར། །མན་
བཏགས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ངེས་ལས། །ཚོགས་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡི། །རྒྱ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་
བས། །དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་སྲིད། །བ་ལང་ཉིད་ལས་རྩ་ཅན་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །རྒྱ་སྤྲེལ་
སྣམ་བུ་འབྲུང་བའང་འཕྲོད་འདུ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། །དེའང་། །དབང་པོས་
འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་སྲིད། །འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འཕྲོད་འདུའི་
འབྲེལ་བ་སྣང་དུ་མི་རུང་ངོ་སྣམ་ན། །སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་འཕྲོད་འདུ་དེ་སྣམ་བུ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། །སྣམ་བུ་རྒྱ་སྤྲེལ་
བཏགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེ་ཉིད་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །དེ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལོ། །འབྲང་
པར་བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ། །འབྲང་པར་དུ་བྱ་གཞི་སྤྲེལ་བུས་བཟུང་བ་ན། །འབྲང་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དབྱུག་པ་ཅན་
ཞེས་འདོགས་པ་ནི་འབྲང་པར་བྱས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་ལས་གཞན་པར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བྱེད་
དང་བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་མ་སྤྲེལ་པར་སྤྲེལ། །དེ་སྤྲེལ་ན་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཕྱུག་གམ། །མེ་དུད་འབྲེལ་བ་
གཞན་ཡིན་པ་ཅེས་དགག་ །དེ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའམ། །དུས་མཉམ་པའི་མེ་དུད་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་
བར་མི་འདོད་ཀྱི། །སྤྲེལ་ཅིག་གིས་སྤྲེལ་བའི་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཕྱུག་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས། །རྒྱ་ཕྱུག་མི་སྤྲེལ་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚོས་གཞན་སྤྲེལ། །མེ་དུད་ཀྱང་སྤྲེལ་ཅིག་གིས་སྤྲེལ་བའི་མེ་ལས་དུ་བ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
ལོ། །ཞེ་ན། །འདིར་ཡང་སྤྲེལ་བུ་དང་དབྱུག་པ་དུས་མཉམ་པ་རྒྱ་འབྲས་སྤྲེལ་མི་འདོད་ཀྱི། །སྤྲེལ་ཅིག་གིས་སྤྲེལ་བའི་
སྤྲེལ་བུ་དང་དབྱུག་རྒྱེན་ལས་སྤྲེལ་ཅིག་གིས་འབྲེལ་བའི་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་གཞན་སྤྲེལ་བས་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་བདག་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་ལོ། །ཡང་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་དུ་སྤྲེལ་བ་ན་དབང་
པོ་དང་གཟུགས་འགལ་ལ། །དབང་པོ་དང་གཟུགས་ཡོད་པ་ན། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་གཟུགས་དང་
དབང་པོ་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ཁོས་སོགས་ལ། །མན་ཚུན་ལུས་དང་
སློག་གནས་པ་ལ་མན་འདོགས་ན། །རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། །མན་མི་འདོགས་ན་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་བོར་བའི་ངན་རྟོག་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་མ་གཏོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་

པལ་ཆེར་སྐྱེན་པོས་ལེན་ཏེ། སྐྱགས་སྐྱེན་བཏང་ནས་སྐྱགས་པ་ལ་བྱི་ལས་གཞན་པ་ཤེས་རིགས་ཅན་ཡ་རབས་
སྲུ་ཡང་མི་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པའོ། །།གཉིས་པ་སློང་འབྲེལ་བ་
བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སློབ་རི་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་ཚུ་ལ་ནི། རོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་
དད་དུ་གནས་པས་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་མོད། རོན་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སློན་སློང་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་སྟེ།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་རང་མཚན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ། ཐ་དད་དུ་འབྲེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་སྟོ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སློང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་བྱམ་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ནས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་
གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཆ་མཚན་གཞི། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བར་མཚོན། ཚོས་གང་ཞིག་རང་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་པའི་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སློང་ཚོས་རང་དགའ་བས་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་
དབྱེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱོན་གྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་འདྲིལ་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་
བསྐྱེད་བྱས་པས་འཇུག་ཡུལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་སྲིད། སློང་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བྱབ་པ་འཐད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་
ལས། མིང་དོན་གང་ལྡན་པའི་ཚུན་དུ། ཐ་དད་པའི་འདྲིལ་ས་བོན་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་
ནས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་སྲིད། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་བྱུང་འབྲེལ་བའང་རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་དང་སྲུ་སྲི་བ་གཉིས་
ཀའི་དོན་ལ་མི་སྲིད་མོད། རོན་ཀྱང་སྐྱར་མཐོང་བའི་མེ་དང་། སྲིས་མཐོང་བའི་དུ་བ་གཉིས་མངོན་སུམ་དང་མི་
དམིགས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་སེལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་སྲིས་
མཐོང་བའི་དུ་བ་འདི་སྐྱར་མཐོང་བའི་མེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེལ་བས་འཇུག་ཡུལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་སྲིད།
སློང་འབྲེལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་བྱབ་པ་འཐད་མོད། དོན་ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། སྐྱགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་
པའི་བཟོ་ཅི་དགོས། དེ་སྐྱད་དུ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་ལས། མངོན་སུམ་མ་དམིགས་པ་དག་ལས། །རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་སྲོད་ཡུལ་རྣམས། །འབྲེལ་བའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། །སྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཡིན། །ཅེས་
གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །གཞན་སེལ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྐྱར་གྱི་མེ་ལས་བྱུང་བར་
བཏགས་པའི་ཆ་འདི་མཚན་གཞི། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བར་མཚོན། ཚོས་གང་ཞིག་རང་དང་རྗེས་གཞན་པའི་ཚོས་

གཞན་མི་འདོར་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱས་པ་མི་ཉག་པ་སློམ་སྤེལ་བ་དོན་ལ་བྱུབ་ན་
དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་དོན་ལ་མ་བྱུབ་ན་བྱས་པ་མི་ཉག་པའི་སྐྱུབ་
བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློམ་སྤེལ་བ་ནི། སློམ་ཚུལ་རང་
དགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བཏགས་པ་སློ་ཚུལ་དེ་མཐོང་བ་དོན་ཚུལ་ལ་
འཇུག་ཏུ་རུང་བ། སྐྱ་རང་མཚན་ལ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ཉོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
བཏགས་པ་སློ་ཚུལ་དེ་མཐོང་བ་དོན་ཚུལ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་སྐྱ་རང་མཚན་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། ཉག་པར་
ཉོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་སེལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བཏགས་པ་སློ་ཚུལ་མཐོང་བ་དོན་
ཚུལ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་རུང་ལ། གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་
བས་འབྲེལ་བ་མིན་པར་འདོགས་སྟེ། འོར་བུ་སློན་མེའི་འོད་དག་ལས། །འོར་བུའི་སློ་ཡིས་མའོན་རྒྱག་པ། །ལོག་
པའི་ཤེས་པར་བྱུང་མེད་ཀྱང་། །རི་ལྷར་དོན་བྱེད་ལ་བྱུང་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྷར་དོ། །གལ་ཏེ་འབྲེལ་ཡུལ་མེའི་སྟངས་
ན་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་བའི་སྟངས་དུ་བ་འདི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དོན་ལ་མེད་ན་དུ་བ་དེ་རྒྱ་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དོན་ལ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཅི་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། དོན་ལ་རྒྱ་
མེ་མེད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། དུ་བ་སྐྱེ་བ་མེ་ལ་སློམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་སྤར་གྱི་མེ་དེ་མེད་ན་
ད་ལྷར་གྱི་དུ་བ་མི་འབྱུང་ཞེས་སྤྱི་མཚམས་སྤྱོད་བའི་སྤྲེལ་བ་ནི་ཉོག་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྲེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་སེལ་དོར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་བཏགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་དོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་སྐྱུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ། མཚན་ཉིད་སྐྱུབ་པ། མཚན་གཞི་
དོས་བཟུང་བ། དེ་གང་གིས་ངེས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་སྐྱུབ་
བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི་སློག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅི་ན། འདི་ལ་གཉིས་
ལས་ཐ་སྙད་སྐྱུབ་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དང་མཚོན་བུ་བ་ལང་གི་འབྲེལ་བ་
ཡང་ནོག་སློག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་བ་ལང་དོ་ཞེས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཉོག་པས་མིང་དོན་
གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ཀྱང་བྱས་པས་འགྲུབ་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མཚོན་བུ་བ་ལང་སློ་བཏགས་དོན་ལ་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་བ་ཡང་། སློག་པ་གཅིག་རྒྱུད་གི་ཤིང་དང་སློག་པ་གཉིས་ཚོགས་གྱི་

འག་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བཏང་ཆད་བྱས་པས་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྗེས་
གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཀག་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི།
བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཡིན་པར་གང་གིས་འབྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། གང་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་དེ་འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ནི། ཚོས་ཅན་སྐྱའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྐྱ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་བའོ། །སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་དང་།
རྟགས་ཡོད་པ་དངོས་པོ་ནི། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའོ། །འཆད་པའི་དུས་ནི་ཚོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་དང་རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་སྐྱ་རང་མཚན་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། སོང་ཚོད་
གསུམ་པོ་ནི་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་ཅམ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ན་རྣམ་དཔྱེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཆེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། །མ་ཡིན་
འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིས། །སྐྱའི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དཔྱད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱབས་གྱིས་ནི། །རབ་
གྲགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རང་འདོད་བཏགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། །དངོས་པོ་རྣམ་གཅོད་མེད་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྤྱིར་དངོས་དངོས་མེད་བརྟེན་ཅན། །སྤྱི་ངོལ་རྟེན་མིན་སྐྱ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་
པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་
གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
པར་རྟོག་པ་ལ། །དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་སྤྱིར། །ཁྱད་པར་སྤྱི་དང་འབྲེལ་པ་འདིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
བཟུང་བྱ་མིན། །ཅེས་དང་། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་བརྟག་པར། །འཇིག་རྟེན་ངེ་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་
ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་སྤྱིར། །མཁས་པ་
རྣམས་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཅེས་
དང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དངོས་གང་ངེ་ལྟར་བྱུང་གྱུར་པ། །དེ་འབྲེལ་
ནི་རྟགས་སེམས་གྱི། །རྒྱ་ཡིན། །ཅེས་གསུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་མེད་དང་།
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །དངོས་པོ་དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་

རྒྱ་དོན་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་བྱས་པ་དེ་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་མིང་གདགས་ཀྱི་བཞེག་ནས་ཞིག་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚོས་བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཉག་པ་དགོད་པ་ནི། སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་
ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་
གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་ལས་
འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་པ་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱ་མེད་སྲིད་ན་འཇིག་པ་
ནི། །རང་གི་དངོས་པོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས།
མ་བྱུང་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་གྱིས་འཇིག་པར་མི་བྱུང་གྱི། བྱམ་པ་འཇིག་པ་ཐོབ་དང་།
ཤིང་འཇིག་པ་མེ་སོགས་སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་སྲིད། སྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་བྱུང་ལོ།
འདི་ལ་དབྱེད་དེ། འཇིག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱ་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་དང་ཞིག་པ་དངོས་མེད་
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་མོད། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱ་དངོས་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མེད་དུ་
གསུངས་པ་ནི། འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ལ་དགོངས་
ལ། ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་འཇིག་པར་འདོགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མེད་ནི་རྒྱ་གཏན་མེད་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞིག་པ་
དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་པ་གཉིས་ཀ་འང་རྒྱ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདི་
ཅེས་གྱིས་སྟོས་མེད་གྱི་ཉག་པ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དེ་དབྱེས་སྲིད་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་
རྣམ་པར་བཏགས་ལ། དགག་པ་ནི། ཐོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བྱམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་ན། བྱམ་པ་འཇིག་པ་དེ་ཅི།
དངོས་མེད་ཡིན་ན་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལ། རྒྱས་བསྐྱེད་ན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཐལ་ཏེ་སྤུ་བྱུ་
བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་བྱམ་པ་
དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བྱམ་པའི་རྒྱས་བྱམ་བཞིན་པའི་སྲིད། བྱམ་པ་ལས་
རྗེས་གཞན་བྱེད་ན། འཇིག་རྒྱ་ཐོ་སོགས་དེས་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཐོ་བའམ་གྱོ་མོའམ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
ཞིག་བྱེད། ཐོ་བ་རང་ཐོ་བས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། རང་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གྱོ་མོ་བྱས་ན། བྱམ་
པའི་ཉེར་ལེན་དང་ཐོ་བའི་སྟོན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་གྱོ་མོ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་མོད། དེས་བྱམ་པ་འཇིག་པར་མི་

འགྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་གྲོ་མོར་བཏང་བ་ཉིད་འདིག་པ་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལ། འདིག་པ་
བསྐྱེད་པར་མིང་འདོགས་ན། མི་སྐྱོན་པོ་ལ་བ་ལང་ལྟར་མིང་ལ་མི་བཅད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ཐོ་
བས་བྱེད་ན། བྱམ་པ་ལས་གཞན་འདིག་རྒྱ་ཐོ་བས་བྱས་པས་བྱམ་པ་དེ་འདིག་པར་བྱས་པར་མི་འགྲུང་
རོ། །ངག་དོན་ནི། ཐོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བྱམ་པ་འདིག་པར་བྱེད་ན། བྱམ་པ་འདིག་པ་དེ་ཅི། དངོས་མེད་ཡིན་ནམ་
དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་འདིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་
སྲིད། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོས་ཅན། སྲིས་རྒྱ་དོན་
གཞན་གྱིས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་ལས་བྱུབ་ཟེན་པའི་སྲིད། བྱམ་པ་ལས་རྗེས་གཞན་ཞིག་འདིག་
པར་བྱེད་ན། འདིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ཚོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་བྱམ་པ་དེ་འདིག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་
ལས་རྗེས་གཞན་གཅིག་འདིག་པར་བྱས་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་འདིག་པ་འདིག་རྒྱ་དོན་
གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་
ན་རང་རྒྱ་ལས་བྱུབ་ཟེན་པ་དེས་ནའོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འདིག་པ་རྒྱ་དང་ལྟན་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་
གྱིས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱས་བྱེད་ཅེས་སྐྱ་ན། འདིག་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱུགས་ལ་བྱུབ་ཏེ། འདིག་རྒྱས་
དངོས་མེད་བྱེད་པ་དང་འདིག་རྒྱས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དོན་མཚུངས་པའི་སྲིད་རོ། །དཔེར་ན་མེད་པ་ལ་ལྟ་བ་
དང་ལྟ་རྒྱ་མེད་པ་དོན་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་སྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ས་བོན་
ཚུ་ལུད་དོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་སྐྱ་བུ་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལྟོས་མེད་གྱི་
གཏན་ཚིགས་འདི་འང་བྱུབ་པ་མ་ངེས་ལོ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ས་བོན་ཚུ་ལུད་དོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་
སྐྱ་བུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟོས་མེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་བྱུབ་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ས་བོན་ཚུ་ལུད་དོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་སྐྱ་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་རྒྱན་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བ་ལ་
ལྟོས་པའི་སྲིད། འོ་ན་བྱས་པ་ལའང་འདིག་པ་ཡོད་ཀྱང་དུས་གཞན་ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། བྱས་པ་འདིག་པ་དུས་ལ་
ལྟོས་ན། བྱས་པ་འདིག་པ་དུས་ལ་ལྟོས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲུང་རམ་མི་འགྲུང། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན།
བྱོད་འདིག་པ་སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱུབ་པར་ཐལ། བྱོད་འདིག་པ་དུས་ལ་ལྟོས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་
འགྲུང་བའི་སྲིད། མི་འགྲུང་ན། ཚོས་ཅན། ལྟར་མི་འདིག་པ་བཞིན་དུ་སྲིས་ཀྱང་འདིག་པ་མེད་པར་གནས་པར་

ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་སྲ་སྲི་འདྲི་ག་མི་འདྲི་ག་གི་བྱོད་པར་མེད་པའི་སྲིར་དང་སྲར་མི་འདྲི་ག་པའི་སྲིར། མདོ་སྲེ་
རྒྱན་ལས། དང་པོ་མི་འདྲི་ག་མཐར་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དོ། །ས་བོན་ཚུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་གྱི་
ཚོགས་པ་ནི་རང་གི་དོ་བོ་འགྱུར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱན་འགྱུར་བ་ལ་སྟོས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་
གྲུབ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ས་བོན་ཚུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཐ་མས་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་དང་པོ་
ཚོགས་ཅམ་ནས་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚོགས་པ་ཐ་མས་དེ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག དེའི་ཚོགས་པ་དང་དེ་དོ་
བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིར། གལ་ཏེ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ཚོགས་པ་དང་པོས་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་ཡོད་
པའི་སྲིར་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། ས་བོན་ཚུ་ལུད་བྱོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་སྲ་སྲི་
གཉིས་ཐ་དང་དུ་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྲ་སྲི་གཉིས་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་ཅན་དང་གོགས་མེད་ཡིན་པའི་སྲིར།
གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ནི་ས་ལུའི་སྲུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཉགས་ཞུགས་
ཀྱང་ས་ལུའི་སྲུ་གུ་མི་སྐྱེད་པས་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་དེས་ལོ། །ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་རྒྱ་
ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། ས་ལུའི་སྲུ་གུ་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་
བསྐྱེད་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་སྟོས་པའི་སྲིར། འོ་ན་བྱས་པའམ་ཡོད་པ་དངོས་པོ་འང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འདྲི་ག་པ་
མིན་ཏེ། འདྲི་ག་པའི་རྒྱ་ཐོ་བ་སོགས་ལ་སྟོས་པའི་སྲིར། སྟོས་མེད་ཀྱི་འང་ཉགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། སྲུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ས་བོན་ལ་སྟོས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འདྲི་ག་པ་སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ནས་དང་ས་ལུའི་སྲུ་གུ་སོགས་རང་རང་གི་རྒྱ་ས་བོན་ལ་སྟོས་ཏེ་དེས་པན་བཏགས་སྟོབས་
ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་སློག་བྱེད་པའི་སྲིར་དང་དངོས་པོ་འདྲི་ག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་
སྲིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ལ། དངོས་པོ་འདྲི་ག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྐྱེ་རྒྱ་མེད་པས་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་
སྲིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དངོས་པོ་འདྲི་ག་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དོན་གཞན་མི་དགོས་སོ། །རིག་བྱེད་པ་ན་དེ། བྱམ་
པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། ཉག་པའི་རྗེས་སུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་མི་ཉག་
པ་དང་ཞིག་ལ་ཉག་པ་དངོས་འགལ་གཉིས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔལ་ལྷན་ཚོས་
གྲགས་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་བྱོད་ལ་མི་གཞོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མེད་ཡིན་པས་དངོས་
མེད་ཡིན་ཡང་ཉག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་ལ་དོ་བོ་མེད་ཅིང་རྗེས་

ཉག་མི་ཉག་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གི་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། ཞིག་པ་
 རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། སྤར་ངེད་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད་མ་ཞིག་
 བར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་ལས་གཞན་ན། ཤིང་མཐོང་བར་ཐལ། ཤིང་ཞིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད་
 ཟེར་ན། ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་མི་གཞོད་དེ། རྩོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤིང་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་
 བས་ཤིང་དང་རྗེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་ཉག་མི་ཉག་
 གཉིས་མི་སྲིད་ན། དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་གཉིས་མི་སྲིད་བར་མཚུངས་བར་ཐལ་
 ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན། དེ་གཉིས་མཚུངས་བར་ཐལ་བས་མི་གཞོད་དེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་མི་ཉག་པ་
 ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཉག་མི་ཉག་ཐ་དད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་ལ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 གཉིས་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་བར་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། རྩོགས་སྤྲ་
 མ་དགོད་པ་ནི། དབང་ལྷུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་རོག་པར་ཆེར་ནག་པོར་མཐོང་ཡང་བརྒྱ་ལ་
 དཀར་པོ་སྲིད་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་མི་ཉག་ཀྱང་དབང་
 ལྷུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པར་སྐྱེའོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་གྱི་མཐར་འཇིག་པར་མཐོང་བ་འདི་དག་ལ་
 ལྟོས་མེད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྲུབ་ཀྱང་། དབང་ལྷུག་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་པས་བྱམ་པའི་ཉགས་མི་འགྲུབ་ལ། ཉག་
 པ་ཡིན་པས་མཐར་འཇིག་པ་མ་མཐོང་བའི་སྲིད། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་མི་ཉག་པར་མི་འགྲུབ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཉགས་བྱུབ་ཀྱང་མི་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཉགས་སྤྱད་གོད་ན་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ལ་
 ཉགས་ལྷགས་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། བཏག་ན་མི་འཐད་པ། ཉག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཉགས་ཀྱིས་
 སྐྱབ། ཉགས་ཀྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པ་དེས་དོན་བྱེད་
 རྣམ་སམ་མི་རྣམ། དེས་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད་དངོས་པོར་མིང་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་
 དངོས་མེད་དུ་མ་ཐུན་པས་མིང་ལ་མི་བཅད་དོ། །གལ་ཏེ་ཉག་པ་དེས་དོན་བྱེད་རྣམ་ན་དབང་ལྷུག་དེས་དོན་
 བྱེད་པའི་ཆེ་སྤར་དོན་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། འགྱུར་ན། དབང་ལྷུག་ཚོས་ཅན།
 ཉག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་བར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་ན། ཚོས་ཅན། དོན་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། སྤར་དོན་མི་བྱེད་
 པའི་གནས་སྐབས་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། གང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་

ཏེ། རྣམ་མཁའ་བཞེན། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་དོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་མཐུན་
སྟོགས་ཉག་པ་ལ་དངོས་པོ་འགོག་པས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཅན་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་
ཁས་སྐྱབས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྱུང་བ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པའི་
གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་ལ་
སྟོགས་ཚོས་དང་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་ཉག་པ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་
ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་སྟོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ཏེ། དགག་གཞི་ཉག་པ་འགྲུར་མེད་ལ་རྟོག་
པ་དང་དགག་བྱ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་འགྲུར་བ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་འཛིན་སྐྱབས་འགལ་བར་རང་རིག་གིས་
སྟོང་བའི་འཁྲུགས་ལ་ཡུལ་གཉིས་འགལ་བར་གྲུབ་པས་ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཞེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཤེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། དེ་མི་འཐད་དེ། དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བས་བྱུང་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཙང་ནག་པ་ན་རེ། ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་སྟོགས་ཚོས་ཉག་པ་འགྲུར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
རྟོག་པ་སྟོང་བའི་རང་རིག་གིས་དེའི་ཡུལ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲུབ་པས་འགྲུར་བ་ཅམ་ཞེགས་པ་ན། དོན་
བྱེད་པའང་ཞེགས་པས་སྐྱོ་རང་རིག་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་སོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་
ཉག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཉག་པ་འགྲུར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་
སྟོང་པའི་རང་རིག་གཅིག་གིས་ཉག་པ་འགྲུར་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །རང་ལུགས་ནི། ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་དེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པའི་
ཉགས་གྱིས་སྟོགས་ཚོས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་འགྲུར་བ་མེད་པ་དེ་དོན་བྱེད་པ་མེད་དེ། རྣམ་
མཁའ་བཞེན། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པའང་འགྲུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་ཉགས་
གྱིས་འགྲུབ་པོ། །དབང་ཕྱུག་པ་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་ཉག་ཀྱང་གནས་སྐབས་འགྲུར་བས་དོན་བྱེད་པ་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཅིག་ན། དབང་ཕྱུག་གི་རང་བཞིན་དང་གནས་
སྐབས་གཉིས་ཚོས་ཅན། འགྲུར་མི་འགྲུར་གྱི་ཚོས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ན།
དབང་ཕྱུག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་ཉག་པས་དོན་བྱེད་པས་རང་བཞིན་ཉག་པས་དོན་བྱེད་མི་ལུས་
པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ཉག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མེད་ན་

ཡང་། རགས་པའི་འགྲུང་བ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རགས་པའི་འགྲུང་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཇིག་པའི་བྱིད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོགས་ཚོས་བསྐྱབས་ནས་དོན་
བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་བ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་བྱེད་ལུས་པ་བཀག་པ་ལ་དངོས་
པོ་མེད་པས་བྱུང་བ་འགྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་རྟགས་
རིགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དངོས་པོ་འཕྲུལ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་འགོག་ན་དོན་འགོག་ཡིན་ལ། མཚན་བྱ་འགོག་ན་
ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོས་མེད་དམ་གཞོན་པ་ཅན་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་འགྲུབ་པས་གཉིས་དོན་མེད་དོ་
ཞེ་ན། བོད་བསྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྟོང་དུ་སྟོས་མེད་འཆད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེས་ན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་
རྣམས་འཇིག་རྒྱ་དང་ཕྱད་ན་འཇིག་ལ། མ་ཕྱད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་སྟོས་མེད་
ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་ལ། དབང་ཕྱུག་པ་དང་རིག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་དང་རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ནི་ཡིན་ལ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་
གཉེན་པོར་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་ལ། འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་མི་འཇུག་མི་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག་པས་ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་
དགོས་པ་ཡང་ཐ་དད་པའི་བྱིད། གཏན་ཚིགས་གཉིས་གཅིག་གི་ལམ་སྟོང་དུ་གཅིག་འཆད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་སྐྱབས་ལུས་དེས་པར་
བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱ་
ལོག་པས་རྒྱ་མ་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་ལྟོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གིས་དེས་ན་ནི་སྐྱབས་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྗོག་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་སྐྱབས་ལུ་པོ་དེ་དེ་བྱུང་
འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་རྒྱ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལའང་
ཡོད་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིད། རང་སྐྱབས་ལ། རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་བྱེད། འབྲས་
བུའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཞན་གྱིས་པན་གདགས་བྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་

འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གི་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་སློབ་མ་དམིགས་པ་སློབ་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ། དང་པོ་ས་སྤྱོད་པས་དག་པར་མེད་དུ་གཉིས་ཀ་སྤྲང་དུང་མ་དམིགས་པ་ལས། དེ་ནས་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆེ་རྒྱུག་པས་མའི་གཞན་སེལ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བ་བྱུང་བའི་ཆེ། རྒྱུག་པས་དུ་བའི་གཞན་སེལ་བ་བྱུང་ནས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་འདི་སྤྲང་གི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་རྒྱུག་བཅས་ཀྱི་སློབ་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་པའི་སློབ་མ་དམིགས་པ་སློབ་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲུགས་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ། དང་པོ་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེ་མ་མཐོང་། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་མཐོང་བས་སོ། །འདི་སློབ་མཐོང་མི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྲ་མ་ནི་སྤྱི་མཐོང་མི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །འབྲེལ་བ་བཏྟག་པ་ལས། གང་ཞེག་མཐོང་ན་མ་མཐོང་མཐོང་། །དེ་མ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སློབ་པའི་སྤྱི་བོ་མེད་ཀྱང་ཤེས། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་ལས་གང་དག་དམིགས་ན་དམིགས་ལ། དེ་ལས་གཅིག་མེད་ན་ཡང་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། ཤས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞེག་མ་དམིགས་པ་སློབ་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གོ། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་སློབ་དུ་འགྲོ་བའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་སློབ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་བྲས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲ་མ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲས་སྤྱི་འབྲས་བུ་བཏྟམ་མི་རུང་བ་སྤིང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅུ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་མི་སྤྲང་བའི་རྒྱ་གཞན་མི་ཁེགས་ཏེ། བདེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་དང་། བདེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གདོན་དང་། འཚོ་བ་ལ་སྤྱ་བཞེན་ལོ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། འདིར་ནི་རང་བཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱལ་བ་སྤྲང་རུང་གི་མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ལོན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བུའི་རྣམ་འགྲུར་དང་། ལུན་པའམ། འབྲས་བུའི་སྤྱི་དང་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། ལུན་པ་ནི་སྤྱོད་བུའི་རྣམ་འགྲུར་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བུའི་རྣམ་འགྲུར་སྤྱོད་

བའི་སྒྲུབ་བ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་སྲིད་དང་།
 འབྲས་བུའི་སྲིད་དང་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཁྲབ་ཆེས་བ་མེད་དེ། ཏུ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྡོག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་མི་གཞོན་དེ། དེ་ལ་ཉམས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཏུ་ཐེབས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མི་ཐེབས་
 བ། རང་ཕྱག་ན་ཐུན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྲོང་བུའི་རྣམ་འགྲུར་ལོག་པའི་སྲིད། ཤ་པའི་མེ་ལོག་པས་ཏུ་ཅམ་ལྡོག་
 བར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཏུ་འབྲུལ་པར་ཐལ། མེ་མེད་བརྒྱ་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་པོ་ལས་ཏུ་བ་འབྲུང་བའི་སྲིད་ཞེ་
 བ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བས་འདྲིའི་གཞོན་དེ། སྲིད་རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་མི་
 སྲེ། གལ་ཏེ་སྲེ་ན་སྲེ་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཏུ་བའི་རྒྱ་མེ་མིན་པ་བརྒྱ་
 རྒྱུན་གྱི་སྲིད་པོ་ལས་སྲེས་པའི་སྲོ་སྲུང་བ་དེ་མའི་འབྲས་བུ་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སྲིད་པོའི་སྲོ་སྲུང་
 བ་དེ་ཏུ་བ་དང་རྣམ་པ་འབྲས་བུ་འབྲུལ་ནས་ཏུ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད་པའི་སྲིད། དེས་ན་བརྒྱ་རྒྱུན་གྱི་
 སྲིད་པོའི་སྲོ་སྲུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་སྲེས་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། མེ་ལས་མ་སྲེས་ལ། ཏུ་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲི་ནི་འབྲས་ཉམས་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་སྲེས་པས། དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ། རྡོ་གཉིས་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དེ། མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྲིད། དེ་བྱད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མེ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དེ་མེ་ལས་མ་སྲེས་
 གྲང་ཏུ་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྡོ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་མའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་གྱི། མའི་
 ཉེར་ལེན་མའི་རྒྱལ་སྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་
 གྱི་ཉེར་ལེན་རྣམ་ཤེས་སྲེ་མ་ཡིན་ལ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཏུ་བ་ནི་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་སའི་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། མེ་མེད་བརྒྱ་རྒྱུན་ལ་ག་ལ་གྲུབ། གཉིས་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཡང་ན་དང་པོའི་རྒྱ་འབྲས་དང་སྲིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཁྲབ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་དང་པོ་ཉེར་ལེན་མེ་ལས་སྲེ་ཞིང་། སྲིས་
 ཉེར་ལེན་ཏུ་བ་ལས་སྲེ་བའི་སྲིད། འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱབ་བ་ནི། བོད་བསྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག་འབྲེལ་བ་
 དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། མཚན་གཞི་འང་ཡུལ་ཏུས་སོ་སོར་དེས་པའི་རྗེས་ལ་བརྩི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱོད་པོ་ན་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞིར་

འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱོདོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་རྒྱས་པའི་སྲིར་ཉ། རང་
མཚན་དང་སྐྱོདོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྲིར། དཔེར་ན་བྱུང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས་བ་ལང་མི་
གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱོདོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱིས་བྱས་མི་
ཉམས་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱང་བའི་ཆ་ཁོ་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཉ། བདག་
གཅིག་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རང་མཚན་དང་སྐྱོདོན་གཉིས་འབྲེལ་བའི་
མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཁ་ཆེའི་རྟོག་གོ་བ་ཆེན་པོ་བདེ་
བྱེད་དགའ་བ་ན་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔྱོད་པས་ངེས་
པར་བྱེད་ཅེས་གྲགས་པོ། །རྒྱ་གར་ཉི་འོག་གི་བརྗེ་ཏུ་རྣམས་ཁ་མ་ཐུན་པ་སྤར་བ་འདད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་
ངེས་པའི་ཚད་མས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེ་ལ་ཉམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འདྲིན་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་མི་
མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་དང་། འོག་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་
བྱུང་བས་སྤྱི་ཁྱབ་འབྱུང་བའི་སྲིར་ཞེས་འདོད་དོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དཔྱོད་པའང་གཞན་
སེལ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པས་འབྲེལ་བ་མི་ངེས་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་མ་ངེས་ན་འདུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་
ཅིང་། ངེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་ལས་མ་འདས་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཁེགས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་
ན། མ་ཐུན་སྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་མི་འབྱུང་བས། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་རྟོག་དཔྱོད་དེས་གཞན་སེལ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དོན་རང་མཚན་ཐ་དད་རྣམས་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། དོན་
རང་མཚན་གཅིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིར། ཚོས་ཅན། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱོ་
བཏགས་ཡིན་ཉ། འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་རྟོག་པས་སྤྱར་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྲིར། ཚོས་ཅན། སྐྱོདོན་ལ་རང་མཚན་
དུ་འབྱུང་བས་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཉ། སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་འབྲེལ་བ་ངེས་
པར་བྱེད་པའི་སྲིར། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་འབྲེལ་བ་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པའི་གསལ་
བྱེད་རེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །།གཉིས་པ་འགའ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ། འགའ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་
རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གང་ཞིག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ། དེ་སྐད་དུ།

རྣམ་ཅེས་ལས། དེའི་སྤྱིར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལགལ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་དང་། དགག་པར་
བྱ་བའི་དོན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཉེ་བར་བཞོན་པའི་སྐོ་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱོར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་
བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷར་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །ལགལ་བ་དེ་ཡང་རི་
ལྷར་ཉོགས་ཞེ་ན། ལགལ་ཞེག་ཏུ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་ལགལ་བར་
ཉོགས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲང་བ་དང་རྫོ་བའི་རེག་པ་བཞིན་ལོ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བྱུབ་སྤྱིར་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་
འདིག་པ་བཞིན། །ཡང་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་དང་མི་
ཉག་པ་བཞིན་ལོ། །ཚང་མས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་ཡང་སྟེ། །ལྟོས་བཅས་དང་ནི་དེས་དངོས་བཞིན། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་
དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཉགས་དང་ཡང་ལགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟོས་པ་
དང་དེས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་སྒོམ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་ཕན་ཚུན་དག མཚན་ཉིད་ཐ་
དད་ན་ཡང་གཞོན་པ་མེད། གང་གིས་ན་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ལགལ་བ་ཡིན་ཅེས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་
སྤྱིར། ཕན་ཚུན་ལགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་སྐྱོར་བ་དག་ལ་དེའི་ མེད་པ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་
པ་ཡི་རང་གི་དོ་བོ་སྟེ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བའམ། དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་དོ་བོ་སྟེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་དོ་
བོའོ། །དོན་འདི་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་གང་ལས་ཉོགས་པར་འགྱུར། གང་
གིས་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་དོ་བོ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་སྤྱིར་རམ་རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་ཡོད་
ན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གྲང་བ་དང་རྫོ་བའི་རེག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་
གོ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བྱུབ་པའི་སྤྱིར། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འདིག་པ་བཞིན། །ཉག་པ་དང་མི་ཉག་ཉིད་བཞིན་ལོ། །སྐྱན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལགལ་བ་ནི་གཅིག་ཤོས་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་
ལས་གཉིས་སུ་དེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚང་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་
སྤྱིར་དང་བརྒྱུད་པས་ཀྱང་ལགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ལགལ་བ་དང་ལྟོས་མེད་བཞིན། དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་ལགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱའི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་ལ་གོགས་
བྱེད་པ་མི་སྤིད་པ་བཞིན་ལོ། །འདིར་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་ལགལ་བ་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་ལགལ་བ་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་ན་ཡང་། ལྷོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལྷན་ཅིག་རེས་འགའ་བ་ཉིད་
འགའ་བར་འགྱུར་བ་ན། ལྷོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་གྱིས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་
འགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་
སྲིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱུངོ། །དེའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཅི་སྟེ་མ་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་སྲིར་རོ། །འདི་ལྟར། རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་དེའི། །རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱོར་བའམ། །དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ངོ་
བོ་སྟེ། །ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་སྲིར་རམ། །འགའ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
བ་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་བ་དང་། འགའ་བའི་འབྲས་བུ་
དང་། འགའ་བས་ཁྲབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མ་འདི་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་། ཁྲབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ།
མེ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཞེས་དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་
པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འགའ་བ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འགའ་བ་བརྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །འགའ་བར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཅེ་ན། མེ་གཅིག་ཡོད་
པ་ན། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གྲང་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་འགའ་བ་རྟོགས་སོ། །འགའ་བ་ནི།
དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགའ་བ་མཐོང་བ་ལས་དམིགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིར་འགྱུར་བ་མ་དམིགས་པར་སྐྱབ་བོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཐག་རིང་བོ་ནས་གནས་པའི་མེ་ལས་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་མི་དམིགས་པར་རྗེས་སུ་དབག་པས་བྱུབ་པས་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིར། འགའ་བ་
དམིགས་པ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །རྫོ་བ་ཡང་མ་ཡིན། གྲང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
རེག་པའམ། རྫོ་བའི་རེག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེས་དབེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གྲང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་
དམིགས་པ་ཉིད་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་མ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་
ལ་རག་ལས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡིན་ནོ། །པན་ཚུན་ཐ་དད་བྱུབ་སྲིར་ཏེ། བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་

བཞིན། སུ་ཚུ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་སྟེ། ཏྲ་པ་དང་གཅིག་ལོས་བཞིན་ནོ། །འདི་
སྟེ་སུ་ཚུ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་དེའི་འདི་ཉིད་འགོག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་སྟེ། དཔེར་
ན་ས་སྤྱོད་པའི་འདི་ལྟེ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་གནས་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་
ནོ། །ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱོག་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཞན་
ཀྱིས་གཞོན་སྤྱིར་ཡང་། །དེས་གྱུར་དང་ནི་སྟོས་བཅས་བཞིན། །དེ་སྟེ་སུ་ཚུ་གཞོན་པས་འགལ་བ་ཡིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་གཞོན་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ལ་དེས་པར་སོམས་མཛོད། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡིན་གྱི། གཞི་ཐ་དད་པ་ཚུ་
སྤང་ན་གང་རེག་ཡོད་པ་དང་། ཚད་མང་ན་མེ་ཡོད་པ་འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་
ཅིག་མེ་དུད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབྲས་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི། འགལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་རྣམ་
གཞག་ལ་སྟོངས་པས་རིང་དུ་སྤངས་མཛོད། གཉིས་པ་ནི། འགལ་སྐྱེ་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་
སྟོས་ནས་སྟེ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། འགལ་སྐྱེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟོས་ནས་སུ་
ཚུ་སྤངས་འགལ་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་དོ། །རིགས་ཐེགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་སྤྱིར། འགལ་བ་སྟེ། གང་བ་དང་རྩོ་
བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འགལ་བ་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དེ། སུ་ཚུ་
སྤངས་འགལ་གྱིས་གཅིག་པ་འགོགས་པར་བྱེད་ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱིས་གནས་པ་འགོགས་པར་
བྱེད་པས་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དང་། སུ་ཚུ་སྤངས་འགལ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་
ལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་དངོས་པོ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ།
ཚོས་མཚོག་གིས་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། འགལ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་
གང་བ་དང་རྩོ་བའི་རེག་པ་དག་བཞིན་དུ། གཅིག་པ་ཉིད་འགོགས་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ནི་སྟེ་དུ་གནས་
པའོ། །ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་ཚུ་སྤངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ།
སྟེ་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཡུལ་ཐ་

དང་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲིད་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
རོ། །ངག་དོན། འགལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གཉིས་སུ་
འབྲེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འགལ་རྒྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
གཉིས་སུ་སྲེ་བའི་སྲིད། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བཞི་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ལྷན་མི་གནས་
འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཚོས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དབྱེད་ན་འཐད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཚོགས་པའི་སྲིད་མི་སྲིད་ཅིང། ཡ་གྲུལ་འགོད་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
གང་རུང་གི་མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟར་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད་དང། གཞན་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་གཞན་པར་བྱེད་
པ་ལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་སྐད་གཉིས་སྲིད་པའི་དབང་པོ་གསུང་མོད་
ནའང། དངོས་པོ་ལས་གྲུར་པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྲུར་པ་ཞེས་བྲས་ན་འཐད་བསམ་སྟེ། འགལ་བ་
གཉིས་ལ་གནས་གྱི། ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ལས་གྲུར་
པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་གྲུར་
པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་གཅིག་ཡོད་དུས་ན་གཅིག་མེད་པ་དེས་ནའོ། །དངོས་པོ་ལས་གྲུར་པའི་གཞོད་
བྱའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མ་གཏུགས་པར་བྱུང་བ་ཅན་ཡོད་ན་རྒྱས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ། དངོས་པོ་ལས་གྲུར་པའི་གཞོད་
བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་དེ་རྒྱས་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་
ངེས་ལས། རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་སྲིད་འགལ་བར་ཉོགས་ལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད། གཉིས་པ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ། འགལ་བ་དོས་བཟུང་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་
བ་དེ་སྐྱེད་པ་ནི། རྒྱན་གཉིས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོ་པོ་གཅིག་པ། ཡ་གྲུལ་དངོས་མེད་ལ་མི་
འཇུག་པས་དངོས་པོའི་ཚོས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང། དེ་ཡང་རྒྱན་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ལས་གྲུར་པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ། ཚོས་
མཚོག་གིས། འགལ་བ་གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྤངས་བར་བྱ་བ་དང། བར་
རིང་པོར་གནས་པ་གཉིས་པ་འགལ་བ་མེད་པས་ན། ཉེ་བར་གནས་པ་དག་ཁོ་ན་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་དང།
བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོར་བཞག་གོ་ཞེས་དང། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གཉེས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་མ་གཉེས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུན་ཅེས་བྱ་བ། དངོས་
པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར། རྒྱུན་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉེས་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མང་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟེག་པར་
བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པ་ན། གང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འབྱུང་དུ་ཟེན་གྱི་འགལ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་འབྱུང་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་གཉེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགལ་
བར་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་འགལ་བ་མི་སྲིད་ལ།
རྒྱུན་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་འདི་ནི་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་
བུའི་སྟོན་མེད་དེ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གཞོན་བུའི་སྐད་ཅིག་སྲ་སྲ་མ་ལས་སྟོན་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྲི་མ་སྲི་
མ་སྲི་བ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་དེ་གཞོན་བུའི་སྐད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
མའི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་ཡོད་ན། གང་བའི་སྐད་ཅིག་བྱུང་ཡང་འགལ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚ་
གང་གི་རྒྱལ་པོར་གཉེས་ལྟན་ཅིག་གཤེས་པ་ན། གང་རེག་གི་རྒྱལ་བཅོམ་མམ་མ་བཅོམ། མ་བཅོམ་པར་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་གནས་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་འགལ་ལ། བཅོམ་ནས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ན། སྤང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་
བཅོམ་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། གཞན་ལན་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་ནི་གང་རེག་གི་
རྒྱལ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བཞིན་དུ་ཚ་རེག་གི་ཁོངས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་ལ། གཟེགས་ཟན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་
ཅིག་གང་རེག་གི་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་གྱུང་། རྣམ་པར་རྩོད་ཏེ་ལྟག་པས་གཞོན་པ་མ་གྲུས་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་
པ་ཁ་ཅིག་ཚ་རེག་གི་རྒྱལ་དང་སྤང་ནས་གང་རེག་གི་རྒྱལ་དེ་ཚ་རེག་གི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུར་བར་འདོད། ཉན་ཐོས་སྟེ་
བ་འགལ་ཞེས་བརྗོད་པ་བར་དང་བཅས་པས་མ་སྤང་པར་ཡོད་ལ། གང་རེག་གི་རྒྱལ་གཞན་འོང་བའི་གོ་ཚ་རེག་
གིས་བཀག་པས་རགས་པ་ཅོམ་མ་རུས་པར་འདོད་དོ། །གངས་ཅན་སོགས་ཚ་གང་གི་རྒྱལ་ཏེ་ལྟག་པར་སྤྲོ་བ་དེ་
དག་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚ་གང་གི་རྒྱལ་གཉེས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་
འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་གི་ཁོངས་ན་གང་རེག་གི་རྒྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཅིག་གནས་
པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། གང་རེག་གི་རྒྱལ་དེ་ཏེ་ལྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་རེག་གི་རྒྱལ་དེ་ཚ་རེག་གི་རྒྱལ་དུ་
བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་ལན་ནི། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚ་གང་གི་རྒྱལ་གཉེས་ལྟན་ཅིག་གནས་ན་ཚ་རེག་དང་གང་

རེག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་ཡིན་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་དེ། འགའ་རྒྱའི་རྒྱལ་ཐོན་གཉིས་སྤང་ནས་སྐད་ཅིག་སྲ་
མ་ཞིག་ནས་སྲི་མ་སྲེ་བ་ན། གང་རྒྱལ་མང་བ་ནམས་རྒྱས་ལྷན་དུ་སྲེ་ལ། གང་རྒྱལ་ཉུང་བ་ནམས་རྒྱས་མེད་དུ་
སྲེ་བའི་སྲིར། གསུམ་བ་གཞོན་བྱ་ལྷོག་པའི་དུས་ནི། བོད་བསྐྱེས་པ་ལ་ལ་ན་དེ། སྤང་གཉིན་གཉིས་བྱ་རྫོགས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྷོག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ནས་རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ཡུལ་རིང་པོ་བསྐྱལ་
པའི་བར་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་པ་དེ་སློ་གྲོས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱེད་ལྷ་བུ་ལས་གཞན་སུས་གོ་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞེས་བཞད་
གང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཡུགས་ནི། ཚ་གང་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་ཚོས་དུས་གཅིག་ལ་འདུར་རུང་བ་
ནམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤང། གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྲེད། གསུམ་བ་ལ་འགའ་བ་གཞོན་བྱ་འགགས་པ་
དང་། གཞོན་བྱེད་སྲེས་བ་དུས་མཉམ་ལ། སློ་འདོགས་དང་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་སློའི་ཚོས་དུས་ལ་སློས་པ་
ནམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྤང་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། གཉིན་པོ་སྲེས་བས་སྤང་བྱ་སྲེས་སྲེ་མ་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་ལྷན་
ཅིག་མི་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། ཚོས་མཚོག་གིས། དེ་བས་ན་གང་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་
དེས་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱར་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་བ་ལ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་ཚོགས་པ་ན་
རྒྱས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་འགའ་བ་རྒྱས་པ་མེད་
དོ། །གསུམ་བ་ནི་རྒྱས་པ་མེད་པ་འགགས་པའི་ཡུལ་དེར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་
རོ། །ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་བ་ལ་ལྷོག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་མེད་ན་
རགས་པའི་རྒྱན་ཚོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གསུམ་འགྱུར་ལ། དེ་
འདོད་ན། ཐུག་པ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྷོག་པ་ངོས་ཟེན་པ་དཀའོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་དེ།
ཚོས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ལས་
འདས་པའི་སྲིར་རོ། །རྒྱན་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་བར་མ་ཆད་དུ་སྲེས་པ་ཅམ་ལ་
བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། རྒྱལ་ཐོན་དང་སྐད་ཅིག་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དུས་ལ་སྲོས་པས་ཆ་མེད་ཡིན་
ཅིང་། རྒྱལ་ཐོན་སྲོགས་ལ་སྲོས་པས་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་བས་ན། ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་ལས་སྐད་
ཅིག་གཞན་སྲེ་བས་གཞོན་བྱ་སྐད་ཅིག་གསུམ་བ་ལ་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆ་རེག་དང་དུས་མཉམ་པའི་གང་

རེག་དེ། གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མ་རྒྱུ་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་མེད་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱུ་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་གིས་བསྐྱོག་མི་རྒྱུ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་
 ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚ་རེག་མི་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འགགས་པའི་སྲིད། དེས་ན་གཉིས་ཀ་
 ལྟར་ན་ཡང་གྲང་རེག་བསྐྱོག་པ་ལ་ཚ་རེག་དགོས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཚ་རེག་དང་རྒྱུ་མཉམ་
 པའི་གྲང་རེག་དེ་གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མ་རྒྱུ་ལྟར་དང་། རྒྱུ་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་
 ཀའི་སྲོག་པར་མི་འདོད་ཀྱི། གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་གྲང་རེག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་མཉམ་པས་རྒྱུ་ཅན་དང་རྒྱུ་
 མེད་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་ལ། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འཛིན་པ་ལ་ས་སྟོབས་ཆེན་སྐྱ་བར་སྐྱེ་ལ། ཚུ་སྟོབས་ཆེན་སྐྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེས་པ་
 དེས་སྤང་བྱ་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་རོ་བོ་སྟོང་ངམ་ས་བོན་སྟོང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོ་འདོགས་ཀྱི་རོ་བོ་
 ཅམ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་སྲོག་པས་ཚད་མ་མི་དགོས། ས་བོན་འཛིན་པས་པའི་རྒྱུ་
 པ་དེས་ཤེས་ལའང་མེད་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་སྤང་བུའི་
 ས་བོན་སྟོང་པའི་གཉིན་པོ་འང་ཡོད་མོད། འདིར་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་
 ས་བོན་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་ཤེས་དེ་སྲིད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོ་འདོགས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ནོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བའང་དོན་ལ་གྲུབ་
 པ་མེད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་ནས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གཞོད་བྱ་
 ཡོད་པ་ན་གཞོད་བྱེད་མེད་ལ། གཞོད་བྱེད་སྐྱེས་པ་ན། གཞོད་བྱ་འགགས་ཤིང་། རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཚ་རེག་དང་
 གྲང་རེག་ལྟ་བུ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོ་རོར་འགལ་བ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དེས་བྱེད་བཞིན་དུ་དང་པོ་གཞོད་བྱ་རྒྱུ་མེད་དང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་
 དམིགས། དེ་ནས་གཞོད་བྱེད་རྒྱུ་ལྡན་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་གཞོད་བྱ་རྒྱུ་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས་
 དེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་དེ། གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་མེ་ཅམ་བཞོད་ན་བྱུང་བ་མ་དེས་ལ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཏགས་སུ་
 བཞོད་ན་དེའི་ཆེ་གྲང་རེག་སྤང་དུ་རྒྱང་ན་སྤང་དུང་མི་དམིགས་པས་ཞེགས་ཤིང་། སྤང་དུ་མི་རྒྱང་ན་དེ་བས་

སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལོ། །པོད་ཁ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོད་ལ། དགག་བྱ་གང་རེག་མེ་བས་
སྟོབས་ཆེ་བའམ་མཉམ་བ་ནི་སྣང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་མེ་བས་སྟོབས་ཚུང་བའི་གང་
རེག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རྒྱུང་བས་དེ་འགོག་བ་ལ་རྟགས་སྟོར་ཅེས་ཟེར་རོ། །མེ་སྣང་བ་ཉིད་གྱིས་དེའི་འགལ་
ཟླའི་གང་རེག་མེད་པར་གྲུབ་པས་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་ལོ། །གཉིས་བ་པན་ཚུན་སྣང་འགལ་
ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། པོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་ཚོས་གང་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་པན་ཚུན་སྣང་
འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྟུང་ན། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡང་པན་ཚུན་སྣང་འགལ་གྱི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་འདོད། ཁ་ཅིག་རྒྱན་མི་བསྐྱོག་ཀྱང་ཚོས་གང་ཞེས་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབྱེ་ན་
དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དངོས་འགལ་ནི། དགག་བྱ་རྣམས་པར་བཅད་ལྡོག་ཙམ་དུ་གནས་པ། བརྒྱུད་
འགལ་ལའང་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དེ་ལའང་རྗེས་དང་
ལྡོག་པ་འགལ་བའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན། རྗེས་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པོ་མེན་པ་དང་ལྷན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་
སྟོ་སེར་དང་། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལྡོག་པ་དངོས་འགལ་མེད་དགག་ཡིན་མ་
ཡིན་དང་། ལྡོག་པ་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་དགག་དང་ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་
པར་དུ་མ་བྱས་པ་བྱས་ལྡོག་དང་མི་རྟག་པའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་དང་གསུམ་སྟེ་རྣམས་པ་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཚོས་གང་ཞེས་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཙམ་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཚོས་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་
ཐལ། འདོད་ན། མེ་དུད་དང་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་མཐའ་དག་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྐྱར་ན་
བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་
པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགལ་ན། རིགས་ཐེགས་ལས། འགལ་བ་དེ་རྣམས་གཉིས་ཀ་
ཡང་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་ལ། མི་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྗེས་སམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་མ་འབྲེལ་ཡང་རྒྱུད་། མེ་དུད་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་
ཡང་རྒྱུད་། པན་ཚུན་ཐ་དད་ལྡན་པ་དང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་ལ། དེ་ཉིད་འགལ་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་པས་འགལ་

ཡང་འགལ། འགྲེལ་ཡང་འགྲེལ་བས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིག་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། སྐྱོ་སེར་དང་མེ་དུད་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་སྤང་རུང་མི་དམིགས་པས་མི་ཁེགས་ཤིང་། དེ་རྣམས་
 ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་སྐྱོར་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱོ་སེར་ལ་སོགས་
 པ་ཕན་ཚུན་འགལ་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྲིད། ཡང་ན་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱོ་སེར་སོགས་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགོག་
 བ་ལ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ལ་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོ་སེར་སོགས་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགལ་བ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་སྲིད། འོ་ན་རྟོག་གའི་སྐབས་འགར་སྐྱོ་སེར་སོགས་འགལ་བར་གསུངས་
 བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་གའི་སྐབས་འགར་སྐྱོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་ལ་
 འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི་འགལ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྟ་དང་འགྲེལ་བའི་བ་ལང་ཞེས་སྟོན་
 ཅིག་འདུས་པ་ལ་འགྲེལ་བར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ནི། རྒྱ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའོ། །ཤེས་པ་མ་འཇུག་པ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཤར་
 བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཐ་དད་དེ་དག་ཕན་འདོགས་ན་འགྲེལ་བ་
 དང་གཞོན་པ་བྱེད་ན་འགལ་བ་དང་། ཕན་པ་དང་གཞོན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་
 བོ། དེ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ག འགལ་ལྷ་དངོས་པོར་
 མ་གྲུབ་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་མིན་འགོག་པ། དཔེར་ན་རྟ་ཉག་པ་དང་མི་རྟ་པ་དང་། སྐྱོན་པོ་དང་
 སྐྱོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་སྲིད་ཏེ། །བརྟན་དངོས་
 དང་ནི་འདིག་པ་བཞིན། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་སྟོན། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འདིག་པ་བཞིན། །རྟ་པ་དང་མི་རྟ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱན་གྱིས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་སྟེ། ཉག་པ་དང་གཅིག་ཤོས་བཞིན་
 རོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་སྲིད་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འདིག་པ་བཞིན། །ཡང་ན་
 ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་དང་མི་རྟ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་མིན་གྲུབ་བྱེད་འགོག་པ། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་དང་
 ཉག་པ་དང་། ལྷོས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་གཞན་

གྱིས་གཞོན་ཕྱིར་ཡང་། །དེས་འགྲུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ལྷན། ཚད་མ་
གཞན་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྒྱད་པས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་འགལ་བ་དང་ལྟོས་མེད་
བཞིན། །དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་འགལ་བར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ལོ། །འདིར་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་དེས་འགལ་བ་ཉིད་ནི་
དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
ལྟན་ཅིག་དེས་འགལ་བ་ཉིད་འགལ་བར་འགྲུར་བ་ན། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱིས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་ཕྱིར་ཡང་། །དེས་འགྲུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན། །རྗེ་
ལྟར་ཕན་ཚུན་གཞོན་པས་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གཞོན་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་
པ་དང་དེས་པར་འགྲུར་བ་བཞིན་ལོ། །འདི་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ལྟོས་པ་མེད་པ་མེད་པའམ། དེས་པར་
འགྲུར་བ་དང་གཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེས་པར་འགྲུར་
བ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་མ་ཡིན། ཚད་མས་གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། ཚད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། །ལྟོས་བཅས་དང་ནི་དེས་དངོས་བཞིན། །ཡང་
ན་གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་
ལྟོས་པ་དང་དེས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འོད་ཁ་ཅིག་སྟོ་སེར་དང་བྱམ་སྐྱམ་ལ་
སོགས་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་གྲུར་པས་གཅིག་ཏུ་མི་ཁེགས་པར་ཐམ། དངོས་འགལ་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ཡིན་ཡང་ཕན་
ཚུན་སྤངས་འགལ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་སྤང་རུང་འདི་དག་ཡོད་པའམ་ཡིན་པ་སྤང་རུང་མ་
དམིགས་པས་ཁེགས་ལ། སྤངས་འགལ་ནི་དགག་བྱ་སྤང་དུ་མི་རུང་བས། འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྟོར་བས་འགོག་
གོ། །མདོར་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱིས་འགོག་
གོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །ཚད་མ་
རིགས་པའི་གཉེར་ལས་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྗོགས་
སོ། །།གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཚན་གཞི་སོ་

སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ། བྱུང་བྱེད་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ཚོས་
 གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་།
 དེར་འཛོག་པའི་འཐད་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་
 འཛོག་གི་རྒྱ་སྟེ། རོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ། དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ལ། མཚོན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་
 རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ལྟ་བུ་སྟོའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་
 ཉེན་ཉེ་རོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདི་འང་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་གྱི།
 གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
 གནས། །ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །སྟོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ལྟས། གང་དུ་ཡང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་འདོད་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སྟ་རེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་འདོད་པ་ལ། དེར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བཞེན་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བཞེན་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞེས་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་བཟོད་གྱི། དོན་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་ཐ་སྙད་དག །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཅན། །ཉེ་བར་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བཞེན་
 པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞི།
 བ་ལང་དུ་མཚོན། རོག་སོགས་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་དེ། ཚོས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པས་ཅེ་
 ཡིན། རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་འཛོག་ན་བ་ལང་ཡང་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་

སོགས་པ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་
མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ། མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དགག་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་
པ། དེའི་བསལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལྷ་
རབས་པ་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཏེ། རོན་ལྡོག་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དགོས་ན་
སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཟེར་རོ། །ལྷ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷོན་པོ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་
སྙད་མ་གྲུབ་པའི་སྤོངས་པ་ལ། ལྷོན་པོ་ཚོས་ཅན། མངོན་གྱུར་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། ལྷོང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ལའང་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས།
དོན་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་། དེ་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི་
མཚན་ཉིད་འདྲིལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཙང་ནག་པ་སོགས་གཞན་དག་ནི་དོན་ལའང་དགོས་ཀྱང་སྐྱོན་
མེད་དེ། ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་བལང་གི་ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་རོག་གློག་ཤལ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་ལའང་མཚོན་བྱ་གཞན་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱའི་དོན་ལ་སྤྱག་པ་ཡོད་
ཀྱང་ཐ་སྙད་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་དང་
མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན།
ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྤྱིར།
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། དུ་བ་
གཏན་ཚིགས་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བའི་སྤྱིར། ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན།
ཚུལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་
གསུམ་པ་ཚང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་རྟགས་སྤྱག་མེད་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་
འདྲིལ་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་མ་དེས་པར་རྣམ་བཞག་གི་འབྲས་བུ་མཚོན་བྱའི་ན་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། དབང་
རྒྱལ་གྱིས་མཚོན་བྱ་གོ་བ་ལ་ཁྱོད་དེས་པར་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་ཀྱང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཚོན་བྱ་
དེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མ་དེས་ན། ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཅུ་བའི་མཚན་ཉིད་དེས་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་སྤྱག་མེད་གྱི་སྤྱི་མ་དེས་པ་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར། སྤྱག་མེད་གྱི་སྤྱི་མ་མ་དེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་

གྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ན། སྐྱ་མི་རྟགས་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ཀྱང་མཚན་གཞི་
བྱས་པ་ངེས་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟགས་པར་ངེས་པར་ཐལ། རྟགས་གྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་
ཅན། རོག་སློབ་ཤེས་པའི་མ་ངེས་ཀྱང་མཚན་གཞི་དཀར་ཐལ་ངེས་ཅམ་གྱིས་བ་ལང་ངེས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གྱི་
མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་བྱས་པར་མཐོང་བ་ལ་རྟགས་པའི་སློ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ་བ་དང་། རོག་སློབ་ཤེས་མེད་པའི་གོང་བྱ་གཞན་ལའང་བ་ལང་དུ་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཙང་ནག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལ་ན་དེ། ཐ་སྙད་ལའང་སྐྱ་སློ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་རུང་ཞིག་མེད་ན་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ལ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ངེས་ན་ཐ་སྙད་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
ལ་སྐྱ་སློ་མ་ཞེན་རུང་གི་ཐ་སྙད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནམས་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་
ཚོས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་
ལའང་ཡལ་ག་གཉིས་པ་མེད་ན་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལའང་ཡལ་ག་གཉིས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལའང་
ཡལ་ག་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པས་ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་
བརྗོད་ན་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཅ་རྣམ་ཤིང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་བཞོད་པའི་ཚོ། ཡལ་ག་ལ་
ཡལ་ག་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དེས་ཅ་རྣམ་ཤིང་དང་ཐ་དད་ལྡན་པར་
མི་སྐྱབ་གྱི་ཤིང་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡལ་ག་ཤིང་དུ་བྱུབ་པས་ཐུག་མེད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་། ཐ་སྙད་སྐྱ་མ་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་
དང་ཐ་དད་ལྡན་པར་མི་སྐྱབ་གྱི་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། རོག་སོགས་འདུས་པ་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་
དུ་བྱུབ་པ་ན། དེ་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཤེས་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུབ་པས་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ག་
ལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅ་རྣམ་ཤིང་དུ་སྐྱབ་པ་ན་དེའི་ཡལ་ག་ཤིང་དུ་བྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ཐུགས་ནི།
མཁས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ལ། ལོལ་བ་སྐྱབ་པོ་ལ་དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་
རོ་བོ་བཤད་པ་དང་། རོག་ནི་གཉའ་བར་ཤ་འཕྲངས་པ་དང་། སློབ་ཤེས་ནི་མགྱིན་པར་སྐྱབས་པ་འཕྲང་བ་ལ་

སོགས་པ་བརྟེན་སྒྲིལ་དགོས་སྲིད་དོ། །དེ་ཙམ་བརྟེན་ཀྱང་མི་གོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 བོ། །མདོར་ན་ཚོལ་བ་སྐྱབ་པོ་ལ་བ་ལང་སོགས་བརྟེན་དང་ཚོགས་སོགས་འདུས་པ་སོགས་དོན་འབྲེལ་བར་ནམ་
 ཉོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེའི་ཐ་སྙད་འབྲུབ་པོ། །འོ་ན་ཚོལ་བ་སྐྱབ་པོ་ལ་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་འབྲུབ་སྐྱམ་ན། ཉོགས་དང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་
 སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅིང་། བཞི་བ་པན་ཆད་དགོས་ལུས་མེད་པས་མི་འགོད་དོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་དུ་ལྟན་
 ཀྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཞེས་དེས་པ་ལ། སྦྱིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་
 ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། བྱས་པ་བཞིན། དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འགོད་དོ། །ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་གི་བརྟེན་སྐྱར་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟེན་སྐྱར་བ་བཞིན། ཞེས་བརྟེན་
 བར་བྱས་པས་འབྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ནི། གང་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་ངེས་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། བྱས་པ་བཞིན།
 དུ་བ་ཡང་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱར་བས་གོ་སྟོན། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཚོགས་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞི། བ་ལང་དུ་མཚོན། ཚོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མཚན་
 ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ན། ཚོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་སྦྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྦྱོར་བ་འདིར་
 གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། ལྟོ་སྦྱིར་ཞབས་ལུས་ཚུ་སྦྱོར་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་བཞིན། ཚོགས་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་
 ཡང་། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་འབྲུབ་པོ། །དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན།
 གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་སྐྱར་ཏེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཤིང་གི་
 བརྟེན་སྐྱར་བ་བཞིན་ཞེས་བརྟེན་སྐྱར་བར་བྱས་པས་འབྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ནི། སྦྱོར་བ་
 འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོན་ཅེས་སྐྱར་བས་གོ་སྟོན། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་
 བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་བ་དང་བཞི་བ་སོགས་བྱེད་ལའང་ཚུལ་གསུམ་གྲུག་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏུ་བ་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ཞེ་ག་ཅི་ན། ཚུལ་གསུམ་གྲུག་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་བདེན་ན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་གྲུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཏུ་བ་ཁོ་ན་
 ཚོས་ཚུལ་གསུམ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་ཡིན་གྱི་ཏུ་བའི་སྟེང་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་བ་དང་གསུམ་བ་སོགས་གཞན་མེད་
 བའི་སྟེང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་གྲུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསལ་བའི་རིགས་བ་འདིས། བ་ལང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྲུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་གཞིར་བཞག་
 ནས། དེའི་སྟེང་ཏུ་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གཞན་མི་ཅི་བར། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཉིད་བ་
 ལང་གི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པའི་སྟེང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ལྟོག་ཤལ་ལ་ལྟོག་ཤལ་གཉིས་བ་
 མེད་ན་འོག་ལྟོག་ཤལ་འདུས་པའི་གོང་བུ་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ལྟོག་ཤལ་གྲུག་མེད་དགོད་
 དགོས་བ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་བ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ། གཞན་གྲུགས་དགག་པ་ནི།
 ལོ་རྒྱ་བ་སོགས་ལ་ལ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་རྣམ་འདོག་གི་རྒྱ་མཚན་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་རྣམ་འདོག་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་ཡིན་པར་རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་སྟེང་། བྱ་བ་སོགས་འགལ་ཞེ་ག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བར་
 འདོད། ཚོས་གསུམ་ནི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། མཚོན་བྱ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་
 བཞེན་པའོ། །གཅོད་ནག་བ་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོག་གཞི་ལ་བྱུབ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོག་གཞི་ལ་བྱུབ་བ་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེས་བ་མཚོན་བྱ་
 དེས་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སྟེང་། ཚོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེས་བ་མཚན་ཉིད་དེས་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སྟེང་། གཞན་ཡང་ཚོས་ཅན། སྤྱིར་གཏན་
 ཚིགས་ཡིན་པ། སྐྱབ་བྱ་གཞན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ། མཐུན་དཔེ་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་བའི་གོ་བྱེད་དེ་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། མཚོན་བྱ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ།

མཚན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་ཡོད་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་འགལ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་ལྡོག་སྟེ། མཚན་གྲུ་དང་མཚན་གཞིའི་ལྡོག་པ་གཉིས་བཅད་
ནས་གང་འདོད་པ་དེའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་མོད། མདོར་ན་ཚོས་གང་དང་གང་གི་དོན་
ལྡོག་དེ། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་བསལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་པ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གི་པ་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དེའི་སྐྱོན་བསྐྱུ་ན་
རང་ལྡོག་རྣམས་སྲུ་མ་གྲུབ། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་བ་ལང་
གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་སྲིད་པ་དང་། མ་ཁྲབ་པ་དང་། ཁྲབ་ཆེས་པ་
དང་། ཁྲབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་བཞི། དང་པོ་ནི་རྟེན་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་བ་ལང་གི་མཚན་
ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་ལ། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་
ལྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྲབ་ནས་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟེན་
བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱོག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱོག་
ཆགས་ཅན་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་འདི་དག་སྐྱོར་བ་
བཀོད་ནས་ཅི་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར་སྐྱོན་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྟོང་ཉིད་
སྐྱབ་ཚོས་དོར་བས་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པའི་ཚོ། སྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱོར་བ་མ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་གཞི་ལ་མི་
གནས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བཞག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་
བཀོད་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། རང་ལྡོག་རྣམས་སྲུ་མ་གྲུབ། དོན་ལྡོག་གཞན་འགྱུར། མཚན་གཞི་
ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་དག་སྐྱོན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འཐད་ན་
མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ཕྱོགས་སྤང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་དུ་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་སྦྱིར་བསྟུན། མ་ཟུབ་ཟུབ་ཆེས་མི་སྲིད་
གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྟུག་བའི་སྐྱོད་དང་རོན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མི་
ལྡན་རྣམ་གཅོད། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཀྱི་ཚིག་སྤང་ཐ་དད་པར། བྱེད་པས་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་
དང་། །ཤེས་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་
འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་ཚིག་སྤང་ངོ་བོའི་སྐྱོ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག། །སྡོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན། །འདོད་སྤྲས་མ་ཟུབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་སྤོགས་མཚན་ཉིད། །དེ་རྣམས་ལ་
ནི་སྤོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་སྡོད་དང་སྟག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་འདུག་པ་མེད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་རིམ་པ་
བཞེན་ཟུབ་ཆེས་པ། མ་ཟུབ་པ། མི་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཟུབ་
པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་གཞིའི་སྤོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ། དཔེར་ན་བ་
ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་སྡོག་ལལ་ཁ་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟུབ་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་གཞི་ལ་ཟུབ་ཅིང་མཚོན་འདོད་མེད་པར་ཞུགས་པ། དཔེར་ན་བ་ལང་
གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་མི་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དུ་
བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚོན་འདོད་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ། དབྱེ་ན། རང་སྡོག་མ་གྲུབ་ནས་མི་སྲིད་པ་
དང་། རང་སྡོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་གི་ཐ་སྙད་དང་། རང་གི་ཐ་སྙད་
ཀྱིས་ཟུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཟུང་པར་དུ་བྱས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་
བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རིམ་པ་བཞེན་དུ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་དང་། ཉ་དང་། ཉའི་
མགོ་བཀོད་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་ནས་མི་སྲིད། རང་སྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད། རོན་
སྡོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་
དུ་བཀོད་པ་བཞེན། གཉིས་པ་ནི་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་
བཀོད་པ་བཞེན། གསུམ་པ་ནི་བ་ལང་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་བཀོད་པ་བཞེན་
ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་ཅི་ན། བ་ལང་

གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲོག་ཤམ་ཁྲ་ལོ་བཀོད་པ་མ་ཁྲབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་དཀར་ཟམ་ལ་སྐྱོན་མེད། རྒྱུ་སྐྱུར་
ལ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་བཀོད་པ་ལ་ཅི་ན་མཚན་གཞི་ལ་སྐྱོས་པའི་སྐྱོན་ཐམས་
ཅད་མི་འཐད་དེ། སྒོག་ཆགས་ཅམ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་བཀོད་པའང་སྐྱོན་
མེད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་འདིར་མི་གཞོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་བཀོད་
པ་ལ་ཅི་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའང་བ་ལང་ཅམ་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་ཁྲ་ལོ་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་
རྒྱུ་སྐྱུར་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་ལ་བཀོད་པ་ལ་ཅི་ན། མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞིར་
མཚོན་བྱ་མི་ཁྲིགས་ན་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ལ། ཁྲིགས་ན་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་
གོང་བུ་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་སྐྱོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའི་སྲིད།
མཚོན་བྱ་བ་ལང་ཁྲིགས་པར་ཐམ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་འདིར་མི་གཞོད་དེ། ལོག་སོགས་འདུས་པའི་
གོང་བུ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་རང་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ། དེ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་
གོང་བུ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་གཞན་ཁྲིགས་པར་ཐམ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།
གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་དོན་ལ་
རྗེས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐྱད་སྐྱུབ་ཀྱི་ཉགས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཟེར་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཚོས་
ཅན། མིང་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཐམ། མཚོན་བྱ་བུམ་པ་མིང་གིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་
གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། མཚན་ཉིད་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལྟོག་བཅས་སུ་ཐམ།
མིང་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟོ་ལྟོར་བ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྲབ་སྟེ། རྗེས་གཅིག་ལ་དབང་ཤེས་
ལ་སྐྱུང་མི་སྐྱུང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྐྱུབ་
པའི་ཉགས་ཐམས་ཅད་དོན་སྐྱུབ་ཏུ་ཐམ། མཚན་མཚོན་རྗེས་གཅིག་པའི་སྲིད། མཚོན་བྱ་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཡོད་
དུ་ཐམ། མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། གཙང་ནག་པ་དོན་སྐྱོག་ལ་སྐྱོ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་
དེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྐྱད་དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐམ། བཟའི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
ནས་བཏགས་པ་དེ་སྲིད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་བྲན་པར་བྱས་ནས་གཞོན་ཐ་སྐྱད་ལ་འཇུག་

བར་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཀྱི་དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གྲགས་པ་བད་ཡི་རྗེས་འགྲོ་ཅན། །དེ་
ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན། །ཐ་སྲུང་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །སྤེལ་སྦྱོར་མིང་དང་སྐྱ་ཆ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་
པའི་སྲིད་ཀྱི་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་རྩ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྩ་
མཚན་དོན་སྟོན་ལ་བད་སྐྱར་བའི་མིང་ནི་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རྩ་མཚན་དོན་སྟོན་ལ་བད་སྐྱར་
བའི་མིང་མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་མཚོན། དོན་སྟོན་རྩ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་པ། དེ་སྐད་དུ་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་འབྲས་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ནི། །སྐྱོ་སྐྱ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་དང་། རྩ་མཚན་ཅན་གྱི་
སྐྱ་ཤེས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དོན་དང་མིང་རྟོགས་ནས་སྐོ་གསུམ་གྱི་
འདུག་པ་ནི་དེའི་ཐ་སྲུང་ཡིན་ལ། ཐ་སྲུང་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་སྐྱང་དོར་ལ་འདུག་པ། དག་གི་ཐ་སྲུང་
ཡིན་མིན་སོགས་བརྗོད་པ། ཡིད་ཀྱི་ཐ་སྲུང་དོན་ཡོད་མེད་སོགས་དབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདིག་རྟོན་
གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐ་སྲུང་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་བྱ་ཚོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ངེས་པ་དོན་སྟོན་
ངེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་མིང་ཡིན་པས་སོ། །ཚོས་ཅན། སྐོ་བཏགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་དེས་ན་སྐྱ་རང་མཚན་དང་། སྐྱ་སྐྱི་ཅམ་དང་། མིང་དངོས་སུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡང་མཚོན་བྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུའི་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན་བྱར་ཐལ་བའི་སྲིད་དང་། གདགས་རུང་ཅམ་
ཡང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གདགས་རུང་ཅམ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་རིགས་ཀྱི་
སྐྱ་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་རྩ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྐྱི་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཚོད་པ་སྐྱར་བ་ནི། མཚན་མཚོན་
རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་སུ་མི་འཐད་
སོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚན་མཚོན་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྲུང་སྐྱབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་
འགལ་ཏེ། མཚོན་བྱ་སྐྱ་སྐྱི་དང་མཚན་ཉིད་དོན་སྟོན་གཉིས་རྟོག་པ་འབྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་བ་དེ་གཞན་སེལ་
སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་སོ་སོར་སྤེ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ། ཐ་སྲུང་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་
སྐྱར་བས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མ་འདིག་རྟོན་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་བ་ལང་གི་མཚན་
གཞིར་ནོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟམ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་བ་བ་ལང་གི་མཚན་གཞིར་རྟོ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་

སྟེ། གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྤང་བའི་སྐྱབ་པ་དང། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་མི་
སྤྱད་པའི་བོད་བསྐྱུས་པ་འགའ་ཞིག་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་ལྗོད་ནི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བས་ངེས་སུ་རུང་བའི་སྤྱིར། ཟེར་ན། ཚོས་གསུམ་སོ་རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་
འཆར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་གསུམ་སོ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་
དུ་འཆར་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྐྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །རང་
ལུགས་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤང་བའི་ལྗོད་པ་དོན་རང་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་མིན་
ཏེ། དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང། མཚན་མཚོན་ཡིན་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་ངེས་ཀྱི་ལོ། །ཚོས་ཅན།
གཞན་སེལ་བའི་ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་ལྗོད་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་དགག་དང། མེད་དགག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་དང། མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཚོས་གསུམ་སོ་
གཞན་སེལ་གྱི་ཆ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་སྐྱབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་སྐྱབ་ན་མེད་དགག་ཡིན་
ལོ། །ཚོས་གསུམ་སོ་རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། མཚན་མཚོན་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཅིག་ཏུ་
འབྲེལ་བའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་པལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ་ལ། དངོས་སོ་མཚན་གཞི། མི་ཉག་
བར་མཚོན་པ་ལ། སྤང་ཅིག་མ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའང་ཡོད་དོ། །འབྲེལ་བ་དེ་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་དང་མཚོན་བྱ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱ་ཚད་བྱས་
པའི་རྟོག་པ་འཇུག་པས་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཉིད་སྤོང་བའི་རང་རིག་གིས་མཚན་མཚོན་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་
སོ། །མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་བ། མཁས་པས་མཚན་ཉིད་ནམ་མཐོང་བ་ན་བརྟུན་པས་འགྲུབ་སྟེ།
རྣམ་འབྲེལ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཚོངས་པ་ལ་སློན་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་ན་
ཡང་ཚོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ། །བྱུང་བ་དང་ནི་ཚོས་མ་ཐུན་ལས། །བརྟུན་བྱེད་པ་
འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཉགས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་དབྱེ་
བ་ནི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་སོ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱེད་སྤྱིར་བ་འདིར་གཉོགས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ།
རང་ལྗོད་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་དུག དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་གཞན་ལྗོད་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལའང་དུག་གོ། །དང་

མོ་བྱུག་མེ། འོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟམ་མཚན་གཞི། བ་ལང་དུ་མཚོན། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་
མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ན། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མཚན་གཞི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན། སྤྱིར་
དངོས་འགལ་གཙུག་པོར་དོན་ལྡོག་ཡིན་པ། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན། རྩེ་བྲག་
སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཙུག་པོར་དོན་ལྡོག་ཡིན་པ་གཉིས། བ་ལང་མཚན་གཞི། སྤྱིར་
མཚོན་བྱར་མཚོན། སྤྱིར་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་པ། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་
མཚོན་བྱར་མཚོན། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་པ་གཉིས།
འོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟམ་མཚན་གཞི། སྤྱིར་མཚན་གཞིར་མཚོན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། རྩེ་
བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་མཚོན། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་
བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། རྩེ་བྲག་ཡང་དག་གོ། །རྩེ་བྲག་པ་བྱུག་མེ། འོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མཚན་གཞི། སྤྱིར་
མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན། སྤྱིར་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པ། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་
གཏོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་
མིང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། བ་ལང་མཚན་གཞི། སྤྱི་དང་རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
མཚོན། སྤྱི་དང་རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཙུག་པོར་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་
ཡང་དག་གོ། །འོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བ་ལང་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས། རྩེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་
མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ། སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་སྐྱོན་
མེད་ཡིན་པ། འོག་སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟམ་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། འོག་
སོགས་འདུས་པ་དཀར་ཟམ་དེ་བ་ལང་དཀར་ཟམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འོག་
སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མཚན་གཞི། སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན། སྐྱོར་བ་འདིར་
གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཙུག་པོར་དོན་ལྡོག་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ། མཚན་ཉིད་སྐྱོར་བ་འདིར་
གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་གཙུག་པོར་དོན་ལྡོག་དེ་མཚན་གཞི་དཀར་ཟམ་དང་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གཉིས་ལ་
ཞེགས་ན། མཚན་གཞི་སྐྱོག་ཤམ་ཡང་ཞེགས་པར་ཐམས་ལོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཞེགས་ཀྱང་མཚན་གཞི་མ་

ཁེགས་ན། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཁེགས་ན་བྱུང་ཆེས་
བར་ཐལ། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཞུགས་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། སྲོར་བ་འདྲིར་གཏོགས་ཀྱི་དངོས་འགལ་
གཙོད་པའི་དོན་ལྡོག་གིས་བ་ལང་གི་དོན་ལྡོག་ལ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིར། དེས་ན་
མཚན་གཞི་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྲོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །བ་ལང་གི་རང་ལྡོག་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་རང་ལྡོག་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་སྲིར། དེས་ན་བྱུང་ཆེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ལྡོག་མ་ཡིན་པར་མཚན་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
ནི། མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཚན་བྱ་ཡིན་ན། མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པས་མཚན་པ་འགལ་ཏེ། སློག་
ཤལ་བཀག་པས་བ་ལང་དུ་མཚན་པ་བཞེན་ནོ། །མཚན་བྱ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་འདོག་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོད་པ་མེད་དེ། མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཚན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ་རང་
ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། བྱ་བ་དང་གཙོད་ནག་པ་ན་ལེ། རོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་སྲིར་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་
ཁེགས་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་བྱུང་བ་ཁེགས་པ་དང་། མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་
བཀག་པའི་རང་ལྡོག་ལ་མཚན་བྱའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འང་ཁེགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་དང་། མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
སྤྱད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཁེགས་ན་མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་ཆེས་པར་ཐལ། རོག་
སོགས་འདུས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོད་པ་མེད་དེ།
རོག་སོགས་འདུས་པའི་མིང་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་ཁེགས་པས་ཐ་སྤྱད་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་ལ། རང་ལྡོག་
ལ་ཁེགས་པས་བྱུང་ཆེས་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཚན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན།
དངོས་པོ་ལ་དངོས་མེད་དེ་མཚན་གཞི་དང་། དངོས་པོ་དེ་མཚན་བྱར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོད་
པ་མེད་དེ། མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་པས་མཚན་བྱར་འཐད་ལ། དངོས་
མེད་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས་སྟོང་པས་དངོས་པོར་འགལ་བའི་སྲིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐབས་ལ་ལར་འགལ་
བ་དང་མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྲོར་བ་སྲིད་དེ། མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཚན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་དེས་
ནའོ། །དེ་ལ་གཞི་ཐ་དད་ལ་སྟོས་ནས་མཚུངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་སྟོན་ས་མཚུངས་པར་མངོན་
པ་དང་འགལ་བར་མངོན་པའི་སྲོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་ལྡོག་པ་མཚན་གཞི། ཤེས་བྱར་མཚན་
སྟོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་བུར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མཚན་གཞི། སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་

དག་མ་ཡིན་པར་མཚོན། སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པ་བཀོད་པ་ན། སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་མ་ངེས་པ་མཚོན་གཞི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པ་བཀོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཚོན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་བྱ་རེ་ལ་མཚོན་ཉིད་རེ་ཡོད་
པ་གང་ཞིག་མཚོན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་དུ་མ་དང་། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚོན་ཉིད་དུ་མ་དང་། མཚོན་ཉིད་
དུ་མ་ལ་མཚོན་བྱ་གཅིག་དང་། མཚོན་བྱ་དུ་མ་ལ་མཚོན་ཉིད་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། ཉོག་ངོར་
མཚོན་མཚོན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། མཚོན་ཉིད་རྣམས་ཡོད་དང་
མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་ཏེ། མཚོན་ཉིད་དོན་དང་མཚོན་བྱ་མིང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
བོད་བསྐྱུས་པ་འགའ་ཞིག་མཚོན་མཚོན་དོན་ལ་རྣམས་གཅིག་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། མཚོན་བྱ་ནི་སློབ་ཏགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་བུམ་པ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚོན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་
ཤ་འཛིག་བཞི་བུམ་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། མཚོན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
མཚོན་མི་རུས་ཏེ། རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ལྡན་པར་མཚོན་རུས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་དང་ལྡན་
པར་འགྱུར་གྱི་མི་ཉག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་ས་བོན་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
བསྐྱེད་པ་ལྟར་མཚོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ཉག་ས་དུ་མ་རུང་བ་
ལྟར། མཚོན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པས་མཚོན་མཚོན་གྲངས་མི་མཉམ་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ།
རྒྱ་མཚོན་འདི་ལྟར། མཚོན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱེ་བར་དེའི་ཐ་སྐྱད་དུ་མཚོན་མི་
རུས་ལ། འབྱེད་ན་ཡང་དེ་མིན་དེ་མཚོན་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་དེ་མིན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མི་འགལ་བ་སྐྱ་
སློབ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ཡིན་ན། རྒྱ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་ལྟར་རྣམས་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་མི་མཚུངས་པ་
དང་། དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས། རྒྱེན་སློབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྲིད་ལ།
མཚོན་མཚོན་རྣམས་པར་གཞག་འཛིག་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་དུ་མ་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོན་ཉིད་དུ་
མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པའང་མི་རུང་སྟེ། མཚོན་བྱ་ནི་དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་གྱི།
དོན་ལྡོག་རྒྱ་མཚོན་དུ་མ་བྱས་ན། མིང་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་མཚོན་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ནི་གང་ལ་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྐྱབ་ཀྱི། ཉག་ས་ཀྱི་གཞག་བྱ་མ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཤོལ་བ་ཁ་ཅིག་མཚོན་མཚོན་གྱི་

མིང་དོན་དེ་དག་པམ་ཚུན་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་ཚོད་པས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 མིང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བཏགས་ནས། འདོད་པའི་མཚོན་བྱ་འགོག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་རྗེས་
 དཔག་རང་གི་གཞུང་གི་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པས། ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པས། ཚད་མའི་
 དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། དངོས་པོ་
 འཛིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བརྟེན་ཅན། དེ་རྗེས་དཔག་ལ་ངེད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། རང་གི་གཞུང་གི་ལ་གསར་དུ་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མའི་བརྟེན་ཅན། རྗེས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་མི་ལུས་སོ། །རྒྱུ་བ་
 འགྲུབ་ཞིག་བྱུང་བའི་གཞུགས་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚོན་པ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་བ་འགྲུབ་ཞིག་བྱུང་བའི་
 གཞུགས་དོན་བྱེད་ལུས་པས་དོན་དམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དོན་དེའི་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་ནས་ཚོད་པས་འདིར་མི་
 གཞོན་དེ། དབུ་མ་པས་སྒྲོམ་བྲལ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་བྱུང་བའི་གཞུགས་ལ་མ་བྱུང་ལ། རྟོག་གི་པས་དོན་
 བྱེད་ལུས་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བརྟེན་ཅན་བྱས་པ་དེ་ཁོ་པོ་ཡང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་བྱུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་
 པར་བྱ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་། དེས་སྒྲོ་འདོགས་ཅི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་དགག་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒོ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྤྱིར་མ་ཤེས་པའི་དོན་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་བས་ན་དེ་
 ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་གཅིག་བཤད་དོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་
 གཉིས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱུ་མཁའ་པོ་ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་སོ་སོར་བྱེ་
 རྟེ། དང་པོ་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བར་སྤོང་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའོ། །དེ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ནི་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། དེས་མཛོད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་གསལ་
 བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་དམ་པ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྲ་མ་ནི་ཐ་སྙད་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་དང། གུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ནི། མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ནི་མ་ཤེས་
པའི་དོན་འགའ་ཡང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །སོ་སོར་བརྒྱུང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོགས་
པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ནི་རྣམ་ངེས་ལས། འདི་དག་གིས་དོན་
ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན། དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་
པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་ནི། རང་གི་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ། དུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་
བཅད་པའི་འཇུག་དུལ་ཐོབ་པའོ། །བྱེད་པའི་བྱེད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རུས་པ་སྟེ།
ཤེས་པས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པའི་རུས་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱང་ལག་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པའི་
རུས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་གྱིས་དངོས་པོར་འཇིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད་ལ།
དུལ་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་མི་སྲིད་པ་གཅོད་ཅིང། བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པའི་གཅོད་ལ། མ་བྱེད་པ་
གཅོད་པ་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་དོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བྱམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྲར་མ་
རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཇིན་སྐྱངས་མི་འབྲུལ་བས་སློ་འདོགས་སེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་བསྐྱོག་
སྤོགས་ཀྱི་སློ་འདོགས་སེལ་བ། དུལ་གྱི་བྱེད་པར་སྲར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུལ་དུས་རྣམས་པ་
སོ་སོར་ངེས་པའི་རིགས་སྲར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །འཇིན་སྐྱངས་ཀྱི་བྱེད་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་
བའོ། །དེའང་རང་གིས་སློ་མ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་མི་འཐད་པའི་
ཚད་གཞུག་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷ་དབང་སློས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དང། མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་
གྱིས་འཇོག་ན་མཚོན་བྱ་ཚད་མ་དེའང་གཉིས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་བྱུབ་སྟེ། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་
དོན་སྟོག་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱན་མཁན་པོའི་བཞེད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་ཟེས་པ་ན། འདི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་
ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བརྗོད་པས་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་མི་

སྲིད་པར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན།
མཚོན་བྱ་ཚད་མ་གཅིག་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་
ལ་མ་བྱུང་བ་གཅོད་ཚུལ་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འང་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་
པའི་ཚིག་ལ་མ་བྱུང་བ་གཅོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱང་བས་ཚིག་སྲ་མ་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་བ་
བསྐྱོག་མི་རྒྱས་པའི་སྲིད་དོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བམ་ཟའི་རྗེས་འབྱང་
རྣམས་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ལ་མི་དགོས་མ་བྱུང་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་སྲར་མ་རྟོགས་
པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ། འཇིན་སྐྱངས་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་ན་རྟོགས་བྱེན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་
སྲིད། རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྱུང་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་སྐྱོ་
འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དོན་བདེན་པ་གོ་བ་དོན་ངེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་འཇིན་པ་ལ་བྱེད་ན། མི་སྲིད་
དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དང་འབྲེ་བ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འཇོག་གི་དོན་དངོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྲིད།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སྲོགས་སྤང་གིས་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་
དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་གསུངས་ལ། དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་གྱིས་དེ་
གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་སློབ་དེ་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྐྱད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་
པོ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྲིད་དང་། སྲར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའི་སྲིད་དོ། །མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་མི་
བསྐྱུ་ལོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་མི་བསྐྱུ་ན། ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་དོན་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས།
མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་མི་བསྐྱུ། ལས་གང་ལ་མི་བསྐྱུ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་ཡོད་ན་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པར་མི་བསྐྱུ། རང་མཚན་དུ་མེད་ན་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་ཉིད་མི་བསྐྱུ་ལོ། །བྱ་བ་ངེ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་ན། དོན་རང་

མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱེད། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན། ལྷོག་པ་པོ་མེད་པ་
 ཉིད་ལ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །མདོར་ན་ཡུལ་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་འཇུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རང་མཚན་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་
 ི། ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་བསྐྱེད་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ལྟས། མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་དོན་གྱི་རང་གི་ལུས་པས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་
 དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོའི་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་སོ། །དེའི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་ན་ཤེས་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོས་སོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །མདོར་ན་རང་གི་གཞུང་གྱི་རང་མཚན་ལ་གསུང་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་དགག་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་
 བ། ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་གང་ཡིན་ཅེ་ན། ལྟར་བྱུང་བུམ་པ་དམིགས་བྱུང་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་
 ལས། ལྟར་བྱུང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྤོགས་སུ། ལྟར་བྱུང་བུམ་པ་མེད་དེས་གྱི་ཐ་སྣང་གྱི་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ལྟར་བྱུང་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་སྤོགས་རང་མཚན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དུ་བས་དབེན་པའི་སྤོ་སྤྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོ་རང་མཚན་དང་། །ཤིང་ཤ་བས་དབེན་པའི་བྲག་རྫོང་རང་
 མཚན་སོགས་རིགས་འགྲེལ། དོན་བྱེད་ལུས་སྤོང་གི་ཉགས་ལས་འདུ་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་
 འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི་ཁོ་རང་ལ་སྤང་བའི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་གྱི་གཟུང་
 ལམ་དེ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སྤྱིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་
 དབྱེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ལྟས། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པར་ལུས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་
 མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དགག་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རམ། སྤོགས་
 ལ་སོགས་པ་དེས་དབེན་པའི་ཡུལ་དེ་ལྟར་དེས་དབེན་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་
 ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ལོ། །གང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ན། སྤྱི་རོལ་

གྱི་དངོས་པོ་ཉིན་མེད་པ་དེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་སྐྱོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློང་ཉིད་ཉིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
ན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་རང་འགྲུལ་ལས། རྗེས་སུ་དབག་
བར་བྱ་བ་ལེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། དེ་སྤང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་
པའི་སྤྱིར་དེར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་
ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་དོན་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་གསུང་རྣམས་ལ་མ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་འབྱུང་བར་
ཐལ། དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་སྤྱིར། །གཉིས་པ་
འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ལྷ་མ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་
ཞུགས་པས་དོན་ཐོབ་པའི་ཚ་ནས་དེ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱི། དེས་མ་འབྱུང་བའི་གོ་མི་ཚོད། དོན་ཐོབ་
པ་ཡང་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་ཤེས། མེད་ན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་
རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྲུབ་
ཅིང་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་དུང་གི་ཁ་དོག་སེར་འདྲིན་གྱི་དབང་ཤེས་དང། ལྷོན་ཤིང་འགྲོར་སྤང་ལ་ཁྲུབ་ཆེས་ཏེ། དེ་
གཉིས་ཀྱང་དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང། ལྷོན་ཤིང་སྤོད་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་དབག་ཚོས་ཅན། མི་བསྐྱེད་པར་འཐད་དེ། འདུས་
མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དེ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་དུང་
གི་ཁ་དོག་སེར་འདྲིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དེ། རྟོག་མེད་གང་ཞིག་
དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྤང་བའི་སྤྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་། ཞེས་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་སློབ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རི་ལྟར་སེལ་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་
སྤྱོད་པའི་ཚད་མའི་སློབས་ཀྱི་འཇུག་སློབ་བྱེད་པ་ན། དེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་ཏེ། དེས་ཤེས་མ་བྱངས་ན་འཇུག་
སློབ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར། དེ་སྤྱོད་དུ་ ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །སྤྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ། དབྱེ་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཚོད་པ་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དང། བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །འདི་ཚད་མ་

སྐྱེས་པ་ན་འདྲིལ་བས་ངེས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་འདྲིར་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་
ངེས་པའི་འགལ་སྐྱོད་འདོགས་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་སྒོ། དབྱེ་
ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ནི། ངེས་པའི་བསལ་བྱ་སྐྱོད་འདོགས་མ་ཡིན་ཏེ།
ངེས་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བསལ་མི་རུས་པའི་སྲིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ན་སྐྱོད་
འདོགས་སེལ་བས་མ་ཐུབ་ཏེ། སྐྱོད་བྱར་བའི་རྗེས་དཔག་ལའི་མེ་མཐོང་བའི་ཆེ་སྲར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་
གྱི་སྐྱོད་འདོགས་གཉིས་པོ་མ་བཅད་པའི་སྲིར་ལོ། །དུ་བ་སྐྱོད་བྱར་དུ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ལས་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེས། སྒྲུང་བས་མི་འཇུག་པས་
སོ། །འོན་ཏེས་སྐྱོད་འདོགས་གང་བཅད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེའི་ཡུལ་ས་སྤོགས་དེ་མེ་མེད་གྱི་ས་
སྤོགས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་འདྲིན་པའི་སྐྱོད་ཚོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འདྲིན་པའི་སྐྱོད་
ཡིན་པའི་སྲིར། སྐྱོད་འདོགས་དེ་བཅད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ངེས་པས་སྐྱོད་འདོགས་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྐྱོད་
འདོགས་གྱི་ས་པོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་བྱིས་པའི་ངེས་པ་ལ་མེད་ལ། མཐོན་དུ་རྒྱ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་
བས་ཀྱང་སྤོག་པས་དེ་སེལ་བ་ལ་ངེས་པ་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་
སྲིད་དུ་དེ་མིན་དུ་འདྲིན་པའི་སྐྱོད་འདོགས་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་
ངེས་པ་དང་སྐྱོད་འདོགས་གཉིས་ཡུལ་དང་དོ་བོ་དང་རུས་གསུམ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་པའི་ཚོད་པ་གསུམ་
གྱིས་འདྲིར་མི་གཞོད་དེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། ངེས་པ་དང་སྐྱོད་འདོགས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། མི་
གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། སྲིའི་སྤང་བ་དང་ནང་གི་སྐྱུན་པ་བཞིན། གཅིག་ན། ཡུལ་བདེན་ན་
སྐྱོད་འདོགས་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་སྲིར། ཚད་མ་བཞིན། ཡུལ་མ་གྱུབ་ན་སེལ་བྱེད་
ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་མ་གྱུབ་པའི་སྲིར། སྐྱོད་འདོགས་བཞིན་ཞེས་ཚོད་ན། ལན་ནི་འདྲིར་མི་གཞོད་
དེ། སེལ་བྱེད་དང་བསལ་བྱར་འགྱུར་བའི་ཡང་དག་པའི་ངེས་ཤེས་དང་སྐྱོད་འདོགས་ཚོས་ཅན། སེལ་བྱེད་དང་
བསལ་བྱར་འཐད་དེ། ཞེན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཞེན་སྤངས་དོན་དང་མ་སྐྱུན་མི་མ་སྐྱུན་ཐ་དད་པའི་སྲིར། དེ་ཡང་ཡང་
དག་པའི་ངེས་ཤེས་གྱི་ཞེན་སྤངས་དོན་དང་མ་སྐྱུན་ལ། སྐྱོད་འདོགས་གྱི་ཞེན་སྤངས་དོན་དང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྲིར་
དོ། །ཞེན་ཡུལ་ཐ་དད་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་རྟོག་པར་ངེས་པ་དང་སྐྱོན་པོ་སྐྱོན་པ་ཡིན་དུ་

སྐྱོ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ངེས་ཤེས་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་གཅིག་ན་བསལ་
བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། རལ་གྱི་འེ་སོ་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །མི་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་
བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚོད་བསལ་འདིར་མི་གཞོད་དེ། སེལ་བྱེད་དང་བསལ་བྱར་འགྱུར་བའི་ངེས་ཤེས་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་
ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་རྟོག་གཉིས་
ཅིག་ཆར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན། བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ཚོགས་པའི་བྱིར་ཉིན་མོའི་
འོད་ཟེར་དང་མཚན་མོའི་ལུང་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཚོད་ན། འདིར་མི་གཞོད་དེ། དེ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག་གྱང་
བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤང་ནས་སེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱོའི་རྒྱུ་གཅིག་ལ་དང་པོ་སྐྱོ་
འདོགས་སྐྱེ་ནས་བྱིས་ཆད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེ་མ་ལུས་པ་
ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་གཉིན་ལ་སོགས་
རྒྱུ་གཅིག་ལ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཐ་དད་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་འདི་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། མཚོན་བྱའི་རབ་དབྱེ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག
མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ། དེས་དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་
པོ་ལ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བའི་དོན། གངས་ངེས། སྐྱོ་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་བོད་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
ཅམ་ཆད་མའི་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ཟེར་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་དང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་
དཔྱོད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་སྤར་བཀག་ཟེན་ཏོ། །སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་
ལ་དོན་བྱེད་པར་སྤར་བ་མེས་བཙོ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་།
དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མེ་ཚུ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུང་པ་སྤར་བ། སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མི་བསྐྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ཟེན་བསལ་བསྐྱེད་བཙོས་སུ་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེ་ནས་འཆད་པ་འཇུག་ཏེ། སྐྱི་
དབྱེ་གཞིར་མི་བྱུང་བར་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དབྱེ་གཞིར་འཛོག་དགོས་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བ་ཐམས་

ཅད་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྲིར་དོ། །ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དབྱེ་
གཞིར་འཐད་དོ། །དེ་སྐོར་དུ་རྣམ་དེས་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མི་
རྗེས་སུ་དབག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབག་གཉིས།
དེ་གཉིས་བྱམ་སྒྲམ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའམ།
བྱས་མི་ཉག་ལྟར་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། རླ་བ་དང་བསེལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར་དོན་གཅིག་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞེས་བཏག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཆེ་རྣམ་ལྡོག་མངོན་སུམ་སྲོང་བའི་སློང་ཆ། རྗེས་དབག་ཉོག་པ་
དེ་མའི་ཆ་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིར་དེ་འདྲིན་རྗེས་དབག་གྲང་དངོས་མེད་ཡིན་པས།
གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབག་ཚོས་ཅན། གཅིག་པ་
བཀག་པའི་ཐ་དད་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཚོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྡོག་ནས་གཅིག་མིན་ཏེ། ཡུལ་
གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། རྗེས་དབག་ཚོས་ཅན། ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་ནས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་ཐ་དད་མིན་ཏེ།
ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་སྲིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྗེས་དབག་ནི་སློང་བའི་དོ་བོ་ལ་ལྡོག་
ནས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་གཅིག་ལ། ཡུལ་ལ་ལྡོག་ནས་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དབག་དེ་སྐྱོད་
གྱི་དངོས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལྡོག་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྗེས་དབག་ཡུལ་ལ་ལྡོག་ནས་
ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྡོག་ནས་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྡོག་ནས་རང་རིག་
དང་རྗེས་གཅིག་པས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། དབང་མངོན་དང་རྗེས་ཐ་དད་པས་མངོན་སུམ་དང་
ཡང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྗེས་དབག་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཉོག་པས་པའི་སློན་ཡིན་པས་
སློན་དང་པོ་ལས་གྲོལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རང་རིག་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིར་སློན་གཉིས་པ་ལས་
གྲོལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། རྫོང་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། རྫོང་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་རང་སྲི་
གཉིས་སུ་དེས་པའི་སྲིར། རྗེས་དབག་གྲང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་གཉིས་སུ་དེས་པ་དེ་ལས་གྲངས་
གཞན་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་བཀག་ལ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་ལ་
སོགས་པ་འདོད་པ་དེ་དག་གྲང་མངོན་རྗེས་ལས་གཞན་མེད་དེ། སྲོང་བ་དང་རྟོགས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉོག་པས་

ཚུལ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་བཞེན་ཞེས་པ་ནི། ཚད་མ་ལ་གྲངས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་
 པའོ། །ཚོས་ཅན། སྐྱ་བྱང་དང་ཉེར་འཇལ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཚད་མ་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་
 དཔག་གྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་ཤེས་བཞེན་ཞེས་པ་ནི་གྲངས་གཞན་ལ་ཚད་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟེ།
 རིགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ཞེས་སོ། །བཞེ་བ་ནི། སྤྱིར་མིང་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཡི་གེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས་ཐོབ་པ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དང་། ཤིང་ཞེས་པ་སོགས་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བཤད་འཇུག་འགལ་བའི་སྐྱ་བྱི་ཏུ་ཉིལ་འབྱུང་ངམ་བྱ་ལུག་
 རྗེ་མོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །མི་འགལ་བའི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །འགལ་ཞིང་མི་འགལ་
 བ་ནི་ལྷ་གསུམ་པ་སྟེ། དབེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་པ་བརྗོད་ལ་འཇུག་བཤད་ན་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 སྤྱིར་མཚོ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་གསུམ་སྟེ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བད་མོ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྐམ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་བད་མོ་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་བཤད་པ་འབའ་
 ཞིག་ཡོད་པའོ། །འོ་ན་སྐམ་སའི་སྤོང་དུམ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ལྷ་བཞེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 སྤྱིར་དེ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། གཉིས་
 ཀ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་བཞེ་ཡོད་མོད། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་མིང་ལ་མི་འཇུག་པས་ལྷ་བཞེ་བར་མི་བགང་
 འོ། །བཤད་པ་དང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུ་བྱེན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལ་མི་ལྟོས་
 པ་མིག་གི་སྐྱ་དང་ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལ་ལྟོས་པ་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཕྱོད། །འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་ནི་བྱ་ཏེ་སོ་སོ། །ཨ་ཏུ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པས་དེའང་སྐྱའི་མདོ་ལས། ཨི་ནི་ཨ་དང་
 ཡའོ། །ཞེས་ཐེར་བས་བྱ་ཏེ་ཨི་ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྐྱར་ལ། ཨ་བརྗོད་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་
 མངོན་བར་བྱས་ལ། ཡ་ཏུ་ལ་སྐྱར་བས་ཨ་ཏུ་འི་སྲོག་ཏུ་བྱིན་པས་བྱུག་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དབང་
 ཉེན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བཞེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཇུག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ནི་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟར་ལྷ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། སྤེམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། དབང་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འོ། །རྗེས་དཔག་གི་སྐྱ་ནི། ཨ་ཏུ་ནི་སྤེམ་སམ་རྗེས་སུ། མ་ཏུ་ནི་འཇལ་བའམ་

དབག་བ་སྟེ ཉགས་མཐོང་འབྲེལ་བ་བྱམ་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་དབག་བས་ན་རྗེས་དབག་གོ །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་བ་ནི། རྒྱན་མཛད་བ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ། རོར་བུའི་འོད་ལ་རོར་
བུ་འཛིན་པའི་སྟོ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོ་སྟུག་ལ་འབྲུལ་ཡང་རོར་བུ་ཙམ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། དུལ་བ་
སྟུ་དུས་ལ་འབྲུལ་བ་ནམ་གྲུང་ལ་ཉིན་སྟེད་དུ་འབྲུལ་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་བ་ཉིན་སྟེད་གྱི་བུ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་
མར་འདོད། རྗོག་ལོ་རྩ་བ་རྣམ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་དུང་སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ཡང་དབྱེབས་ལ་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང། རྒྱུན་ཤིང་འགྲོར་སྤང་གི་ཤེས་བ་བརྟེན་བ་སྟོད་པའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་ཡང་རྟེན་ཁ་དོག་ལ་
མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རོར་བུའི་འོད་ལ་རོར་བུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཚོས་ཅན། རོར་བུ་ཙམ་
ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། རོར་བུ་རང་མཚན་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འང་རིགས་
འབྲེལ། །གཞན་ཡང། དུང་གི་ཁ་དོག་སེར་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཚོས་ཅན། རྟོད་ལ་དུང་གི་ཁ་དོག་སྤང་བར་ཐལ། དེ་
དང་རྗེས་གཅིག་པའི་དུང་གི་དབྱེབས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱུན་ཤིང་འགྲོར་སྤང་གི་ཤེས་བ་ཚོས་ཅན།
རྟོད་ལ་རྒྱུན་ཤིང་སྟོད་བ་སྤང་བར་ཐལ། དེ་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་རྒྱུན་ཤིང་གི་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་རོར་བུའི་འོད་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལས་དེས་ན་རྗེས་དབག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་དོ། །རྒྱན་
མཁན་པོ་དང་རྗོག་ལོ་རྩ་བ་དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ནི་དུང་གི་རེག་བུ་འཇམ་བ་ལ་མངོན་སུམ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུའོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། རྒྱེ་སྟེད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་རྒྱུའི་ཚོས་དཔོག་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་
པར་འབྲུལ་བར་ཟད་པས་སོ། །ཡང་ཤེས་བུ་ཚོས་ཅན། དུང་གི་རེག་བུ་འཛིན་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་
ཐལ། དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་དུང་གི་རེག་བུ་འཇམ་པོ་སྤང་ནས་འཛིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན།
དུང་གི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དུང་གི་རེག་བུ་འཇམ་པོ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་ལས་
རེག་བུ་དཔོག་བ་རྒྱུའི་ཚོས་དཔོག་བར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་སྟེད་དུ། ཚོགས་པ་གཅིག་
ལ་རག་ལས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་པ། །རྒྱུ་ཚོས་རྗེས་སུ་དབག་བ་སྟེ། །དུ་བས་བུད་ཤིང་
འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས་རྟོག་བ་ཡུལ་སྟོ་རྒྱབ་གྱི་བུམ་བ་ལ་ཁང་
སྟུག་གི་བུམ་བར་འབྲུལ་པའི་ཆེ་མིག་ཤེས་བུམ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་བ་དང། རྟོག་བ་དུས་
སྤྱི་དྲོའི་སྟོག་ཆགས་ལ་སྤྱི་དྲོའི་སྟོག་ཆགས་སུ་འབྲུལ་བ་དང། རྟོག་བ་རྣམ་བ་སྤམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་

དམར་པོར་འཇུག་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་དམར་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་འགོག་སྟེ།
དུང་སེར་པོར་སྦྱང་བ་དབྱིབས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་
རྣམ་པ་ལ་འཇུག་བས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཡང་བུམ་གཟུགས་དང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དམར་པོ་
མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྐྱིབ་སྟེ། བྱོད་དོན་རང་མཚན་ལ་
མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་རྟག་པར་འདྲིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་སྲོན་
འདྲིན་མིག་ཤེས་མ་འཇུག་བ་སྲོན་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་ན་རེ། རྟོག་པ་སྦྱམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་
བུམ་པའི་དམར་པོར་འཇུག་བའི་ཚེ། མིག་ཤེས་དམར་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དུང་སེར་པོར་འཇུག་པའང་
དབྱིབས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ན་དེའང་མིན་པར་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དང་
དབང་ཤེས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དབག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ནོར་
བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་རྟོགས་པའི་སྣོ་རྗེས་དབག་མིན་ཏེ། ནོར་བུ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ན་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་
མེད། ནོར་བུའི་འོད་མི་འགྲུབ། འོད་ཅམ་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ས་ལུའི་སྣ་གུའི་རྟོགས་ལས་ས་
ལུའི་ས་བོན་དཔོག་པ་སོགས་འབྲས་རྟོགས་པལ་ཆེར་འཇུག་བར་ཐལ། ས་ལུ་བཀོད་ན་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་
མེད། ས་ལུའི་སྣ་གུ་མ་འགྲུབ། སྣ་གུ་ཅམ་མ་ངེས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་ས་ལུའི་སྣ་གུ་འགོད་ལ། དེའི་ཚེ་ས་ལུས་
འབྱུང་བར་དུ་བུས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེར་སྦྱ་རིས་ཟིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། །ནོར་བུའི་འོད་འགོད་ལ། དེའི་ཚེ་ནོར་བུས་འབྱུང་བར་དུ་བུས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱོབས་
ཀྱིས་དེར་སྦྱ་རིས་ཟིན་པས་གལ་འགལ། དན་བག་པ་དུ་བས་ལ་ལ་རྟོག་པའི་མེ་དབག་པ་ན་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་
བྱ་འཇུག་ཡང་དོན་མེ་ཅམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཅོང་ནག་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། རྟོག་
པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། དབང་བྱུག་གིས་བུས་པའི་ཚང་མང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་
ན། རྗེས་ཚོད་ཀྱི་རྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་ན་ཡང་། བུས་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དུ་བ་དང་རྟོག་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། བཀོད་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་
བུས་ཚོད་ལ་མི་རྟོག་པའི་མེ་ཅམ་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་དང་དུ་བ་ཅམ་རྟོགས་སུ་སོང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་

བར་བྱེད་ཚོས་ཉམས་པ་དང་དོན་དམ་པ་མེད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་
པའི་ཚད་མ་ནི། ཚད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནམ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་
ཤེས་འདྲེན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ལས་
ངེས་ན་སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གངས་པ་ཤེ་ལུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ། རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་འདོད། འད་
ཀར་ནན་ཏ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞེག་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་གཉིས་མི་འཐད་དེ།
དེ་དག་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་སྐྱ་བ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་
པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་པའི་སྲིད་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་དོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྲུང་ལས་ནི་ཚད་མ་
ཉིད། །ཅེས་དང་། རྱུང་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལའང་། །རྱུང་པར་གང་ལ་
རྟོགས་པ་ཡི། །རྐྱེན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །རང་གི་ལན་ནི། དོན་བྱེད་པར་
སྤང་བའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་ཏེ་དོན་རིག་གཉིས་དང་། རང་རིག་དང་རྗེས་དཔག་རང་
ལས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དང་པོ་བ་ཡི་མངོན་སུམ། ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉ་སྲིས་ལ་དུལ་དུ་
འབྲུལ་པའི་དུས་ཀྱིས་ཉ་སྲིས་ཀྱི་གཟུགས་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་གྱི་མངོན་
སུམ་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞེ་ན།
མའི་རྣམ་པ་སྤང་ནས་བདེན་བརྒྱན་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ན། བཙོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་མེར་
ངེས་པའམ། ཡང་ན་དོན་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ཡང་། བར་དུ་སྐྱེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འདྲིན་པའི་མངོན་
སུམ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་རིས་ཟེན་ནས་ངེས་པའམ། རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དམར་
འབར་བ་སྤང་ཡང་བརྒྱན་པར་དོགས་པ་ལ། དུ་བ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་ལས་མེར་ངེས་པའམ། མའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་མཚེད་གཞན་གྱི་རྟོགས་ལས་མེར་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྱུང་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ལ་བརྟག་ན་
གཞན་ངེས་མི་སྲིད་དེ། ངེས་བྱའི་ཚད་མ་དང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་གཅིག་ག་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་ཡུལ་གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་
པས་གཞན་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །གངས་ཤེ་ན་ཤེ། དོ་བོ་ལ་བརྟག་ན་གཞན་ངེས་མི་
སྲིད་དེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྐོ་འདོགས་མ་ཚོད་ན་ཚད་མ་

མ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ཡང་མི་འབྲད་ལ། སློ་འདོགས་ཚད་ན་རང་ལས་ངེས་སུ་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚོལ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་ཉོག་བྲལ་མ་འབྱུང་ཅམ་གྱིས་ཚད་མར་འགྲོ་ལ། དེ་ལ་
མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱས་ན་རང་ལས་ངེས་དང་། རང་སྟོབས་
གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མ་བྱས་པར་ཚད་མ་སྤྱི་མས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་སྤྱི་སྟོབས་བྱེད་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་ཉོག་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ།
མངོན་སུམ་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་བཅུད་པར་ཟད་པས་འབྱུང་ཏེ། མངོན་སུམ་ངེས་པ་ཡིན་
མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དོན་
ལ་བཏུ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་དེ། ལྡང་བ་མ་འབྱུང་བའི་གཞན་རིག་ནི་དངོས་
པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་སྟེ་གཞན་སེལ་
སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པས་སེལ་བའི་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཡོད་ལ། སེལ་བའི་དགག་སྐྱབ་གཉིས་
དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏེ། སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ཉོག་པས་
བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་སློམ་ཡོངས་གཙོད་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ།
དཔེར་ན་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་པའི་མཚན་ཉིད་སློམ་རྣམ་བཅད་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ། དཔེར་
ན་བུམ་མེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་
དབང་གིས་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྡང་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་པ་གསལ་སྐྱང་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་པ་
ལ་དབྱེ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དགག་པ་
ལ་དབྱེ་ན། སྐྱབ་པ་སློང་བ་དང་མི་སློང་བའི་སློན་སེལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས། མེད་དགག་གི་
མཚན་ཉིད་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་དགག་བྱ་བཀག་ནས་
ཚོས་གཞན་འཕེན་པ། མེད་དགག་ལ་དབྱེ་ན་སྐྱབ་པའི་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པ་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྤྱོགས་ལྟ་
བུའོ། །དགག་སྐྱབ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་
ཚད་མས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་ལ། མེད་དགག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་དེས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་

དགག་པ་འགྲུབ་ལ། རྗེས་དཔག་གྲང་མེད་དགག་སྐྱབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་དགག་རྟོགས་ལ།
 མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་
 ཡང་ངོ་པོ་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་ལྡན་པ་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་བདེ་བ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ཡིན་པ་རང་གི་བྱེད་པས་
 ཞེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་སྤོགས་ན་བུམ་པ་ལྟར་གཞི་བལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་གཞི་དག་པ་བར་སྤོང་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེགས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་བྱུང་བར་ཅན་ཉིད་ལས། །གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་དངོས་རྟོགས་དང་འབྲུགས་རྟོགས་ཀྱི་སློབ་སྐྱབ་པ་
 དང་དགག་པ་གཉིས། དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སློབ་སྐྱབ་སློབ་འདོགས་
 གཅོད་པ། འབྲུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སློབ་སྐྱབ་སློབ་འདོགས་གཅོད་པའོ། །དེས་
 དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱབ་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་གཞུགས་པ་ན་
 བདག་ཉིད་མེ་འཇམ་དུ་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་སྤྱི་མེ་ཅམ་ལ་བསེལ་བ་
 དངོས་སུ་ཞེགས་པས་ཅན་གྱི་མེ་ལ་བསེལ་བ་འབྲུགས་ལ་ཞེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །རྗེས་དཔག་ཚོས་
 ཅན། འབྲུགས་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སློབ་སྐྱབ་སློབ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་རྟགས་ལ་སྟོས་ལ། འདི་རྟགས་ལ་མི་སྟོས་པར་དོན་གཞན་ལ་སྟོབ་འདོགས་གཅོད་པས་
 རྗེས་དཔག་མིན་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་མི་སྟོས་པ་དེ་ཅི། འབྲེལ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོབ་འདོགས་གཅོད་ན་ཚད་མ་
 གསུམ་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་ན་རྗེས་དཔག་ལས་མི་འདའོ། །གལ་ཏེ་འབྲུགས་རྟོགས་མི་འཐད་ན།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཆ་འགར་འབྲུགས་ལས་རྟོགས་པའམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཆ་འགར་འབྲུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་
 པའམ་ཚུལ་གསུམ་གོམས་པས་སྟོབ་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། རང་
 གིས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མི་འབྲུལ་བ་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་སྤྱིར།
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞེག་
 རྟོགས་སོ། །།གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས། དང་པོ་ལ་མངོན་

སྲུང་ཡང་དག་དང་། བརྗོད་ཕྱོགས་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང་དང་། ཚད་འབྲས་དང་གསུམ། དང་པོ་མངོན་སྲུང་ལ་
བོད་ཁ་ཅིག་མངོན་སྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། མངོན་སྲུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྤར་མ་ཉོགས་
པའི་དོན་ལ་སྤོང་སྤོབས་གྱིས་སྤོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་འབྲུལ་ཏེ། གཉིས་སྲུ་ཕྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་
བཤད་ཅིང་སྤོ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སྲུང་གྱི་སྤོག་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སྲུང་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་
དགོས་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལས། མངོན་སྲུང་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སྲུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དང་། མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་ལུགས་ནི་མངོན་
སྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ། བྲལ་བྱ་ཉོག་པ་ནི་སྤོ་དོན་འདེ་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ། བྲལ་བའི་དོན་ཉོག་པའི་རྗེས་དང་བྲལ་བ་ལ་བྲས་ན་ཉོག་སྤོང་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཉོག་བྲལ་མ་ཡིན་
བར་འགྱུར་ལ། སྤོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྲས་ན་རྗེས་དཔག་ཉོག་བྲལ་དུ་ཐལ། ཉོག་པའི་སྤོག་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤོག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རང་སྤོག་ལ་ཉོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
འབྲུལ་བའི་དོན་ནི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའམ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་
བྱ་བ་ལ་སོགས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་ཐིག་ལས། མངོན་སྲུང་ནི་ཉོག་པ་
དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཉོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་སྤང་བ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་
བའོ། །རབ་རིབ་དང་། རྒྱུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། རྒྱར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲུལ་པ་མ་སྐྱེས་
པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སྲུང་མོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཚོས་མཚོག་གིས། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བརྗོད་པ་དང་
འདྲེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་བརྟེན་ལ་བྱང་བ་རྣམས་གྱིས་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཉོག་པ་ན་བྱམ་པའི་སྤྱོ་
དང་འདྲེས་པའི་དོན་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡང་མངོན་པར་
བརྗོད་པ་དང་རུང་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་གྱི་ཉོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཉོག་པ་ནི་
མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའོ་ཞེས་སྤོས་ན་ནི་བརྟེན་ལ་སྤོ་མ་བྱང་བའི་ཉོག་པ་མ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བས་
རུང་བ་སྤོས་པས་དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རུང་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་རུང་བ་སྤོས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རབ་རིབ་ནི་མིག་ལ་གཞོད་
པ་སྟེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་འདི་ནི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པའོ། །རྒྱུར་དུ་བསྐྱོར་བ་ནི་འགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་

མེ་ལ་སོགས་པ་དལ་བྱས་བསྐྱོར་ན་འཁོར་ལོར་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་བས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་འདི་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོད་
བའོ། །འབྲུག་ལྷགས་པ་ནི་གྲུས་འགོ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་བའི་རྒྱ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་
འོ། །འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་དང་མཁའ་མཁའ་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་ལ་སོགས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
ན། ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབར་བར་འཇུག་པ་སྐྱེའོ། །འཇུག་བའི་རྒྱ་འདི་ནི་ནང་ལ་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་འདི་གཉིས་ནི་རིགས་མི་མ་ཐུན་སེལ་བའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མ་འཇུག་བ་སྟོས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་
བསལ་བའི་སྤྱིར་སྟོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་སོགས་བསལ་བའི་སྤྱིར་རྟོག་བྲལ་སྟོས་ལ། ལྷོན་ཤིང་འགོར་སྤང་སོགས་
དབང་ཤེས་འཇུག་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་མ་འཇུག་བ་སྟོས་
སོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རྣམ་པ་བཞི། །ནས། དེ་སྤྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཚང་
མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འདྲ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱེ་ན། མ་འཇུག་བའི་རིག་པ་དེ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་དོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣམ་འགྲུར་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །མངོན་སུམ་དེ་འདྲ་སེལ་དོར་
ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་དོན་རིག་གཉིས་དང་། ཡུལ་རང་མཐོང་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་རྣམ་འགྲུར་མངོན་སུམ། རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་
རིག་དང་། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་ ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་འགྲུར་མངོན་སུམ། གང་ཟག་གི་
སྟོན་པ་དབྱེ་ན། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་དང་འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །གྲུབ་མཐའི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན།
མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ལ་དབྱུད་ན་མ་འཇུག་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་
སུམ། རྣམ་འགྲུར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་པས་མངོན་སུམ་
གཞན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་རིག་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་མ་དབྱུད་ན་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་
དབྱུད་ན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པས་རང་རིག་དང་རྣམ་འགྲུར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་མངོན་
སུམ་གཞན་མེད་དོ། །མངོན་སུམ་བཞི་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། བོད་བསྐྱེད་པ་ཁ་ཅིག་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གསུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་ཤིང་གསུང་དོན་ལ་མ་

འབྲུག་ལ། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་
ལ་སྤོང་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་གཙོད་པ་ཞེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དེའི་ཚད་མ་སོ་སོར་སྤྱེ་ནས་མཚན་
ཉིད་འདོགས་པ་འབྲུག་ཏེ། གཉེས་སུ་སྤྱེ་བ་གཞུང་ནས་མ་བཤམ་ཅིང་། སློབ་འདོགས་གཙོད་པ་མི་སྲིད་པར་བཤམ་
ཟིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འདོགས་པ་འབྲུག་པ་དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་བདག་རྒྱུན་
དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་བདག་
རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་མ་འབྲུག་པ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་
དང་བདག་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྤེལ་ལ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤར་པ་སོ་སོ་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་རང་འབྲས་དབང་
མངོན་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་བྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤོང་གཞན་དང་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་
ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་གཞན་དང་མི་མངོན་འབྲེལ་སྤྱིར། །རྩལ་སྤོང་གཞན་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་
བསགས་བཤམ་དེ་དག་ནི། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། ལྷ་དབང་སྒོམ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱས་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བའི་སྤྱིར་རྩལ་སྤོང་བར་ལེན་
པའི་རྒྱུའི་སྤར་བྱས་པ་མེད་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱས་པ། རྩལ་སྤོང་གཞན་གང་སྐྱེ་
འགྱུར་བ། དེ་དག་གཞན་དང་གཞན་ཐག་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་སོ་སོའི་བྱས་པ་རྣམས་
བསགས་པའི་སྐྱས་བཤམ་དོ། །དེ་བས་ན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤམ་དོ། །དེ་དག་ལ་རྩལ་སྤོང་གྱི་
བྱས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི། འབྲུང་བ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པ་དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་ནང་གི་གཟུགས་
དྲངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱུར་
བྱས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དྲངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སེམས་ཅོམ་པ་ལྟར་
ན། སྤྱི་རོལ་དོན་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཅི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བརྟུག་ལས། རང་གི་ཤེས་བྱའི་
རོ་བོ་ནི། །སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་རོ་བོའི་སྤྱིར། །དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་སྤྱིར་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དབང་ཤེས་སྤྱི་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་རང་འབྲས་
དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་བྱས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་དེ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བརྟུག་ལས། ལྷན་

ཅིག་གྲེད་དབང་རྒྱས་པ་ཡི། །རོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འང་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། མིག་སྒྲིལ་
 སྐྱེ་བ་རང་རྒྱས་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྒྱས་དེ་
 ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པས་འགྱུབ་བོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཏུ་འགྱུབ་སྟེ། དུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་
 བས་སོ། །ཚོས་ཅན། འཇུག་པ་མེད་དེ། རང་མཚན་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་གྲེད་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་
 བར་དབང་ཤེས་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་སྒྲོ་ནས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 དངོས་འབྲས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་
 སྐྱར་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དེ་བྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱོད་ལ་དེའི་མིང་བརྗོད་སྐྱར་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་རྗེའི་སྐྱེ་ལ་རྗེ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་
 སྐྱར་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་ཏུ་མདོ་ལས། དབང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་སྤྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་
 བྲས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མདོ་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ།
 མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་མ་འཇུག་པའི་
 ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་བྱུང་བར་གསུམ་སྟེ། རང་གི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་
 འགགས་མ་ཐག་པའི་དབང་ཤེས་དེ་བདག་རྒྱུན། དེའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་དམིགས་རྒྱུན། དེ་འཛིན་
 བར་སྐྱེད་གྲེད་ཀྱི་ཡིད་གྲེད་སྤྱོད་མ་དེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་གསུམ་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་
 ཡིད་ཤེས་མ་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལོ། །རྣམ་ངེས་ལས། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་ལས། །བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་གྲེད་པ་ཡིད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་
 ཏེ་དབང་ཤེས་སྤྱོད་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་གཅིག་སྐྱེ་ན་རྒྱུའི་བྱུང་བར་ལས་འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་མ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ལ། སྤྱོད་ན་ཡིད་ཏུ་མ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱུད་ཏུ་མར་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་སྤྱོད་འགགས་
 པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཡིད་མངོན་ཏུ་མ་སྐྱེ་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ཏུ་མར་འགྱུར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཡང་ནང་ལྟ་རང་རིག་ཏུ་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་

དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་མངོན་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་
རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུག་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་
འདྲེན་མི་བྱས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་སྲིད། གཤམ་ཏེ་དབང་མངོན་ལ་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ཡིད་མངོན་ལ་རྒྱུ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྲི་མ་སྲི་བ་དེས་ནའོ། །ཚོས་ཅན། ཡིད་མངོན་དེ་ལ་
རྒྱུ་མེད་དེ། ཡིད་དབང་སྲ་མ་ལས་ཡིད་དབང་སྲི་མ་སྲི་བ་མིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་གི་སྲ་ལོགས་སུ་འགགས་མ་
ཐག་པའི་དབང་མངོན་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ་མངོན་ལས། རྒྱུ་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་
ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་འགགས་པའི་
རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྲིའམ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྲིའམ་མར་སྲིའམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཁའ་པོ་ལྟར་ན་རང་གི་
བདག་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་ཡིད་འདྲིའོ་ཞེས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
མོ། །སྲི་ཚུལ་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་དེ་སྲི་བས་མགོ་དབང་མངོན་
གྱིས་འཛིན་ལ། མཇུག་ཡིད་མངོན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྲིའམ་མར་སྲིའོ། །ཞེས་འདོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུ་ལས།
རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་མངོན་
སུམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། གོ་མས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདྲིའོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་དུ་བྱེད་
སྲིད་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །འདྲིའོ་ཞེས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
པས་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །འོ་ན་ཏེ་མིག་གི་བྱེད་པ་ལས་སྲིས་པ་ནི། མིག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སྣང་བ་ཅམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ལ། ངེས་པ་ནི་སྲར་གོ་མས་
པ་ལས་འཛིན་པའོ། །འདི་ལ་ནི་མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡིད་སྲར་གོ་མས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྲིས་པ་ཡིན་
པའི་སྲིད། འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །སྲིའམ་མར་སྲི་བ་འདི་རྒྱུ་ན་བཞེད་པ་
མི་སྣང་དོ། །ཚོས་མཚོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། མིག་གི་བྱེད་པ་འདས་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་
འདོད་དོ། །མིག་གི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་

བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་འདི་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ལོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡོད་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་། ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བརྟན་པའི་སྤྱིར་འདིའི་མཚན་ཉིད་
 བརྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་འགགས་པའི་མཐའ་ཡིད་མངོན་སྟེ་བར་འདོད་
 དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབང་མངོན་དང་
 ཡིད་མངོན་སྟེལ་མར་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ལུས་ལ།
 ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་
 འགགས་པའི་མཐའ་ཡིད་མངོན་གཅིག་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སྤར་མི་སྟེ་བ་
 སྤྱིས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ཚོས་རྗེ་བ་གསུང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་
 འགགས་པའི་མཐའ་ཡིད་མངོན་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་དེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
 གང་ཞེས། དེ་ལྟར་སྟེ་བར་ལུང་ལས་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལས། ཡིད་རིག་པ་མ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་
 ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་མི་ལུས་པའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའམ། ཡང་ན་འདི་
 ལ་རྣམ་འགྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 འདིར་ཡིད་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲས་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་སྤྱིར།
 ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་སྟེ་ལྟར་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྟེལ་མ་དང་རྒྱན་གྱི་མཐའ་སྟེ་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་དེས་ན་དབང་མངོན་སྟེ་བ་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྲས་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་
 བའི་དབང་མངོན་སྟེ་བ་ཅིག་གཉིས་པ་སྟེ་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་དབང་མངོན་སྟེ་བ་ཅིག་དང་པོས་བདག་
 རྒྱུན་གྲས་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྟེ་བ་ཅིག་དང་པོ་བསྟེན་དོ། །ཁ་སྤྱིར་ལྟར་མངོན་སུམ་གཉིས་སྟེ་བ་
 བ་ནང་ལྟར་དང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་རི་སྟེད་སྟེས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་བསྐྱབ་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ལ། སྟེལ་མར་མི་སྟེ་བར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟེ་ལ། དེ་གཉིས་ལ་
 རྒྱུན་ཡོད་མེད་གྱིས་ངེས་མ་ངེས་སྟེད་པས་རྒྱན་མངོན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་མེད་ལ། དབང་མངོན་གྱི་སྟེ་བ་
 ཅིག་གཉིས་པ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྟེ་བས་ཚོས་མཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ལས་གྲོལ་བ་འདི་ནི་ཤང་ཀར་ནན་

ཉེ་དགོངས་པ་ཁོ་བོའི་མཁན་པོ་ལས་རྟེན་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཚོས་གྱི་རྗེ་གསུང་ངོ་། །རང་
ལུགས་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ཉེར་ལེན་ཡིད་བྱེད་སྲ་མ་དང་དམིགས་རྒྱུན་དོན་ཚོགས་ན་དབང་
མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཇམ། གསུམ་པ་འཇམ་ཐ་མ་དང་
རྒྱུན་གཉིས་ཚོགས་ན་གསུམ་པ་འཇམ་རྒྱུན་གྱི་མཐར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་
སྐྱེས་ན་རང་ལ་འདྲེས་པ་མཚུངས་སྲིད་པས་སློབ་གྲོས་ཅན་རྣམས་དཔྱེད་མཛོད། །ཁ་སྤྱི་ལྟ་ལ་དོན་རིག་གཉིས་
སྐྱེ་བ་ན་ནང་ལྟ་རང་རིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ན་སྤྱིའི་ཡུལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་གྱི་འགོ་ཚུལ་དང་། རང་
གིས་བསྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་འགོ་ཚུལ་འདི་ནི་མངོན་སུམ་འགོས་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་འགོས་དཔྱེད་ན་
རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་རོ་རིག་བྱེད་དཔྱེ་བས་འགོས་སྲུང་འགྱུར་ལ། དབང་མངོན་
དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྲ་མའི་འགོས་བསྐྱེན་ན་འགོས་བདུན་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་ཚོས་གྱི་རྗེ་
གསུང་ངོ་། །ཡང་ན་ཁ་སྤྱིར་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གྱི་རང་རིག་
གཉིས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལྟ་དོན་རིག་གཉིས་དང་ནང་ལྟ་རང་རིག་གཉིས་སྐྱེ་བས་འགོས་བཞེ།
ཡང་ན་སྤྱི་ལྟའི་འགོས་གཅིག་དང་ནང་ལྟའི་འགོས་གཅིག་སྐྱེ་བས་འགོས་གཉིས་པར་འགྱུར་ངོ་། །རྣམ་སྤྱོད་པ་ན་རེ།
ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་བཟུང་བེན་འདྲིན་ན་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་བཟུང་བ་འདྲིན་ན་མོང་
བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། ཡིད་མངོན་ཚོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འདྲིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚོས་ཅན། མོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
དབང་མངོན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར། རིགས་སྤྱོད་ལས། རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་སྤྱོད་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པའི་
དོན་བཤད་བློ་ཉོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་བར་སྐྱེས་པའི་ཚལ་ལྷོ་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་དོན་
མིན། །དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་དེ་མངོན་སུམ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱུན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་
ལས། །བསྐྱོག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྤྱོ། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདྲིའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚང་
 མ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །རང་རིག་པའང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལེམ་པོ་
 ལས་ལོག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་གི་ཡུལ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རང་
 རིག་ཚོས་ཅན། བྱོད་རང་རིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཡིན་
 བར་ཐལ། དེས་རིག་པའི་སྤྱིར་བེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སློན་མེ་དེ་སློན་མེ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་
 བར་ཐལ། རང་རིག་དེ་རང་རིག་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་ན། དེ་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པ་བྱུད། བྱུབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་སྤྱིར། །གསལ་བྱེད་རབ་ཏུ་
 གསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་སློབ་བདག་རིག་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འདོད་ན། ཚོས་ཅན། དེ་དེ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དེ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་
 སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། བྱུབ་སྟེ། དབེར་སློན་གཉིས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སློན་མེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དང་སློན་
 མེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མི་གསལ་བར་ཐལ། བྱོད་སློན་མེ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུབ་
 སྟེ། མར་མེ་དང་། བུམ་པ་དག་ཀྱང་དེར་བརྟེན་ནས། །གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ངོ་བོ་ཡིས། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་
 བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་དེ་རང་རིག་གི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་
 བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚང་མར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་དེ་རང་རིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་སྤྱིར་རི་ལྟར་སྤོང་བ་
 དང་། །བྲན་པས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། བྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཉམས་སྤོང་བདག་
 ཉིད་སྤྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་སྤོང་བར་རུང་། །དེ་ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག་། །གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་བྱུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡིན་ན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞལ་འཐད་ན་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞལ་ཡང་ཚོས་ཅན། སློབ་གཅིག་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་
 རང་རིག་དེ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞལ་དེ་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། སློབ་

གཅིག་གི་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་སྲགས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་སོགས་ལ་ཉ་སྐྱང་སོགས་སུ་སྐྱང་བ་
ཉ་སྐྱང་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། སློང་གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་དེ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་རྣམས་
ལ་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློང་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་སྲིན་ཅི་ལོག་རྣམས་
གྱིས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སློང་བ་དག །ཐ་དད་སྐྱོན་བཞིན་ཉོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་དབང་སོ་སྲགས་
སོགས་གྱིས། །བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་སོགས། །དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་
སྐྱང་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་དད་སྲིད་སློང་སྐྱོན་ལས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །མ་བྱུང་ན། དེ་
དང་དེ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་དེ་མི་མཚུངས་པའི་སྲིད། །འཁོར་གསུམ་
ལོ། །འོ་ན་གཞུང་གོང་འོག་གང་རུང་གཅིག་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱང་སེལ་དང་བཤད་འདུག་སོ་སོར་མི་
འབྱེད་པ་བྱོད་སྐྱར་ན། །གཞུང་གོང་འོག་གང་རུང་གཅིག་མི་འཐད་པས་ཚོས་གྲགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པས་མི་
མཁས་པར་འགྱུར་མོད། །ཁོ་སོ་སྐྱང་སེལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་འཐད་དེ། དེ་སྲིད་གཅིག་ལ་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ནི། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྐྱང་བའི་སློང་འབྲུལ་པའི་དོར་དེ་ལ་སྐྱང་བ་
དང་མ་ཐུན་པར་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སློང་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ནི། །ཡིན་
ལུགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་སྐྱད་དུ་སྐྱད་བང་སློང་། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཐ་དད་པར་
བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། རང་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །གང་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་སོས་དེའི་ཡུལ་
དུ་མོས་ནས། ཐ་སྐྱད་དོན་མ་ཐུན་འདོགས་པ་མེད་པ་དེ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱབ་ལོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཐ་
སྐྱད་འདོགས་པ་སོས་དེའི་ཡུལ་དུ་མོས་ནས་ཐ་སྐྱད་དོན་མ་ཐུན་འདོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སློང་རབ་དེ་
མ་ཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་སློང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རང་རིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
སྲིད། །འདོད་ན། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་མོས་པ་མེད་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་སྐྱ་
དབང་སློང་། སློང་བ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་གང་ལ་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡུལ་གྱི་དོ་སོ་ཉིད་དུ་མོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་

ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །རབ་
རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོ་རྣམས་དོན་ཉིད་ཏུ་
མོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རང་རིག་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་རིག་པའི་ཤེས་
པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རང་རིག་
ཚོས་ཅན། རྟོན་རང་རིག་དང་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དང་རང་རིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་
སྤྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྷན། དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཚོས་ཅན། རྟོན་རང་རིག་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་རང་རིག་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྩལ་སྟེ། ལྷན། དེ་བས་ན་གཅིག་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། གཅིག་ལ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་འཐད་
སྤྱིར། །འདི་ཡི་རང་གི་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། ཇི་སྐད་ཏུ།
ཡུལ་རང་རང་གི་རྣམ་པ་འཛོགས་པར་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་དེ། རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡུལ་གྱི་དོར་བཞག་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། རིག་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་
ཚུལ་ལས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་རང་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆ་
མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་པོ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཏུ་འཇུག། རིག་པར་
བྱ་བ་དང་། རིག་པ་པོ་དང་། རིག་པ་བྱེ་བྲག་གིས་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་པ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱ་རིག་
བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན། གངས་ཅན་ལྟར་རང་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན་རང་རིག་དང་རང་སྐྱེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་
སྐྱེ་ནི་སྐྱོན་མེད་གསུང་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རང་རིག་ནི་བཅའ་པོ་ལས་བརྗོད་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཅམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། མདོར་ན་རང་རིག་མདོན་སུམ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་དོར་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ནི། མདོ་ལས། ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་

དག་ཅེས་དང་། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། རྣམ་འགྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་བ་ཡི་དོན་ཅམ་
མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་གཏུན་ལ་དབབ་བ་ལ་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་དང་དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྤེལ་ས་
རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་སྐྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པའི་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་
དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བདག་སྐྱེད་དེ་གོམས་པའི་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྤར་མ་
རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་འདོགས་གཅོད་བ་ཞེས་འདོགས་བ་འབྲུལ་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤེལ་
བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། སྤོང་འདོགས་གཅོད་བ་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །རང་ལུགས་ནི་
བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རིག་བ་ནི་རྣམ་འགྲུལ་པའི་ཤེས་བ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་
པའི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་བ་ནི་རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམས་བྱུང་འབྲུལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་སྤང་སྤང་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལ་རྟོག་གྱི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་
གསུམ། གསུམ་པོ་དེ་དག་སྟོབ་མི་སྟོབ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒྱུན་ལུགས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པའི་རྣམ་འགྲུལ་
མངོན་སུམ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་བྱོལ་སོགས་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་གཅིག་ཆར་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་བ་ཡིན་པས་རང་སངས་རྒྱས་སྟོབ་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་རྣམ་འགྲུལ་མངོན་སུམ་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་མངོན་སུམ་
ནི། ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་ལྟོ། །དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ལྟོ་བོ་དེ་དག་ལ་སྤང་བཅས་ཇི་སྟེད་བ་
མཐུན་བ་རྗེས་ཐོབ་དང་། སྤང་མེད་ཇི་སྟེ་བ་མཐུན་བ་མཉམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་
བ་བཅུའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏུན་ལ་སོགས་ཐབས་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་པའི་སྐྱེད་བྱས་པས་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞིགས་བ་འགྲུབ་ལ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས། ཐབས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེད་བྱས་པས་ཇི་སྟེ་བ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པོ། །དེ་དག་དུས་ནམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ནི་སྤྱར་ན་ཆེ་གསུམ་དུ་བསོད་
ནམས་བསགས་བ་དང་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་དག་བཅོམ་འཐོབ་ལ། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་

བསགས་པ་དང་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་
བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བསྐྱོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱུ་ལ། །དེ་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ལྷུང་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གོ་ལ། །བསེ་རུ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཡིས་
རྒྱས། །དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་དག་ལ་ཐབས་ལ་སྟོན་ནས་
འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་
ཕྱིན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མ་སྤྱངས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐུགས་མི་གསལ་ཞིང་སྤྱིར་པའི་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སྟོང་རྗེ་དམན་པའི་སྤྱིར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གངས་
མེད་པ་གསུམ་དུ་ཐབས་ལ་གོམས་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཀུན་ལ་ཐུགས་གསལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤྱིར་
དཔེར་ན་བཟོའི་གནས་གོམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་
པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་
པ་ལས། །དེ་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་
སྤྱིར་། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་
ཡིན། །དེ་དོན་སྤྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བཅད་ཤེས་དང་ངེས་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན།
མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན་ཚོས་ཅན། ཚད་མར་
བྱུང་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་དེས་འཇུག་ལྡོག་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སོ་སྤྱིའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་དྲན་པས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ན་འདིག་རྟེན་པ་དང་འབྲ་ལ། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཉིང་ངེ་
འདིན་ལས་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་དཔའ་བར་
འགོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཐུག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་ངེ་འདིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་
མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་འདས་མ་འོངས་མི་མཁྱེན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

བར་མི་རུང་ལ། མཁུན་ཀའང་སྒྲུང་ནས་མཁུན་ཀ་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྒྲུང་ན་མངོན་
སུམ་གྱི་སྐྱུན་ལྡན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དེའི་དུས་གསུམ་
མཁུན་པ་སོགས་དཔག་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་
དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
ལ་ངོ་མོ་བསྐྱབ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ། གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འདས་པ་བསྐྱབ་ན།
རྒྱན་མངོན་པ་ནི། གང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མ་སྐྱུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པ་དེས། གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཡུལ་བཤད་པ་བཞིན། གཞུང་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་པོ་དེས་
ཀྱང་དོན་དང་མ་སྐྱུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་
དེས་ཤིང་སྐྱ་རིས་ཟེན་ན་སྟོན་རྒྱུང་བའང་དཔག་པར་རུས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
རུང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉགས་དགོད་པ་ནི། གང་ཉེན་བཟོན་ཞིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱོམ་པ་དེ་
ལ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་བསྐྱོམ་བྱ་ལ་གསལ་སྤང་འབྱུང་ཏེ། འདོད་འཇིགས་གོམས་པ་བཞིན། ཉོང་
ཉིད་བསྐྱོམ་པའང་ཉེན་བཟོན་ཞིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་དེས་པས་འགྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སོ། །ཉགས་དེའི་ཚོས་ཅན་རང་ལ་རང་རིག་
མངོན་སུམ་དང་གཞན་ལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་ནི་འབྱུང་
རུང་ཅམ་མམ་འབྱུང་དེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་མཉམ་ན་རུང་བ་ཅམ་མི་བསྐྱོམ་པ་ལའང་ཡོད་ཅིང་དེས་པ་
བསྐྱོམ་པ་ལའང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་གསལ་
སྤང་འབྱུང་དེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་འབྱུང་དེས་དཔོག་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་
དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉེན་བཟོན་པ་དང་། གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་
པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་སྤྲུག་མེད་དུ་གང་
གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་སྤྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཉེན་བཟོན་པ་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་སྤྲུག་པ་

གཉིས་རང་རིག་གིས་ཁེགས། དབུས་ཀྱི་རིག་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་རིག་པའི་རྒྱན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །ཡ་མཐའ་མ་མཐའ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་སྟུང་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་གིས་རིག་པ་
ཅམ་རིག་པ་སྲ་མ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པས་རིག་པ་སྲ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པ་ཅམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་
ན། རིག་པ་སྲ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ཅམ་མེ་ལས་བྱུང་
བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བ་ཅམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་དུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཅམ་རིག་པ་སྲི་མ་བསྐྱེད་པར་
གྲུབ་པས་རིག་པ་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཅམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། རིག་པ་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་
པའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་མ་ཅམ་འོད་འབྱེན་པར་གྲུབ་པས་འོད་མི་འབྱེན་པའི་སྟོན་མ་
ཅམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། འོད་མི་འབྱེན་པའི་སྟོན་མའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
དོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་
བ་དང་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བ་དང་པོའི་སེམས་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་པ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་རྒྱ་གཞན་དོགས་པའི་སྲིར་དང་།
འཆི་བ་མའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་པར་མར་མེ་རྣམ་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་པར་དོགས་པའི་སྲིར་
དོ། །གལ་ཏེ་རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་རིག་པ་ཅམ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་སྲ་སྲི་ངེས་ན། ཆད་
པར་ལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དོ། །ཡང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་སེམས་
རིགས་མཐུན་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། དུ་བ་དང་པོ་རིགས་མི་མཐུན་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིར། སྟོན་
མའང་སེམས་སྲི་མ་ཐུག་མེད་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྟོན་མ་སྲི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མ་འོད་པའི་སྲིར།
རང་ལུགས་ལ་འདས་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ། མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་
སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་སེམས་སྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡིན་པའི་སྲིར།
དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་
གྱི་འབྲས་ཉུགས་ཀྱིས་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ་པོ། །དེའི་སྟོགས་ཚོས་ནི་སྟོང་བས་འགྲུབ་ལ། ལྲབ་པ་ནི་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་

བ་ ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱབ། བདག་འཛིན་མེད་པའི་
སེམས་གསལ་བ་ ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྤྲེས་བྱ་
འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཚོས་ཅན། སེམས་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་དེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པའི་
སྤྱིར། ཚོགས་པ་ཐ་མའི་རྣམ་གྲུབ་ཞིན་ཞོ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའ་ ལྷག་མེད་དུ་འགྲུབ་
པོ། །དེའི་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་སྤྱོད་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་
དངོས་དང་དེ་གཏུན་ལ་དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་
གོགས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འཁོར་བ་འཇུག་སྤྱོད་ཤེས་པ་དགོས་པས་དེ་ལ་
གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ལྷ་སྤྲེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལས་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
ཚོགས་པ་ལས་སྤྱི་བ་ལ་ཡ་གྲུལ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་སྤྱི་བས་ལས་ལུས་གང་རུང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་བ་
སྤྱོད་ཏེ། ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཚུ་ལུང་ལོག་ན་རྣམ་གྲུབ་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་ལས་ལུས་གཉིས་པོ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར།
ལུས་གང་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་ཟད་ན། ཡང་སྤྱིད་མི་ལེན་ལོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
ལས་ལུས་རྒྱང་བ་འཛད་པའི་ཐབས་མེ་ལྷ་སྤྱོད་བ་སོགས་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་སྤྱོད་ཡོད་ན་ལས་
ལུས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལས་ལུས་མཐའ་ཡས་ཤིང་གཉེན་པོ་ཤེས་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་དང་། ལོག་སྤྱོད་
ཡོད་ན་སྤྱིར་གྱི་ལས་ལུས་སྤྱངས་ཀྱང་སྤྱིས་འཁོར་བར་སྤྱི་བས་མི་པན་པའི་སྤྱིར་དང་། ལོག་སྤྱོད་སྤྱངས་ན་ལས་
ལུས་མ་སྤྱངས་ཀྱང་བྱུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྷར་ཡང་སྤྱིད་མི་ལེན་པས་ལས་ལུས་རྒྱང་བ་སྤྱང་མི་དགོས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་དཔུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་
ཡང་སྤྱིད་ཅམ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡོད་ན་བདག་གིར་
འཛིན་པ་གཞན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཐུན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་ལ་སྤྱང་བ་འབྱུང་
ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས་ནས་ལས་དགེ་བ་ལས་འཁོར་བ་མཐོ་རིས་གསུམ། མི་དགེ་བ་
ལས་ངན་སོང་གསུམ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ལས་ཁམས་གོང་མར་འཕེན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་
ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་འཛིན་དང་སྤྱང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་

འགྲུང། །ཞེས་དང། །ཆགས་བྲལ་མེད་དང་སྲིད་ལྡན་དང། །ཚེས་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་
གྲོལ་མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་དང། །སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ཏེ་
ལས་ལས་ཀྱང། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉེས་པ་དབང་
ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། །འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྲས། །འཆི་ཁའི་དབང་པོས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
ནས་སྤྱི་མའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ། །འཆི་ཁའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་པོས་ཉེར་ལེན་བྲས། །འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བ་ལས། །སྤྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་དབང་པོ་གཞན་སྐྱེ་ཞིང། །སྐྱེ་མཆེད་གཉེས་པོ་
དེའི་བཟང་ངན་དུ་སྐྱེ་བའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུལ་ལས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ལ། །ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་བར་ཅན། །ལས་རྣམས་བདག་པོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འདོད་པའམ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོར་སྐྱེས་
པའི་དབང་པོའི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཇུག་ཁའི་དབང་པོ་ལྟ་
ལ་འདོད། །མདོ་སྤེ་པས་དབང་པོའི་བག་ཆགས་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པ་ལ་འདོད། །སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་
གཞིའི་སྤྲོད་ན་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་འདོད་དེ། །རྒྱན་ལས། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་ཤི་
འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང། །དེའི་འགྲུལ་བར་
ལ་མ་རིས་འོ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་འཆི་འཕོས་པ་ལ་རི་ལྟར་ལུས་སྐྱེ་ཞེ་ན། །གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷོད། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། །འདུ་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །བག་ཆགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྱུང་བར་འགྲུང་བའི་སྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
སྲར་བྱུང་བ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་སྲིད་
པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སྲ་མ་སྲ་མ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་
འཇུག་པ་ན་ཡོད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲིད་པ་གཞན་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་བཞག་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྲ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་
འཇུག་ཁའི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་པོ་ལྟ་དེའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ཏེ། །འགགས་ནས་ལུན་རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྱིར་དང་
དངོས་མེད་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་སྤེ་པའི་སྐྱབས་སུ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་

སྤྱི་འབྲུག་ཁའི་དབང་པོ་ལྷན་བཞག་པའི་བག་ཚགས་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལོང་བ་ཉིད་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་
གཉེན་པོ་དཔྱད་པ་ལ། རྩོགས་རེ་མགོ་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། འདོད་
ཚགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ། སྤྱུག་དོག་གི་གཉེན་པོར་དགའ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའང་རྩོགས་རེ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཚོས་ཅན།
ལའོར་བའི་ཙམ་བ་གཅོད་བྱས་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་པའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ། བྱམས་སོགས་
ཚོངས་དང་འགལ་མེད་སྤྱིར། ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མཐའ་དག་
དཔྱིས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། རང་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་
མོངས་པ་ཙམ་སྦྱོར་སྤྱིར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། སྤོང་ཉིད་
ལྟ་དང་དེ་འགལ་སྤྱིར། །དེའི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱང་དང་། །འགལ་བ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྦྱིས་སྤངས་པས་ཡང་སྤིང་མི་ལེན་ན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་
མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་མེས་བསྐྱེད་པ་ན་སྤྱི་མཐའ་མཐོང་ལ། མ་ཐུན་རྒྱུན་
ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་འབྱིན་པར་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འའོར་བ་སྦྱི་བཅན་ལ་ཐོག་མ་
མེད་ཀྱང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་འའོར་བ་སྦྱོས་བཅན་པའི་སྤྱི་མཐའ་གྲུབ་ལ། ལོག་སྤོང་གི་མ་ཐུན་
རྒྱུན་ཚང་ཞིང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་མེད་ན་ཡང་སྤིང་འབྱིན་པར་ངེས་སོ། །དེས་ན་སྤོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་རྟེན་བརྟན་པས་ཚོག་མོད། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཡང་སྤིང་ལེན་པའི་
རྟེན་བརྟན་ན་འའོར་བ་སྦྱོས་བཅན་པའི་རྒྱུན་མི་ཚད་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་
སེམས་གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱུབ་པ་ནི་གང་སེམས་གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་
མེད་ན་དེ་བསྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ། གོགས་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ས་བོན་བཞིན། འཚི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་
སེམས་གསལ་བ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཚང་ཞིང་གོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་
འགྲུབ་པོ། །གོམས་པ་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་
ཁྱབ་པ་བསྐྱུབ་པ་ནི། དཔེ་འདོད་འཛིན་སོགས་གོམས་པའི་སྤོང་དུ་གོམས་ལས་གསལ་སྤང་སྦྱི་བར་མཐོང་

བས་འགྲུབ་ལོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི། ལྷང་བཅས་དང་ལྷང་མེད་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་མངོན་སུམ་ཚོས་
ཅན། འཇུག་མེད་དུ་འགྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྤང་བྱ་གཞུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པའི་སྲིད། གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
སྤང་མི་རུས། རུས་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་སྲིད་དང་། ཤེས་ནས་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤང་སྟོག་
བས་མི་བརྟན་པའི་སྲིད་དྲི་མ་སྤང་བའི་གྲོལ་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དྲི་མ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་
སྲིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་སྲིད་དང་།
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཅ་བ་ནས་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་མི་
སྟོག་པའི་སྲིད་རོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཚོས་ཅན། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། ལྷོ་བྱུར་བ་
ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་ཐ་མལ་པའི་མཚོངས་པ་རྗེ་ལྟར་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་མཚོངས་པ་ལྟར་བཅེ་བ་དང་
ཤེས་རབ་སོགས་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཚུ་རྗེ་ལྟར་བསྟོས་ཀྱང་མེར་མི་འབར་བ་ལྟར་
སྤོང་ཉིད་སྤོང་རྗེ་བསྟོས་པས་རྩང་བད་འཕེལ་ཡང་དེའི་ངང་དུ་འགོ་མི་སྲིད་དོ། །གསེར་གྱི་བུ་བ་མེ་དང་བྲལ་ན་
སྤང་བསྟོན་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྤོང་ཉིད་སྤོང་རྗེ་གོམས་པས་རྩང་བད་འཕེལ་ཡང་འབད་བ་དང་བྲལ་ན་སྤང་སྟོག་
གོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པ། ཚད་མེད་པ་འབྱུང་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་མཚོངས་པ་གོམས་པ་དེ་བཅེ་སོགས་གོམས་པའི་མ་སྤུན་དཔེར་མི་རྩང་བར་
ཐལ། ཐ་མལ་པའི་མཚོངས་དེ་ལུས་གྱི་སྟོབས་དང་། འབད་ཅོལ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་དང་། བཅེ་སོགས་གོམས་པ་
ནི་ལུས་སྟོབས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །ཚོས་ཅན། ཚུ་བསྟོས་པ་དེ་དེའི་མ་སྤུན་དཔེར་
མི་རྩང་བར་ཐལ། དེ་ཉེན་མི་བརྟན་པར་སྐྱམ་པའི་སྲིད་དང་། བཅེ་སོགས་ནི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
སྲིད། ཚོས་ཅན། གསེར་བུ་བ་དེའི་མ་སྤུན་དཔེར་མི་རྩང་བར་ཐལ། གསེར་བུ་བ་དེ་མེ་དང་བྲལ་ན་སྤང་
བསྟོན་བར་འགྱུར་རུ་དུ་རང་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་དང་། བཅེ་སོགས་གོམས་པ་ནི་སྤང་སྟོག་མི་རྩང་དུ་རང་
རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྤོང་ཉིད་སྤོང་རྗེ་གོམས་པ་ལས་དེའི་ངང་དུ་འགྱུར་སྲིད་མོད། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། གུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པར་དཀའ་སྟེ། ཤེས་བྱ་གུན་ལ་མཐའ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་

ཟེར་རོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷན་ཐུབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཀུན་མཁུན་ཡིན་ཏེ།
ལའོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་དགོས་པའི་མི་ཀུན་ཚོགས་པ་ལ་མི་ཀུན་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུབ་ལས། ལྷང་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་
པ། །གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐར་བ་
དོན་གཉེར་གྱི་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་བེད། དཔེར་ན་ཚོས་
ཉན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཚོས་ཉན་པ་ལ་བ་ལང་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལའོར་བ་ལས་
གོལ་བར་འདོད་པ་ལ་དེའི་ཐབས་ཤེས་པས་ཚོགས་མོད་ཐར་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་སྲིན་བུའི་
གངས་མཁུན་ཡང་ཅི་དགོས། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུབ་ལས། དེ་སྤྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱེད་བྱ་བུ། །སྤྱིར་པའི་ཡི་ཤེས་
དབྱེད་བྱ་ཡི། །འདི་ཡིས་སྲིན་བུའི་གངས་མཁུན་པ། །དེ་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་གང་སྤྱི་ཞིང་དཀའ་བ་མཐོང་བ་དེས་རགས་ཤིང་སྐྱ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེ་བེད་ཀྱི་
རྒྱལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏད་ན་བུམ་གསུགས་མཐོང་བ་བཞིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ཞིང་
དཀའ་བ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཟེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཉུགས་ཀྱིས་
ཤེས་བུའི་དོན་ཀུན་གཟེགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲུབ་ལས། ལྷང་དང་དོར་བུའི་
དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་བུ་གཞན་མི་མཁོ་བའི་སྤྱིར་སྤྱགས་མི་གཏོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གཅིག་མ་མཁུན་ན་ཡང་དེ་དང་འཚམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རུས་པས་ཐམས་ཅད་མཁོ་
བའི་སྤྱིར་སྤྱགས་མི་གཏོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁོ་རྒྱ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བོད་
དུ་མི་མཁོ་བར་བཤད་པ་ནི་རང་དོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་མཁོ་བར་བཤད་པ་ནི་གཞན་དོན་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱུའི་ལས་དགེ་སྤྱི་གི་འབྲས་བུ་ཡང་ལས་ཀྱི་
མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཆར་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བུ་མཐའ་མེད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡི་
ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཁུན་ཅེས་བུ་བཞི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །།བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་གི་

མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 བཞེད་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ། དབྱེ་ན། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལའང་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དབང་
 ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། མི་ལམ་གསལ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་པ་
 ཅན་དང་། རོན་གཞན་ལ་སློབ་འདོགས་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་ནི་མདོ་ལས། འཁྲུལ་
 དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དབུག་རྗེས་སུ་དབུག་ལས་བྱུང་། །རྟོན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལས། མིག་གྱུ་ལ་ཚུར་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོག་
 པ་འདྲིན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་པས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་
 གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་གསུངས་ལ། རྗེས་དབུག་རྟོགས་འདྲིན་སེམས་དང་རྗེས་སུ་དབུག་ལས་
 བྱུང་བ་རྟོགས་ཅན་རྗེས་དབུག་གཉིས་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། རྟོན་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་
 གཉིས་མངོན་སུམ་དང་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ནི་སྤྲུལ་གཉིས་མངོན་སུམ་མིན་པར་
 བསྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་གསུངས་ལ། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྤང་
 སོགས་ནི་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་བསྐྱབ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲུལ་ལས། དབང་
 རྟོག་མིན་པར་སྐྱབ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དབུག་སོགས་བྱུབ་བརྗོད་པ་ནི། །སྤྲུ་
 མ་གཉིས་ཉིད་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱབ་
 བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚད་
 འབྲས་དབྱུང་པ་ལ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབུག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།
 ལུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་དོན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཚད་མ། དེའི་ལོག་ཏུ་
 དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། དེའི་གཞུང་ལས། དང་པོ་ཡོད་པའི་
 ལྟ་བ་སོ། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །བྱིས་དང་སྐྱུགས་སོགས་སྟོ་འབྲུ་བ། །དག་པ་དངོས་ལས་སྐྱེས་པ་
 ནི། །དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེའི་ལོག་ཏུ་སྟོ་གང་གིས། །དངོས་ཚོས་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་སུ། །སྟོ་ནི་

ཞེན་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
མེད་ན་དོན་ལ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིག་པ་ཅན་དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་བ་ཚད་མ། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་
འབྲས་བུར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་ཚད་མའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་དོན་ཀྱུན་དང་སྤང་བས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་
ཀྱུན་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ཀྱུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །སྤྱེ་བྲག་པས་ཚིག་གི་དོན་དུག་ལས་ཡོན་ཏན་སོགས་སྤང་བར་འཇིན་པ་དེ་ཚད་མ། སྤང་བ་ཅན་རྣམས་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སྐྱབ་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་ན་གཞན་ཡོན་ཏན་གཞལ་བས་གཞན་རྣམས་
རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། སྡོན་པོ་གཞལ་བས་སེར་པོ་བཞེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་
ཉིད་ཡུལ་རྣམས་འཇོག་གི་ཚད་མ། དེ་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་
གསུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་སྤྱིར་བར་དུ་ཚད་པ་ཡི། །གསུགས་
རྣམས་མཐོང་བ་མིན་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ཅམ་དོན་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལ་ཉེ་རིང་
མེད་ཅིང་བེམ་པོས་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་། རང་ལུགས་ནི། ཚད་འབྲས་གཞན་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་
ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་
དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་སྤྱིར་། །ཞེས་དང་། གང་
ལས་འབྲས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམས་གཞན་དང་བསྐྱེད་བྱ་
སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྐྱར་ན། དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་མ་གཏོགས་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་མདོ་སེམས་གཉིས་མ་ཐུན་པར་ཤེས་པ་རང་
ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ། འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་གྲས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། རང་རིག་གི་ཚད་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་
དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇམ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀྱུན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། །དེ་ལ་ཉམས་སྤོང་

བདག་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་སྐྱོང་བར་རུང་། །དེ་ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག་ །གཞལ་བྱ་རང་རིག་
འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་རིག་སྣ་བས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་
དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འཛོགས་ལོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ། །གཟུགས་སོགས་སྤྱད་སྤང་བའི་དོན་དངོས་
གཞལ་བྱ། དོན་མཐོང་བའི་དབང་པོ་ཚད་མ། དོན་དངོས་ཉོགས་པའི་དོན་ཉོགས་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་སྦྲེ་
བས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་དོན་སྐྱོག་ན་མོ་གཞལ་
བྱ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དོན་ཉོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་
བྱས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་མ་དབྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ། བྱ་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་
ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
གཞལ་བྱ། མ་དབྱེད་ན་དོན་རིག་པར་སྤང་ཡང་དབྱེད་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་
བྱས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ། སྤྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་
པ་ནས། དེ་འབྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་པས་དེར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །སེམས་
ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ལྟར་ན། །གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། །རང་རིག་པ་འབྲས་བུ། །འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་ཚད་མར་བྱས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དོར་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
སྤང་བ་ལྟར་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་འགྲུལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་དང་། །འཇུག་པ་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། །སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྟོ་གཅིག་གི་གཟུང་རྣམ། །འཛིན་རྣམ། །རང་རིག་ཡིན་ལུགས་ལ་ཐ་དད་མིན་
ཡང་སྟོ་འབྲུལ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་སྦྱུ་མའི་སྤྱགས་རྗེས་ཀྱི་བྱས་
པས་རྟེན་སོགས་ལ་ཉ་སྤང་སོགས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲུལ་ལས། །སྟོ་བདག་རྣམ་པར་
དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྐྱོང་བ་དག །ཐ་དད་ལྡན་བཞིན་
ཉོགས་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྤྱགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུམ་སོགས། །དེ་ཡི་
གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རིག་པ་
དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇུག་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྤང་བཞིན་

བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་སློབ་གཅིག་གི་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་རོ་ལོ་གཅིག་
ཡིན་ནོ། །རྣམ་བརྟུན་པ་གཟུང་རྣམ་སློབ་འཇགས་དེ་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་ལ། དེ་རིག་པའི་རང་
རིག་བཏགས་པ་བ་དེ་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་སྐྱ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་གཅིག་པ་
བཀག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་སྡེ་བདུན་འདིར་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་སྤྱོད་སྡེ་སྡེ་མར་
འཛོག་གི་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་བསྐྱབ་གྱི་སྐབས་དང་། དེ་
འགོག་པའི་སྐབས་གཉིས། དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་དང་དྲང་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སེམས་ཚམ་པའི་
ལུགས་ལ། གཟུང་རྣམ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་སྐབས་དང་། གཟུང་རྣམ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་
གཉིས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཚམ་རྣམ་བདེན་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
ཅིང་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་མཁའ་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་
བརྟུན་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་མེད་ཅིང་རང་རིག་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སློབ་
བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་བདེན་པའི་སྐབས་ཀྱང་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་བསྐྱབ་གྱི་སྐབས་
དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་ལུགས་ལ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྤྱི་རོལ་མཐར་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་བདེན་པའི་
སྐབས་ཀྱང་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མཐར་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་བརྟུན་
པའི་ལུགས་ནི་དེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་སུ་བཞག་ནས་ཡེ་མ་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡེ་བདུན་
འདིར་མཐར་ཐུག་རྣམ་བརྟུན་པ་ལ་སྐྱེལ་བར་ཚོས་གྱི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ས་སྐྱ་བའ་ཚེན་གྱིས་གསུངས་
པས་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་ཁོ་བོས་ཉོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དབག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ།
གཞན་སེལ་གྱི་ལ་མེད་ཚོགས་དོན་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་ལ་མེད་འབྲུལ་པ་དེ་གཞལ་བྱ། དུ་བའི་ཉལ་ལས་
དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ཚད་ལ། དུ་བའི་ཉལ་ལས་ལ་མེ་རང་མཚན་ཉོགས་པའི་རྗེས་
དབག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །རྣམ་རིག་ལུགས་ནི་ཁ་ཅིག་
རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་འབྲས་ཉལ་ལ་མི་སྤྱིད་དེ། ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བེམ་པོར་འགྱུར་ལ། མེ་མེད་ན་ཉལ་ལས་མེ་ཉོགས་པའི་སློབ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་
དོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟ་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱིས་སྤྱིས་བྱས་སྤྱིན་པ་ན་མེད་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་དུ་བ་

ལྷ་དང་མེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བས་ལྷ་འབྲས་གོ་བོ་སྒྲོག་པ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་འབྲས་ཉམས་ལ་
 ཚད་འབྲས་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འབྲུར་སྲོད་པ་ཡི་ལུགས་ལ་འབྲས་ཉམས་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྗེས་དཔག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོའི་ལྷ་མེར་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་གཞན་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་བ་ཅན། བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་
 མེར་སྤང་གི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ལུས་དཔོག་ལ། དེས་སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་མཁས་པ་སེམས་ཙམ་པ་
 རྣམས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལམ་སྤང་གི་ཤེས་པ་དང་མེར་སྤང་གི་སྒྲོའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བུ། དུར་
 སྤང་གི་ཤེས་པའི་ཉམས་ལས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ཞེད་དེ་ལ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་ལ། དུར་སྤང་གི་
 སྒྲོའི་ཉམས་ལས་དེ་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ནི་དུ་ལྡན་གྱི་ལམ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན།
 མེར་སྤང་གི་སྒྲོ་ཡོད་དེ། དུར་སྤང་གི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་དུར་སྤང་གི་སྒྲོ་དེ་དུ་ལྡན་གྱི་ལམ་སྤང་
 བའི་སྒྲོའི་སྤྱིང་དུ་མེར་སྤང་གི་བག་ཆགས་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དཔག་པའི་རྒྱུའི་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་
 འབྲས་ཉམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལའང་དུ་བར་སྤང་བའི་སྒྲོས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་
 སང་བ་ཅན། །མེར་སྤང་བ་ཡི་སྒྲོ་ཉིད་ནི། །ཉོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རྒྱུད་དེ་རུང་བག་ཆགས་
 ཀྱི། །སྒྲིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། །སྤང་བའི་སྒྲོ་ནི་གསལ་བྱེད་ལ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། །མཁས་པ་རྣམས་
 ལ་བཅུད་འདི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞེས་རྗོགས་སོ། །།རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་
 གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་ཚད་དུ་དཔོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཚད་དུ་དཔོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་རང་
 དོན་རྗེས་དཔག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་
 གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཐོག་མར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 སྐྱད་དུ། ཚོས་མཚོག་གིས། འདིར་རང་གི་ཚད་དུ་ཡིན་པས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་ཚད་དུ་ཡིན་པས་གཞན་
 ཀྱི་དོན་ཏེ། རང་ལ་དགོས་པ་དང་གཞན་ལ་དགོས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ནི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་
 བེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སོ་
སོ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཁོ་
ནར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་
པར་རྟོགས་ནས་ཐོག་མར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དང་པོ་རང་དོན་རྗེས་
དབག་ལ་མཚན་ཉིད། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་
བྱ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་སློབ་ནི་རང་དོན་རྗེས་དབག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། རང་དོན་ནི།
ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ལས། དེ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་
དབག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་
པ་ལ་གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས། དེས་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྟོས་གཞི་ངོས་
བཟུང་། དེ་ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚུལ་དང་པོའི་སྟོས་གཞི་སྟོགས། རྗེས་སུ་འགྲོ་
སྟོག་གི་སྟོས་གཞི་མ་ཐུན་སྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་། དེ་དག་སྟོས་གཞིར་འདོགས་པའི་འཐད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་བྱའི་སྐྱ་དོན་སྤྱིར་བསམ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་བྱུང་བར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་
གཉིས། དང་པོ་ལ་རྗེས་དབག་གི་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་། གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པ་
དང་། རི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་སྟོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་
དང་རྗེས་སུ་དབག་བྱ་ཞེས་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་
གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་ལ། ཡ་གྲུལ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཉིས་ལ་ཚོགས་དོན་དེའི་སྟོགས་ངེས་ཐེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། སྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཚོས་དང་
ཚོས་ཅན་དག །གཙོ་བོ་མིན་ཡང་སྟོགས་གཅིག་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་སྟོགས་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སམ་ཚོགས་དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་
ཞེས་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་
དེའང་རྗེས་སུ་དབག་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་འཇུག་པའི་སྐབས་གསུམ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་

ལ་འབེབས་པ་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་འཇུག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྟོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ཞེས་དང་། རིགས་
 རིགས་ལས། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འཇུག་སྟེ། མདོ་ལས། གཏན་ཚིག་
 བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བསྐྱབ་བྱ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ན་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །ཚོས་མཚན་གིས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདིར་ནི་ཚོས་ཅན་རྗེས་སུ་དབག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་སྤྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ནི་ཚོས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་འདིར་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚོས་ཚོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། འོག་སོགས་
 འདུས་པའི་གོང་བུའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བས་
 རོག་མར་སྐྱར་བའི་མིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་དོན་གོ་བ་ན་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། མི་སྣུན་པོ་ལ་བ་
 ལང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱར་
 བའི་མིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་དོན་གོ་བ་ན་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་རྣམ་པ་འཆར་དོ། །ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་ཚོས་
 བསམ་པ་ནི། ཚོགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་གདོད་མ་ནས་ལུ་སྟེགས་ཚུན་ཚོད་རྟོག་གེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 དངོས་མིང་དུ་བྱུང་བོ། །ཡ་གྲུལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ཚོས་བསམ་པ་ལ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་
 དགོས་པ། བཏགས་པ་ལ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྤྱིར་
 བཏགས་མིང་ལ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྤྱི་བུ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལ། རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཆང་ལ་སྟོས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ། རས་ཡུག་གི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོགས་པའི་མིང་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། དབང་
 ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྐྱ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་

གཉིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཏན་
ཚིགས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་བ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོས་ལའང་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པས་ཡང་
དག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རམ་འགལ་ཞེས་ཏུ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དོར་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་ཚོས་ཅན་
ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་མི་གོ་བར་མ་ཐུན་དཔེའི་ཚོས་ཅན་ནམ་མི་མ་ཐུན་དཔེའི་ཚོས་ཅན་
ལ་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་སྲིད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་
ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་
ནོ། །དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་
ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་དབང་ལྷན་སྡེ་ན་ལེ། ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་
པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་མི་གོ་སྟེ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་བཤམ། དེའི་ཆེས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་
པས་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མ་ཐུན་དེ་ལྟར་བཀག་ན་ཅོད་པ་རྒྱུད་པས་ཡུན་རིང་ཏུ་འགོར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་
གཉིས་ཀ་ལྟར་མི་བརྗོད་པར་ཞེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་རང་མིང་ནས་སྟོས་ན་གོ་བདེ་མོད་ཁར་ཟན་
འབྲུག་པ་ལ་ལྷག་པ་བསྐྱོར་ཅི་དགོས་སྟམ་ན། དངོས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་འགྲུབ་མོད་འོན་ཀྱང་ཞེས་འདོད་
ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས། རྗེས་འགྲོ། ཕྱོགས་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པས་བརྗོད་མི་བདེ་བ་དང་
ཕྱོགས་ཚོས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་མི་འགྲིག་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡི་
གོ་མཉམ་པས་སྐྱབ་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་
ཞིང་བརྗོད་དཀའ་བ་དེ་དག་དོར་ནས་ལོག་རྟོག་མེད་ཅིང་བརྗོད་བདེ་བས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྗོད་སྐྱེ་ཐེང་བ་ན་ལེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་རྗོད་བདེ་

མོད་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་ལ་ལོག་ཏུ་གྱུ་མི་ཞེས་པར་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོགས་
གྱི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་དང་ཚོགས་དོན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཚོས་ཕྱོགས་དང་ཚོགས་དོན་ཕྱོགས་ལ་
ཉགས་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏུ་གྱུ་སྐྱེ་ཞེས་དེ་སྐྱེས་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྐྱེ་མི་ཉག་
པར་བསྐྱབ་པ་ལའང་ཉགས་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གཉིས་ཀ་
ཚང་བས་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་ཏུ་གྱུ་མ་བཞེན་དུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་
ཞེས་བརྗོད་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་མ་ཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་དང་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་གྲགས་
ལ། ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཚུན་ཚད་ལ་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཞན་གཉིས་ལ་མ་
གྲགས་པའི་སྐོ་ནས་ཁྲད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཚོས་དང་འབྲེལ་
བ་ན་ཚོད་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཉགས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ལག་བཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ལྡན་པ་
དང་འབྲེལ་བ་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱང་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བཞེན་ལོ། །ཚོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཚོས་དང་
འབྲེལ་ཡང་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་དེས་མི་བྱས་པར་མ་ཐུན་དཔེ་དང་མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་
ན་མགོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་ མགོ་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་ལྡན་ཞེས་པ་འཇུག་སྟེ། མགོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མགོ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་བཞེན་
ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྲད་པར་དེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་སྐྱེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་
གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལས་སུ་གྱུར་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་
ཡང་དག་གི་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཁྲབ་ཆེས་ཤིང་། འགལ་བའི་ཚོད་གཞི་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱེད་པ་པོ་འམ་བྱ་
བར་གྱུར་བ་འདོད་བཞེན་པའི་སྐོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐོ་བྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་གི་ཚོས་ཅན་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེས་ན་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་དོན་གྱི་ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་ནི་གྲོ་ལ་བས་དཔག་གཞིར་གཟུང་བ། གཞན་དོན་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ནི། ཕྱིར་གྲོ་ལ་གྱིས་
དཔག་གཞིར་གཟུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ནི་ཕྱོགས་
ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་སྐྱེ་མི་ཉག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་

ལྷ་བྱ་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ལྷོན་ཤིང་ཚོས་ཅན། ལྷོག་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པའི་
རྗེས་ལ་ཉིད་སྤོས་པས་མཉམ་བུ་ལྷ་བྱ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་ཚོས་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེས་པ་སྤོས་པས་སྤྱོད་པ་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་
ཤེས་བྱེད་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་སྤོག་གི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་སྤོག་གི་སྤོས་གཞི་མ་ཐུན་
སྤྱོད་པ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་པ་ལ། གཞན་སྤྱོད་པ་དག་གི་དང་སྤྱོད་པ་དགོད། དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ་སྤོད་པ་སྤང་བ་བརྗོད། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་གཙང་
ནག་པ་དང་དན་བག་པ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་མ་ཐུན་སྤོད་པ་མི་མ་ཐུན་སྤོད་པ་མི་མ་ཐུན་སྤོད་པ་ཡིན་
ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱས་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ལ་དབག་བྱར་བཟུང་བའི་སྤྱི་
རིགས་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་འདོད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟེ། ཏུ་
བསལ་མེ་བསྐྱབ་པ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་། ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ན་རང་སྤོག་ལ་བརྟེན་པར་ལྷན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤོད་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཏུ་བསལ་ནས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་
སྤང་གསུམ་བྱུང་བར་དོགས་པ་ལ་ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་བོད་བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སྤོག་སྤོག་
སྤོད། །རི་ལྟར་ན། མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན། རྗེས་ལ་སྤོད་པ་གཉིས་
སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད། ལྷོག་པ་ལ་སྤང་བོ་གསུམ་པ་སྤིད་ཀྱང་མི་སྤོན་ཏེ། ལྷོག་པ་ལ་དགག་བསྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཏུན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་སྤོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན། ལྷོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད། རྗེས་ལ་སྤང་
བོ་གསུམ་པ་སྤིད་ཀྱང་མི་སྤོན་ཏེ། རྗེས་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་རྗེས་ཚོས་
དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྷན་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། ལྷོག་ཚོས་རང་སྤོག་ལ་བརྟེན་པ་སྤོད་གསུམ། དེ་དག་གི་སྤོད་
པའི་དོན་གསུམ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་སྤོད་པ། ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཡང་དག་གི་
སྐབས་སུ་མ་ཐུན་སྤོད་པ། འགལ་བའི་སྐབས་སུ་མི་མ་ཐུན་སྤོད་པ། མ་དེས་པའི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྗེས་དང་སྤོག་པ་རི་ལྟར་སོ་སོར་སྤོད་པ་ཡང་སྤོད་པ་གཉིས་སུ་དེས་མི་
བྱས་ཏེ། ལྷོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་རྗེས་དང་། ལྷོག་པ་ཡང་མཁས་པ་ནམས་ལ་གྲུབ་པར་

མཐོང་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷོ་མཐོང་ན། རྗེས་ལ་བརྟེན་བའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན། རྗེས་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན། ལ་མེ་ལྷན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ཉགས་སུ་བཀོད་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནམ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཡིན། དང་པོ་ལྷོ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ལོའི་རྗེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྲབ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། རྒྱ་མཚོ་རྒྱུ་ལོའི་རྗེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 གཉིས་པ་ལྷོ་ན། ཚོས་ཅན། དུ་བའང་མེ་དང་མི་ལྷན་བར་ཐལ། སྐྱེ་བོའི་རྗེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྲབ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། དུ་ལྷན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་བའི་འབྲས་ཉགས་མི་སྲིད་བར་
 ཐལ་ལོ། །སྐྱེ་བོའི་རྗེས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་
 སོ། །ཕྱོག་པ་ལ་བརྟེན་བའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན་ཕྱོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན། བྱས་ཕྱོག་སྐྱ་མི་ཉགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་བའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཅན་གྱི་ཕྱོག་པ་དེ་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཅན་གྱི་རང་ཕྱོག་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་བརྟེན་
 བར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་བྱས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་ཁྲབ་ན།
 དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཉགས་སུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར། མ་
 ཁྲབ་ན། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཤེས་བྱའི་ཁྲད་བར་མ་ཡིན་བར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཅན་གྱི་རང་ཕྱོག་དེ་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
 བ་དབྱེད་ན་རྣམ་གཞག་འདིག་སྟེ། དགག་སྐྱབ་དོན་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ་སྟོང་བ་བྱེད། དང་པོ་ལྷོ་ན། ཤེས་
 བྱ་ཚོས་ཅན། དགག་སྐྱབ་དོན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་ན་ཚོད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་བར་ཐལ། དགག་སྐྱབ་
 དོན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྐྱོད་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ཞི་སྐྱབ་པ་
 དང། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷོ་ན། ཚོས་ཅན། མཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་བར་ཐལ། སྟོང་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཡོད་
 བར་ངེས་བའི་མཐུན་ཕྱོགས། མེད་བར་ངེས་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཉིས་ཀར་མ་ངེས་བའི་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་སྟེ།
 ཡུང་པོ་གསུམ་པ་སྲིད་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ཉགས་བར་ངེས་པ་དང་ཉགས་བར་ངེས་པ་དང་གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པ་
 ལྷ་བུའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་དང་པོའི་ལྷོས་གཞི་མེད་བར་ཐལ།

ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེ་སྟོགས་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་ཐུན་སྟོགས། འགལ་བའི་སྐབས་
སུ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྟེང་། འདོད་ན། དེའི་སྟེང་སྟོགས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཀའ་བར་ཐལ། གཞན་
ཡང་ཚུལ་དང་པོའི་སྟོས་གཞི་མ་ཐུན་སྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོས་གཞི་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་སྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དཀའ་བར་ཐལ། ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན། འགལ་
བའི་ཚོད་གཞི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྟེང་། དེས་ན་མ་ཐུན་དཔེའི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་།
མི་མ་ཐུན་དཔེའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་སྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚུལ་གསུམ་འཇུག་པ་
འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་སྡེ་བདུན་ནས་བཤའ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འདིག་གོ། །གཞན་
ཡང་ཉགས་ཤེས་འདོད་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་གི་
སྐབས་སུ་མ་ཐུན་སྟོགས། འགལ་བའི་སྐབས་སུ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་སྟོགས་ཚོས་དང་སྟོགས་གཉིས་པོ་
གཅིག་ལ་སྟོག་པས་འབྲེད་པས་གཞི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཤིང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་
མ་མཐོང་བ་དང་། སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྟོང་བར་ཐལ། ཉགས་ཀུན་
མ་ཐུན་སྟོགས་དང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གཉིས་སུ་རྒྱ་ཆད་པས་སོ། །ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་
ཐལ། རང་ཉིད་རང་དང་ལྡན་པ་མི་སྟོང་བའི་སྟེང་། ལོ་རྒྱ་བ་ན་རེ། ཚོགས་དོན་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་དེའི་
ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབྱུག་པ་གྲུབ་པས་
དབྱུག་པ་ཅན་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོགས་དོན་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་
དགོས་པའི་སྟེང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་དང་པོའི་སྟོས་གཞི་སྟོགས་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་
སྟོས་གཞི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཏེ་སྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་སྟོགས་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་སྟེང་། འདོད་དེ། ཡང་དག་པར་ན་སྟོས་
གཞི་འང་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན། ཉགས་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་
ཉགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་སྟོག་པ་ཚུལ་གཉིས་པ། འགལ་
བ་ལ་དེ་ལས་བསྟོག་པ། མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཉགས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ། ཚུལ་

དང་པོའི་སྟོན་གཞི་ལེས་འདོད་སྟོན་གསུང་མ་ཐུན་སྟོན་མི་མ་ཐུན་སྟོན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་སྲིད་
 ལེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་སྟོན་མི་མ་ཐུན་སྟོན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སྟོན་དཔོན་གཉིས་མི་བཞེད་དེ། མདོ་
 ལས། སྟོན་ཚོས་མ་ཐུན་སྟོན་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མ་ཐུན་
 སྟོན་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་དང་། །རྣམ་ངེས་ལས། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཀར་ཡང་
 སྲིད་པ་མི་འགལ་ན་དེ་དེ་ལྟར་འགྲུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞི་དེ་སྐྱེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྐྱེ་དེ་ཞི་སྟོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྟོན་དང་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་
 བརྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་འགྲེལ་པར་ཚོས་མཚོག་གིས།
 །གཉིས་ཀར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་དང་མ་ཐུན་སྟོན་སུའོ། །སྲིད་པ་མི་འགལ་ན། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་
 །གཅིག་ལ་འོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དུའོ། །འགྲུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པར་
 འགྲུར་གྱིའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྲིད་པ་འགལ་ན་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 སྲིད་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྟོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །སྟོན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་གང་
 ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །གང་གི་
 སྲིད་ངེས་པ་ནི་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་
 །གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ལུང་འགྲེལ་འདི་ལྟར་ན། །གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། །གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ་བྱུང་བ་
 མེད་དེ། །ཚོད་གཞི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། །སྟོན་དང་མ་ཐུན་སྟོན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། །སྟོན་ཡིན་པའི་སྲིད་
 འདོད་ན། །མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྟོན་དང་མ་ཐུན་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། །མདོར་ན་ལེས་བྱ་
 །ཚོས་ཅན། །ལེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་སྟོན་མི་མ་ཐུན་སྟོན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སྟོན་དཔོན་གཉིས་མི་བཞེད་
 །དེ། །སྟོན་ཚོས་ཅན་དགའི་རབ་དབྱེ་འཐད་པའི་སྲིད། །ཚོས་ཅན། །རྣམ་སྟོན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཇུག་ན་འཇིག་
 །རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལུབ་པར་ཐལ། །དོན་རང་མཚོན་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་
 །གཞན་སེལ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྲིད། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཞི་སྟོ་ལ་མ་སྟོས་པར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། །སྟོན་པ་ནི་སྟོ་
 ལ་སྟོས་ནས་བསྐྱབ་པས་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །དེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བསྐྱབ་
 །བམ་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་བསྐྱབ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བམ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་རྗེས་བསྐྱབ། དང་པོ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱས་ཏེ། རྗེས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པའང་མི་བྱས་ཏེ།
རྗེས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཅིང་ལྷོག་པ་རྒྱང་པ་ལ་དགོས་བྱས་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གསུམ་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷོག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་རྒྱང་འགྲུབ་ཀྱང་འགྲུས་བྱ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །བཞི་པ་འཐད་མོད་དེ་ནི་རྗེས་ལྷོག་སོ་སོར་
མ་སྤེ་བར་ལྷོག་པ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སློན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་སྣང་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ན་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའི་
ཚུལ་འདི་བརྟགས་ན་སྣང་པོ་མེད་དེ། རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་
ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཐ་དད་ལྡན་པས་ཡིན་ན་འགྲུས་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འགྲུས་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་ཐ་དད་ལྡན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་
པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་ཀ་
སྣང་མ་ཡིན་ཀྱི་སློས་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་པར་བཟུང་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ་སྣམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སློས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དམ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མ་སྣུན་སྤྱོད་པ་དང་མི་མ་སྣུན་སྤྱོད་པ་གཉིས་དངོས་
འགལ་མ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་ཁེགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པས་དགག་བྱ་ཁེགས་པའི་
རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འཛིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་ཁེགས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་གནད་སྤྱོད་པ་
གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཚོད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་པས་འགྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་སྲིར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལ་མེ་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ན་མ་སྣུན་དཔེ་ཚང་མང་དུ་མི་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་
ནས། གང་དུ་བ་ཡོད་པ་ན་མེ་གྲུབ་པའི་ཚོ། མི་མ་སྣུན་དཔེ་ལ་གཞི་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་། མེ་ལྷོག་
པས་དུ་བ་ལྷོག་པར་ངེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་མོད། ལྷ་བྱེན་གྱི་ཁང་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྲ། བཏང་
སྟོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ ལྷ་བྱེན་གྱི་ཁང་པར་མེ་ཡོད་ན་མ་སྣུན་སྤྱོད་པ། མེད་ན་མི་མ་སྣུན་སྤྱོད་པ་
ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་ག་ལ་རུང་ཞེ་ན། ལྷ་བྱེན་གྱི་ཁང་པ་མེ་ཡོད་དུ་ངེས་ན་མ་སྣུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད། དེ་མེ་
ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་ཟན་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པའི་སྲིར་སློལ་སྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་

མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པ་
མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱིས། མི་སྐྱུན་པར་ངེས་པ་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱིས། གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་བཏང་སྟོམས་པ་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་དེ་རྟེན་དང། །གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོབས་ལྟ་བུ་དང། །འགོག་ན་དེ་ཡིས་དཔེན་པ་
དང། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །དེས་ན་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་ཁ་
ཚོན་ཚོད་པ་ནི་སྤང་རིགས་དང་འགལ་བས་རྣམ་པར་འབྲུམས་སོ། །གཉིས་པ་རང་སྤྱད་ཀྱིས་ལ། གང་སྟོས་པའི་
རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གང་ལ་སྟོས་པའི་སྟོས་གཞི་ངོས་བརྒྱུད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱིར་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་ཅམ་
ནི། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་ཡིན་པའམ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་
པའམ་ཡོད་པས་སྤྱོད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་འདྲ་བྱུང་བ། བྱས་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ལྟ་
བུ་ལོ། །དེ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་འདྲ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་སྤྱོད་པ་བྱུང་བའི་
སྐྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅམ་ནི། གང་ཞིག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་མིན་པའམ་མེད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་མ་ཡིན་པའམ་མེད་པས་སྤྱོད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་ལ་སྟོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བོད་རྗེ་ངས་པ་ཁ་
ཅིག་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་སྤྱོད་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་སྤྱོད་པ་ནི་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་
སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲེལ་
དགོས་པའི་སྐྱིར་ཏེ། དེ་ཚེས་སྤྱོད་ཅམ་དང། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་སྤྱོད་པས། །རི་རྩུབ་གཞན་ནི་སྤྱོད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང། རིགས་ཐིགས་ལས། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་ན་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ངེས་
པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ངེས་པ་རྗེས་འགོ་
སྤྱོད་ །ཅེས་གསུངས་པའི་སྐྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་སྤྱོད་ལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེས་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སྤྱོད་དངོས་སུ་མ་
བརྗོད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་སྤྱོད་པ་དེ་དེ་བསྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱིར། ཚོས་ཅན། གང་མི་

ཉག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་སྐྱེ་ན། བྱས་པས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་བྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེགས་ཐེགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གང་མི་
ཉག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོས་མ་ཐུན་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལྡོག་བྱབ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་པས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ལྡོག་
བྱབ་དེ་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའའི་སྟངས་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱབ་ཡིན་ན་
མི་ཉག་པ་ལ་འབྲེལ་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གང་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་བཞིན།
སྐྱེ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ན། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་འདི་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་བྱབ་པ་
ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེའི་བྱབ་པ་དེ་རྗེས་བྱབ་ལྡོག་བྱབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེའི་ལྡོག་བྱབ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་སུ་ཡི་ཡིན་སྟོས་ཤིག་གོང་གི་ལུང་དེ་རྣམས་ནི་ཉག་ས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཉག་ས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཆ་ནི་ཉག་ས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྗེས་
འགྲོའི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་སྟོས་པས་འགལ་བ་བསལ་ཏེ། དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རོ། །ཡོད་པའི་སྐར་ཉིད་སྟོས་པས་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ་སྐར་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་
ཀ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ངེས་པ་སྟོས་པས་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་མ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་
ལོ། །ཉག་ས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཆ་ནི་ཉག་ས་ཀྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ལྡོག་བྱབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པ་སྟོས་པས་འགལ་བ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཉིད་སྟོས་པས་མི་ཉག་པས་སྐྱ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བསལ་ལོ། །མེད་པའི་རྗེས་སུ་ཉིད་སྟོས་པས་ཚོལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉག་ས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་
ཚོལ་བྱུང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྐྱོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །ངེས་པ་སྟོས་པས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བའི་མ་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་

ལ་ཡོད་པ་སློབ་པས་མི་མ་སྐྱེ་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་སློབ་ཞེ་ན།
 གང་ཟག་དབང་ཚོན་ལ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྤྲོས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་ཡང་། སྤྱིར་
 ཚོལ་དབང་རྒྱལ་ལག་ལ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཉག་ལ་ཡང་དག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའི་
 གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་
 མ་སྐྱེ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་
 གང་བརྗོད་པ་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མ་སྐྱེ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་
 ཚོས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་མདོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་རྗེས་ལ་
 དེའི་རིགས་དང་མ་སྐྱེ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དམ་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་བྱུབ་
 པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་དང་མ་སྐྱེ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་ཤེས་པར་བརྒྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དང་མ་སྐྱེ་པ་ལ་
 ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ། །མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ། ཞེས་པ་ནི་སྤྲོས་ཡང་དེ་ཉིད་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། མེད་པ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིགས་མ་སྐྱེ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 དག་གིས་ནི་གང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་རྟོགས་སོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་ཤེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་
 བྱི། །ཤེས་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདྲིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་
 མདོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མ་སྐྱེ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མ་སྐྱེ་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་སློབ་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་བལྟའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་
 ཐེགས་ལས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེ་པའི་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་སྐྱེ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་
 འདྲིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཚོས་མཚོག་
 གིས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་

བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྒྲོན་ཤིང་ནི་
སྤྱོད་དང་བཅས་བ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲོན་ཤིང་སྤྱོད་གས་སུ་བྱས་བ་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་པའི་མཚན་ཉིད་
གྱི་ཉལ་བ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་པ་ལ་
བརྟེན་བ་མ་ཡིན་གྱི་འགའ་འགའ་ཁོ་ནར་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྒྲོས་པས་ནི་སྐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཚོས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དབག་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་ན་ནི་མཉན་བར་
བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་མ་གྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ནི་མཚན་ཉིད་འཆད་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་ནི་
ཚུལ་གཉིས་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྒྲོས་པས་འགའ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྒྲོས་པས་ནི་སྐུན་མོང་གི་མ་དེས་པ་ཉིད་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྒྲོས་པ་ལས་སྤྱད་དེས་པར་བརྒྱུང་
བ་སྒྲོས་པས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ལ་མ་འབྲུབ་པས་ཚོལ་བ་ལས་སྤྱད་བ་དག་གྲུང་གཏན་
ཚིགས་སུ་བསྐྱེན་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མ་སྐྱེན་པའི་
སྤྱོད་གས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་ཚོལ་བ་ལས་སྤྱད་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་མ་དེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་
ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སྤྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་
ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ལ་སྒྲོན་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་འཆད་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་
ཉིད། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་ནི་འགའ་བ་བསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། འགའ་བ་ནི་མི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྒྲོས་པས་ནི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལ་
སྐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་ལས་སྤྱད་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་ལྟག་པ་ཉིད་དེ་ནི་མི་
མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་གཅིག་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་དེས་པར་འབྲེད་པ་འདི་བསལ་ཏེ། །མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་ཉིད་དུ་དེས་པར་བརྒྱུང་བར་བྱས་ན་ནི་དོན་
འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱོད་གས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ཚོལ་

བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ལས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་གཏུག་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟར་
སྤར་མ་བྱས་སོ། །དེས་པ་སྣོས་པས་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ལས་སྣོད་པ་ལ་བེ་ཚོམ་བ་བསལ་ཏོ། །མ་ཐུན་
པའི་སྤྱོད་ལས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ལོ་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ལས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་
མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་གཟུང་བར་བྱས་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་སྣོད་པ་དེས་པ་དང་
སྣོད་པ་ཁོ་རྩ་བར་ཏུ་སྤྱར་བར་བྱའི་གཞན་དུ་ལོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་གཏུག་ཀ་གཟུང་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །སྣོད་ལོ་ལྷིག་མིག་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ལྷིག་བསྐྱབས་པས་སྤྱོད་ལྟར་
མཐོང་བའི་བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་རིགས་ཐེགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྣོད་པ་གཉིས་ནི་མཚན་ལྡན་ལྟམ་
པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ལྷིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། གཏུག་ཚིགས་ཐེགས་པ་ལས། མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ལས་དང་
མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་ལས་དག་ལ་གཏུག་ཚིགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ནི་མཚན་ལྡན་སྣོད་ལས་ཚིག་གཅིག་གིས་
གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱའི། གཉིས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་
འགྲོ་སྣོད་ལགས་བར་སྤྱོད་པ་ནི་ལྟམ་པར་འབྱུངས་ཏེ། གོང་གི་ལུང་རྣམས་འབྱུང་ལྟར་གཞོན། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྣོད་
ལགས་ན་མ་ཐུན་སྤྱོད་ལས་ཡོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ལས་མེད་པ་ཡང་འགས་བར་ཐལ་སོ། །འབྱུང་སྤྱོད་ གོང་གི་
ལུང་དང་ཁྲོད་རང་གིས་བྱངས་པའི་གཏུག་ཐེགས་པའི་ལུང་གི་དོན་ལ་སོམས་ཤིག་གཉིས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་
ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྗེས་འབྱུང་དང་སྣོད་ལྟམ་གཉིས་དོན་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣོད་ཐ་
དད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མཚན་བྱ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྗེས་
སུ་འགྲོ་སྣོད་གཉིས་ཚོས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱིར་དུ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལགས་པའི་
སྤྱིར་འབྱུང་སྤྱོད་ལགས་ཏེ་སྤྱོད་པའི་ལྷིག་ན། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དོ་བོ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྣོད་གཉིས་གཅིག་ཡོད་པར་དེས་ན་གཅིག་གཞོན་མི་བ་བར་མེད།
གཅིག་མེད་པར་དེས་ན་གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་གཞོན་མི་བ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་མཚན་ལྡན་ལྟམ་པར་གཅོད་པའི་
ངོ་བོ་ཁོ་ལྷིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ རིགས་ཐེགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྣོད་པ་གཉིས་ནི་མཚན་ལྡན་ལྟམ་པར་གཅོད་
པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ལྷིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ གཅིག་མེད་པར་དེས་པ་ནི་གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་གཞོན་མི་བ་པའི་སྤྱིར་ངོ་ཞེས་
པ་དེ། སྤྱིར་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཉགས་འབྱུང་དོས་སུ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་

ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་བྱུང་དོ། །ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་དང་བཅས་པ་དང་།
བདག་མེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པ་
གཉིས་ནི་པན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིར་ངོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཚོས་
མཚོག་གིས། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་པན་
ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །རིགས་ཐེགས་ཀྱི་ལུང་འདིའི་གོང་འོག་ལ་ལེགས་པར་གཞིགས་དང་གསལ་བས་ལོག་པར་མ་ཞུགས་ཤིག་
ཤེས་ལྡན་དག་གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་གཉིས་དབྱུང་བ་དང་། ཉགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
གཞན་སེལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་བོ་ནི་རྟོགས་བཏགས་པ་བཤེས་འདོད་ཚོས་
ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མཚུངས་པར་ངེས་པ་ནི་མཐུན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ནི་
མི་མཐུན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་བྱས་པས་སྐྱེ་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་
ངེས་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་གཞན་པ་མི་མཐུན་རྟོགས། མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཉག་པ་ནི་འགལ་བ་མི་མཐུན་
རྟོགས། མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ནམ་མཁའ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་མི་མཐུན་རྟོགས་
ཏེ་གསུམ་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་པའི་ཐེག་པ་ལས། མཐུན་པར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་
མཐུན་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ནི་མཐུན་པའི་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་ལས་འགལ་
བ་དང་། དེ་མེད་པའོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཚོས་མཚོག་གིས། །བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། །འོན་
ཀྱང་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདིར་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་བཏུན་ཏོ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་རྟོགས་དང་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་
རྟོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མི་མཐུན་རྟོགས་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་རྟོགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ།
མཐུན་པའི་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་སོ། །མཐུན་པའི་རྟོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་
ན། མཐུན་པའི་རྟོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་རྟོགས་དེ་མེད་པའོ། །མཐུན་
པའི་རྟོགས་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་རི་སྤིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་མེད་པར་མི་ཤེས་པ་

དེ་སྲིད་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བས་ན་གཞན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 གཞན་པ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་མེད་པ་ནི་
 དངོས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་
 བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 དང་། རྣམ་ངེས་ལས། མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མ་ཐུན་པའོ། །དེ་མེད་པ་ནི་
 མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་སོ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་མེད་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་བཀག་པ་ཅམ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་
 སྟོགས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅེ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མ་ཐུན་ཡུལ་ནི་སྟོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་གཞན་སེལ་སྤང་བཏགས་
 སོ་སོར་མ་སྤེལ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེའི་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་ཚོགས་དོན་གཉིས་མིན་ནོ། །རང་ཤུགས་བཞག་པ་འདི་ལ་
 གཞན་གྱི་སྐྱོད་ཀྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། ལོ་རྒྱ་བ་ན་དེ། རྒྱབ་པ་གྲུབ་དུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། རྟགས་མ་ཐུན་སྟོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱབ་ངེས་པ་ལ། ཡོད་པ་མ་ཐུན་སྟོགས་ངེས་པ་ལ་སྟོས་
 ལ། དེ་གྲུབ་པ་ལ་སྟོགས་བཏགས་པ་བ་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མ་ཐུན་པ་ལ་སྟོས་ཤིང་། དེའང་
 ཚོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཚང་མང་དུ་དུ་བ་མེད་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་
 པས་ལ་ལའང་དུ་བས་མེ་གྲུབ་པ་ན་མ་ཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་གོ། །དེས་ན་མེ་དུའི་
 འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚང་མང་འདི་དང་ལ་གཉིས་མེ་དང་ལྡན་པར་མ་ཐུན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པས་བསྐྱབ་ནས་སྤྱིར་རྟོགས་
 ལ་སྟོན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྐྱོ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། འགལ་བར་
 ཐལ། སྐྱོ་དང་རྟག་པའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མ་ཐུན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 ཟེར་ན། སྐྱོ་རྟག་པའི་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱོ་རྟག་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་མ་ཐུན་པ་ནམ་མཁའ་
 སོགས་དང་། མི་མ་ཐུན་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱིས་སྤྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་
 བར་གལ་འགྲུལ། ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་ཐལ། རང་ཉིད་རང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་

སྲིད་ཟེར་ན། ལྷན་པ་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་མ་ཐུན་
ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་ངེས་
པར་གསུང་བའི་སྲིད་ཚོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་སྲིད་རོ། །དེ་
ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བསྐྱད་པའི་ངེས་པར་གསུང་བས་ནི་གཞན་རྣམ་པར་གཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་པོ་
རང་ལ་བྱ་གཉིས་སྐྱེས་འགྱུར་ཏེ། །ན་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བྱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་
ལ་ཡོད་པའི་ངེས་གསུང་གིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་གི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མི་འགོག་པར་
གསུངས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚོས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་མི་སྲིད་ལ། དོན་རང་མཚན་ལ་རྣམ་སུ་བྱས་པ་ན་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མིན་ལ། གཞན་སེལ་
ལས་གཞན་པའི་ལྷོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་ངོ་
བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེས་ན་འདུག་པའི་ཚེ་རྣམ་ལྷོག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་དགག་
སྐྱབ་བྱེད་པས་སྤང་བཏགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་
གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཡོད་པའི་ཚོས་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་དང་། མེད་པའི་ཚོས་
དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་མེད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚོས་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་
པའོ། །གསུམ་པོ་དེའང་རྟོག་པས་སྐྱེ་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་འདུག་ཡུལ་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྐྱ་དོན་གསུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་བསྐྱབ་ལ། དེ་ལའང་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། ཡོད་པའི་ཐ་
སྙད་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེའང་རྟགས་གསུམ་པོའི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་དོན་བསྐྱབ་
དང་། ཐ་སྙད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་དབྱེད་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱེད་རྣམ་ལྷོག་མ་བྱེ་བར་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་
མེ་བསྐྱབ་པའི་ཚེ། སྐྱ་བོའི་རྣམ་ཅན་ཕྱོགས་གཉིས་གར་འདུ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་
རྟགས་ལས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཅན་ཕྱོགས་
གཉིས་གར་འདུ་དབྱེད་ན་སྤང་སྤང་སྟོན་བྱུང་བས་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འདི་ག་གོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱགས་
ལ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོང་པ་སྤང་བོ་གསུམ་པ་འཐད་དེ། དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པའི་ཚེ། མེ་ཡོད་དུ་ངེས་པའི་དུ་

བའི་སྐྱ་བོའི་ལྷོག་པ་མ་ཐུན་ལྷོག་ལ། མེ་མེད་དུ་ངེས་པའི་སྐྱ་བོའི་ལྷོག་པ་མི་མ་ཐུན་ལྷོག་ལ། མེ་ཡོད་མེད་གང་
 དུའང་མ་ངེས་པའི་སྐྱ་བོའི་ལྷོག་པ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་ངེས་པས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚེ། སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་མ་ཐུན་ལྷོག་ལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་མི་མ་ཐུན་ལྷོག་ལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་
 གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་སྤྱེད་གྱི་
 བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གོམ་བས་སློང་རྩེ་སྤང་གསུམ་སྤྱིར་ཡུང་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚང་མའི་རྣམ་གཞག་འཐད་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྷོག་སྤང་བོ་
 གསུམ་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། རོན་ལ་སྤང་གསུམ་མེད་ཡུང་སློང་རྩེ་ཤེས་བྱ་ཅམ་སྤང་གསུམ་དུ་ཉོགས་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་རོ། །གཉིས་པ་ཉགས་དང་དགག་བྱ་ལ་བཟླ་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་བཞི་ལས་
 གཞན་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཉགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལས་ལྷོག་གཞག་དགག་
 བྱའི་ཚོས་ལས་ལྷོག་དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱོད་ཉིད་མེད་དགག་བསྐྱབ་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་
 འཕེན་པ་བཀོད་པ་ན། རོན་ལྷོག་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ལྷོག་པར་ཐལ། ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་
 དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྤོང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྤོང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ། དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་
 འཕེན་པ་བཀོད་པ་ན། རོན་ལྷོག་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ལྷོག་པར་ཐལ། རང་གི་ཚོས་ཅན་དེ་དགག་བྱའི་
 ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལྷོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཚུད་པ་ལ། གཞན་གཅང་ནག་པ་ན་རེ།
 ཉགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལས་ལྷོག་པས་ཐལ་བ་དང་པོ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་
 ཉེ། རྗེས་འགོ་ནི་ཉགས་ཤེས་འདོད་ལ་རི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་
 བའི་ལན་འཇུག་ཉེ། ཉགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་ན་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་
 དད་ལྡན་པར་ཞུགས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཉགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་
 འགོག་པའི་ཚེ། དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་འགོག་ན་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་དེས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་

མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་འགོག་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚོས་འགོག་པའི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །དགག་བྱའི་ཚོས་
འགོག་ན་སྤར་གྱི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་ཉགས་དེས་རང་གི་ཚོས་ཅན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་འགོག་པར་
ཐལ། དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཚོད་པ་ལ། གཙང་ནག་པ་སྤ་མ་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་འབྱུང་ཉ།
གཞན་སེལ་གྱི་ནམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་པར་རྫོམས་ནས་ཚོད་པར་བྱད་པའི་སྤྱིར།
གལ་ཉེ་མེད་དགག་ཐ་སྐྱད་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་དོ་ཤོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དངོས་ཤོ་དངོས་མེད་
དོ་ཤོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་འདི་མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་དོ་ཤོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་
ལ་མེད་དགག་གི་བརྟ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་
དགག་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་
ཉགས་ལྷགས་ན་སྤོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ལྷགས་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ལ། གཙང་
ནག་པ་ན་རེ། དེ་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་པས་སྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་མི་འཇུག་མོད་ཀྱི། རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་
ཉ། ཉགས་ཚོས་ལྡན་གྱི་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ལན་འབྱུང་ཉ། རྒྱ་མཚན་སྤ་མ་བཞེན་ནོ། །ཚོད་པ་
བཞི་བ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་
བཀོད་པ་ན་ཉགས་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་དེ་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བར་ཐལ་ལ། མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལ་མཚོན་བྱ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ལ།
གཙང་ནག་པ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ཅམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་མི་
མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ཉ། ཚུལ་གསུམ་ལ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
ལན་འདེབས་པ་འབྱུང་ཉ། ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་སྤོག་ཕྱང་ཤོ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་
ལན་ནི། ཉགས་དགག་བྱ་ལས་སྤོག་གམ་འགོག་ཀྱང་རུང་། དགག་གཞིའི་སྟེང་ཏུ་དགག་བྱའི་ཚོས་ལས་སྤོག་
བའམ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་བའི་ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་མེད་དགག་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །མེད་དགག་ཚོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་ཉ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །སྟོང་ཉིད་མེད་
དགག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན། མེད་དགག་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་མ་ཐུན་སྤོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་བརྟེན་པར་ཐལ་
བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཉགས་ཡང་

དག་ཏུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉུགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ནི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉུགས་ཡིན་མིན་གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྤྱི་ཕྱོགས་སུང་
གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཚེད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་འཐད་པ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་
མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དངོས་སུ་མ་ཚང་ཡང་སྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་ཉུགས་
སུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་བ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སྟོས་པས་སོ། །མདོར་ན་དགག་སྐབས་སེལ་ངོར་
བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྗེས་སྟོན་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་
ཚོན་ཚོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེད་པས་མི་གཞོད་དེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྤང་སེལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །།གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཉུགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། ཡང་དག་དང་
སྟར་སྟངས་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྟོད་ཀྱི་རྗེས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་ཚུལ་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ལས་
གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚོགས་དོན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ། གོ་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ན་ཚུལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །རྒྱ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགོ་འཇུག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་སྟོན་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་
གཉིས་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། རྗེས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྟོན་པ་འདུས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རིགས་པ་ཅན་ཚོས་
ཅན་ལ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ཅན། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་ཅན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ལ་མ་མཐོང་
བ། མདོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞི་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། ཚུལ་
གསུམ་གྲུབ་ན་མི་འགལ། འགལ་ན་ཚུལ་གསུམ་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་དང་
གངས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། ཚུལ་སྤར་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་
གཞོད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དབང་སྤྱུག་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན། བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་གངས་གཅིག་ལ། ངེས་པ་སྟེ་ཚུལ་སྤྱུག་ཏུ་འདོད་པ་འབྱུང་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན་གཞོད་པ་དང་

འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། དེས་པ་དེ་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་
ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་རྣམ་གཅོད་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །རང་ལུགས་ནི་སྲོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེས་
བ་ནི་གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ། སྲོགས་ཚོས་དེ་ཆེས་བྲུབ་པ་
ནི། །གཏམ་ཚིགས། ཞེས་དང་། རྗེས་དབག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ་
གཏམ་ཚིགས་མི་དམིགས་དང་། །བདག་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །རྒྱ་སྐྱོན་
ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ། སྲོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། མ་ཐུན་སྲོགས་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་སྲོགས་ལ་
འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་མེད་ན་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུབ། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་
གྲུབ་པས་སོ། །རྗེས་འགྲོས་ལྡོག་པ་འཕེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་འགྲོ་ཅམ་འཇུག་ཞིང་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་
ཅན་དུ་ལྡོག་པ་འདུས་པའི་སྲིད་ཟེར་ན། ཚོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་
རྗེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ལོག་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྲོགས་ཚོས་དང་བྲུབ་པ་དེས་པ་དང་།
སྲོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་དེས་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལོ། །འོད་ཁ་ཅིག་ཚུལ་
གསུམ་དེས་རུང་ཅམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་དེས་རུང་ཅམ་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རུང་ཅམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྲུབ་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས།
རང་ཉིད་དམ་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འབྲུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །རང་ལུགས་ནི་
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་གོ་བྱེད་
ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། བྲུབ་སྟེ། གོ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེས་པ་མེད་ན་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུབ་
པའི་སྲིད་རོ། །རྣམ་དེས་ལས། ཐ་མར་སྐྱོས་པའི་དེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་བལྟ་བར་བྱོལ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྲིད་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ་འདི་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀས་གཞོན་པ་མེད་དེ།
རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། ལོ་བྱུང་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་པ་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་མ་དེས་ཀྱང་
རྟགས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོམ་ནང་གི་ས་པོན་ཀྱང་ས་པོན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་

གཙོད་ཡོད་དེ། ལྷོ་མ་ནང་གི་ས་པོན་ཡང་རྒྱུན་དང་མ་སྐད་ན་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་
གསུམ་མ་ངེས་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སློབ་
སྟོན་ན་རྟགས་དུ་བ་སོགས་དོན་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་སྟོན་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུས་ན་འང་ངེས་པར་
བྱས་པ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་གཙོད་མི་བྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷོ་མ་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་
སྒྲུང་བརྟག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་དོན་ཚོས་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པའི་ཚེ་སྒྲུང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་
དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟགས་འཛིན་མི་སྐྱེ་བར་
ཐལ། དེ་སློབ་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དངོས་གང་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འབྲེལ་ཞེ་རྟགས་སེམས་
ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ཅིང་ལུང་དེ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེས་རྟགས་སྐྱབ་དགོད་བྱ་
སྤེལ་བྱས་པ་བྲན་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐྱེ་བར་བརྟན་གྱི། རྟགས་སྐྱབ་སོང་བ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་
པའི་བྱས་པ་སོགས་གཏུན་ཚིགས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སློབ་ཚོས་སྐྱོ་བརྟགས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་སྐྱད་དུ་མདོ་ལས། རྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱད་
འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སློབ་ལོད་པ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་ངེས་ལས།
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་སློབ་ཀྱུན་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་མ་བྱེ་བྲག་རང་
དགལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གོ་ན་ནི་དོན་
མི་འཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ནི་ཚོས་མཚོག་ལྟར་ན།
ཚོས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་བྱུང་བ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མཚོག་གིས། རྟགས་མི་
འཇུག་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་སྟོན་པར་བྱུང་བ་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་ནི་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་བཟུང་བ་ན་བཟུང་བེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྲན་པ་སྟེ། བཟུང་བེན་
པའི་མི་འཇུག་པ་མ་བྲན་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འདི་ལྟར་དུ་བ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་འདིར་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་
སྐྱེས་པ་བྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་མེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་ཅན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་བྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

སྤྱིར་བཏགས་པ་འདྲིན་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་ཉལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཉལ་ཅན་ཤེས་པ་འདི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་སྤྱིས་པའི་ཉལ་གྱི་སློང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་ཉལ་དང་ཉལ་ཅན་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱིར་དོ། །འབྲས་བུའི་ཉལ་གྱི་ཉལ་ཅན་གྱི་སློང་ཉིད་ཡུལ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ཉལ་གྱི་སློང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ནས་དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདྲིན་པ་ཁོ་ན་ཉལ་ཉལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱས་པས་སྤྱི་མི་ཉལ་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉལ་འདྲིན་སེམས་ནི་རང་རྒྱ་སྤྱི་འདྲིན་ཉལ་ཤེས་མངོན་སུམ་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤྱི་བྱས་པར་དེས་ཤིང་མི་ཉལ་པར་མ་དེས་པའི་བྱེད་ཤེས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་གསུང་བ་ནི། རྒྱ་སྤོན་སོགས་ཁ་ཅིག་ལའི་དུ་བ་སོགས་ཚོད་གཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དེ། ཚོད་གཞིས་མི་ལྡན་ལྡན་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡུ་བུ་ཚོད་པ་མེད་དེ། མ་ལྟར་སྤྱད་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལྡན་ལྡན་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། ཉལ་གྱི་བ་ཚོས་ཅན། མ་ལྟར་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐམས། ཚོད་གཞི་ལས་གཞན་ལྡན་ལྡན་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉལ་གྱི་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་ཀྱང་ཉལ་གྱི་དེ་དང་འབྲས་བུ་ཚོད་གཞིས་མི་ལྡན་ལྡན་དཔྱོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ལྡན་གཅོད་སྤྱིར་གཞན་གང་ནི། །རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྤོན་ཉེན་མིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རང་སྤྱི་གས་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་གཞན་ལྡན་ལྡན་གཅོད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་གཞན་སེལ་སྤྱི་སྤོན་ཉལ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཞན་སུ་སྤོན་ཉལ་པ་དང་། བོད་བསྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོན་ཉེན་གསུང་བའོད་པ་མེད་དེ། སྤྱི་དེ་ཉིད་ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་ལྡན་གཅོད་དུ་བྱས་པར་དེས་པ་སྤོན་ཚོས་ཚོས། མ་ལྟར་སྤོན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་རྗེས་འགྲོ་བུ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་སྤྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་ཡིན་ན་བྱས་ཐེན་བསྐྱབ་པར་ཐམས་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོན་མེད་དེ། སྤྱིས་ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་ལྡན་གཅོད་དུ་སྤྱད་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་མཚོན་བུའི་རབ་དབྱེ་ལ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་ཉེན་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་པོའི་སྤོན་སྤོན་དབྱེ་ན། ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དབྱེ་སྤོན་དུ་མར་

འགྲུང་ཉེ། ཉུགས་སྐྱ་དགོང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་ཉུགས་སྐྱ་བགོང་བ་གཉིས།
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་བ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་
བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་གཉིས། སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དོན་སྐྱབ་དང་མ་སྒྲུབ་སྐྱབ་གཉིས། སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྒོ་བས་ཞུགས་གཉིས་སོ། །སྐྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མ་
དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ། བོད་ཁ་ཅིག་སྐྱབ་ཉུགས་གཉིས་སྐྱ་འབྱེད་ན་
དགག་ཉུགས་ཀྱང་གཉིས་སྐྱ་འབྱེད་པས་བཞིར་འགྲུང་ལ། དགག་ཉུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུད་ན་སྐྱབ་ཉུགས་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པས་ཡང་ན་བཞི་ཡང་ན་གཉིས་སྐྱ་འགྲུང་བས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་
དོ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་དགག་ཉུགས་མཐའ་དག་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུ་བའི་སྤྱིར་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ལ། སྐྱབ་ཉུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་
བའི་སྤྱིར་གཉིས་སྐྱ་བྱེ་བས་སྐྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཉུགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་
བཏ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གསུང་། ཡང་ན་འདི་བཞིན་བྱ་སྟེ། གཡ་ཉེ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཉུགས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཉུགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་མོས། དབྱེ་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་གཅིག་
བྱའི་དབྱེ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་ཉུགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་སྐྱབ་བ་
དང་དགག་བ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱབ་ཉུགས་དང་དགག་
ཉུགས་གཉིས་སྐྱ་བྱེ་ལ། སྐྱབ་བ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་བ་གཉིས་སྐྱ་ཡོད་
པས་སྐྱབ་ཉུགས་ལ་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཡོད་བ་
དང་དགག་བ་གཉིས། ཡོད་བ་ལ་ཉུགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཉིས་ཉེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉུགས་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་
གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོ་བོས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱུང་དུ་རིགས་ཐེགས་ལས། འདི་ལ་
གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པའོ། །གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཚོས་མཚོག་
གིས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉུགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དབྱེ་
ན་ནི། དེ་སྐྱ་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཉུགས་གཅིག་བྱའི་དབྱེ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་གསུམ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་

ཞེན། འདི་ལ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམ་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་
 ལམོ། །གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་བ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དགག་
 བ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཚིགས་སོ། །དགག་བ་ཞེས་བ་ནི་མེད་བ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་བར་སྐྱབ་
 བྱའོ། །དེའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གཏམ་ཚིགས་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་འགྲུབ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་བར་
 བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ལ་མཁོ་བའི་གཏམ་ཚིགས་ནི་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཐ་
 དད་པའི་སྤྱིར་ཐ་དད་བར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་
 ཡོད་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དགག་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་བ་དང་དགག་བ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་ཀྱང་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་གཏམ་ཚིགས་ལས་ཐ་དད་
 བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་བ་དང་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་བ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་སྤངས་ཏེ་
 གནས་པས་གཏམ་ཚིགས་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་མི་མ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་གཏམ་
 ཚིགས་དག་ཀྱང་ཐ་དད་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲུལ་པར་ཚོས་
 མཚོག་གིས། ཅིའི་སྤྱིར་ཚུལ་གསུམ་པར་བྱེད་མེད་བ་ལས་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ། གཏམ་ཚིགས་
 གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱབ་བ་སྐྱབ་བ་སྐྱབ་པོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། མ་དམིགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཅིག་ནི་དགག་བ་སྐྱབ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་
 ལ་སྐྱོམ་ནས་གཏམ་ཚིགས་རྣམ་པར་འཛོག་ན་དེ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཡང་སྐྱབ་བ་དང་དགག་
 བ་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཡང་གཏམ་
 ཚིགས་ལས་ཐ་དད་བ་དང་ཐ་མི་དད་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དེ་ཐ་དད་པས་གཏམ་
 ཚིགས་གཉིས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་གཏམ་ཚིགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་ཤུ་ཀྱ་སྒྲོམ་ཡོད་བ་དང་དགག་བ་དག་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ལ། དེ་
 གཉིས་ཡང་གཏམ་ཚིགས་གསུམ་ལ་རག་ལས་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྐྱབ་བའི་སྤྱིར་དེ་ལ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་སྒྲོམ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། མ་དམིགས་བ་དང་རང་
 བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏམ་ཚིགས་གསུམ། དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་འགོག་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ནི་

མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོ་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྷན་
 དམིགས་པའི་ཉམས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་བས་འབྲེལ་ཚོས་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 དེས་པ་ནི་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་
 ནི་དབེར་ན་ལྟར་རུང་བུམ་བས་དག་པའི་ས་སྟོགས་འདི་ན་ཚོས་ཅན། ལྟར་རུང་བུམ་པ་མེད་དེས་གྱི་ཐ་སྟོན་བྱ་
 རུང་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མི་
 དམིགས་པ་ནི་དབེར་ན་སྟོ་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པའི་མཚན་མོའི་མཚོ་འདི་ན་ཚོས་ཅན། ཅུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི་དབེར་ན་ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་འདི་ན་ཚོས་ཅན།
 ཤིང་ཤ་བ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་དེས་ལས། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་
 བ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཚོས་མཚོག་གིས།
 གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་པ་དང་ཐ་སྟོན་གྱིའོ། །འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བྱ་ལྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་དང་
 འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་
 དང་འབྲེལ་བྱ་ལྟར་རུང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྟོན་འབྲེལ་བྱ་ཟད་དོ་ཞེས་དང་། འུ་ཀྱ་སྟོན། འདི་ལ་ཡང་སྟོགས་
 གང་ན་མེ་དང་དུ་བ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིར་གྱུར་བ་དག་མ་དམིགས་པ་དེ་ན་མེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བ་མེད་
 བ་ཡང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་དེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱ་མི་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་ནི་མིན་ནོ། །འོན་
 །ཀྱང་མཚོ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་རྒྱུད་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་བ་དང་འབྲེལ་བས་བསྐྱུས་པ་རང་བཞིན་
 མི་དམིགས་པ་ལས་དུ་བ་མེད་པ་དེས་པར་བརྒྱུད་མི་རུས་ལ། མེ་མེད་པར་ནི་དེས་པར་ཟིན་པ་དེ་ཁོ་ན་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པ་མེད་པ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་དབེར་ན་དུ་བས་དབེན་པ་
 དང་དུ་བ་ཀྱན་ནས་སྟོར་བ་ལྷན་བཀག་མེད་པ་འདི་ན་ཚོས་ཅན། ཅུ་རྒྱ་རུས་པ་སོགས་མེད་མེད་དེ། ཅུ་བ་མེད་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་འགལ་ལྷན་དམིགས་པ་ཉམས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞོན་བྱེད་
 ཉམས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དེས་པ། དབྱེ་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་
 དམིགས་པ་དང་། བན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་བོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་
 མེ་རྒྱ་རུས་པ་སོགས་མེད། མེ་འབྲས་དུ་བ། མེའི་འབྲེལ་བྱ་ཅན་གྱི་མེ་སྟེ་ཚ་དེག་སྟོར་བཞིས་གང་དེག་གང་

རེག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད། གྲང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། གྲང་བའི་བྲུ་བྲུ་བ་མོའི་རེག་པ་སྟེ། གྲང་རེག་སྐྱོར་
བཞི་བཀག་པས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་
རྒྱ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི། རང་བཞིན་དང་
འགལ་བའི་བྲུ་བྲུ་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་སྟེ་སྐྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
མེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྲང་རེག་སོགས་འགོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད་དེ་སྐྱད་
ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་ཤིང་ཡིན་ན་མེ་མིན་ཞིང་། རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཛོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་
མེད་ལ་བྱེད་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་དེ་གྲང་རེག་སོགས་དང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ན་མེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་
ཐོགས་མེད་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་སོགས་འགོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མེ་མིན་ཞིང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱིར།
རྟགས་སྤྱི་མ་ཁས་སྐྱངས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
གཞག་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་གྲང་རེག་འགོག་རྒྱས་སྤྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན་མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲུ་བྲུ་བར་ལོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུ་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
བྲུ་བྲུ་བར་ལོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དེས་
གཞན་འགྲེལ། །པན་རྒྱུ་སྐྱངས་འགལ་དམིགས་པ་ལ། པན་རྒྱུ་སྐྱངས་པའི་དངོས་འགལ་དངོས་ནི། ཡོངས་
གཙོད་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་འགལ་གྱི་བྲུ་བྲུ་བར་དུ་བྱས་པའི་
འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་སྐྱོད་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་དངོས་པོས་སྟོང་སྟེ། བྲུ་བྲུ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ནི་
དགག་བྲུ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བྲུ་བྲུ་མ་བྲུ་ལ་དང་འགལ་བ་བྲུ་ལ་དམིགས་པས་ན་བྲུ་བྲུ་བྲུ་འགལ་བ་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད་བྲུ་ལ་ཚོས་ཅན། རང་
བྲུ་བྲུ་ཅན་ནས་འཛིག་པར་དེས་ཏེ། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་སྐྱེས་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་པ་ཡང་མ་དེས་པ་དང་འགལ་བ་དེས་པའི་བྲུ་བྲུ་བྲུ་སྟོས་མེད་བཀོད་པ་སྟེ། བྲུ་བྲུ་བྲུ་འགལ་དམིགས་
སྤྱོད་འདུའོ། །དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་རྒྱ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོའི་
འབྲེལ་བ་འདོད་པ་སྤར་བཀག་ཟེན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་བསྐྱོག་པ་དེ་ལས་
བྲུ་བྲུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དགག་བྲུ་གྲང་རེག་སྐྱོར་བཞི་པོ་རྟགས་མེ་སྟོབས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་

མེད་པའི་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ཉེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དགག་བྱ་གང་
རེག་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཉགས་མེ་སྟོབས་ལྡན་སོགས་བཞི་པོ་མེད་པའི་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ།
རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་སྲིད་པའི་སྲིར་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྲིར་དོ། །རང་ལུགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་
མི་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བརྒྱུ་འབྲེལ་སྟོང་རོ་འབྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པས་
འབྲེལ་ཚོས་ཞེགས་པས་སོ། །འབྲེལ་དམིགས་ནི་འབྲེལ་ལྡན་བྱ་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་གཞོན་པས་ཞེགས་ཀྱི་འབྲེལ་
ལྡན་འགོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པས་བརྒྱུ་འབྲེལ་དབྱུང་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ། དབྱེ་ན་དངོས་དང་། ཆ་
མ་ཐུན་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་དག་པ་བ་དང་། རྒྱད་པར་སྟོས་
པ་བ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེགས་རང་ངེས་པ་རང་གི་རྒྱད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་སྟོས་པ། དཔེར་ན་སྐྱ་
ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེགས་རང་ངེས་པ་
རང་གི་རྒྱད་པར་ལ་མ་སྟོས་པ། དབྱེ་ན་རང་གི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོས་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ། རྒྱ་ཚོས་ཅན། མི་
ཉགས་སྟེ། བྱས་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་གིས་བྱས་ན་རྒྱས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའོ། །སྟོས་པ་དངོས་
སུ་བརྗོད་པ་རྒྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བ་གཞན་གྱི་ཚོས་
ལ་སྟོས་པ་རྒྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། རྐྱེ་ལྡན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་མཚོན་ནས་རང་གི་བསྐྱེད་
བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་གང་བཞོད་དོ་ཅོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན་དོན་སྐྱབ་དང་། ཐ་སྙད་སྐྱབ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་དེའི་ཆ་མ་ཐུན་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རྒྱང་དཔོག་པ་དང་། ཏུ་
རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཏུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉགས་བྱེད་དོན་ཞེན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་
ཡང་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྲིར་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་
ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དགོས་ན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མི་ཉགས་པའི་ཏུ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་འབྲུབ་སྟེ།
དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་མི་གཅིག་ཡང་ཏུ་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཏུ་འདོགས་
པ་ཏུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ལ་སྟོས་པས་བཞོད་པ་དེ་ལྟར་བཞོད་ཡང་ཉགས་སུ་ཏུ་བསྐྱེད་བཞིན་པ་སོང་བས་

དུ་བ་སྐྱེ་བཞེན་པ་དང་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་རྣམས་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས་
སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ། དབྱེ་ན་དངོས་དང་། ཆ་མ་ཐུན་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་
ཚོས་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་རྒྱ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རྟགས་དགོད་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན་རྒྱའི་རྟོག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་དུ་བ་
བྲག་འཕྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་
སྐྱོན་སོང་དཔོག་པ་ནི་མཁའའི་དུ་བ་སྐྱོ་ལོང་པོ་ཚོས་ཅན། མེ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡི་ཚོས་དཔོག་པ་ནི་ཁ་ནང་གི་བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་དང་ཆ་མ་ཐུན་པ་ཚུ་སྐྱར་སྤྱུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་
ལས་ཚུ་དང་། རྒྱ་ཤུག་གནས་པ་ལས་རྟེན་བརྟེན་པ་དཔོག་པ་སོགས་སུ་སྟོགས་བྱེད་རྟགས་ལོགས་པར་འདོད་
བ་ཡང་དོན་གཞན་གྱིས་ཐན་འདོགས་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་རྟགས་
ལ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་དགོས་ན་དུ་བས་མེ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཐེར་ན། དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་པའི་ཆ་བསྐྱབ་ན་བདེན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དུ་བས་མེ་སྐྱོན་དུ་
སོང་བ་བསྐྱབ་པ་འདི་རྟགས་ཚོས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ལས་ལོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བས་མེ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་
དཔོག་པ་འདི་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྤར་གྱི་མེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་རྒྱ་སྐྱོན་སོང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ།
དབྱེ་ན་རང་བཞེན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་གཉིས། འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་
བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པས་དེར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཡོད་
བ་གང་མེད་མི་འབྱུང་བའོ། །རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལས་འབྲེལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི་
གཙང་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་ཚོས་ལ་འབྲེལ་ཚོས་དངོས་དང་། དེ་ཁྱད་
པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དང་གསུམ། འབྲེལ་ཡུལ་ལའང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་དང་།

དེ་ལྟར་པར་བྱེད་ཚེས་དང་། དེས་ལྟར་པར་བྱས་ཚེས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་ཚེས་དངོས་འབྲེལ་ཡུལ་
 གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ། འབྲེལ་ཚེས་ཀྱི་ལྟར་པར་བྱེད་ཚེས་དང་འབྲེལ་ཚེས་ཀྱི་ལྟར་པར་དུ་བྱས་ཚེས་
 འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་དགུ་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཚེས་ནི་འབྲེལ་ཚེས་དངོས་དང་དེ་
 ལྟར་པར་དུ་བྱེད་ཚེས་གཉིས་འབྲེལ་བས་གོ་བྱེད་ལ་ཕན་གྱི། ལྟར་པར་དུ་བྱས་ཚེས་འབྲེལ་བས་མི་ཕན་ཏེ།
 བྱས་ཚེས་ལ་ལྟབ་པས་བྱེད་ཚེས་ལ་ལྟབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །འབྲེལ་ཡུལ་ནི་དངོས་དང་ལྟར་པར་དུ་
 བྱས་ཚེས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བས་ཕན་གྱི་ལྟར་པར་དུ་བྱེད་ཚེས་ལ་འབྲེལ་བས་མི་ཕན་ཏེ། ལྟར་པར་དུ་བྱེད་ཚེས་
 ཡོད་པ་ན་བྱས་ཚེས་ཡོད་པར་མ་དེས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཕམ། ལྟར་པར་དུ་བྱས་ཚེས་
 གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ་ལྟར་པར་བྱེད་ཚེས་གཉིས་འབྲེལ་བ་སྟེ་གོ་བྱེད་ལ་ཕན་པའི་འབྲེལ་བ་བཞི་
 ཡོད་ལ། ལྷག་མ་ལུས་མི་ཕན་ལོ། །དེ་དག་ག་པ་ནི་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལྟར་པར་བྱེད་ཚེས་མེ་དང་དུ་བ་དེ་བྱང་
 འབྲེལ་བ་གོ་ཚོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདིར་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ལྟར་པར་བྱེད་ཚེས་ལ་འབྲེལ་བས་གོ་མི་ཚོད་པར་
 འདོད་པ་འདི་ནི་རྣམ་གཞག་ནང་འགལ་བས་མི་འཐད་ལ། ལྷ་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་བ་འདད་པའི་སྲིད། ལྷའི་ཚེས་ལ་ལྟར་
 པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་འདོགས་ན་ལྷུ་ཚེས་དཔོག་པར་འདུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་བ་
 གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་བཀག་སྟེ། དིགས་པའི་ཐིགས་པ་ལས། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་
 བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །མདོར་ན་
 ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ལྟར་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་
 མིན་ཏེ། ངོ་བོ་བདག་གཅིག་པའམ་དོན་གཞན་དེ་བྱང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཉོགས་པར་ཟད་པས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་དིགས་ཐིགས་ལས། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་ན་དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེར་མི་འཇུག་པར་དེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་རྟོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉགས་ལྟར་སྤང་ནི། ཉགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་པས་འདིར་དེ་གཉན་ལ་འབྲེལ་བ་ལ།
 ཉགས་ཀྱིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཆ་དེ་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཆ་དང་། རེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་སྟོན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་

གཞོན་པས་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཆ་དང་། ཉམས་སུ་བཀོད་
ནས་ཉམས་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་པའི་ཆ་རྣམས་སོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཡོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་
ཅད་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་འབྲུལ་བ་དང་འགལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
ལོ། །དེ་རྣམས་ཉམས་སྤོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤོགས་ཚོས་ངེས་པ་དང་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྤོགས་ཚོས་ལས་སོལ་ལ། སེལ་
ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་སྤྱོད་དུ་བྱས་པ་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་སེལ་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་དུ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་
སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ཡང་སྤོགས་ཚོས་ངེས་པའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་འདོད་ཁམས་
གྱི་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མཐོང་སྤངས་སུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཉམས་སྤོགས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཆ་
དེ་ཉམས་སྤོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉམས་སྤོགས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་
དབྱེད་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་སྟུགས། རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་
དབྱེད་སྤྱིར་ལོ། །དེ་དང་གཞན་རི་སྤྱིད་དུ་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཅེས་དང་། རྒྱུ་མཁའ་པོས་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ།
སྐྱོན་ཡོན་བསམ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ནི་རང་
གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཚོས་མཚོགས་
གིས། རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་ན་ནི་སྐྱོན་
ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། །སྤྱང་གཉེན་གྱི་ཚུལ་དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་
ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྐྱོག་དོན་དང་། །འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པར་བརྗོད་
པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་སྤོགས་དང་
མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ཏོ། །སྤོགས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་སྤོགས་དང་མཐུན་པ་སྟག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྐྱོས་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་ངེས་པ་བརྗོད་དོ། །བསྐྱོག་
དོན་ནི་འགལ་བ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འབྲུལ་བ་ཅན་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོར་ནི་
སྤོགས་པ་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །སྟོས་པ་མེད་པར་མ་བྱེད་དང་། །སྤོགས་པ་

དག་ཅི་སྤང་བའི་སྤྱིར། །སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། དེའི་འགྲེལ་བར་ལྷན། གཏན་
 ཚིག་སྤང་དཔེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རྒྱ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱོན་བོར་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བའི་སྤྱོན་རྣམས་པར་གཅོད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་
 ལྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། རྒྱན་མཁའ་བོས་དེ་ནི་
 གཏན་ཚིག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིག་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་སེལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཚིག་སྤྱོད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་རྟེན་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་
 དུས་འདིར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། ད་ལྟོ་ལྟོ་བོ་པར་གྲགས་པ་བལ་ཆེར་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཡིད་
 དམ་གྱི་སྤྱོད་སྤང་བ་ལས་ཁོ་བོས་རྟེན་པར་བྱུང་ཏེ། །རྟོགས་སྤྱོད་ཅན་ནི་རྟོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པས་རྟོགས་ལྟར་
 སྤང་གི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པ། དབྱེ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང། མ་ངེས་པ་
 དང། འགལ་བའི་རྟོགས་ལྟར་སྤང་གསུམ། དང་པོ་མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་སུ་བཀོད་
 པ་གང་ཞིག་རྟོགས་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མེད་པ། དེས་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ལྟར་སྤང་ནི་
 རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པས་སྤྱོད་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ། སྤྱོད་
 དོར་མ་གྲུབ། ཚོལ་བ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ། རྟོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་
 གྲུབ། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་མི་སྤིང་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་
 དཔེར་ན་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་སྤིང་ཡུང་ཚོད་གཞིར་མ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་ཅན་ལྟར་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་
 པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མི་སྤིང་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ཅན་ལྟར་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤིང་ཡུང་
 ཤེས་འདོད་དང་འགྲེལ་བར་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྟོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མ་ཡིན་ནས་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱོད་ཅན་ལྟར་བྱ་
 མི་གཞི་གི་
 གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་རྟོགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི་སྤྱོད་
 མི་རྟོགས་ལྟར་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། ཚུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་མི་རྟོགས་ལྟར་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་གཉིས། དེ་དག་

གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉགས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་
ཟད་བྱེད་པས། ཤིང་རྣམས་ཚོས་ཅན། སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ཉལ་བ་ལོ་མ་
ལུམས་པ་ལ་བྱེད་ན་ཤིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གཉིད་ལོག་པ་ལ་བྱེད་ན་ཉགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། ཅོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཉགས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཡིན་གསུང་ངོ། །ཉགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྩ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་
ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་བྲལ་མ་ལུགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྟོ་
ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ། ཚོས་ཅན་དང་ཉགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་གསུམ། དང་པོ་
ལ་ཚོས་ཅན་ངེས་ཅུང་དུ་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། འགྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན། ཉགས་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ལྟ་
བུའོ། །ངེས་ཅུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་རྒྱང་རིང་པོའི་དམར་འབར་བ་ལོར་བྱའམ་སྐྱོན་མེར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བཞིན་དུ་ལོར་བུ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིས། གཉིས་པ་ཉགས་ངེས་ཅུང་དུ་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
བྱས་པ་འདི་འབྲུག་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། ངེས་ཅུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་དུ་བའམ་རྒྱངས་པར་ཐེ་ཚོམ་བཞིན་དུ་གཞི་པ་གི་ན་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས།
གསུམ་པ་གཞི་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལའང་། ངེས་ཅུང་དུ་མེད་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ།
ལམ་པོ་ཆེའི་མི་འདི་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་དགོ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་དགོ་བ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ངེས་ཅུང་དུ་
ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། རི་སྐུལ་དབྱུ་མ་ན་མ་བྱ་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱ་གཤམ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས།
གསུམ་པ་གོལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། གོལ་བ་ལ་སྟོལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི་
དཔེར་ན་གངས་ཅན་པས། སྟོ་བའི་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་ཉགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
བཀོད་པ་ན། གངས་ཅན་ལ་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མ་གྲུབ་པའོ། །སྤྱིར་གོལ་ལ་སྟོལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་
ན་འཛེམ་མེད་པས་ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་སྤྲོ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་བ་ལྷན་ན་འཆི་བའི་སྤྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་
སྤྱིར་གོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཆེ་ད་ལྟར་
གནས་པ་ཉེན་དང་བྲལ་བ་ལ་འཆི་བར་འདོད་ལ། དེ་ཤིང་ལ་མི་སྤིང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཚོས་དོན་
ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན་དང་ཉགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའི་དུག་སྟོ་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་

ལས་སྤྱི་བའི་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚོས་ཅན་དང་ཉམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་
ལས་སྤྱི་བའི་སློན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ལྡན་མ་ཉི་ཉམས་ཀྱི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་འདུ་ལ། གཞན་ནི་སྤྱོད་པ་ཚོས་སློན་
མེད་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པའི་སློན་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་
ཅན་ནམ་ཉམས་ཀྱི་དོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྡན་པར་སྤྱི་སྟེ་བཞད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་དེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཚོས་དེས་པ་གང་ཞིག་ཁྲབ་
པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལ། ལྡན་དེས་ལས་ལ། ཐེ་ཚོམ་བཟོ་བ་ལས་ལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ནི་ཉམས་ཀྱི་སློན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་གི་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟོ་བའི་ཆ་དང་ལྡན་པས་སློན་ཅན་ཡིན་ནོ། །འགའ་
ཞིག་དེ་སྤྱོད་པ་ཚོས་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀུན་རང་གི་བསྐྱུ་བྱ་སྐྱུ་བ་
རྒྱས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡོན་ཏེན་ཅན་དང་། དེ་སྐྱུ་བ་མི་རྒྱས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་སློན་ཅན་དུ་བཞད་པས་ཡོན་ཏེན་ཅན་མ་
ཡིན་པར་སློན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་འཐད་དམ་སྟེ་སྟེ་དབྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བས་དྲུག་ཅན་བཞིན་
ནོ། །དབྱེད་ཀྱི་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་སམ་མི་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་དེས་མི་རྒྱས་པས་སྐྱུ་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དེས་རྒྱས་པས་སྐྱུ་མོང་གི་མ་དེས་པ་གཉིས། ཡང་ན་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་
དེས་པའི་ཉམས་གཉིས། དང་པོ་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཚོས་དེས་པ་
གང་ཞིག་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལའང་མ་མཐོང་། མི་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལའང་མ་མཐོང་
ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ། དབྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱ་མི་ཉམས་སྟེ་
མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སྐྱེས་བྱ་འདི་སྟེ་ལས་ཚེ་འཕོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱ་མི་ཉམས་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དེག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བཞིན།
མི་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ནི་གང་བྱས་པ་མི་ཉམས་སྟེ། དེག་བྱེད་བཞིན། ལམ་མཁའ་ནི་བྱས་སོ་
ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ་བཞིན། །སྐྱུ་མོང་གི་མ་དེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
ལས་གཞན་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་མི་མ་སྐྱུ་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་མཐོང་ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ། དབྱེད་
དངོས་དང་ལྟག་ལྟན་གྱི་མ་དེས་པའི་ཉམས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་

ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ། དབྱེ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲབ་པར་མཐོང་བ་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་པར་མཐོང་བ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་པར་མཐོང་བ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་
ཕྱོགས་རེ་ལ་མཐོང་བ་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་བཞིའོ། །ལྷག་ལྷན་གྱི་མ་ངེས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞེས། ཕྱོགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་མཐོང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐོང་ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་བསྐྱེད་པ། དབྱེ་བ་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་དང་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་གཉིས། གང་ཞེས། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་ལྷག་ལྷན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོང་བ་ནི་དཔེར་ན་དག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ནི་ལྟ་བུ་གྱི་བྱ་ཚུང་བ་འདི་ཚོས་ཅན། སྡོ་བསངས་མ་ཡིན་
ཏེ། ལྟ་བུ་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་ནི་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་མ་ངེས་པའི་དོར་སྐྱ་
མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆ་གསུམ་མོ། །གང་ཞེས། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མཐོང་ནས་ཁྲབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ནི་འགལ་བའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོང་། མེད་ཀྱང་མི་འགལ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་གྱི་
དཔེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་བསྐྱོག་པའོ། །གསུམ་པ་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཤེས་འདོད་
ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེས། བསྐྱོག་པས་ཁྲབ་པ་ངེས་པ། དག་དོན་ནི། ཕྱོགས་
ཚོས་གང་ཞེས། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྗེས་སུ་འགོ་སྐྱོག་གི་ཁྲབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་ངེས་ལས། དེ་དག་ནི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེས་ན་འདི་
དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དབྱེ་བ་དངོས་པོའི་
སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་དང་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ས་གསུམ་དུ་དབྱེ། དང་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་

ཏྲགས་ཚོས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་སུ་འདུས་པས་འབྲེལ་བའི་དབང་
 གིས་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་འགའ་བའི་གཏམ་
 ཚིགས་ཀྱང་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རང་བཞིན་འགའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་འགའ་བ་ནི་དུང་སྐྱ་འཛིན་པའི་ཚོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྐྱ་ཏྲག་
 བ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། ཚོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་མཚོག་གིས། འདིར་ནི་བཅའ་མ་
 ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་བ་གཟུང་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་དོན་
 དུ། །གཏམ་ཚིགས་གཉིས་དང་བརྗོད་པ་གཉིས། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དག་
 ཁོ་ན་བདག་ཉིད་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་
 པའི་སྤྱིར་མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་དང་།
 ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་བཅའ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འགའ་བ་གཉིས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་ཏྲགས་དེ་འགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན།
 ཚོལ་བྱུང་ཉན་ཤེས་དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་སྐྱའི་རྒྱུན་བཅའ་མ་ཐག་བྱུང་
 བའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་མ་བཅའ་བའི་སྐྱ་རོལ་དུ་འང་ཐོས་པར་ཐལ།
 ཐོས་པ་གང་ཞེས་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱར་བསྐྱབས་པས་མི་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱིབ་བྱེད་དེས་ཡུལ་སྐྱ་ལ་
 བན་གཞོད་བྱས་སམ་དབང་སོ་ལ་བྱས། དང་སོ་ལྟར་ན་སྐྱ་ཏྲག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་གིས་མན་གཞོད་
 བྱེད་པ་འགའ་བར་ཐལ། ཁྱོད་འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དབང་སོ་ལ་བསྐྱེད་པས་སྐྱའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དེས་སྐྱ་ལ་སྐྱར་མེད་གྱི་ཁྱུང་པར་བསྐྱེད་ན་སྐྱ་དེ་མི་ཏྲག་པར་
 འགྱུར་ལ། མི་བསྐྱེད་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་འང་བུམ་གཟུགས་
 འཛིན་པ་ལ་ཅེག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པ་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། བུམ་གཟུགས་ཏྲག་པ་བསྐྱབས་པར་འདོད་ན་
 བདེན་ཡང་བུམ་གཟུགས་ནི་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་གྱི་རྒྱར་མི་འདོད་གྱི་རྒྱུན་
 གཞན་གཉིས་དང་ཚོགས་པ་བུམ་གཟུགས་ཁྱུང་པར་ཅན་རྒྱར་འདོད་ལ། དེ་རྒྱུན་གྱི་ཁྱུང་པར་གྱིས་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་འདི་མི་མཚུངས་སོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་ཏྲག་པ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་མི་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བུམ་

གཟུགས་མི་ཉག་པ་ལའང་སྐྱབ་བྱེད་མི་རུང་བ་འདི་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ལུམ་གཟུགས་མི་ཉག་པ་ནི་རྒྱུན་ལ་
སྣོ་ནས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། སྐྱོ་ཚོས་
ཅན། བྱོད་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐོས་མི་ཐོས་དེ་འདྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
གཉིས་པ་ཉག་པ་ཡང་དག་དེ་སྐྱོར་བའི་སྣོ་ནས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཉག་པ་ཡང་དག་
དང་གསུམ་དུ་འབྱེད་ན་དེ་བརྗོད་པའི་འགལ་བའི་ཉག་པ་ཀྱང་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བརྗོད་པ་ཉིད་འགལ་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྣོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་འགའ་ཞིག་རྣམ་ངེས་ལས།
དེ་ནི་ངེས་འགའ་ཚོས་ཀྱི་སྣོ་ནས་སལ། ཚོས་ཅན་གྱི་སྣོ་ནས་སལ། དེའི་བྱུང་པར་གྱི་སྣོ་ནས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
དེས་ཐ་སྣད་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དཔེར་ན་སྐྱོ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ།
བྱས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དཔེར་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། མ་
བྱས་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་དཔེར་ན་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་དཔེར་ན་མིག་
སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བས་དོན་ལ་འགལ་ཉག་པ་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་གཞུང་དང་མི་
འཕྲོད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རང་ལུགས་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྣོ་བས་ཀྱིས་ལ་ལར་དངོས་སུ་འགལ་བ་
བརྗོད་པ་ནི་མི་ཉག་པའི་སྐྱོ་ཉག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལར་བརྗོད་པའི་འུགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བདག་ཉག་པ་
བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལར་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་སྣོ་ནས་བརྗོད་པ་མིག་སོགས་འདི་དག་
ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལར་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་
གྱི་སྣོ་ནས་བརྗོད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྣོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཅུང་དུ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཐ་
དད་པའི་སྣོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པ་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་
དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རྣམ་ངེས་ལས། དེའི་ཐ་དད་པ་ནི་སྐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ། ལ་ལར་
དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། ལ་ལར་འུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཉེ་བར་

བཞག་པས་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 དག་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བྱང་པར་དུ་ཉེ་བར་
 གཟུང་བའི་སྲིར་དེ་དེའི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅམ་ཞིག་ཐ་དང་
 བར་ཐད་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། འགལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱི་དེ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་སྲིར་
 རོ། །དེ་ནི་རེས་འགའ་ཚོས་གྱི་སློན་ས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུ་ན་བརྗོད་འདོད་གྱི་སྟོབས་
 གྱིས་རེས་འགའ་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཉག་དངོས་ཡིན་ཏེ། མ་གུས་པའི་སྲིར་ཞེས་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་
 སློན་ས་བརྗོད། རེས་འགའ་དངོས་གྱུར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། མ་གུས་པའི་སྲིར་ཞེས་ཚོས་ཅན་གྱི་
 དོ་བོ་འགོག་པའི་སློན་ས་བརྗོད་པས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་རྣམ་མཁའ་ཉག་དངོས་
 འགོག་པས་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པར་དོན་གཅིག་གོ། །ཡང་བརྗོད་འདོད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་རེས་འགའ་མིག་
 སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་ཚོས་གྱི་བྱང་པར་གྱི་སློན་ས་
 བརྗོད། རེས་འགའ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་
 བསགས་པའི་སྲིར་ཞེས་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་གྱི་སློན་ས་བརྗོད་པས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་གྱི་
 བསྐྱུབ་བྱ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་འགོག་པས་ཚོས་གྱི་བྱང་པར་འགོག་པར་དོན་གཅིག་གོ། །འདི་ནི་ཁོ་
 བོའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་འགལ་བའི་ཉགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་
 ལའང་ཅི་སྟེ་མི་འབྱེད། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱེ་ནའང་སྦྱོན་མེད་མོད་གྱི་བྱེད་པ་ཚུང་བའི་སྲིར་བཏང་
 སྟོམས་སུ་མཛད་དོ། །རྣམ་རེས་ལས། འགལ་བ་བཞེན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ལ་སྤྱི་འགོག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ནི་མིག་སོགས་
 ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་སྲིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞེན་
 ལོ། །ཞེས་འགོད་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རྣམ་
 འབྲེལ་འདིར་ཅིའི་སྲིར་མ་སྤྱི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་རང་བཞེན་དང་
 འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིར་དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱིས་པ་ཁོ་ན་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་སྟེང་བསྐྱབ་བྱ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སློབ་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དང་པ་
མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དག་ཏུ་སྐྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་གཏན་ཚིགས་
དེའི་བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་པའི་སྲིར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་པའི་འགལ་བ་སོགས་འགལ་བ་གསུམ་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་བཞེད་དོ། །དག་དོན་ནི།
རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་རྣམ་
འགྲེལ་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་བཞེད་དེ། འདུས་བསགས་གྱིས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་
བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དག་ཏུ་སྐྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་
པའི་སྲིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ལས། འདོད་པ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། འདུས་པའི་སྲིར། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། མལ་ཆ་
དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྲིར་འགལ་བའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་མ་སྐྱས་ཞེ་ན། འདི་
གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིར་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་སྐྱབ་པས་འདི་གཉིས་དང་ཐ་དང་མ་ཡིན་
ནོ། །འདོད་པ་དང་སྐྱས་པ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཚོས་མཚོག་གིས། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩལ་སྤར་བ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདུས་
པའི་ངོ་བོ་ཞེས་སློབ་སོ། །ཞེས་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྟགས་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དཔེའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
དཔེ་བཞོན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཆ་ནི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དོན་མཚོན་པར་
བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆ་དེ་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཚོས་མཚོག་གིས། འདི་ལྟར་གང་སློབ་པ་རྣམས་སྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་སྲིར་དཔེ་སྐྱངས་པ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །གང་རྟག་ན་མ་བྱས་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ལྷ་
ནི་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནམ་མཁའ་ནི་དཔེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའས་གང་རྟག་ཚད་མ་བྱས་པར་
མཚོན་རྒྱས་པའི་ཆ་དང་དཔེ་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནི་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དཔེའི་

ལྷོན་ལ་དབྱེ་ན། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་དང་། དཔེ་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཚོས་དང་ཉགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་པའི་ཆ་དང་། དཔེ་རྗེས་འགྲོ་དང་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཆ་རྣམས་
 སོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལས་བཞིན། རྩལ་སྤྲ་རབ་
 བཞིན། ལུས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཉག་པས་སྟོང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྟོང་། ཉག་པས་སྟོང་
 པར་མི་བརྗོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལོ། །ལུས་པ་ཉག་པ་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཀས་སྟོང་སྟེ། མི་ཉག་པ་དང་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་ཐེགས་ལས། འདིས་ནི་དཔེའི་ཉེས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་ནི་ཉག་པ་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 དང་ལུས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་
 ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཚོས་མཚོག་གིས་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་
 དང་ཉགས་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་དཔེར་ན་དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 པོ་ཆེའི་མི་བཞིན། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན།
 ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་
 ཐེགས་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དཔེར་ན་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ན།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་འདི་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ལོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་བསྐྱུན་པ་ནི་
 དཔེར་ན་གང་དག་སྐྱ་བ་དེ་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མི་བཞིན། ལུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་
 ཉག་སྟེ་ལུས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་རིགས་པའི་ཐེགས་པ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
 རབ་ཏུ་མ་བསྐྱུན་པ་ནི་དཔེར་ན་གང་སྐྱ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་མི་བཞིན་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ནི་རྒྱས་པར་རིགས་ཐེགས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་མཛོད་
 ཅིག་ཤེས་ལྡན་དོན་གཉེར་རྣམས། ཞེས་གདམས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་མཐའ་འགོག་པ་

མི། ཉམས་ལ་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ། ཉམས་སུ་བཀོད་ཚད་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་ངེས། འགོག་ངེས། གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་སྟེ་
བཞིར་ངེས་པས་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མཐུན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་བཞི་
རུ་ངེས། ཉམས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ་མཐུན་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ལྟེ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་མི་ལུས་ལ། མ་ངེས་
པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད། འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད། ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་
པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལུས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས། སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མཐུན་པའི་སྟེང་། །མི་
འདོད་འདོད་པའི་ངེས་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་དེས་ཉམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། མཚན་
ཉིད་དགོད་པ་དང་། མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱབ་བ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ལ་རྣམ་གཅོད་ལ་སྟོས་ཏེ་ལྡར་བསྟན། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི་ཚད་མ་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་བསྐྱབ་
བྱའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ལྡར་བྱ་བ་ལྟར་ཏུ་གསུངས་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལྡར་
ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚང་བ། དེ་ལ་དོ་བོ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་གཅོད་
ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ཐེན་མ་བརྗོད་པ་གཅོད། འདོད་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཚོལ་བས་ཞེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་
འདོད་པ། རྣམ་གཅོད་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་གཅོད། རང་ཉིད་ནི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པ། རྣམ་གཅོད་
ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་མ་སྤངས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད། མ་བསལ་བ་ནི་བསལ་
བ་བཞི་མ་ཞུགས་པ། རྣམ་གཅོད་བསལ་བ་བཞི་ཞུགས་པ་གཅོད་དོ། །ཁོ་ན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མ་བཀོད་པ། དེ་
རྣམས་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཚོལ་བའི་དོར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རིགས་པའི་སྟོར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་བསྐྱབ་བྱར་འོས་པ་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
སྤངས་པ་ནི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁས་སྤངས་པ་ནི་དངོས་སམ་ཤུགས་གྱིས་ཁས་སྤངས་
པའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་པས་དོ་བོ་དང་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་དང་ཁོ་ནའི་དོན་འཕངས། བསྐྱབ་བྱར་
འོས་པས་མ་བསལ་བའི་དོན་འཕངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་འདི་སྟོར་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་
མ་བྱུང་སྟེ། ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་ཁས་

སྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱུང་སློབ་བྱུང་འདོད་པའི་སྲིད་དཔེར་ན་དུ་བ་སློབ་བྱུང་
 བ་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱེད་སློབ་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་བ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་སུ་མ་བབས་བ་དམ་བཅའ་བ་ལ་བྱུབ་
 ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉག་མི་ཉག་ཤིས་པ་ན་ལ་མེ་ལྷན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའང་བསྐྱབ་བྱུང་ཐལ། ཁས་སྒྲུབ་
 པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚེར་གཅད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོད་བ་མེད་དེ། བསྐྱབ་
 བྱུང་འོས་བ་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཆ་གཞན་གྱི་སློབ་མ་ཚེར་གཅད་དུ་འགྱུར་
 བ་མི་འགལ་བའི་སྲིད། བསྐྱབ་བྱེད་ལ་ཁས་སྒྲུབ་པ་དགོས་ན་ཉག་ལའང་ཁས་སྒྲུབ་པ་དགོས་པར་མཚུངས་
 མོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་ན་ཁས་མ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཉག་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་ན་ཁས་
 སྒྲུབ་ཀྱང་ཉག་ལའང་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱེད་པ་དངོས་སམ་སྐབས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་ནས་ཉག་ལ་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ལྟེ། མོ་ལྷ་བ་སློབ་ལྷན་ན་དེ། བཏགས་པའི་ཚོགས་དོན་
 བསྐྱབ་བྱེད་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བསལ་མེད་བ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲུབ་ན། སྐྱེ་ཉག་པར་དམ་བཅས་
 བའང་སློབ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཟེར་བ་འབྲུལ་ཏེ། སྐྱོད་རྒྱུང་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་རང་མཚན་མི་
 འགྲུབ་པའི་སྲིད་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱུང་བ་ན་དེ། ཚོགས་དོན་དངོས་པོ་ལ་གནས་བ་བསྐྱབ་བྱེད་མཚན་གཞི་
 ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ཉག་པ་ལ་སོགས་བ་བསྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་བསལ་བ་འཇུག་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་ཉག་ལ་ཀྱི་
 རུས་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཟེར་བ་འབྲུལ་ཏེ། བསལ་པའི་དོན་དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་བསལ་བ་བྲན་རུང་ལ་
 བརྗོད་པའི་སྲིད་དང་། ཉག་ལ་ཀྱི་རུས་ལུལ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་བདག་དོན་བྱེད་པ་དང་
 རུས་པ་སྐྱེས་བྱེད་གཉིས་བཅས་ལ་སོགས་བ་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་དོན་རང་
 མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པར་སྐྱོད་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །མདོར་ན་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 བསྐྱབ་བྱེད་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་འཇུག་བཏགས་བ་བར་སྤེ་སྤེ་བསྐྱབ་བ་འབྲུལ་ཏེ། དོན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་
 དགག་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱོད་རྒྱུང་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པས་དོན་རང་མཚན་མི་འཇོག་པའི་སྲིད་
 དོ། །རང་ལུགས་ནི་སྐྱོད་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་བ་སྤང་བཏགས་སོ་སོར་མ་སྤེ་བའི་སྐྱེ་ཉག་པ་ལྟ་བུའི་
 ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱེད་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐྱེ་ཉག་པ་ལ་སོགས་བ་དངོས་པོ་བ་དང་། སྐྱེ་ཉག་པ་ལ་
 སོགས་བ་ཚོགས་བ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། རུས་མཁའི་མེ་ཉོག་མེད་པ་ལ་སོགས་བ་དགག་བ་རྒྱུང་བ་རྣམས་

ལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཞལ་བ་ན་གཞལ་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་དངོས་པོའི་ཚེ་ཁས་ལེན་མི་
ལེན་གྱིས་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གི་འཇུག་ཚུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དངོས་པོ་སྐྱ་མི་
ཉལ་པའི་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱུང་མཚོན་ཚུལ་མི་འཐད་དེ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཚེ་མཚོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། གྲུབ་པའི་
ཚེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོན་པའི་སྐྱབས་མེད་དེ། སྤྱིར་གྲོལ་
སྐྱར་གྲུབ་བསལ་མ་གྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་མེད་སྐྱ་ཉལ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་མཚོན་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་
དང་ཉལ་པ་སོ་སོར་བསྐྱབ་བྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པས་གཞོན་པའི་
སྐྱབས་མེད་དེ། སྐྱ་ཉལ་པའི་གཞལ་སེལ་སྐོས་བཟུང་བ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་སྟོགས་ལ་གཞོན་པའི་བསལ་བ་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་
ལ། བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། སྟོགས་ཉེ་དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་དེ་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགལ་བ་གྲུབ་པ། དཔྱེན་
རིགས་པའི་སྐོར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབུག་དང་ཁས་སྐྱངས་དང་རང་ཚིག་དང་གྲགས་པའི་བསལ་བ་དང་ལྟར་
གསུངས་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་བཞེ་རུ་བསྐྱས་ཉེ་བཤད་པ་སྐྱར་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་དབུག་
ལ་ཉལ་པ་གྱི་བྱུབ་པ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་དངོས་པོ་སྐོབས་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་
དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་སྟེ་བསལ་བ་བཞེ་རུ་གསུངས་ཉེ། རྗེས་སུ་དབུག་
པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གཞོན་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་པོ་སྐོབས་
ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དབུག་གཉིས་དངོས་པོ་སྐོབས་ལྷགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཁས་སྐྱངས་པ་བསྐྱབ་བཅོས་
ཅམ་དང་གྲགས་པ་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཉིས་ནི་དེ་གྱུང་དང་བདག་གཅིག་འགྲེལ་བ་སྐོར་བཏུགས་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རྗེས་དབུག་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་བསལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །རྗེས་དབུག་ལ་ཁས་སྐྱངས་དང་
གྲགས་པའི་བསལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལའང་སྐྱ་བ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་སྐྱ་
བ་གཉིས་སྐྱང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་བསལ་བ་དང་། སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་སྐྱས་
བརྗོད་རུང་དུ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་གཉིས་པོ་འཇུག་པས་བསལ་བ་ཏུག་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བ་གཉིས་སྐྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསལ་བ་ནི། ཁས་
སྐྱངས་པའི་མངོན་སུམ་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། སྐྱ་བ་གཉིས་སྐྱང་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་

ཞེས་ཚིག་ལས་དོན་དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཀྱི་བསལ་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གྲགས་པའི་མངོན་
 ལུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབྲད་དེ། སྤྲུམ་བཟོན་རུང་མངོན་ལུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་
 རང་བཞིན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་ལུམ་གྱི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་སྤྱོད་སྟོབས་
 ཀྱིས་འགལ་བ་གྲུབ་པ། དཔེར་ན་སྤྲུམ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་
 རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་
 འགལ་བ་གྲུབ་པ། དཔེར་ན་བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཚིག་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དབྱེ་ན་དེ་ལ་ཁས་སྤངས་དང་
 རང་ཚིག་བསལ་བ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། གཞན་བོད་སྤྱི་རབས་པ་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་
 འགལ་བ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། རྗེས་པ་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་ཡིན་ལོ། ཞེས་
 ཟེར་ལ། སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དབྱེ་བར་བཞེད་དེ། ཁས་སྤངས་ཀྱི་བསལ་བ་ནི་སྤྱིར་དམ་བཅས་པ་དང་སྤྱིས་
 བཟོན་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱིར་མར་བཟོན་ནས་སྤྱིས་མོ་གཤམ་དུ་བཟོན་པ་བཞིན་ལོ། །རང་ཚིག་
 གི་བསལ་བ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལས་དཔག་ན་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་གཞལ་བྱ་བ་དེན་པ་བཀག་ནས་བྱེ་བྲག་རང་ཚིག་གི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་
 པས་རང་ཚིག་གི་བསལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་ཁས་སྤངས་པ་དང་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་གཅིག་གི་བསྟན་ལ། རིགས་པའི་སྒོར་ལུང་
 དང་འགལ་བ་ལ། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དཔེར་བཟོན་
 གཞན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་མངོན་ལུམ་དང་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད། བསྐྱལ་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་རང་ཚིག་གིས་མི་གཞོད་པའི་
 གསུང་རབ་དེ་དེ་གྱི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོགས་སྤང་གིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཟུས་ཏེ་གསུངས་
 པས་ཚད་མ་གསུམ་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་དཔེར་བཟོན་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་
 གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་

དེ་ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིད། ཡོད་ན་གང་ཡིན། མངོན་
སུམ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་
ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཏེ། སྟོ་འདོགས་རྣམ་པར་དག་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་
རྣམ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་སྲ་མས་གྲུབ་ཟིན་མ་བཟེད་པ་
ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ནས། །དེ་ནི་བསྟན་
བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གཞལ་བྱ་ཤིན་སྟོག་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་རྣམ་དག་ངས་པར་ཁས་ལེན་
མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མངོན་སུམ་མམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྲིད།
འདོད་ན། དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །སྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་
བཅོས་ནི། །མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག། །ཅེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་
པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། །ཡུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་
བཤད་པའི་སྲིད་མི་སྟོག་པའི་རྟོགས་དེ་རྣམས་འགོད་མཁན་གྱི་གྲོལ་བ་དེ་རྟོགས་དེ་རྣམས་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་
གྲོལ་བ་སྟོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་མི་སྟོག་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་དེ་
རྣམས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲུབ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ། །རང་འདོད་
ཉིད་ནི་འགྲུབ་མེད་སྲིད། །དོན་མེད་བརྗོད་པས་སྟོན་དུ་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །འདོད་ན། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དང་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གྲོལ་བ་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་གྲོལ་བ་ཡང་དག་མི་རྟོད་དོ། །དེ་
རྣམས་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པ་བྱུང་དོ། །ལ་འབྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ལུང་རྣམ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དེ་གང་ཡིན་སྟོས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཅན། གཞལ་ཡང་། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལུང་
རྣམ་དག་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
དཔོག་པའི་རྟོགས་ཡིན་ན་རྟོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱ་
བའི། །སྐྱི་ལས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་ན་དགོས་འབྲེལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ལུང་

རྣམ་དག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་གང་གིས་འབྱེད། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་
 ཏུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་གང་བཞོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཏུ་ཐལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཉྐགས་ཐམས་ཅད་
 ཉྐགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་བཏགས་པའི་སྲིད་ཞེས་བཤད་
 པའི་སྲིད་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཏུ། རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སློ་ལ་
 ཡོད་པའི་ཚོས་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཞོན་པའི་
 ཚན་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་ཚོལ་བ་སློབ་ཅན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་
 སུ་དབག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་གཞི་དོན་རྣམས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་སྲིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཉྐགས་ཡང་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཉྐགས་ཡང་དག་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཉྐགས་
 ཡང་དག་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྲིད་ལུང་རྗེས་དབག་ཡིན་
 པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། སྲིད་སྐྱེད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་མི་འབྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལ་
 ཁས་སྐྱེད་པ་འབྲས་ཉྐགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་ཉྐགས། །ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ཉྐགས་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་གམ་གཞན་དོན་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་མཐོང་བའི་སློབ་ནས་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་
 དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་སྲིད་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་རང་གི་
 རྩུང་རྩུང་པའི་བརྗོད་བྱ་དཔོག་པའི་ཉྐགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། མདོན་ཉྐགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན།
 རང་གི་རྩུང་རྩུང་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིན་སོགས་
 དཀར་པོའི་ཚོས་ཚོས་ཅན། །སྤོང་སྤྱད་ན་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་དག་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཞེས་
 བཞོན་པ་ན་ཉྐགས་སུ་སོང་ཚོད་པོ་ནི་སྲིན་བས་ལོངས་སྤོང་ཅེས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱུང་
 སོང་ཚོད་པོ་ནི་སྲིན་བས་རང་འབྲས་ལོངས་སྤོང་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རྩུང་དབག་སྟོབས་
 གྱིས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤོང་དཔོག་པའི་རྩུང་ཚོས་དཔོག་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་འབྲས་བུའི་ཉྐགས་སོ། །དཔེར་ན་ཁ་

ནང་གི་གོང་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱམས་
ཚོས་ལྟ་དར་བའི་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཅན། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡོད་
པའི་སྲིད། དཔེར་ན་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་དང་ལྟན་པའི་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་
སྲིད་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ལྷང་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་མངོན་རྗེས་དང་རང་ཚིག་གིས་མི་གཞོད་པའི་ལྷང་
ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །བརྗོད་བྱ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚོས་ཅན། དེ་ཁས་
སྤངས་ནས་འགལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཚིགས་འགལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་
སྲིད། དེས་ན་ལྷང་དུ་གྲགས་ཚད་ལྷང་ཚད་མ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལྷང་དེ་ལྷང་ཚད་མ་ཡིན་
ལ། ལྷང་སྤར་ཁས་སྤངས་ནས་སྲིད་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ནི་སྟོན་པོའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། སྤར་དབྱེད་ནས་
སྲིད་ཁས་ལེན་པ་ནི་འཛངས་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷང་གཞན་རིག་བྱེད་ལས་ལྷགས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་
བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའང་ལྷང་དང་འགལ་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་
དཀར་པོའི་ཚོས་མིན་ལ། ཆགས་བྲལ་སོགས་དུག་གསུམ་སྤངས་པ་དཀར་ཚོས་སྤྱི་ཚད་བར་ལྟ་བ་རྒྱང་འཕེན་
པ་མིན་པ་གཞན་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་འཆད་མོད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷགས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་བར་སྟོན་པའི་རིག་
བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་ལྷང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་དང་ཆགས་
སོགས་རྒྱ་མི་འགལ་བའི་སྲིད། དཔེར་ན་ནད་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོད་པའི་སྟོན་གྱིས་ནད་སོགས་སེལ་བར་ཁས་
སྤངས་ན་མཁས་པའི་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བས་
གོགས་བྲལ་པ་ལས་དམ་བཅའ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་དམ་བཅའ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་མེད་ཡིན་པའི་སྲིད།
སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་གོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་བསྤྱེད་པའི་སྟོན་ནས་
སྤྱོད་དུ་སོང་བ་མིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་སྲིད་པའི་སྲིད། ཚོས་ཅན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་གོགས་ཀྱིས་
ཚིག་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་སྟོན་སྤྱོད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དུ་བཞོད་ནས་
བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་མ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་འོ། །བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། རང་
སྤྱོད་པོ་ལ་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་སྟོན་རྟོག་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཤེས་

བྱ་ཚེས་ཅན། རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགའ་བ་ཚེས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུས་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་
སྟེ། དེ་ལྟར་འདུས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད། ཚེས་ཅན། བརྗོད་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
སྐབས་སུ་ཕམ་བ་བསྐྱེད་དེ། འགའ་བ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུས་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་པ་དེས་ནའོ། །བཞི་བ་
གྲགས་པའི་བསལ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་དང་འགའ་བ་གྲུབ་
པ་ནི་གྲགས་པའི་བསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་འོ། །དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་ཉེ་
བསྟན་པ་ནི་སྐྱ་སྟེགས་བརྗོད་པ་དག་སྐྱ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བསམས་ནས་སྐྱ་གང་ལ་
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་བརྗོད་རུང་གི་དེ་མེད་པས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་འོ་ཞེས་འདོད་
པ་སྣང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བཟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཀག་ཅིང་གཞན་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་བསྐྱབས་ཐེན་པ་དེས་ན་གྲགས་པའང་གྲུབ་ཐེན་ཏོ། །གཉིས་
པ་སྐྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། མདོའི་ཚིག་དགོད་པ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྗེས་
སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྐྱ་ལས་རྣམས་བའི་གྲགས་པ་དང་འགའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྲོགས་མ་ཡིན་
འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བཤད་ཚུལ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
དགོངས་པ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱིས་བཟགས་པ་དགག་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི་བརྗོད་པ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཉེགས་གྱིས་རི་བོང་ཅན་རྣམས་འདི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་འགོག་པ་
ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཚེས་ཅན། རི་བོང་
ཅན་རྣམས་འདི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་ལ་ཐུན་མོང་བར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པའི་སྲིད་ཉེ་སྲོད་གང་ཡིན་ལ་རྣམས་འདི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་རུང་
བས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་འོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་དོན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཡོད་པ་ཚེས་ཅན། སྲོད་ཡིན་ན་རྣམས་འདི་སྐྱས་
བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་འགའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲོད་ཡིན་ན་རྣམས་འདི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པར་ཁྲུབ་པ་དེས་པའི་
སྲིད་འོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དང་སྐྱ་ལས་རྣམས་བའི་གྲགས་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་དངོས་བརྒྱུད་ན། འཛིག་ཉེན་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་
ལས་རྣམས་བའི་སྐྱ་ཉིད་ལ་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་གྲགས་པའི་བརྗོད་མཚན་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་བསྐྱབ་

བ་མི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྐར་བཏུབ་བྱས་
སམ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་སམ་མ་གྲགས་ཀྱང་རུང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་བཅོམ་རུང་།
དེའང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་རུང་ཅམ་ཡོད་མོད་སྐར་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་
པའི་སྐྱེ་འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་སྐྱུར་དུ་རུང་སྟེ།
བྱོད་རྩ་བའི་སྐྱེས་བཅོམ་རུང་རུང་ཞེང་རྣམ་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་འབྲས་འཚེད་རྣམ་པ་ལ་འཚེད་པ་ཞེས་བཅོམ་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དོས་བཟུང་ན། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ལུང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅོམ་རུང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་ན་ཡང་འདོད་རྒྱལ་
བའི་སྐྱེ་བཏུབ་དང་བཏུབ་པའི་འདོད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ན་གྲགས་པའང་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། བཅོམ་རུང་གི་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་མི་སྲིད་དེ། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་
སོ། །བྱུང་སྟེ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་རྟུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་བྱས་པའི་རྟུགས་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་དུ་ཡུལ་
ངེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རྣམས་བཅོམ་འདོད་དབང་གིས་སྐྱུར་བས་ཡུལ་གང་ལའང་མི་
འཇུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་གྲགས་པ་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡུལ་དེ་བོང་ཅན་འདིར་མི་
འཇུག་ཅེས་བཅོམ་པ་དེ་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། རྩ་བའི་སྐྱེས་བཅོམ་རུང་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
པའི་གཏུག་ཚིགས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་བཞིན་མ་ཐུན་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་ལ་ཐུན་མོང་
བར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་མི་རྟོན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རྣམས་ཡུལ་
གང་ལའང་མི་འཇུག་པ་མེད་པ་དེས་ནའོ། །ཚོས་ཅན་ཁར་སྤྱད་མཛོད། མདོ་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དེ་བོང་ཅན་རྩ་
བའི་སྐྱེས་བཅོམ་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ཐུན་དཔེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེའི་སྤྱིར་དུ་དེ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་
ལུང་དེ་གྲགས་པས་གཞོན་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཚད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རྩ་བའི་སྐྱེ་དེ་དེ་བོང་ཅན་ལ་དཔེར་
མཛད་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། དར་རྟེན་གཤེད་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་སོགས་ལའང་

གྲགས་པས་གོད་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། བསེལ་ཟེར་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་སྐྱོད་
བརྗོད་ཏུ་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་སྟོས་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ལས། ག་རྒྱར་ལ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དང་བཅུད་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེའུ་ལ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དང་། ལྟན་
དངགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། མིའི་གདོང་ལ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གྲགས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་བརྗོད་ཏུ་དེ་ཡུལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་གྲུབ་ན་
དེ་དཔེར་བྱས་ནས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པ་འདི་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དབང་
གིས་འཇུག་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་
འདོད་རྒྱལ་གྱི་གྲགས་པ་འགོག་ན་ཁྱེད་རང་ཁས་ལེན་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའང་འཇིག་པས་
ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྦྱིར་བར་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་བརྗོད་འདོད་གྱི་
བར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྲིད་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འདོད་པས་སྦྱར་བའི་
བར་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་ཏུ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་སྐྱོད་ཏུ་འགོག་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་
ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་འཇིག་ཏེན་གྱི་ལུགས་གྱིས་གོད་པས་སོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་
དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་བོད་བསྐྱུས་པ་ལ་ལ་མིང་གི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེན་རུང་བརྗོད་གྲགས་པ་དང་དོན་སྟོབ་ལ་སྐྱ་སྟོ་མ་འབྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཐ་སྙད་གྱི་གྲགས་པ་
གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་མི་འཐད་དེ་ཐ་སྙད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འབྲས་ལྗང་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིད་དང་། མཚན་བྱ་ལ་ཐ་
སྙད་ཏུ་བྱེད་ན་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་འདིའི་སྐྱབས་དོན་མིན་པའི་སྲིད་
རོ། །བརྗོད་གྲགས་པ་ལའང་དངོས་གྱི་བརྗོད་ཏུ་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་ཏུ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དངོས་གྱི་བརྗོད་
ཏུ་དོན་སྦྱི་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་ཏུ་རང་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྦྱི་རྣམ་ཚོས་ཅན། ལྟ་བུའི་སྐྱུ་
དངོས་སུ་བརྗོད་ཏུ་རུང་སྟེ། རྟོག་པའི་སྐྱར་དོར་ཡོད་པའི་སྲིད། ལུམ་པའི་སྦྱི་བཞིན། རི་བོང་ཅན་རང་མཚན་
ཚོས་ཅན། ལྟ་བུའི་སྐྱུ་སྐྱོད་ཞེན་ནས་བརྗོད་ཏུ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་སྲིད། ལུམ་པ་རང་མཚན་བཞིན། ཞེས་
ཟེར་རོ། །འཚང་པའི་ཚེ་ན་གཉིས་སུ་འབྲེད་མོད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཇུག་པའི་ཚེ་ན་དངོས་དང་ཞེན་པའི་
བརྗོད་བྱའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོ་རྣམས་སྦྱང་བརྟུག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་སྲིད།

ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མདོའི་བཤའ་ཚུལ་རྣམས་པ་གཉིས་ལས། བཤའ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེན་པའི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་
པ་དང་གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པར་འཆད་པ་འཁྲུལ་ཏེ། འཇུག་པའི་ཚེ་ན་དངོས་དང་ཞེན་པའི་
བརྗོད་རུང་མི་འབྱེད་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་སྐྱེ་ལས་སྤྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལ། བཤའ་ཚུལ་གཉིས་ལས་བཤའ་ཚུལ་སྤྲོ་མ་ནི། སྤྱང་བྱི་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། ཉམས་ལ་
བརྟེན་པའི་ཚད་མས་མི་ཞེས་ཏེ། རྫོང་ལ་གཞོན་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་པའམ་ཡང་ན་རི་བོང་
ཅན་རྩེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་འངལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་རྩེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་
གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་རྩེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྫོང་གིས་རི་
བོང་ཅན་རྩེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་གཞལ་བ་ལ་འགལ་རྩེ་མེད་པ་དེས་ནའོ། །བཤའ་ཚུལ་སྤྱི་མ་ནི་གང་ལ་སྐྱབ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེས་འདི་གེ་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ན་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་
ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གྲགས་པའི་ཡུལ་སྐོ་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་མཚོག་
གིས། གྲགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟེན་ལས་སྤྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་ནས་
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཤེས་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བ་མཁས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་
འབྲུབ་པོ། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མེན་ཞེ་ན། གཞན་དུ་འདིར་ནི་འདོད་པ་ཡི། །གཏན་
ཚིགས་སྐྱབ་མོང་ཉིད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ཡང་
ག་སྤྱང་དེལ་སོགས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་ཡུལ་ན་
ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་རྩེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཚོས་དང་མ་སྐྱབ་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་
བསྟན་པས་དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་
མ་ཡིན་ལོ། །སྤྱོད་པ་སྐོ་ན་ནི་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་སྐོ་ན་གྱི་མཚན་ཉིད། དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞེ་ག

ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྐྱ་རང་མཚན་མཉམ་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བྱམ་པ་རང་མཚན་ཉམ་པར་དམ་
 བཅས་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་། ཕྱོགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་དང་ཁོ་ན་དང་རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བའི་བསལ་བར་བྱ་བ་བྱུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 དམ་བཅས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་ཉམས་མ་བྱུབ་པ་དང་། རྗོལ་བས་མི་འདོད་པ་བསྟན་བཅོས་
 བྱེད་པའི་འདོད་པ་དང་། རྗོལ་བས་ཞེ་བས་མི་འདོད་པ་དང་། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་རྣམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
 འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་
 ལ། །སྟོས་པར་མེད་པར་མ་བྱུབ་དང་། །སྟོག་པ་དགའི་སྐྱང་བའི་བྱིར། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་
 ཡིན། །རང་ཉིད་ཚིག་འབྲུད་དོ་བོའི་སྐྱ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག། །སྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན། །འདོད་སྐྱས་མ་བྱུབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་སྟོས། ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཚིག་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་དང་འགལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་བབ་
 པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི། །ཚོས་ཅན་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། །ཚོས་ཅན་རང་གི་
 དོ་བོ་ལ། །གཞོད་པ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མི་
 དགོས་ཏེ། སྐྱ་རང་མཚན་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་ཉམས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་བྱི་མ་ལ་
 སྟོས་པར། ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན། །ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་ཉམས་སྐྱོན་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ལ་གཞིགས་
 དང་གསལ་ལོ། །མངོན་ན་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཞག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་

བཅུ་པའི་གསལ་བྱེད་རེ་ཞིག་རྗེས་སོ།། །།གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་པོ་
གང་ཟག་དང་། ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད།
ཚོལ་བ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གཞན་སྲིད་ཚོལ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དག་ཡན་ལག་
གཉིས་ལྟན། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་
དཔང་པོས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚོལ་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་
ལེན་པའི་གང་ཟག་སྲིད་ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟུན་འབྲེན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དཔང་པོའི་མཚན་
ཉིད་ཚོལ་སྲིད་ཚོལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པམ་བད་སྟོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚོལ་སྲིད་ཚོལ་
གཉིས་ལ་གང་སྟོན་ཅན་བརྗོད་པ་ཚར་བཅད། གང་སྟོན་མེད་བརྗོད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་གནས་སོ། །སྟོན་
ཡོན་དེ་ལྟར་སྟོན་ན་རྒྱལ་པམ་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་ན། ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ལ་སྲིད་ཚོལ་གྱིས་
སྟོན་བརྗོད་མ་རུས་སམ་སྟོན་ལྟར་སྐད་བརྗོད་ན་ཚོལ་བ་རྒྱལ་སྲིད་ཚོལ་པམ་སྟེ། ཚོལ་བས་སྲིད་ཚོལ་གྱི་
སྟོབས་པ་བཅོམ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་སྲིད་ཚོལ་གྱིས་སྟོན་ཡང་དག་བརྗོད་
ན་ཚོལ་བ་པམ་སྲིད་ཚོལ་རྒྱལ་ཏེ། སྲིད་ཚོལ་གྱིས་ཚོལ་བའི་སྟོབས་པ་བཅོམ་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་ལྟ་མེད་པ་ཚོལ་
བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་སྲིད་ཚོལ་གྱིས་སྟོན་མ་བརྗོད་པའམ། སྟོན་ལྟར་སྐད་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་ཚོལ་
བས་ཚར་མ་འབྲེན་མ་ལེས་ན། རྒྱལ་པམ་མེད་དེ། སྟོན་ཅན་ཡོན་ཡང་སྐྱབ་པ་དང་སྟུན་འབྲེན་མ་ལེས་པའི་སྲིད་
དང་། བན་ཚུན་སྟོབས་པ་མ་བཅོམ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་པམ་ནི་སྟོབས་པ་འཛོམས་རུས་མ་རུས་ལ་
རགས་ལུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་སྐད་དུ་ཚོད་རིགས་ལས། ཚོལ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་ཅན་བརྗོད་ནའང་སྲིད་
ཚོལ་བས་སྟོན་མ་བསྟན་ན་པམ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བན་ཚུན་རུས་པ་
ཉེ་བར་འཛོམས་པ་ལ་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བ་དང་པམ་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
རྟོ། །བསྟན་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་ན་བརྟུན་དང་གཡོ་སྐྱས་ཀྱང་ཚར་བཅད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷན་པོ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པམ་ཡོད་མོད། བརྟུན་དང་གཡོ་སྐྱས་ཚར་བཅད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱལ་
པམ་དམ་པ་རྣམས་མི་བཞེད་དེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསྐྱང་མི་རུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཚོད་པའི་

རིགས་པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་ན་གཡོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
དག་གིས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྷུག་དང་། མཚོན་བསྐྱེད་པ་དང་།
མེ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ཚར་གཅད་པ་དང་། རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ནི།
འདི་ག་ཉེན་ན་སློག་དང་ཞོར་ལ་སོགས་འཕྲོག་པ་དང་། གདོང་ཐལ་བས་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་ཚར་གཅོད་པ།
གོ་འཕང་མཚོག་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་འདོད་ལ། མཁས་པའི་གྲུབ་གྲུབ་མཐའ་ཞོར་བ་དོར།
མ་ཞོར་བ་ལེན་པ་དང་དེ་ལྟར་སློགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དམ་པའི་ཚར་གཅོད་རྗེས་འདྲིན་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། འཐད་པ་བརྗོད་པ་དང་། འབྲུལ་པ་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅད་པ་དང་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅད་པ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅད་ལ། སྐབས་པའི་
ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས། སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅད་ལ། སྤྱིན་མི་
བརྗོད་པ་དང་། སྤྱིན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ། ད་བྱེ་བ་བཞི་རིགས་པ་མཁུན་པ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཚོད་རིགས་ལས། སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། །སྤྱིན་མི་བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་དག །ཚར་གཅད་
པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་མི་རིགས་སྤྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གངས་
ཅན་པའི་ལུགས་ནི་རྒྱལ་བ་ལ་དྲིས་པའི་ལན་མི་བརྗོད། སྤྱིན་ཅན་བརྗོད་པ། མ་དྲིས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ། སྤྱིན་
སྤོང་པའི་ཚེ་མི་སྤོང། ལན་ལྟར་སྤོང་བརྗོད་པ། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་སྟེ་དུག སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ལ་ཡང་
འདྲི་བའི་ཚོ། མི་འདྲི། མ་འོས་པ་འདྲི། མ་འབྲེལ་བ་འདྲི་བ་གསུམ། སྤྱིན་བརྗོད་པའི་ཚོ། སྤྱིན་མི་བརྗོད། སྤྱིན་
ལྟར་སྤོང་བརྗོད། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཚེ་སྤྱིན་བརྗོད་པ་གསུམ་སྟེ་དུག དཔང་པོ་ལ། །ལན་མི་འབྲེད། སྤྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འབྲེད། སྐབས་མ་ཡིན་པར་འབྲེད་པ་སྟེ་གསུམ། ཀུན་ལ་སྤྱིན་མོང་དུ་རྣ་བ་མི་གཏོད་པ་སྟེ་གངས་ཅན་པ་
རྣམས་བཅུ་དུག་ཏུ་འདོད། འདི་ལྟ་བུའི་ད་བྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བ་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅོད་ཡིན་ན་སྤྱི་མ་བཞིར་
འདུས་ལ། སྤྱི་མ་བཞིར་འདུས་པ་མིན་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཚར་གཅོད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔང་པོ་ལ་ཚོད་པའི་
ཚར་གཅོད་པའི་གནས་མེད་དེ། གཉིས་པོ་དག་ཚར་གཅོད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
བའི་སྤྱིར་དང་། ཚོད་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར། ཚོད་པ་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཅི་ནས་ཚོད་པའི་ཚར་གཅོད་བྱེད་ན་

སྒོམ་དུམ་ལའང་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྐང་མིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དམ་
བཅའ་ལ་གཞོན་དམ་བཅའ་གཞན། །ཞེས་སོགས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་མཛོད། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ལྷག་
ཚོད་བཤད་ན། དེགས་ཐེགས་ལས། སུན་འབྲེན་པ་ལྟར་སྤང་བ་དག་ནི་ལྷག་ཚོད་རྣམས་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱོན་བཟོད་པ་དག་ནི་ལྷག་ཚོད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། རྣམ་ངེས་ལས། ལན་ལོག་པ་ནི་ལྷག་ཚོད་
རྣམས་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་བཟོད། དབྱེན་
སྤང་མ་སྤང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་སོགས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་བརྟུ་བཞི། དེགས་བརྟག་ལས། འཕེལ་བ་
དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་སོགས་བརྟུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་དང་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་མཛོད།
གསུམ་པ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ། གང་ཟག་དང། དགོས་པ་དང། བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྐོན་སྤྱོད་དབྱེ་བ་
གསུམ། དང་པོ་ནི་ཚོལ་བ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཛོག་པ་དང། སྐྱོན་སྤང་བའི་དག་གཉིས། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་འདོད་
པ་འདྲི་བ་དང། སྐྱོན་བཟོད་པའི་དག་གཉིས། དབང་པོས་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་དང། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དག་གཉིས་
སྟེ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་བཟོད་ཚུལ་དུག་གོ། །དགོས་པའི་སྐོན་སྤྱོད་དབྱེ་བ་སྐྱབ་དག་དང་སུན་འབྲེན་གཉིས། སྐྱབ་
དག་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་ལྷག་མེད་
པར་སྐྱོན་པའི་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན། དག་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། མི་འཐད་
པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱ་མི་ལྷག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་
པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས། སྐྱ་བྱས་པས་མི་ལྷག་ཅེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་སྐྱ་སྤོང་ཚོས་ཅན། བྱོད་མི་འཐད་
པར་ཐལ། བྱོད་ལ་ཉེར་སྐྱོར་དང་དམ་བཅའ་དང་མཚུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ལྷག་ཅིང་སྐྱི་བྱབ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར།
བོད་བསྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལའང་གང་བྱས་ན་མི་ལྷག་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་པས་ཞེས་རྣམ་
དབྱེ་གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་དང། ཁ་ཅིག་སྐྱ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་
བུའི་དག་འཕྲོ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པས་མི་ལྷག་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷག་ཅེས་བཟོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱོར་ཡང་དམ་བཅའ་བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དག་དེའི་
རྣམ་པ་མ་རྗོགས་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གཞན་འདྲི་དགོས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་འཐད་པའི་ལུགས་བཟོད་པ་ནི་ཕྱིར་
ཚོལ་སྐྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་བྱབ་རུང་མེད་ལ། བྱབ་ལ། བྱབ་རུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱབ་པ་གསུམ་ལས། དང་

པོ་གཉིས་སྐྱབ་ངག་འཁོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་མི་བྱས། གཉིས་པ་ལ་མི་དགོས་པའི་སྲིད། གསུམ་
པ་ལ་སྲོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་བྲན་བྱང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྲན་པའི་སྲིད་ཚོལ་བ་སྐྱུན་པོ་ལ་ཚིག་ཉུང་དོན་
རྒྱས་པ་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་ངག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་སྲོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འབྲེལ་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་མ་བྱུན་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མ་བྱུན་པར་
སྐྱོར་བ་ཚོས་མ་བྱུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ནི། གང་བྱས་ན་མི་ཉལ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་
བྱས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྲོགས་ཚོས་དང་སྲོག་འབྲེལ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡན་ལག་
གཉིས་ལྡན་མ་བྱུན་དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡོད་དུ་མི་མ་བྱུན་པར་སྐྱོར་བ་ཚོས་མི་མ་བྱུན་སྐྱོར་གྱི་
སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ནི། གང་ཉལ་ན་མ་བྱས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་ཚོས་མཚོག་གིས། དཔེར་ན་ཚན་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གྱིས་འབྲེལ་བར་གཏུན་
ཚིགས་གྱིས་བྱས་པ་ནི་ཚོས་མ་བྱུན་པ་ཞེས་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །སྐྱབ་པའི་ངག་འདི་གཉིས་ལ་
བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དང་པ་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དང་མེད་དེ། ཉལ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་སྲིད་
དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་ཐིགས་ལས་སྐྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །སྲོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་སྲ་སྲི་གང་བརྗོད་ཀྱང་འབྲེལ་བར་མེད་
ལ། སྐྱ་བྱས་སོ། །བྱུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་རྟོན་རྗོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྐྱོར། སྲོགས་ཚོས་བརྗོད་པས་
འབྲེལ་བ་བྲན་བྱས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་བརྗོད་པས་འབྲེལ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ལ་མི་
ཉལ་པས་འབྲེལ་བར་སྐྱ་བའི་མཁས་པ་ལ་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་འབྲེལ་བོ། །སྲོགས་ཚོས་ངེས་པ་ལ་
འབྲེལ་བ་ཅམ་བརྗོད་པའང་སྐྱོན་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པའི་ངག་རྗོགས་པར་
སྐྱར་དགོས་ཏེ། མ་རྗོགས་ན་སྐྱར་ཀར་འབྲུང་བའི་སྲིད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་གྱི། རང་ལས་ངེས་བཞིན་གཞན་
དག་ལའང་། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །སྲོགས་ཚོས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་
གཞན་རྣམས་སྤངས། །ཞེས་པའི་ཚིག་བསྐྱབ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་ལྷན་དབྱེ་བར་བཤའ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
བརྗོད་དགོས་པར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། །ཁོ་པོ་ཅག་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་རྣམ་
དབྱེ་གསུམ་པ་དེའི་སྐྱེས་བྱའི་བསྐྱབ་བ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་སྲིད། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བྱ་ནི་རྗེས་དཔག་

བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དག་གང་ཞིག་བསྐྱེ་བ་ཀྱི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དག་ལྟར་
སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དག་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཀོད་པ་དོན་
སྐྱོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་མ་དེས་པ་བཀོད་ན་སྐྱོན་ཅན་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་ཀྱང་
བརྗོད་མ་ཤེས་ན་སྐྱོན་ཅན་ཉེ་ནམ་པ་གསུམ། དེ་ཡང་རང་དོན་ཏུ་དོན་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་དབྱེད་ན་གཞན་དོན་ཏུ་
སྐྱོན་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཡང་དབྱེད་དོ། །སྐྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་འབྱེད་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ས་ལོག་ཉོག་སེལ་བའམ་སྐྱོན་ཅན་གོ་བའི་དག ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་
དབྱེད་མཚན་ཉིད་དང་གཏུག་ཚིགས་དང་བསྐྱེ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་ཅན་གོ་བ་གསུམ། རོ་
བོའི་སྐྱོན་ས་དབྱེད་ན། དོན་དང་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་བརྗོད་པ་གསུམ། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེད་ན།
རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་བ་གཉིས་ཉེ་དབྱེད་སྐྱོན་ས་པ་གསུམ། སྐྱེ་བ་འབྱེད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་འབྱེད་ཏུ་བཀོད་
པ་གང་ཞིག་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་མ་བརྗོད་པས་སྐྱོན་ཅན་མ་གོ་བ། དབྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ས་དབྱེད་ན།
གཉིས་ལྟག་ཚིག་ཉེ་ལུ་བཞེད་འདོད་པ་བཀག་ཟེན་ལ། གཙང་ནག་པ་སོགས་བོད་འགའ་ཞིག་མཚན་ཉིད་དང་
གཏུག་ཚིགས་དང་བསྐྱེ་བ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དང་སྐྱོན་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་
ཏུ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་གྲངས་དེས་བྱེད་མོད་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོན་ས་སྐྱོན་
ཚིགས་ནས་སྐྱེད་པ་དང་རང་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེལ་མེད་ཚོས་གཞན་འཚད་པའང་དེ་དག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་
དོ། །རང་སྐྱེ་བའི་མ་ཚང་བ་དང་འགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་
ཡིན་པ་ལ་དེར་བརྗོད་པའམ་བདག་ལ་བསྐྱོད་དམ་གཞན་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་མིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གསལ་བའི་དབྱེད་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པས་རྒྱས་པར་མ་བྱེ་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས། ལོག་
པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྐྱོན་གྱི་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་
ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་དབྱེད་ན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས། རང་རྒྱུད་ནི་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པས་
བཤད་ཟེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ཐལ་བའི་རྣམ་གཞན་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་
གཞན་སྐྱེད་གསུམ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ས་དབྱེད་པ་ལོ། །གངས་ཅན་པ་དག་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་ཚད་ལ་རྟགས་བྱེད་
གཉིས་ཀ་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྱུ་བ་པ་དང་། རྟགས་བྱེད་

གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞི་ལས། བཞི་པ་ལ་རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་དང་།
 རྟགས་ཚད་མ་ཁྲབ་པ་ཁས་སྒྲངས་དང་། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལོ། །འདི་བཞི་ལ།
 དང་པོ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་དང་མི་ཐེབས་པ་བསལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཡང་དག་སྟེ་གཉིས། སྤྱི་མ་གསུམ་
 ལ་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་དང་ཁས་སྒྲངས་དང་གཉིས་ཀ་མེད་ན་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་གསུམ་གསུམ་སྟེ་
 དགྲུར་སྤྱེ་བས་ན་སྤྱི་མ་གསུམ་དང་སྤྱི་མ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་བཞི་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་དག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་
 གཉིས་སུ་སྤྱེ་ན་དང་པོ་གསུམ་དང་བསལ་བ་མེད་པ་བཞི་སྟེ་བདུན་ནི་ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་རུས་པས་ལྟར་སྒྲང་
 ཡིན་ལ། གཞན་བདུན་ནི་ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་པས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
 པ་དང་མི་འཕེན་པར་སྤྱེ་ན། སྤྱི་མ་དུག་དང་བདུན་པ་རྟགས་ཁས་སྒྲངས། ཁྲབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་
 ཚད་བསལ་ལ་ཚོས་ཅན་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས་སྤྱེད་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་མི་འཕེན་ལ། སྤྱེད་ཚོས་ཅན་གྲུབ་
 པས་འཕེན་ཅེས་ཟེར་དོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐལ་འགྲུར་བཀོད་ཚད་ལ་རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 རྟགས་འབའ་ཞེག་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྲབ་པ་འབའ་ཞེག་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་དང་བཞིར་གྲངས་དེས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་ལ་བཞིར་འབྱེད་ན་རང་རླུང་ལ་སོགས་བཞིར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱེད། རང་རླུང་ལ་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་ཐལ་འགྲུར་ལ་འང་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟགས་མེད་ན་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་ཁྲབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་རྒྱན་
 པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ལ་ཁྲབ་པ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་འབྱེད་ན་ལྟག་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ལྟར་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དེས་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐལ་འགྲུར་བཅུ་བཞིའི་གྲངས་དེས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བ་ལྟག་པའི་སྤྱིར་དང་། འགལ་བའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྒྲང་ཚད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟགས་མེད་ན་ཁྲབ་པ་གྲུབ་
 པ་འཁྲལ་བ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་གཉིས། ཐལ་
 འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐལ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞེག ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རུས་པ། དེ་ལ་འདོད་
 པ་བརྗོད་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འཕེན་པ་སོགས་ཡོད། དབྱེ་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་
 མི་འཕེན་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐལ་འགྲུར་གང་ཞེག དོན་བརྗོད་ན་ཚུལ་

གསུམ་ཚང་ག། ཡང་ན་དངོས་སུ་ཐལ་བ་འཕངས་བས་བསྐྱོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ག། དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ལ་ཐལ་
འགྲུང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉགས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་སྦངས་པ། ལྷོག་བྱུང་
ཚད་མས་གྲུབ་པ། གཞི་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་རུང་ངོ། །དེ་ལ་ཉགས་བྱུང་ཁས་སྦངས་བས་
མ་གྲུབ་པ་སེལ་ལ། བྱུང་བ་གྲུབ་པ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་འགལ་བ་སེལ་ལ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷོག་
བས་མ་ངེས་པ་སེལ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བས་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཐལ་
འགྲུང་དེ་དངོས་སུ་ཉགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་མིན་ན་ཡང་བསྐྱོག་ན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚད་ལྡན་མེད་པར་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་སྟོན་པའི་ངག་
ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ངག་ལས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཉགས་
ཚོས་བསྐྱོག་པས་སྐྱབ་པའི་ངག་ཉིད་འཕེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་བའི་བྱུང་བ་བསྐྱོག་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་བ་
འཕེན་མོད་ཐལ་བའི་ངག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་རི་ལྟར་འཕེན་རྒྱས་བས་ཁ་ཅིག་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་
ཞེས་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་འཕེན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་བའི་ངག་གིས་དམ་བཅའ་བརྗོད་པས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་འཕེན་ན་ཐལ་བའི་སྟོང་བ་ཡང་དག་འདིག་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་
སྟག་པ་ལྟར་ཐལ་འགྲུང་གྱི་ངག་ལའང་དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་སྟག་པས་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་ཐལ་
བའི་ངག་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མོད་ངག་རི་ལྟར་བསྐྱོག་པ་བཞིན་འཕེན་པ་མིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་མེ་མེད་པར་ཁས་སྦངས་པའི་ཉགས་མ་བརྗོད་ན་ཐལ་འགྲུང་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ། བརྗོད་ན་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པས་ངག་སྟག་པར་འགྲུང་ཏེ། མེ་ཡོད་པར་ངེད་ཁས་ལེན་ཞེས་བསྐྱོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེས་ན་ཐལ་བའི་ངག་སྟོན་མེད་འདི་ལྟར་དགོད་དེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་བཞོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་ན། གང་མེ་མེད་པ་ན་དུ་བ་མེད་དེ། ཚུ་སྐྱུང་བཞིན། དུ་
བ་དང་བཅས་པའི་ལ་ལའང་མེ་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་སོ། །དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལུགས་ལ་གོ་བས་དངོས་སུ་མི་
འཕེན་ནོ། །སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུང་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐལ་འགྲུང་ཡང་དག་གང་ཞིག་དོན་
བསྐྱོག་ན་ཚུལ་གསུམ་མི་འཕེན་པ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་ལ་
དབྱེ་ན། ས་ཕྱོགས་ན་བྱམ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། དུ་

ལྷ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་དང་། འོག་ལྗོངས་
 །ཤལ་དང་མི་ལྡན་པས་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དེ་བྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་
 བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ། བསྐྱོག་པ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་བྲུབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་སྟག་མ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཀུན་ལ་སྐྱར་བའི་ཐལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་
 །ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་འཕེན་པ་གཉིས། རང་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་འགྲུར་གང་ཞིག་རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ།
 དབྱེ་ན་རང་རིག་འཕེན་པ་ལྗོངས། །གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་དང་རིགས་
 མི་གཅིག་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ཐལ་བས་སྐྱབ་མ་དམིགས་
 པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་བས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་གཉིས།
 མེ་དང་བ་མོའི་རིག་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་བྲུབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་བྲུབ་དམིགས་པ་གཉིས། དུ་བ་
 དང་བ་མོའི་རིག་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་བྲུབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
 བྲུབ་བྱེད་དམིགས་པ་གཉིས། མེ་དང་སྐྱ་ལོང་བྱེད་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་
 དང་། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས། གང་རིག་དང་དུ་བ་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱ་དང་
 འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས། ཅན་ཅན་གྱི་མེ་དང་ཁ་བའི་སྐྱ་
 ལོང་བྱེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྲུབ་བྱེད་དམིགས་པ་དང་བྲུབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་འབྲས་
 བུའི་བྲུད་པར་དམིགས་པ་གཉིས། ཤིང་ཡིན་པར་ཐལ། །ཤིང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་
 ཐལ་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ། །ཤིང་མ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤིང་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་གཉིས། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། །ཤིང་མ་ཡོད་པའི་
 སྲིར་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཐལ་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་བྲུབ་བྱེད་མ་
 དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ། །ཤིང་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་མེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 ཐལ་བས་ཤིང་ཡོད་ཏེ། །ཤིང་མ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་

སྲིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་ཀྱང་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་བཞི་བ་སྲིད་པས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མི་འཐད་ལ། ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན་
ཐལ་བས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་ལོ། །སྲིར་ཚོལ་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་བྱ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་བྱུང་བྱེད་མི་
འདོད་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་ཐལ་བས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་
སྲི་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་མེད་ན་བྱུང་བྱ་ཡང་
མེད། བྱུང་བྱ་ཡོད་ན་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིར་དུ། སྲི་ཚོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུལ་
དུས་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་སྲིར། ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་
ལས་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་བས་མི་གཞོད་
དོ། །དེས་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཀུན་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད། ལན་གྱིས་བསྐྱོག་
པར་བྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་བ་བཞི་ལོ། །གཉིས་པ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་བོད་བསྐྱུས་
བ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་རྟགས་མ་གྲུབ། བྱུང་བ་མ་གྲུབ། འདོད་ཐོག་ཅེས་པ་སྟེ་སྟོ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་
དེ་སྐད་དུ་སྤྲོའོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ལྟར་སྤང་དང་། མི་མ་ཐུན་ལྷོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་གཉིས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་དང་འདོད་པ་
གསུམ་དུ་ངེས་པའི་སྲིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཐམས་ཅད་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་བྱུང་བ་མ་
གྲུབ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། མཐར་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཀུན་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་སྐྱོན་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལན་ཐེབས་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་རྟགས་དང་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་
བ་གཉིས་སུ་མ་སྲེ་ན་ངོས་མི་བེན་པས་ཚོད་པ་མི་བདེའོ་ཞེ་ན། བྱུང་བ་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་
བ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་མ་སྲེ་ན་ངོས་བེན་པས་ཚོད་པ་མི་བདེ་བར་མཚུངས་
སོ། །ཡང་ན་སྐྱ་བུས་པར་འདོད་པ་ལ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་འགལ་
བ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་ན་ཅི་སྟོ། བྱུང་བ་མ་ངེས་ཞེས་

བརྗོད་ན་བྱས་པ་ལ་ཉག་པ་སྲིད་པར་ཤུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ཉག་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། འདོད་པ་
 གསུམ་དུ་ངེས་ན་སློབ་ཡོད་པ་ངེས་ན་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུབ་འདོད་པ་གྱུབ་པ་
 ལྟེན་མ་པར་ཐར་པའི་སློབ་ཞེས་གདབ་དགོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུབ་ཡང་དག་
 བཞེར་ངེས་པའི་སྲིད་རོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མ་བྱས་ན་ཁོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཇོག་པ་
 དང་བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་སྐྱུ་གར་དང་བཞད་གད་དག་གིས་རིགས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐབས་
 ཉུགས་པ་ཡིན་པས་སྲིད་གྱི་དེ་ལེགས་པོ་ཡིན། སློབ་སོང་ཞེས་བརྗོད་ནས་བདེན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དམ་
 པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་འཐད་པའི་རིགས་པས་
 སྐྱབ་པ་དང་ལྟ་བ་ངན་པས་སྐྱེད་ཅིང་སློབ་དཔོན་ངན་པའི་དུག་ཚུས་གསོས་བཏབ་པའི་གྱུབ་མཐའ་ངན་པ་སྤྱི་
 དངོས་པོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་གྱུབ་ལ་སོགས་པ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་
 བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་རིགས་པའི་གཉེར་ལྷ་བྱ་གང་གི་
 ཤེས་པའི་མཁས་པ་དེ་ནི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིན་པ་ཡིན་གྱི། གསུང་རབས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན། འབྲེལ་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད། ཡོངས་འཇིན་མཁས་པ་ལ་གཏུགས་ཏེ་གཟུ་པོའི་སློབ་མི་
 དབྱེད་པར་གཞན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ལ་སྤང་བ་དང་། རང་གི་གྱུབ་མཐའ་ངན་པ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་། ལོ་འདོད་ཀྱི་གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་དོག་དང་། འགྲན་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་འགོགས་ཤིང་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་ནི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷར་སྤང་ཡང་བདུད་ཀྱི་བསྟན་འཇིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 ཚོམ་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རིང་དུ་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་ཤུགས་ལ་
 གདམས་སོ། །མདོར་ན་ཚང་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཟླ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་
 བཅུ་གཅིག་པའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །།གསུམ་པ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བསྟན་པ་ལ།
 བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན། མཁས་པ་བསྟན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
 པ་བསྟན། བཤད་པ་བཞིན་རིགས་པ་མཁྱེན་པས་བཞེད་ཅིང་སྐྱེན་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། བཅུ་མས་

པའི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ། བཤད་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་གང་། གང་གིས། དུལ་གང་དུ་རི་ལྟར་སྐྱར་བའི་
ཚུལ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱབས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། སྟོན་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་མཁས་པར་གྲགས་ཤིང་མཁས་པ་དོན་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་འདྲིར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལན་རེ། དཀའ་བ་རྣམས་ལྷུང་རེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་མཁས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀུན་ཤེས་པ། མཁས་པ་ཀུན་དགའ་ཞིང་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཁའ་བཙུན་བཙུན་སུམ་ཚོགས་པས་
ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཉིས་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཐིན་ལས་བཟང་པོས་
སོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་གཞུང་མདོ་ཀུན་
ལས་བཟུང་དང་། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་མདོའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་སྡེ་བཟུང་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་སྡེ་རྒྱན་
སོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྫོགས་ཤིང་རྫོག་གོ་རིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་
པན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གང་ན། ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་མཚོག་འབྱུང་
བའི་གནས་རིགས་པའི་གཏེར་འདྲིའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་དུ་ན། ཐུབ་པ་བྱང་སྤོང་སེར་སྐུ་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་
ཅིང་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་སེར་སྐུ་བ་གངས་ཅན་པ་དང་། འབྲུག་ལ་སྟོན་པར་
འཛིན་པ་རྒྱང་མིག་པ་རིག་བྱེད་པ་དང་། དབང་ལྷག་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དུག་ཏུ་འདོད་
པ་ལུག་པའི་བྱ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པ་མཁའ་གོས་ཅན་གཅེར་བྱ་བ་དང་དེ་བཞི་རྟག་
པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཆད་ལྟ་བུ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པའི་གཞུང་འཛིན་པ་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། ཐོས་སྐྱོགས་པ་ཉན་ཐོས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་གནས་པ་བོད་བསྐྱུས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྫོག་གོ་ངན་པ་འཛོམས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིགས་མ་ལྗེའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྤོའི་རུས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་མ་རྟེན་ཅིང་། ལ་ལས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་
འབད་བ་བྱས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུང་ལུགས་ཕྱོགས་རེ་ཡང་དམིས་མ་སྤྱིན་ཅིང་། ལ་
ལས་རྟག་ཏུ་བཙོན་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབས་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དབྱེས་
པའི་ལམ་ལས་གོལ་བས་ན་སྤྱིགས་མ་ལྗེའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་དང་ཡོངས་འཛིན་དམན་པས་ཚོག་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐྱབས་ས་ལམ་བཟོད་པ་དང་མཐར་སྐྱག་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ལ་

ཡོངས་འཛིན་མཁས་པ་བསྟན་ཅེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྲིབ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ས་ལམ་བསྐོད་པ་
 དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲ་མ་བཟང་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་སྲིབ་དོ། །གསུམ་པ་ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་
 རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཡིན་པར་ཉོགས་ཏེ་སྡེ་རབས་ཀྱི་པོའི་ལུགས་ངན་དོར་ནས་ས་སྐྱ་བཏེ་ཆེན་གྱིས་
 འདི་བཞུགས་པས་ན་རིགས་པ་མཐུན་པ་སྟོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་རིགས་གཉེར་ནས་བཞུགས་པའི་རིགས་པ་འདི་
 བཞེད་མོད། འདི་སྐྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་སྟོད་ལུལ་མིན་ཏེ། འདི་ཟབ་ཅིང་གཉེར་དཔག་
 དཀའ་བའི་སྲིབ་དོ། །བཞི་པོ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཞུགས་པས་སྟོབ་པོས་གྱི་མིག་སྤྲེལ་པས་ཤེས་བྱའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལུལ་ལུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་འདིས་
 ལེགས་བཞུགས་ཅོམ་པ་པོ་ས་སྐྱ་བཏེ་ཆེན་བདག་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་
 འཕྲོ་བ་ཀུན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི་རིགས་པའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ལུལ་བྱང་སྤྲོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་
 བྱུང་བ། སྒྲ་དང་། ཚད་མ་དང་། སྡེ་བ་སྟོར་དང་། སྟན་དངགས་དང་། ཚིག་གི་རྒྱུན་དང་། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་
 དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པས་འཆད་པ་དང་ཅོམ་པ་དང་ཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོབས་
 པ་དགོ་བ་ཅན། ཀུན་ལས་བརྱུས་དང་། སྡེ་བདུན་སྲིབ་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་
 མན་ངག་གི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་སྟོའི་སྤང་བ་ཐོབ་པ། ལྷ་གྱུར་དགོ་སྟོང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་
 ཞེས་བྱ་བས་སྡེ་བ་སྟོར་སྤངས་ནས་གོ་བདེ་བར་བཏོལ་ཏེ། དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱུར་
 བའོ། །རིགས་པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཏེ་དབེན་བཞི་ཐོག་པའི་
 བཀས་གནང་ཞིང་དོན་གཉེར་སྟོང་དང་སྟན་པ་རྣམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་སྟོབས་པ་དགོ་བ་ཅན། གཡག་གི་མིང་ཅན་
 སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཚོས་བྱ་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །།མདྲུ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་
 དགོའོ་དགོའོ་དགོའོ། །། །། །བལ་ལུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གྱུ་བྱས་སྟེ། །།